VALSTYBĖS KONTROLĖ
EUROPOS SĄJUNGOS INVESTICIJŲ AUDITAS

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITOS PROJEKTAS

2014–2020 M. EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMUI SUKURTOS VALDYMO IR KONTROLĖS SISTEMOS VEIKIMO, SĄSKAITOSE PATEIKTOS INFORMACIJOS IR 2021 M. LIEPOS 1 D.–2022 M. BIRŽELIO 30 D. LAIKOTARPIU DEKLARUOTŲ IŠLAIDŲ, KURIAS EUROPOS KOMISIJOS PRAŠOMA ATLYGINTI, VERTINIMAS (KONTROLĖS ATASKAITA PAGAL EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTO (ES) NR. 1303/2013 127 STRAIPSNĮ)

2023 m. <...> d.

Valstybės kontrolė Seimo nutarimu vykdo Europos Sąjungos struktūrinės paramos veiksmų programos audito institucijos funkcijas. Vykdydama Europos Sąjungos reikalavimus, Valstybės kontrolė kasmet atlieka 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, Europos Komisijai deklaruotų išlaidų ir sąskaitose pateiktos informacijos auditą. Audito ataskaita ir išvada teikiamos tvirtinti Europos Komisijai.

Auditą atliko: Rasa Mikelionytė, Jolita Karpovič, Akvilė Mackevičienė (grupės vadovė nuo 2021-10-26 iki 2022-11-13), Karolina Lukoševičienė (grupės vadovė nuo 2021-10-26), Ieva Paplauskaitė (grupės vadovė nuo 2022-11-14), Gintaras Petravičius, Justina Ramanauskaitė, Oskaras Virbickas, Monika Laurinavičiūtė, Klaudija Miliauskaitė, Rasa Bruzgytė, Gintarė Norkienė, Živilė Balskutė, Elžbieta Rouba-Bulavina, Loreta Lemežonaitė-Ruolienė, Gintarė Jacikaitė, Aušra Stankuvienė, Greta Mališauskienė, Rūta Strumskienė, Inga Germanovičiūtė, Aušra Mikelionienė, Sabina Dukel, Renata Trukanavičienė, Jurgita Mikalauskaitė, Asta Pelėdaitė, Julita Dulkaitė.

Valstybinio audito ataskaita pateikta: žr. Ataskaitos 46 psl.

TURINYS

1. ĮVADAS 7
   1.1. AUDITO INSTITUCIJA 7
   1.2. ATASKAITINIS LAIKOTARPIS 7
   1.3. AUDITO ATLIKIMO LAIKOTARPIS 7
   1.4. VEIKSMŲ PROGRAMA IR AUDITUOJAMIEJI SUBJEKTAI 7
   1.5. AUDITO PROCEDŪROS IR AUDITO REZULTATŲ TEIKIMAS 9
      1.5.1. Audito atlikimo metodai 9
      1.5.2. Ataskaitos ir Nuomonės rengimas 9
2. REIKŠMINGI VALDYMO IR KONTROLĖS SISTEMOS PAKEITIMAI 11
   2.1. REIKŠMINGI PAKEITIMAI 11
   2.2. PASKIRTŲ SUBJEKTŲ STEBĖSENA 12
   2.3. REIKŠMINGŲ PAKEITIMŲ, ĮVYKUSIŲ 2021–2022 M. AUDITO METU, STEBĖSENA 12
3. AUDITO STRATEGIJOS PAKEITIMAI 13
   3.1. ATASKAITINIU LAIKOTARPIU AKTUALŪS PAKEITIMAI 13
   3.2. VĖLESNIEMS AUDITO LAIKOTARPIAMS AKTUALŪS PAKEITIMAI 13
4. SISTEMŲ AUDITAS 14
   4.1. AUDITĄ ATLIKUSIOS INSTITUCIJOS 14
   4.2. AUDITO ATLIKIMAS 14
      4.2.1. Reikšmingumas 14
      4.2.2. Audito patikimumas 14
      4.2.3. Taikomi metodai 15
      4.2.4. Pavyzdžių kontrolės testams atrinkimas 16
      4.2.5. Pavyzdžių kontrolės testavimui trūkumas 16
      4.2.6. Papildomai atlikti procesai 17
      4.2.7. Audito rezultatų pateikimas ataskaitoje 18
   4.3. PASTEBĖJIMAI DĖL KONTROLĖS PRIEMONIŲ TESTAVIMO 18
   4.4. SISTEMINIO POBŪDŽIO KLAIDOS 24
   4.5. ANKSTESNIŲ METŲ SISTEMŲ AUDITO METU TEIKTŲ REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMAS 24
   4.6. FINANSINIŲ PRIEMONIŲ IR KITŲ IŠLAIDŲ, PATIRIAMŲ PAGAL SPECIALIĄSIAS TAISYKLES, SISTEMŲ AUDITAS 26
   4.7. VKS PATIKIMUMAS 26
5. VEIKSMŲ AUDITAS 27
   5.1. AUDITĄ ATLIKUSIOS INSTITUCIJOS 27
   5.2. ATRANKOS IR ATLIKIMO METODIKA 27
   5.3. PARAMETRAI, NAUDOTI STATISTINEI IMTIES ATRANKAI SUDARYTI 27

5.3.1. Antro lygio atrankos taikymas 28
5.4. EK DEKLARUOTŲ IŠLAIDŲ SUTIKRINIMAS 29
5.5. NEIGIAMŲ SUMŲ POPULIACIJA 29
5.6. NESTATISTINĖS ATRANKOS TAIKYMO METODAI 29
5.7. VEIKSMŲ AUDITO PAGRINDINIŲ REZULTATŲ ANALIZĖ 29
5.8. KOREKCINIAI VEIKSMAI ATLIKTI PO VEIKSMŲ AUDITO 34
5.9. BENDRAS KLAIDŲ LYGIS IR LIKUTINIS BENDRAS KLAIDŲ LYGIS 34
5.10. PAPILDOMOS ATRANKOS REZULTATAI 35
5.11. SISTEMINIO POBŪDŽIO KLAIDOS 35
5.12. ANKSTESNIŲ METŲ VEIKSMŲ AUDITO METU TEIKTŲ REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMAS 35
5.13. VKS VEIKSMINGUMAS 36
6. SĄSKAITŲ AUDITAS 37
6.1. AUDITĄ ATLIKUSIOS INSTITUCIJOS 37
6.2. AUDITO METODAS 37
6.3. SĄSKAITŲ AUDITO REZULTATAI 38
6.4. SISTEMINIO POBŪDŽIO KLAIDOS 38
6.5. INFORMACIJA DĖL 2018–2019 M., 2019–2020 M., 2020–2021 M. IR 2021–2022 M. SĄSKAITOSE LAIKINAI ATLIKTŲ PATAISŲ 38
6.6. INFORMACIJA APIE NACIONALINIŲ TEISMŲ PANAIKINTUS AR PAKEISTUS SPRENDIMUS DĖL FINANSINIŲ PATAISŲ TAIKYMO 38
7. AUDITO ĮSTAIGŲ KOORDINAVIMAS IR AUDITO INSTITUCIJOS VYKDOMA PRIEŽIŪRA 40
7.1. KOORDINAVIMO TARP AUDITO INSTITUCIJOS IR AUDITĄ ATLIEKANČIO SUBJEKTO PROCEDŪRA 40
8. KITA INFORMACIJA 41
8.1. INFORMACIJA DĖL ĮTARIAMŲ SUKČIAVIMO ATVEJŲ 41
8.2. REIKŠMINGA INFORMACIJA 41
8.3. KITI EK PRAŠYMAI 42
8.3.1. Informacija apie nacionalinių teisės aktų pakeitimus, susijusius su viešųjų pirkimų išlaidų tikrinimų apimtimi ir AI sprendimų nepriklausomumu 42
8.3.2. Informacija pagal EK 2022-11-15 raštą Nr. Ares(2022)7868517 42
8.3.3. Auditas dėl rodiklių reikšmių pasiekimo ir duomenų generavimo 43
8.3.4. 2022 m. atlikti EK ir EAR auditai 43
8.3.5. Informacija apie gautas VPT išvadas 43
9. BENDRAS PATIKIMUMO LYGIS 44
9.1. BENDROJO PATIKIMUMO LYGIO NUSTATYMAS 44
9.2. AUDITO REZULTATŲ ANALIZĖ IR VKS ATLIKTŲ VEIKSMŲ DĖL REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO VERTINIMAS 45
9.2.1. 2021–2022 m. audito rezultatų apibendrinimas 45
9.2.2. Informacija apie atliktus veiksmus dėl EK pateikto įspėjamojo rašto 45
9.2.3. VKS institucijų vidaus kontrolės vertinimo pokyčiai 45

10. PRIEDŲ SĄRAŠAS 47

PAGRINDINIAI FAKTAI

<...>

<...>

<...>

<...>

<...>

<...>

<...>[1]

<...>

<...>

<...>

<...>

<...>

<...>

<...>

<...>

<...>

[1] Informacija bus pateikta galutinėje Ataskaitoje.

1. ĮVADAS

1.1. AUDITO INSTITUCIJA

Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu[2] Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei pavesta atlikti 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos audito institucijos funkcijas, nurodytas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013[3] (toliau – R. 1303/2013) 127 str. ir Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės įstatymo 8 str. 4 d. Vadovaujantis valstybės kontrolieriaus įsakymu patvirtintais nuostatais[4], audito institucijos funkcijas Valstybės kontrolėje vykdo Europos Sąjungos investicijų audito departamentas (toliau – ESI audito departamentas, Audito institucija, AI), kuris atsakingas už metinės kontrolės ataskaitos (toliau – Ataskaita) ir audito nuomonės (toliau – Nuomonė)[5] parengimą pagal R. 1303/2013 127 str. 5 d. a ir b punktus.

1.2. ATASKAITINIS LAIKOTARPIS

Ataskaita ir Nuomonė apima laikotarpį nuo 2021 m. liepos 1 d. iki 2022 m. birželio 30 d. (toliau – ataskaitinis laikotarpis, 2021–2022 m. auditas).

1.3. AUDITO ATLIKIMO LAIKOTARPIS

Vadovaujantis 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos audito strategija[6] (toliau – Audito strategija), Valstybės kontrolės veiklos planu[7], valstybinis auditas buvo atliekamas nuo 2021 m. spalio 29 d. iki 2023 m. <...>[8] (toliau – audito atlikimo laikotarpis).

1.4. VEIKSMŲ PROGRAMA IR AUDITUOJAMIEJI SUBJEKTAI

2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programa CCI Nr. 2014LT16MAOP001 (toliau – Veiksmų programa), patvirtinta 2014 m. rugsėjo 8 d. Europos Komisijos (toliau – EK) įgyvendinimo sprendimu Nr. C(2014)6397[9], yra finansuojama Europos socialinio fondo, Europos regioninės plėtros fondo ir Sanglaudos fondo lėšomis.

---

[2] 2003-07-01 nutarimas Nr. IX-1667 „Dėl pavedimo Lietuvos Respublikos valstybės kontrolei atlikti Lietuvos Respublikoje gaunamos Europos Sąjungos struktūrinės paramos auditus“ (2013-11-14 nutarimo Nr. XII-592 redakcija).

[3] 2013-12-17 Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006.

[4] Patvirtinti valstybės kontrolieriaus 2021-06-16 įsakymu Nr. VE-104 (redakcija, galiojanti nuo 2022-09-07).

[5] Atitinkamai pagal Valstybės kontrolės įstatymo (redakcija, galiojanti nuo 2023-01-01) 15 str. – ataskaita ir išvada.

[6] Parengta 2015-05-08 pagal R. 1303/2013 127 str., atnaujinta 2023-01-06.

[7] 2021, 2022 ir 2023 m. veiklos planai, patvirtinti valstybės kontrolieriaus įsakymais: 2021-01-20 įsakymu Nr. VE-8 (2021-12-01 įsakymo Nr. VE-239 redakcija), 2022-01-06 įsakymu Nr. VE-4 (2022-09-26 įsakymo Nr. VE-129 redakcija), 2023-01-04 įsakymu Nr. VE-5.

[8] Informacija bus pateikta galutinėje Ataskaitoje.

[9] Veiksmų programos CCI Nr. 2014/LT/16/MA/OP/001 pakeitimai patvirtinti EK sprendimais (2016-07-19 Nr. C(2016)4509, 2017-02-08 Nr. C(2017)741, 2018-04-11 Nr. C(2018)2076), 2018-09-24 Nr. C(2018)6109, 2019-06-27 Nr. C(2019)4959, 2020-06-16 Nr. C(2020)4069, 2021-04-12 Nr. C(2021)2603), 2022-06-29 Nr. C(2022)4659).

Lietuvos Respublikos Vyriausybei 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 [10] (toliau – LRVN 528) patvirtinus Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programą ir rengiantis įgyvendinti 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programą, taisykles (toliau – Atsakomybės ir funkcijų taisyklės), Lietuvoje Veiksmų programai įgyvendinti sukurta valdymo ir kontrolės sistema (toliau – VKS).

Minėtu nutarimu Vyriausybė pavedė Lietuvos Respublikos finansų ministerijai (toliau – FM) atlikti Veiksmų programos Vadovaujančiosios (toliau – VI) ir Tvirtinančiosios (toliau – TvI) institucijų funkcijas. Finansų ministro įsakymu[11] VI funkcijas pavesta atlikti Investicijų departamentui[12], Finansų politikos departamentui[13] ir Valstybės iždo departamentui[14], TvI funkcijas – Išlaidų atitikties vertinimo ir deklaravimo departamentui[15]. Dalį VI funkcijų, numatytų R. 1303/2013 125 str., VI atsakomybe pavesta atlikti tarpinėms institucijoms[16].

Lietuvos 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos VKS sudarančios institucijos (audituojamieji subjektai) pateikiamos 1 lentelėje.

1 lentelė. Veiksmų programos VKS sudarančios institucijos

	VI	FM Investicijų departamentas, FM Finansų politikos departamentas ir FM Valstybės iždo departamentas
	TVI	FM Išlaidų atitikties vertinimo ir deklaravimo departamentas
Tarpinės institucijos, kurioms VI delegavo funkcijas	Ministerijos	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija
		Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija
		Lietuvos Respublikos energetikos ministerija
		Lietuvos Respublikos kultūros ministerija
		Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija
		Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija
		Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija
		Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija
		Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija
	Įgyvendinančiosios institucijos	Europos socialinio fondo agentūra
		Lietuvos mokslo taryba
		Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra
		Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra[17]
		Uždaroji akcinė bendrovė „Investicijų ir verslo garantijos“
		Uždaroji akcinė bendrovė Viešųjų investicijų plėtros agentūra
		Viešoji įstaiga Centrinė projektų valdymo agentūra
		Viešoji įstaiga Inovacijų agentūra [18]
	Regioninės plėtros tarybos	Alytaus, Kauno, Klaipėdos, Marijampolės, Panevėžio, Šiaulių, Tauragės, Telšių, Utenos, Vilniaus
	Regioninės plėtros departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos[19]	

Šaltinis – Valstybės kontrolė

[10] 2022-12-07 nutarimo Nr. 1223 redakcija.

[11] 2013-10-17 Nr. 1K-340 „Dėl vadovaujančiosios, tvirtinančiosios ir mokėjimo institucijų funkcijų atlikimo“ (2018-05-21 įsakymo Nr. 1K-192 redakcija).

[12] Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 4 p., išskyrus 4.16.1.6, 4.16.1.7 ir 4.16.5 papunkčius, nustatytų funkcijų atlikimas.

[13] Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 4.16.5 ir 4.16.6 papunkčiuose nustatytų funkcijų atlikimas.

[14] Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 4.16.1.6 ir 4.16.1.7 papunkčiuose nustatytų funkcijų atlikimas.

[15] Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 15 p. nustatytų funkcijų atlikimas.

[16] LRVN 528 3 p.

[17] Vyriausybės 2022-12-07 nutarimu Nr. 1223, kuriuo pakeistas LRVN 528, nuo 2022-12-10 panaikintos MITA kaip tarpinės institucijos funkcijos (žr. Ataskaitos 2.1 poskyrį).

[18] Iki 2022-04-05 veikė kaip viešoji įstaiga Lietuvos verslo paramos agentūra.

[19] Vyriausybės 2022-07-20 nutarimu Nr. 767, kuriuo pakeistas LRVN 528, nuo 2022-07-22 panaikintos Regioninės plėtros departamento prie Vidaus reikalų ministerijos kaip tarpinės institucijos funkcijos.

1.5. AUDITO PROCEDŪROS IR AUDITO REZULTATŲ TEIKIMAS

1.5.1. Audito atlikimo metodai

Auditas suplanuotas taip, kad atitiktų R. 1303/2013 reikalavimus ir būtų atliekamas pagal Tarptautinės aukščiausiųjų audito institucijų organizacijos (toliau – INTOSAI) parengtus tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus[20] (toliau – TAAIS), EK gaires[21], 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos Audito institucijos procedūrų vadovą[22] (toliau – Procedūrų vadovas) ir Audito strategiją.

Ataskaitoje pateikiama audito informacija apima:

- ✓ planavimą, įskaitant rizikos vertinimą ir kontrolės priemonių testavimą (pagal R. 1303/2013 127 str. – sistemų auditą, žr. 4 skyrių, 14 psl.);
- ✓ pagrindinių procedūrų atlikimą – detalųjį testavimą (pagal R. 1303/2013 127 str. – veiksmų auditas, žr. 5 skyrių, 27 psl.);
- ✓ sąskaitų tikrinimą ir valdymo pareiškimo[23] bei metinės santraukos vertinimą (žr. 6 skyrių, 37 psl.);
- ✓ Ataskaitos ir Nuomonės parengimą (žr. 2 priedą, 55 psl.).

1.5.2. Ataskaitos ir Nuomonės rengimas

Audito institucija, atlikusi dalį audito procedūrų, siekdama sudaryti galimybes VKS institucijoms operatyviai šalinti audito metu nustatytus trūkumus ir pateikti savo nuomonę iki audito pabaigos, audituojamiems subjektams ir VI elektroniniais laiškais teikė preliminarius pastebėjimus ir rekomendacijas. Gavus komentarus (kartu su rekomendacijų įgyvendinimo planais), pastebėjimai ir rekomendacijos buvo derinami el. paštu, raštu ir, esant poreikiui, susitikimuose. Baigus derinimo procesą audituojamam subjektui, VI, TvI ir EK buvo teikiami tarpiniai audito rezultatai – patikslinti pastebėjimai, rekomendacijos, audituojamo subjekto parengti rekomendacijų įgyvendinimo planai, informacija 2014–2020 m. periodo atskaitinių laikotarpių audito ir 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos VKS institucijų atitikties R. 1303/2013 XIII priede nustatytiems paskyrimo kriterijams audito (toliau – Atitikties auditas) metu teiktų rekomendacijų įgyvendinimą ir preliminarus VKS institucijos įvertinimas pagal EK gairę „Komisijai ir valstybėms narėms skirtos gairės dėl bendrosios valdymo ir kontrolės sistemų vertinimo valstybėse narėse metodikos“[24] (toliau – EK VKS gairė).

[20] 100-asis TAAIS „Pagrindiniai viešojo sektoriaus audito principai“, 400-asis TAAIS, „Atitikties audito principai“, 1320-asis TAAIS „Reikšmingumas planuojant ir atliekant auditą“, 1530-asis TAAIS „Audito atranka“, 2000-asis TAAIS „Finansinio audito standartų taikymas“ ir 4000-asis TAAIS „Atitikties audito standartas“.

[21] EK atitinkamomis gairėmis pateikia specializuotą nuomonę ir rekomendacijas valstybėms narėms dėl atitinkamų ES reglamentų nuostatų praktinio taikymo. Taip EK gairių nuostatų laikymasis turi esminę reikšmę tinkamam ir EK priimtinam tam tikro ES reglamento nuostatų interpretavimui ir pritaikymui praktinėje veikloje.

[22] Patvirtintas ESI audito departamento vadovo 2022-03-08 sprendimu Nr. YE-263.

[23] Vadovaujantis R. 1303/2013 125 str. 4 d. e p., VI rengiamas dokumentas pagal R. 2015/207 VI priede pateiktą valdymo pareiškimo modelį.

[24] Angl. *Guidance for the Commission and Member States on Common Methodology for the Assessment of Management and Control Systems in the Member States*.

Ataskaitos projektas buvo rengiamas 2022 m. lapkričio–2023 m. sausio mėn. pagal Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 2015/207[25] (toliau – R. 2015/207) IX priede nustatytą formą.

Parengtas Ataskaitos projektas 2022 m. sausio 10 d. pateiktas susipažinti audituojamiems subjektams.

Iš audituojamų subjektų gavus komentarus ir susipažinus su jais, Ataskaitos projektas pagal poreikį bus derinamas su audituojamais subjektais. Baigus derinti Ataskaitos projektą, bus parengta galutinė Ataskaita.

Įvertinus visus audito metu surinktus įrodymus apie VKS veikimą, EK deklaruotų išlaidų tinkamumą ir sąskaitose pateiktos informacijos teisingumą, pagal R. 2015/207 VIII priede nustatytą pavyzdį ir vadovaujantis TAAIS 1700 (Nuomonės apie finansines ataskaitas susidarymas ir pateikimas), TAAIS 1705 (Nuomonės modifikavimas nepriklausomo auditoriaus išvadoje, Metinės kontrolės ataskaitos, Audito nuomonės ir Audito institucijos nustatytų klaidų įvertinimo gaire[26], Audito strategija ir Procedūrų vadovu bus parengta Nuomonė. Rengiant Nuomonę taip pat bus atsižvelgta į atlikto valdymo pareiškimo ir metinės santraukos vertinimo rezultatus (žr. 6 skyrių, 37 psl.).

Ataskaita ir Nuomonė per EK įdiegtą Informacinę ES 2014–2020 m. fondų valdymo sistemą (toliau – SFC2014) teikiamos EK. Kiti šių dokumentų adresatai nurodyti Ataskaitos 46 psl.

Ataskaitoje vartojamos santrumpos pateiktos 1 priede, 48 psl.

[25] 2015-01-20 EK įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 2015/207, kuriuo nustatomos išsamios Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 nuostatų dėl pažangos ataskaitos modelių, informacijos apie didelės apimties projektą teikimo, bendrojo veiksmų plano, investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo įgyvendinimo ataskaitų, valdymo pareiškimo, audito strategijos, audito nuomonės ir metinės kontrolės ataskaitos modelių, taip pat išlaidų ir naudos analizės atlikimo metodikos ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1299/2013 nuostatų dėl Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo įgyvendinimo ataskaitų modelio įgyvendinimo taisyklės.

[26] Valstybėms narėms skirtos gairės dėl metinės kontrolės ataskaitos ir audito nuomonės, kurias teikia audito institucijos, ir dėl audito institucijų nustatytų klaidų tvarkymo siekiant nustatyti ir pranešti patikimus bendrus likutinius klaidų dažnius (2014–2020 m. programavimo laikotarpis) (angl. *Guidance for Member States on the Annual Control Report and Audit Opinion to be reported by audit authorities and on the treatment of errors detected by audit authorities in view of establishing and reporting reliable total residual error rates (Programming period 2014-2020) (2018-12-19, EGESIF_15-0002-04*)).

2. REIKŠMINGI VALDYMO IR KONTROLĖS SISTEMOS PAKEITIMAI

2.1. REIKŠMINGI PAKEITIMAI

Audito subjektai vadovaudamiesi 2015 m. spalio 22 d. susitarimu dėl bendradarbiavimo tarp Vadovaujančiosios, Tvirtinančiosios ir Audito institucijų (toliau – Bendradarbiavimo susitarimas) pateikė Audito institucijai informaciją apie su jų atsakomybių sritimis susijusius VKS pakeitimus, įvykusius nuo 2021 m. liepos 1 d. iki 2022 m. birželio 30 d. Pakeitimai įvertinti 2021–2022 m. audito metu, atliekant išsamią VKS institucijų rizikų analizę. <...>[27]

Atitinkamai įvertinti teisinio reguliavimo, turinčio įtakos VKS veikimui, pakeitimai šiais laikotarpiais:

- ✓ įvykę nuo 2021 m. liepos 1 d. iki 2022 m. birželio 30 d. (ataskaitiniu laikotarpiu). Šiuo laikotarpiu teisinio reglamentavimo pakeitimų buvo. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 15 d. nutarimu Nr. 1092[28] ir EIM 2021 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 4-1414[29], prie LVPA prijungta reorganizuota agentūra VšĮ „Versli Lietuva“. Nuo 2022 m. balandžio 2 d. LRVN 528 patvirtintomis Atsakomybės ir funkcijų taisyklėmis[30] dalis MITA vykdytų visuotinės dotacijos priemonių administravimo funkcijų[31] perduota LVPA. Nuo 2022 m. balandžio 6 d. LVPA veiklą vykdo kaip IA. Atsižvelgiant į šį pokytį, audito metu buvo atliktas IA funkcijų atskyrimo kontrolės testavimas (žr. Ataskaitos 4.2.6 skirsnį, 17 psl.).

  Audito institucijos vertinimu, šis ir kiti šiuo laikotarpiu įvykę VKS reglamentavimo pakeitimai nėra tokie reikšmingi, kad galėtų turėti poveikį tinkamam VKS veikimui ir dėl ES investicijų fondų valdymo esamam patikinimo lygiui jose, todėl detali informacija apie šiuos pokyčius Ataskaitoje neteikiama;

- ✓ įvykę nuo 2022 m. liepos 1 d. iki 2022 m. gruodžio 31 d. Šiuo laikotarpiu teisinio reglamentavimo pakeitimų buvo:
  - Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. balandžio 27 d. nutarimu Nr. 416[32] reorganizuotas RPD. Nuo 2022 m. liepos 22 d. LRVN 528 patvirtintomis Atsakomybės ir funkcijų taisyklėmis[33] RPD funkcijos, susijusios su 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimu, perduotos VRM;
  - Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022-05-18 nutarimu Nr. 513[34] reorganizuojama MITA. Nuo 2022 m. gruodžio 10 d. LRVN 528 patvirtintomis Atsakomybės ir funkcijų taisyklėmis[35] MITA funkcijos, susijusios su 2014-2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimu, perduotos LMT.

---

[27] Informacija bus pateikta galutinėje Ataskaitoje.

[28] „Dėl sutikimo reorganizuoti VšĮ „Versli Lietuva“.

[29] „Dėl VšĮ „Versli Lietuva“ reorganizavimo jungimo būdu, prijungiant ją prie viešosios įstaigos Lietuvos verslo paramos agentūros, inicijavimo“.

[30] Vyriausybės 2022-03-30 nutarimas Nr. 316.

[31] LVPA (nuo 2022-04-06 IA) perduotos visuotinės dotacijos priemonės: Nr. 01.2.1-MITA-K-824 „Inovaciniai čekiai“, Nr. 01.2.1-MITA-T-845 „Inopatentas“, Nr. 01.2.1-MITA-T-851 „Inočekiai“, Nr. 01.2.1-MITA-T-852 „Inostartas“.

[32] „Dėl sutikimo reorganizuoti Regioninės plėtros departamentą prie Vidaus reikalų ministerijos“.

[33] Vyriausybės 2022-07-20 nutarimas Nr. 767.

[34] „Dėl sutikimo reorganizuoti Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūrą“.

[35] Vyriausybės 2022-12-07 nutarimas Nr. 1223.

Preliminariu AI vertinimu, šiuo laikotarpiu reikšmingų teisinio reglamentavimo pakeitimų, turinčių įtakos VKS veikimui, nebuvo. Visi pakeitimai nuo 2022 m. liepos 1 d. iki 2022 m. gruodžio 31 d. bus išsamiai įvertinti 2022–2023 m. audito metu.

2.2. PASKIRTŲ SUBJEKTŲ STEBĖSENA

Lietuvos Respublikos finansų ministerija 2014–2020 m. ES struktūrinių fondų lėšų VKS aprašymą (pagal R. 1303/2013 72 str.) parengė 2016 m. sausio 29 d. ir pateikė Audito institucijai. Audito institucija atliko VKS institucijų atitikties R. 1303/2013 XIII priede nustatytiems paskyrimo kriterijams auditą (toliau – Atitikties auditą) ir ataskaitą[36] pateikė VKS institucijoms ir EK.

Atlikus kontrolės priemonių testavimą ir detalųjį testavimą Audituojamuoju laikotarpiu nenustatyta, kad paskirtos VKS institucijos nebetenkintų R. 1303/2013 XIII priede nustatytų paskyrimo kriterijų ir joms būtų nustatytas bandomasis laikotarpis arba nutrauktas VI ar TvI paskyrimas.

2.3. REIKŠMINGŲ PAKEITIMŲ, ĮVYKUSIŲ 2021–2022 M. AUDITO METU, STEBĖSENA

2022-02-15 Ataskaitoje Audito institucija nurodė, kad nuo 2021-12-14 LRVN 528 patvirtintomis Atsakomybės ir funkcijų taisyklėmis[37] CPVA buvo perduota atlikti dalis VI su finansinių priemonių administravimu susijusių funkcijų: fondų fondo valdytojo ar finansinės priemonės valdytojo veiklos galimų pažeidimų tikrinimas, su pažeidimais susijusių veiksmų atlikimas, informavimas apie įtariamas nusikalstamas ir korupcinio pobūdžio veiklas atitinkamai FNTT ir STT, sprendimų priėmimas dėl lėšų grąžinimo ir veiksmų atlikimas dėl jų grąžinimo ministerijai, projekto patikrų vietoje atlikimas, mokėjimo prašymų tikrinimas, išlaidų tinkamumo finansuoti ir deklaruoti EK nustatymas. Atsižvelgiant į šį pokytį, vadovaujantis audito strategija buvo atliktas administracinių patikrinimų teorinis vertinimas (žr. Ataskaitos 7 priedą, 64 psl.), rizikų nenustatyta.

Remdamasi atliktu audito darbu, AI patvirtina, kad VKS atitinka R. 1303/2013 72, 73 ir 74 straipsnius.

[36] 2016-08-01 valstybinio audito ataskaita Nr. FA-P-80-1-3-1 „Dėl 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos institucijų atitikties jų paskyrimo kriterijams (Audito institucijos ataskaita pagal Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 124 str. 2 d.)“ ir išvada Nr. FA-P-80-1-3 (Audito institucijos nuomonė pagal R. 1303/2013 124 str. 2 d.).

[37] Vyriausybės 2021-12-08 nutarimas Nr. 1057.

3. AUDITO STRATEGIJOS PAKEITIMAI

Vadovaujantis R. 1303/2013 127 str. 4 dalimi ir atsižvelgiant į Audito strategijos gairės projektą[38] 2015 m. gegužės 8 d. parengtoje Audito strategijoje pateiktas preliminarus Veiksmų programos audito planas, užtikrinantis, kad būtų patikrintas VKS veikimas, EK deklaruotos išlaidos ir sąskaitos. Audito strategijoje nurodyta, kad Veiksmų programos auditai bus atliekami tolygiai visą programavimo laikotarpį (iki 2025 m. vasario 15 d.). EK patvirtinus Audito strategijos gairę[39], pakartotinai buvo peržiūrėta Audito strategija, pakeitimų nebuvo atlikta.

Pagal R. 1303/2013 127 str. 4 dalį Audito strategija atnaujinama kasmet nuo 2016 m. (iki 2024 m.). Ji pateikiama EK, jeigu gautas toks prašymas.

Audito strategija, aktuali 2021–2022 m. auditui, buvo atnaujinta 2022 m. sausio 18 d.[40]: atlikta ES ir nacionalinių teisės aktų, susijusių su 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos administravimu, ir VKS pokyčių analizė, peržiūrėta rizikos veiksnių svarba ir VKS institucijų veiklos procesų rizikos vertinimas.

3.1. ATASKAITINIU LAIKOTARPIU AKTUALŪS PAKEITIMAI

Audito strategijoje ataskaitiniu laikotarpiu suplanuotų procesų pakeitimų nebuvo atlikta.

Ataskaitiniu laikotarpiu dėl pavyzdžių kontrolės testavimui trūkumo nebuvo įvertinti kai kurie Audito strategijoje numatyti procesai (žr. Ataskaitos 4.2.5 skirsnį, 16 psl.).

Ataskaitos 4.2.6 skirsnyje (žr. Ataskaitos 17 psl.) nurodyti papildomai įvertinti ankstesnių audito laikotarpių Audito strategijoje numatyti procesai, kurie anksčiau nebuvo atlikti dėl pavyzdžių kontrolės testavimui trūkumo, ir procesai, kuriuos buvo nuspręsta vertinti atlikus VKS institucijų rizikų analizę.

3.2. VĖLESNIEMS AUDITO LAIKOTARPIAMS AKTUALŪS PAKEITIMAI

Atnaujintoje Audito strategijoje numatyti pakeitimai, kurie yra susiję su 2022 m. liepos 1 d.–2023 m. birželio 30 d. laikotarpiu, žr. 2 lentelę.

2 lentelė. Audito strategijos pakeitimai 2022 m. liepos 1 d.–2023 m. birželio 30 d. audito laikotarpiu

Pagrindinis reikalavimas	Proceso pavadinimas	Institucija	Atlikto keitimo priežastys
Papildomai numatyti procesai			
PR 2	IP vertinimas	VRM(spec.)	Nuo 2022-07-22 LRVN 528 patvirtintomis taisyklėmis ši funkcija perduota VRM
Nevertinami procesai			
PR 2	IP vertinimas	RPD	Nuo 2022-07-22 LRVN 528 patvirtintomis taisyklėmis RPD funkcijos, susijusios su 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimu, perduotos VRM
	Regionų projektų planavimas	RPD	

Šaltinis – Valstybės kontrolė

[38] EK Valstybėms narėms skirtų gairių dėl audito strategijos projektas (ang. *Draft Guidance on Audit Strategy for Member States (2015-01-07, EGESIF_14–0011*).

[39] EK Valstybėms narėms skirtos gairės dėl audito strategijos (2014–2020 m. programavimo laikotarpis) (angl. *Guidance for Member States on Audit Strategy (Programming period 2014–2020) (2015-08-27, EGESIF_14-0011-02 final)*).

[40] 2022–2023 m. audito laikotarpiui ir vėlesniems laikotarpiams aktuali Audito strategija atnaujinta 2023-01-06 ir pateikta per SFC2014 EK 2023-01-10.

4. SISTEMŲ AUDITAS

4.1. AUDITĄ ATLIKUSIOS INSTITUCIJOS

Audito institucija, vadovaudamasi R. 1303/2013 127 str., 2021–2022 m. audito metu atliko VKS tinkamo veikimo auditą; kitų audito įstaigų pasitelkta nebuvo.

4.2. AUDITO ATLIKIMAS

4.2.1. Reikšmingumas

Pagal nustatytą reikšmingumo lygį vertinama, ar pastebėtos pavienės klaidos, praleisti ar pateikti neteisingi duomenys arba jų visuma rodo, kad EK pateikiamos ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais vis dar atspindi teisingus, išsamius ir tikslius duomenis apie 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui priskiriamas operacijas. Planuojant ir atliekant auditą, sąvoka „reikšmingumas“ vartojama taip, kaip numatyta 1320ajame TAAIS. Terminas „pakankami įrodymai“ apima ir reikšmingumo sąvoką.

Planuojant auditą nustatomas priimtinas reikšmingumo lygis, kad būtų galima nustatyti ne tik reikšmingų informacijos iškraipymų apimtį (kiekį), bet ir pobūdį (kokybę). Audito planavimo metu nustatomas kiekybinis ir kokybinis reikšmingumas[41].

Kiekybinį reikšmingumą lemia dalyko vertė. Atliekant 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos auditus taikomas reikšmingumo lygis – 2 proc. EK deklaruotų išlaidų pagal EK reglamento (ES) Nr. 480/2014[42] (toliau – R. 480/2014) 28 str. 11 d. Kadangi už ataskaitinius metus nuo 2021 m. liepos 1 d. iki 2022 m. birželio 30 d. EK buvo deklaruota 1 125 455 375,18 Eur, ataskaitiniu laikotarpiu deklaruotoms išlaidoms taikomas reikšmingumo lygis yra 25 059 923,41[43] Eur.

Kokybinį reikšmingumą lemia dalyko kilmė, pobūdis ir turinys[44].

4.2.2. Audito patikimumas

Audito institucija pagal R. 1303/2013 127 str. yra nustačiusi atliekamo audito 95 proc. audito patikimumo lygį. Valstybiniai auditoriai, pareikšdami nuomonę audito išvadoje, turi būti bent 95 proc. tikri, kad išvada yra pagrįsta pakankamais ir tinkamais įrodymais.

Audito institucijos procedūrų vadove pateiktas audito patikimumo modelis apima visus patikimumo šaltinius (įgimtą, kontrolės ir pagrindinį), atitinkančius TAAIS nurodytas rizikas (įgimtą, kontrolės ir neaptikimo).

Atlikdama 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos auditus, Audito institucija taiko audito patikimumo modelį:

$$P = 100\% - (100\% - IP)*(100\% - KP)*(100\% - PP)$$

[41] Procedūrų vadovo 5.1 poskyris.

[42] Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 480/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos.

[43] Reikšmingumo lygis skaičiuojamas nuo tiriamosios visumos 1 252 996 170,29 Eur, iš kurios buvo paimta atsitiktinė imtis.

[44] Kokybinio reikšmingumo nustatymas detalizuotas Procedūrų vadove.

Kur:

P – bendras audito patikimumas (%),

IP – įgimtas patikimumas (%),

KP – kontrolės patikimumas (%),

PP – pagrindinis patikimumas (%).

Atliekant kontrolės priemonių ir detalųjį testavimą laikomasi R. 480/2014 28 str. reikalavimo iš pagrindinių procedūrų (detaliojo testavimo) gauti ne mažesnį nei 60 proc. patikimumą, todėl iš VKS veikimo nesiekiama gauti daugiau nei 88 proc. patikimumo.

Vienas iš trijų patikimumo šaltinių yra įgimtas. Atliktas VKS įgimtos rizikos elementų vertinimas rodo aukštą įgimtos rizikos lygį (100 proc.), t. y. įgimtas patikimumas lygus 0.

Kitas patikimumo šaltinis yra vidaus kontrolė. Siekiant nustatyti, koks patikimumas gali būti gautas iš valdymo ir kontrolės sistemos, VKS institucijos vertinamos pagal pagrindinius reikalavimus[45], nurodytus EK VKS gairėje. Pagal Procedūrų vadovą, jei auditorius nori pagrįsti, kad kontrolės rizika yra mažesnė už didelę, jis turi atlikti kontrolės testus. Jais patikrinus VKS veikimą pagal minėtus pagrindinius reikalavimus, vadovaujantis EK VKS gairėje pateikta metodologija, parenkama viena iš keturių reikalaujamų VKS efektyvumo įvertinimo kategorijų ir atitinkamai [46] – reikalingas pagrindinis patikimumas. Kaip nurodyta Ataskaitos 4.7 poskyryje (26 psl.), AI vertinimu, VKS ataskaitiniu laikotarpiu veikė <...>[47], t. y. iš vidaus kontrolės gaunama <...>[48] patikimumo.

Trečias patikimumo šaltinis – pagrindinis patikimumas. Patikimumo lygis, kurį būtina gauti iš pagrindinių procedūrų, priklauso nuo VKS patikimumo, gauto iš VKS kontrolės testų. Pagal EK gairę „Dėl audito institucijų taikytinų atrankos metodų“[49] (toliau – EK atrankos gairė), VKS įvertinus <...>[50], turėtų būti gaunamas <...>[51] pagrindinio patikimumo lygis.

4.2.3. Taikomi metodai

Audito planavimo ir kontrolės priemonių testavimo metu buvo atliekami VKS institucijų sukurtos vidaus kontrolės ir jos veikimo vertinimai, remiantis EK VKS gaire, kurioje nustatyti 8 pagrindiniai reikalavimai (toliau – PR), skirti VI, ir 5 PR, skirti TvI.

2021–2022 m. audito planavimo ir kontrolės priemonių testavimo metu:

- ✓ kaip nurodyta Audito strategijoje, planuojant kontrolės testavimą buvo vertinamas VKS institucijų veiklos procesų (toliau – procesai) rizikingumas. 2014–2020 m. laikotarpio procesai buvo suskirstyti pagal R. 480/2014 pateikiamus pagrindinius VKS taikomus reikalavimus ir EK VKS gairėje nurodytus pagrindinių reikalavimų vertinimo kriterijus. Siekiant įvertinti procesų rizikingumą, išskirta 12 rizikos veiksnių ir įvertintas kiekvienas VKS institucijų procesas pagal kiekvieną veiksnį, vėliau skaičiuojamas bendras proceso rizikingumas. Atsižvelgiant į rizikos vertinimo rezultatus, sprendžiama dėl prioritetinių audito sričių artimiausius trejus metus. Audito institucija planuoja VKS institucijų kontrolės testavimą taip, kad kiekvienais metais būtų patikrinti rizikingiausi ir su jais susiję procesai ir ES fondų investicijų veiksmų programos auditų (iki 2024 m.

[45] Angl. *key requirements.*

[46] Pagal EK atrankos gairę.

[47] Informacija bus pateikta galutinėje Ataskaitoje.

[48] Informacija bus pateikta galutinėje Ataskaitoje.

[49] Angl. *Guidance on Sampling Methods for Audit Authorities.*

[50] Informacija bus pateikta galutinėje Ataskaitoje.

[51] Informacija bus pateikta galutinėje Ataskaitoje.

birželio 30 d.) metu būtų patikrinti visi VKS institucijų procesai bent kartą per 2014–2020 m. laikotarpį;

- ✓ planuodama konkrečių VKS institucijų kontrolės testų metu numatomus tikrinti procesus, Audito institucija taip pat rėmėsi atlikta VKS ir ją sudarančių institucijų rizikos analize. Remiantis rizikos analizės rezultatais, sprendžiama dėl konkrečių procesų tikrinimo, procedūrų pobūdžio ir apimties kiekvienoje institucijoje;
- ✓ remiantis VKS procesų rizikingumo vertinimo ir VKS bei ją sudarančių institucijų rizikos analizės rezultatais, Audito institucija sudarė VKS institucijų sistemų audito programas;
- ✓ pagal poreikį analizuoti reglamentai (R. 1303/2013, R. 480/2014, R. 821/2014, R. 2018/1046 ir kt.), EK gairės[52], Lietuvos Respublikos nacionaliniai teisės aktai ir kiti dokumentai, siekiant sudaryti ir (ar) atnaujinti audito procedūroms atlikti reikalingus klausimynus;
- ✓ remiantis sistemų audito rezultatais, atliktas VKS institucijų sukurtos vidaus kontrolės vertinimas, siekiant įvertinti, ar ES ir nacionalinių teisės aktų reikalavimų, susijusių su VKS funkcijomis, įgyvendinimo kontrolės priemonės yra pakankamos;
- ✓ 2021–2022 m. audito metu atliktas kontrolės priemonių testavimas buvo suskirstytas į tris vertinimo tipus:
  - teorinės sąrangos vertinimas (toliau – KTI(t));
  - kontrolės priemonių veikimo vertinimas instituciniu lygiu (toliau – KTI);
  - kontrolės priemonių veikimo vertinimas paraiškos lygiu (toliau – KTP).

2021–2022 m. audito metu atliktas suplanuotų vertinti VKS institucijų procesų kontrolės priemonių testavimas: vertinti procesai suskirstyti pagal EK VKS gairėje nustatytus PR ir pateikti Ataskaitos 7 priedo 1–3 lentelėse (žr. 64 psl.).

4.2.4. Pavyzdžių kontrolės testams atrinkimas

Pavyzdžiai KTI(t), KTI ir KTP buvo atrenkami TAAIS 1500 nurodytais būdais:

- ✓ visų elementų parinkimas;
- ✓ audito atranka (atliekant nestatistinę atranką).

Detaliojo testavimo pavyzdžių atranka aprašyta Ataskaitos 5.2 poskyryje, 27 psl.

4.2.5. Pavyzdžių kontrolės testavimui trūkumas

Vertindami VKS institucijų vidaus kontrolės veikimą nustatėme, kad nėra galimybės atlikti kai kurių procesų, suplanuotų pagal Audito strategiją, nes institucijose ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo populiacijos. Audito metu nevertinti procesai dėl pavyzdžių kontrolės testavimui trūkumo pateikti 3 lentelėje.

AI vertinimu, toks pavyzdžių kontrolės testavimui trūkumas nėra reikšmingas, kadangi neatlikta maža dalis Audito strategijoje numatytų atlikti procesų. Atsižvelgiant į tai, Nuomonė nėra modifikuojama. Procesai, kurių nebuvo galimybės įvertinti ataskaitiniu laikotarpiu, bus vertinami 2022–2023 m. ar kitų auditų metu.

[52] EK atitinkamomis gairėmis pateikia specializuotą nuomonę ir rekomendacijas valstybėms narėms dėl atitinkamų ES reglamentų nuostatų praktinio taikymo. Taip EK gairių nuostatų laikymasis turi esminę reikšmę tinkamam ir EK priimtinam tam tikro ES reglamento nuostatų interpretavimui ir pritaikymui praktinėje veikloje.

3 lentelė. Ataskaitiniu laikotarpiu nevertinti Audito strategijoje numatyti procesai

Pagrindinis reikalavimas	Proceso numeris Audito strategijoje	Proceso pavadinimas	Institucijos
PR 1	11	Užduočių delegavimas (atsiskaitymas)	Min, ĮI, VDV, RPT, RPD
	13	Skundų nagrinėjimas	AM, SAM, SM, VI
PR 4	37	Projekto priežiūros komitetas	VI, AM, EM, SAM, ŠMSM, VRM
	40	Patikra vietoje	VI(FP), CPVA(TP), CPVA(VDV), LMT
	41	Tikrinimai po projekto	LMT, MITA, INVEGA, VIPA
	43	Apskaitos kodas (patikra vietoje)	VI(FP), CPVA(TP), CPVA(VDV), LMT
	44	Pažeidimų tyrimas (patikra vietoje)	VI(FP), CPVA(TP), CPVA(VDV), LMT
	51	Dokumentų saugojimas (patikra vietoje)	VI(FP), CPVA(TP), CPVA(VDV), LMT
	52	Pažeidimų tyrimas	VI(FP), LMT, CPVA(VDV), INVEGA
	53	Pažeidimų tyrimas (sisteminiai pažeidimai)	VI(FP), ĮI, ĮI(TP), VDV
	54	Neteisėtai sumokėtų sumų susigrąžinimai	VI(FP), CPVA(VDV), MITA,
	112	Atrankinė VšP tvarka	CPVA (FP apimtyje)
PR 6	64	Pažeidimų tyrimas (SFMIS)	VI(FP), LMT, CPVA(VDV), INVEGA
	70	Vertinimai	AM, EIM, EM, KM, SADM, SAM, VRM, APVA, ESFA, LMT, IA, MITA, VIPA,

Šaltinis – Valstybės kontrolė

4.2.6. Papildomai atlikti procesai

2021–2022 m. audito metu įvertinti ankstesnių audito laikotarpių (2019–2020 m. ir 2020–2021 m.) Audito strategijoje numatyti procesai, kurių, dėl pavyzdžių kontrolės testavimui trūkumo, nebuvo galimybės atlikti anksčiau (žr. 4 lentelę). 2016–2017., 2017–2018 ir 2018–2019 m. audito laikotarpiais visi suplanuoti procesai pagal Audito strategiją buvo atlikti, todėl 2020–2021 m. audito laikotarpiu papildomai nebuvo vertinti.

4 lentelė. 2021–2022 m. audito metu vertinti procesai pagal VKS kontrolės testavimo istorijos vertinimą

Pagrindinis reikalavimas	Proceso numeris Audito strategijoje	Proceso pavadinimas	Institucijos
2019–2020 m. audito laikotarpio Audito strategijoje numatyti procesai			
PR 1	3	VP keitimas (be EK patvirtinimo)	VI
2020-2021 m. audito laikotarpio Audito strategijoje numatyti procesai			
PR 6	67	SFMIS ataskaitų generavimas	VI

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Atlikus VKS institucijų rizikų analizės vertinimą, 2021–2022 m. audito metu papildomai buvo įvertinti atitinkami procesai (žr. 5 lentelę).

5 lentelė. 2021–2022 m. audito metu papildomai vertinti procesai

Pagrindinis reikalavimas	Proceso pavadinimas	Institucijos
PR 1	Funkcijų atskyrimas (dėl VšĮ "Versli Lietuva" prijungimo prie IA ir BETA prijungimo prie APVA)	IA, APVA

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Informacija apie visą atliktą kontrolės testavimą pateikiama Ataskaitos 7 priede (žr. 64 psl.).

4.2.7. Audito rezultatų pateikimas ataskaitoje

Audito metu teikiami pastebėjimai dėl vidaus kontrolės trūkumų ir su deklaruotomis išlaidomis susijusių neatitikimų skirstomi į tris kategorijas:

- ✓ svarbūs;
- ✓ vidutinės svarbos;
- ✓ nedidelės svarbos.

Pastebėjimo svarba nustatoma remiantis kokybiniu reikšmingumu ir šiais kriterijais[53]:

- ✓ reglamentų reikalavimų nesilaikymas;
- ✓ įtaka R. 1303/2013 123–126 str. ir (ar) EK VKS gairės pagrindinių reikalavimų ir (ar) vertinimo kriterijų vykdymui;
- ✓ lygmuo, kai reikalingi korekciniai veiksmai;
- ✓ VKS dalyvių, kuriems daro įtaką nustatytas trūkumas, skaičius;
- ✓ finansinė įtaka deklaruotoms išlaidoms;
- ✓ projektų, kuriems daroma įtaka, skaičius.

Audito metu svarbių pastebėjimų nebuvo teikta. Vidutinės svarbos pastebėjimai ir rekomendacijos[54], audituojamos institucijos komentarai ir rekomendacijos įgyvendinimo priemonės pateikiamos Ataskaitos 8–19 prieduose (68–149 psl.). Pastebėjimų, susijusių su kontrolės priemonių testavimu, santraukos pateikiamos 4.3 poskyryje (18 psl.), o susijusių su detaliuoju testavimu – 5.7 poskyryje (29 psl.). Su šiais pastebėjimais pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną numatoma vykdyti atliekant 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos auditus. Stebėsenos metu bus vertinama ne tik tai, ar audituojamos institucijos pasirinktos rekomendacijos įgyvendinimo priemonės yra įvykdytos, bet ir tai, ar pašalintos aplinkybės (prieštaravimai, trūkumai), dėl kurių buvo formuluota rekomendacija.

Nedidelės svarbos pastebėjimai teikiami dėl dalykų, kurių įtaka R. 1303/2013 123–126 str. ir (ar) EK VKS gairės reikalavimų vykdymui yra netiesioginė / mažiau reikšminga, todėl Ataskaitoje jie neteikiami[55]. Nedidelės svarbos pastebėjimų suvestinės audito metu buvo teikiamos audituojamiems subjektams el. paštu.

4.3. PASTEBĖJIMAI DĖL KONTROLĖS PRIEMONIŲ TESTAVIMO

Pastebėjimai ir rekomendacijos, susiję su kontrolės priemonių testavimu, bei VKS institucijų nurodytos rekomendacijų įgyvendinimo priemonės (kartu su komentarais), sugrupuoti pagal EK VKS gairės pagrindinius reikalavimus, VKS institucijas ir pastebėjimų svarbą, pateikiami Ataskaitos 8–19 prieduose (68–149 psl.). Kontrolės priemonių testavimo metu nustatyti nedidelės svarbos pastebėjimai šioje Ataskaitoje nėra teikiami. Apie juos institucijos buvo informuotos el. paštu (plačiau žr. Ataskaitos 4.2.7 skirsnyje, 18 psl.).

Ataskaitos 6–17 lentelėse pateikiama apibendrinta informacija apie pastebėjimus, teiktus VI, AM, EIM, EM, ŠMSM, APVA, CPVA, ESFA, IA, VIPA, Tauragės RPT, Utenos RPT. Kitoms institucijoms

[53] Pastebėjimų kategorijos nustatymas nurodytas Procedūrų vadove.

[54] Rekomendacija teikiama tik tais atvejais, kai nustatytą trūkumą galima ištaisyti, t. y., dėl nustatyto vidaus kontrolės trūkumo reikia tobulinti esamą vidaus kontrolės sistemą ar imtis kitų korekcinių veiksmų.

[55] Remiantis R. 2015/207 IX pr. Ataskaitoje pateikiami pagrindiniai nustatyti dalykai.

pastebėjimų nebuvo teikta. Lentelių pavadinimuose nurodyti fondai, kurių išlaidas administruoja atitinkama institucija. Laikoma, kad Ataskaitos 6–17 lentelėse pateikti pastebėjimai susiję su visais atitinkamos lentelės pavadinime nurodytais institucijos administruojamais fondais.

Audito metu nustatyti 19 vidutinės svarbos pastebėjimų ir 15 rekomendacijų, į juos bus atsižvelgta vertinant bendrą VKS veikimą.

Atlikus sistemų auditą, visos VKS institucijos vertintos pagal EK VKS gairėje nurodytus pagrindinius reikalavimus <...>[56] (žr. Ataskaitos 3 priedo 1 lentelę, 56 psl.).

Atliekant auditą ataskaitiniu laikotarpiu horizontaliųjų auditų nebuvo atlikta.

6 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo VI (ERPF, SF, ESF) (žr. Ataskaitos 8 priedą, 68 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	VI neužregistravo SFMIS2014 TI pateiktų pastebėjimų ir rekomendacijų dėl neatitikimų, kurie nustatyti VI įgyvendinant rizikos valdymo priemones, pašalinimo ir informacijos apie atliktus TI patikrinimus, kurių metu neatitikimų nenustatyta (EX.51, 70 psl.).
	VP SR skaičiavimo apraše nurodyti netikslūs SR pasiekimą pagrindžiantys duomenų šaltiniai (EX.53, 68 psl.).
	PAFT nustatyti APFP vertinimo reikalavimai neatitinka EK valdymo patikrinimų gairės (EX.54, 70 psl.).
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	–
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	PAFT nustatyti APFP vertinimo reikalavimai neatitinka EK valdymo patikrinimų gairės (EX.54, 70 psl.).
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos	2021 m. MVPĮA nurodytos neteisingos SR pasiekimo reikšmės (EX.50, 69 psl.).
	VI neužregistravo SFMIS2014 TI pateiktų pastebėjimų ir rekomendacijų dėl neatitikimų, kurie nustatyti VI įgyvendinant rizikos valdymo priemones, pašalinimo ir informacijos apie atliktus TI patikrinimus, kurių metu neatitikimų nenustatyta (EX.51, 70 psl.).
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–
PR 8. Tinkamos patikinimo dokumentų rinkinio rengimo procedūros	–

Šaltinis – Valstybės kontrolė

7 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo AM (SF) (žr. Ataskaitos 9 priedą, 72 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	–
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	Nepateiktas tinkamas pagrindimas, kaip AM PP vertinimo metu įsitikino SNA skaičiuoklėje pateiktų duomenų pagrįstumu[57] (EX.37, 72 psl.).
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	–
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	–
PR 5. Tinkama audito seka	Nepateiktas tinkamas pagrindimas, kaip AM PP vertinimo metu įsitikino SNA skaičiuoklėje pateiktų duomenų pagrįstumu[58] (EX.37, 72 psl.).

[56] Informacija bus pateikta galutinėje Ataskaitoje.

[57] Pastebėjimo kilmė – projekto Nr. 05.3.2-APVA-V-013-02-0001 veiksmų auditas.

[58] Pastebėjimo kilmė – projekto Nr. 05.3.2-APVA-V-013-02-0001 veiksmų auditas.

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–
PR 8. Tinkamos patikinimo dokumentų rinkinio rengimo procedūros	–

Šaltinis – Valstybės kontrolė

8 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo EIM (ERPF) (žr. Ataskaitos 10 priedą, 74 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	–
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	PFSA pateikta dviprasmiška informacija[59] (EX.4, 74 psl.).
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	–
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–
PR 8. Tinkamos patikinimo dokumentų rinkinio rengimo procedūros	–

Šaltinis – Valstybės kontrolė

9 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo EM (ERPF) (žr. Ataskaitos 11 priedą, 76 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	–
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	PP vertinimo metu SNA skaičiuoklėje neįvertintos netinkamos finansuoti išlaidos[60] (EX.8, 76 psl.).
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	–
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	–
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–
PR 8. Tinkamos patikinimo dokumentų rinkinio rengimo procedūros	–

Šaltinis – Valstybės kontrolė

10 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo ŠMSM (ERPF) (žr. Ataskaitos 12 priedą, 78 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	–

[59] Pastebėjimo kilmė – projektų Nr. 01.2.1-LVPA-K-856-01-0030 ir Nr. 01.2.1-LVPA-K-857-01-0002 veiksmų auditas.

[60] Pastebėjimo kilmė – projekto Nr. 06.3.1-LVPA-V-103-02-0013 veiksmų auditas.

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	ŠMSM patvirtintame PFSA nurodyta netiksli informacija apie DU išlaidoms taikomus fiksuotuosius įkainius[61] (EX.14, 78 psl.).
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	–
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–
PR 8. Tinkamos patikinimo dokumentų rinkinio rengimo procedūros	–

Šaltinis – Valstybės kontrolė

11 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo APVA (ERPF, SF) (žr. Ataskaitos 13 priedą, 80 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	APVA neužtikrino tinkamo APFP proceso veikimo ir neįsitikino SR pasiekimu (EX.42, 82 psl.).
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	–
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	Pažeidimo tyrimas atliktas ir sprendimas dėl pažeidimo priimtas nesilaikant nustatyto termino (EX.23, 81 psl.).
	APVA neužtikrino tinkamo APFP proceso veikimo ir neįsitikino SR pasiekimu (EX.42, 82 psl.).
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–
PR 8. Tinkamos patikinimo dokumentų rinkinio rengimo procedūros	–

Šaltinis – Valstybės kontrolė

12 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo CPVA (ERPF, SF) (žr. Ataskaitos 14 priedą, 85 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	–
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	–
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	Pažeidimo tyrimas atliktas ir sprendimas dėl pažeidimo priimtas nesilaikant nustatyto termino (EX.9, 89 psl.).
	CPVA, tikrindama ir tvirtindama APFP, neįsitikino projekto sutartyje nustatyto projekto SR pasiekimu, investicijų tęstinumo užtikrinimu ir APFP pateiktų duomenų teisingumu, neužtikrino APFP pateikimo ir patvirtinimo laiku (EX.38, 104 psl.).
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–

[61] Pastebėjimo kilmė – projekto Nr. 01.2.2-CPVA-K-703-02-0011 veiksmų auditas.

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 8. Tinkamos patikinimo dokumentų rinkinio rengimo procedūros	–

Šaltinis – Valstybės kontrolė

13 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo ESFA (ESF) (žr. Ataskaitos 15 priedą, 115 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	ESFA neužtikrino APFP pateikimo laiku, PV nustatytos nepakankamos kontrolės priemonės įsitikinti projektų investicijų tęstinumo užtikrinimu (EX.44, 120 psl.).
	ESFA neįsitikino „Vienos įmonės“ deklaracijoje pateiktų duomenų pagrįstumu[62] (EX.52, 121 psl.).
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	–
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	ESFA neužtikrino APFP pateikimo laiku, PV nustatytos nepakankamos kontrolės priemonės įsitikinti projektų investicijų tęstinumo užtikrinimu (EX.44, 120 psl.).
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–
PR 8. Tinkamos patikinimo dokumentų rinkinio rengimo procedūros	–

Šaltinis – Valstybės kontrolė

14 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo IA (ERPF, SF) (žr. Ataskaitos 16 priedą, 124 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	IA TF vertinimo metu neužtikrino tinkamos audito sekos[63] (EX.7, 139 psl.).
	IA TF vertinimo metu neužtikrino tinkamos audito sekos [64] (EX.13,140 psl.).
	IA, tikrindama ir tvirtindama MP, neįsitikino, kad išlaidos atitiktų tinkamumo finansuoti reikalavimus[65] (EX.43, 141 psl.).
	IA netinkamai įvertino PrV statusą kaip NPO, IA PV nustatytos nepakankamos kontrolės priemonės dėl PrV statuso, vykdant pirkimus, vertinimo[66] (EX.45,142 psl.).
	PV nustatytos nepakankamos kontrolės priemonės įsitikinti projektų investicijų tęstinumo užtikrinimu (EX.46,143 psl.).
	IA atlikus dalinį VšP vertinimą neįvertinta, kad, pakeitus esmines pirkimo sąlygas, nenutrauktos pirkimo procedūros ir pirkimas nepaskelbtas iš naujo[67] (EX.48,144 psl.).
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	–

[62] Pastebėjimo kilmė – projekto Nr. 09.4.3-ESFA-K-827-04-0022 veiksmų auditas.

[63] Pastebėjimo kilmė – projekto Nr. 06.3.1-LVPA-V-103-02-0013 veiksmų auditas.

[64] Pastebėjimo kilmė – projektų Nr. 01.2.1-LVPA-K-856-01-0030, Nr. 03.3.1-LVPA-K-850-01-0166, Nr. 03.3.2-LVPA-K-837-04-0006, Nr. 03.3.1-LVPA-T-859-01-0030 (13.1.1-LVPA-T-859-01-0050), Nr. 01.2.1-LVPA-T-858-01-0020 (13.1.1-LVPA-T-858-01-0026) veiksmų auditas.

[65] Pastebėjimo kilmė – projektų Nr. 01.2.1-LVPA-T-858-01-0020 (perkeltas į REACT–EU prioriteto projektą Nr. 13.1.1-LVPA-T-858-01-0026) ir Nr. 01.2.1-LVPA-K-857-01-0002 veiksmų auditas.

[66] Pastebėjimo kilmė – projekto Nr. 01.2.1-LVPA-K-857-01-0002 veiksmų auditas.

[67] Pastebėjimo kilmė – projekto Nr. 04.3.2-LVPA-K-102-06-0029 veiksmų auditas.

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	IA nesilaikė paraiškos AV duomenų perdavimo į VBAMS termino (EX.6, 125 psl.).
	IA PPV metu neužtikrino pakankamos audito sekos ir neįsitikino, ar visos prekės, už kurias išlaidos deklaruotos EK, buvo faktiškai įsigytos ir atitinka TS bei ar atlikti sutarties keitimai nėra esminiai (EX.16, 128 psl.).
	IA netinkamai įvertino PrV statusą kaip NPO, IA PV nustatytos nepakankamos kontrolės priemonės dėl PrV statuso, vykdant pirkimus, vertinimo[68] (EX.45, 142 psl.).
	PV nustatytos nepakankamos kontrolės priemonės įsitikinti projektų investicijų tęstinumo užtikrinimu (EX.46, 143 psl.).
PR 5. Tinkama audito seka	PV nustatytos nepakankamos kontrolės priemonės įsitikinti projektų investicijų tęstinumo užtikrinimu (EX.46, 143 psl.).
PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–
PR 8. Tinkamos patikinimo dokumentų rinkinio rengimo procedūros	–
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

15 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo VIPA (ERPF) (žr. Ataskaitos 17 priedą, 146 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	VIPA PPV metu neužtikrino tinkamos audito sekos (EX.17, 146 psl.).
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	–
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	VIPA PPV metu neužtikrino tinkamos audito sekos (EX.17, 146 psl.).
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–
PR 8. Tinkamos patikinimo dokumentų rinkinio rengimo procedūros	–
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

16 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo Tauragės RPT (ERPF, ESF, SF) (žr. Ataskaitos 18 priedą, 148 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	Tauragės RPT netaikė rizikos valdymo priemonių (EX.21, 148 psl.).
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	–
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	–
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–
PR 8. Tinkamos patikinimo dokumentų rinkinio rengimo procedūros	–

[68] Pastebėjimo kilmė – projekto Nr. 01.2.1-LVPA-K-857-01-0002 veiksmų auditas.

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

17 lentelė. Pastebėjimai dėl kontrolės priemonių testavimo Utenos RPT (ERPF, ESF, SF) (žr. Ataskaitos 19 priedą, 149 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	Utenos RPT netaikė rizikos valdymo priemonių (EX.22, 149 psl.).
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	–
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	–
PR 5. Tinkama audito seka	–
PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–
PR 8. Tinkamos patikinimo dokumentų rinkinio rengimo procedūros	–
Šaltinis – Valstybės kontrolė	

4.4. SISTEMINIO POBŪDŽIO KLAIDOS

Dėl sistemų audito metu pateiktų pastebėjimų ir rekomendacijų VKS institucijos numatė rekomendacijų įgyvendinimo veiksmų planus. Informacija apie šių planų įgyvendinimą pateikta Ataskaitos 8–19 prieduose (68–149 psl.).

Atliekant sistemų auditą sisteminių klaidų nenustatyta (sistemine laikytina klaida, kuri gali atsirasti tik esant tam tikroms priežastims ir (ar) aplinkybėms ir kuri daro poveikį visai VKS, tam tikrai VKS institucijų grupei ar priemonei, pagal kurią finansuojami projektai).

4.5. ANKSTESNIŲ METŲ SISTEMŲ AUDITO METU TEIKTŲ REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMAS

VKS veikimo vertinimui ataskaitiniu laikotarpiu daro įtaką ankstesnių auditų metu teiktos rekomendacijos dėl vidaus kontrolės priemonių tobulinimo, kurios ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo aktualios.

Audito institucija, atlikusi Atitikties auditą, VI pateikė 3 pastebėjimus su rekomendacijomis, iš kurių dvi iki 2023 m. sausio 10 d. buvo įgyvendintos. Rekomendacijos dėl priemonių, užtikrinančių, kad tarpinėms institucijoms atliekant projektų administravimo veiksmus būtų vertinama su konkrečiais projektais susijusi sukčiavimo rizika (naudojant elektroninę duomenų gavimo priemonę ARACHNE), stebėjimas baigtas, nes VI neplanuoja naudoti šios priemonės 2014–2020 m. programavimo laikotarpyje. Kadangi artėja šio laikotarpio pabaiga, rekomendacija toliau nebus stebima, tačiau AI atkreipia dėmesį, kad VI turėtų apsvarstyti šios sistemos naudojimą naujame 2021–2027 m. programavimo laikotarpyje.

2016–2017 m. audito metu audituojamiesiems subjektams pateikti 36 pastebėjimai su rekomendacijomis, iš kurių 35 iki 2023 m. sausio 10 d. buvo įgyvendintos, o 1 įgyvendinimo laukiama (žr. Ataskaitos 18 lentelę).

2016–2017 m. audito metu teikti pastebėjimai su rekomendacijomis AM (Nr. EX.26) ir RPD (Nr. EX.30) dėl nepakankamo tikslinių grupių pagrįstumo įvertinimo, vertinant investicinius projektus. Rekomenduota iš anksto / prevenciškai imtis veiksmų, siekiant užkirsti kelią galimai rizikai dėl projektų rodiklių nepasiekimo (gyventojų neprisijungimo prie tinklų). Kadangi aktualiu laikotarpiu į šias rekomendacijas atsižvelgta nebuvo, t. y. nebuvo imtasi nurodytų prevencinių veiksmų, rekomendacijų stebėjimas baigtas. Atsakingos institucijos nurodė, kad atlikdamos projektų rodiklių pasiekimo vertinimą ir nustačiusios, kad jie nepasiekti daugiau kaip 10 proc. be pagrįstų priežasčių, taikys finansines korekcijas. Audito institucija tokių projektų rodiklių pasiekimą vertins kitų auditų metu (tiek sistemų, tiek ir veiksmų).

2017–2018 m. audito metu audituojamiesiems subjektams buvo pateikti 22 pastebėjimai su rekomendacijomis, iš kurių 21 iki 2023 m. sausio 10 d. buvo įgyvendinta. Vienos rekomendacijos (EX.48) įgyvendinimo stebėsena baigta, kadangi 2020–2021 m. audito laikotarpiu atlikti SFMIS2014 ir šiai SFMIS2014 infrastruktūrai priklausančios sistemos (DMS) duomenų saugos vertinimo procesai ir nustatyti neatitikimai, susiję su DMS posistemės saugumu, SFMIS2014 ir su ja susijusių komponentų tinkamu veikimu, kontrolės priemonių trūkumu dėl tinkamo SFMIS2014 duomenų saugos reikalavimų laikymosi užtikrinimo, teiktas pastebėjimas VI EX.71 (žr. Ataskaitos 21 priedą, 155 psl.).

2018–2019 m. audito metu audituojamiesiems subjektams buvo pateikti 42 pastebėjimai su rekomendacijomis, iš kurių 40 iki 2023 m. sausio 10 d. buvo įgyvendintos, o dviejų įgyvendinimo laukiama (žr. Ataskaitos 18 lentelę).

2019–2020 m. audito metu audituojamiesiems subjektams buvo pateikti 49 pastebėjimai su rekomendacijomis, iš kurių 47 iki 2023 m. sausio 10 d. buvo įgyvendintos, o dviejų įgyvendinimo laukiama (žr. Ataskaitos 18 lentelę).

2020–2021 m. audito metu audituojamiesiems subjektams buvo pateiktas 21 pastebėjimas su rekomendacijomis, iš kurių 17 iki 2023 m. sausio 10 d. buvo įgyvendintos, o keturių įgyvendinimo laukiama (žr. Ataskaitos 18 lentelę).

18 lentelė. Neįgyvendintos Atitikties audito, 2016–2017 m., 2018–2019 m., 2019–2020 m. ir 2021–2021 m. sistemų audito metu teiktos rekomendacijos

Institucija	Pateikta pastebėjimų su rekomendacijomis	Įgyvendintos rekomendacijos	Rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama			Nuoroda Ataskaitoje
			Iš dalies įgyvendintos	Laukiama įgyvendinimo	Iš viso:	
2016–2017 m. auditas						
VI	9	8	–	1	1	21 priedas
2018–2019 m. auditas						
VI	13	11	2	–	2	21 priedas
2019–2020 m. auditas						
VI	14	12	–	2	2	21 priedas
2020–2021 m. auditas						
VI	7	4	2	1	3	21 priedas
AM	1	–	1	–	1	22 priedas

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Ankstesnių auditų metu teiktos rekomendacijos nėra visiškai įgyvendintos, tačiau VKS institucijos, kurioms skirtos rekomendacijos, sutinka su jomis ir atlieka jose numatytus veiksmus, tačiau iki šiol jie yra nepakankami nustatytiems trūkumams pašalinti.

4.6. FINANSINIŲ PRIEMONIŲ IR KITŲ IŠLAIDŲ, PATIRIAMŲ PAGAL SPECIALIĄSIAS TAISYKLES, SISTEMŲ AUDITAS

Vertinant VKS institucijų vidaus kontrolės veikimą dėl išlaidų, patiriamų pagal specialiąsias taisykles, buvo vertinamas finansinių priemonių valdymas, išlaidų atitiktis valstybės pagalbos taisyklėms.

Atliekant finansinių priemonių procesų kontrolės testavimą buvo atliktas teorinės sąrangos vertinimas ir vertinta: mokėjimo prašymo tikrinimas (turinys ir trukmė), viešųjų pirkimų tikrinimas, patikra vietoje, atrankinė mokėjimo prašymų patvirtinamųjų dokumentų tikrinimo tvarka, projekto patikros vietoje planavimas, pažeidimų tyrimas, neteisėtai sumokėtų sumų susigrąžinimai. Informacija apie atliktą kontrolės testavimą pateikiama Ataskaitos 7 priede (žr. 64 psl.). Taip pat atliekant detalųjį testavimą buvo atlikta: FP išankstinis vertinimas (pakeitimai), mokėjimo prašymo tikrinimas, mokėjimo prašymo duomenų ir susijusios informacijos suvedimas į SFMIS.

Atlikus finansinių priemonių kontrolės ir detalųjį testavimą, neatitikimų nebuvo nustatyta.

Atsižvelgiant į finansinių priemonių procesų kontrolės testavimo atrankos rezultatus, nebuvo atliekamas vidaus kontrolės testavimas, kuris apimtų R. 1303/2013 40 str. 1 ir 2 d. numatytus atvejus.

Finansinių priemonių projektų atitiktis R. 1303/2013 41 str. 1 d. reikalavimams vertinta detaliojo testavimo metu, neatitikimų nenustatyta.

4.7. VKS PATIKIMUMAS

Remdamiesi atliktų audito procedūrų metu surinktais įrodymais ir Ataskaitos 4.3 poskyryje (žr. 18 psl.) nurodytais pastebėjimais bei atliktu vidaus kontrolės vertinimu pagal EK VKS gairę, manome, kad VKS ataskaitiniu laikotarpiu veikė <...>[69].

Galutinis VKS veikimo įvertinimas (bendras bei pagal VKS institucijas ir pagrindinius reikalavimus) gautas, įvertinus ankstesnių auditų metu teiktų rekomendacijų įgyvendinimo būklę bei atlikus visas planuotas audito procedūras, įskaitant išlaidų detalųjį testavimą, sąskaitų tikrinimo ir valdymo pareiškimo peržiūros procedūras, pateiktas Ataskaitos 9 skyriuje (44 psl.).

[69] Informacija bus pateikta galutinėje Ataskaitoje.

5. VEIKSMŲ AUDITAS

5.1. AUDITĄ ATLIKUSIOS INSTITUCIJOS

Audito institucija, vadovaudamasi R. 1303/2013 127 str., 2021–2022 m. audito metu atliko EK deklaruotų išlaidų detalųjį testavimą. Veiksmų auditui atlikti kitų audito įstaigų pasitelkta nebuvo.

5.2. ATRANKOS IR ATLIKIMO METODIKA

Atliekant išlaidų populiacijos pavyzdžių atranką detaliajam testavimui buvo vadovaujamasi R. 1303/2013 127 str. 7 d. ir R. 480/2014 28 str. bei EK atrankos gaire. Kaip numatyta Audito strategijos 3 skyriuje, detaliojo testavimo pavyzdžių atrankos vienetu pasirinktas mokėjimo prašymas[70], o išlaidų populiacijos pavyzdžių atranka pagal 1530-ąjį TAAIS atlikta statistiniu atrankos būdu – kelių etapų stratifikuotos piniginio vieneto atrankos metodu[71] (toliau – MUS).

Atrinktų mokėjimo prašymų išlaidų detalusis testavimas buvo atliekamas pagal R. 480/2014 27 str. Siekiant įsitikinti, ar projektas atitinka ES fondų investicijų veiksmų programos taikomus atrankos kriterijus, buvo tikrinami ĮI turimi su projekto atranka susiję dokumentai. Nuvykus į projekto įgyvendinimo vietą (kai taikoma) buvo tikrinama, ar projektas įgyvendinamas pagal patvirtinimo sprendimą ir ar atitinka visas taikytinas sąlygas dėl jo funkcionalumo ir paskirties arba siektinų tikslų. Projekto administravimo vietoje, siekiant įsitikinti, kad projekto deklaruotos išlaidos atitinka paramos gavėjo turimus apskaitos dokumentus ir patvirtinamuosius dokumentus bei ES ir nacionalines taisykles, taip pat, kad viešosios lėšos paramos gavėjui buvo išmokėtos pagal R. 1303/2013 132 str., buvo tikrinami paramos gavėjo turimi apskaitos dokumentai.

5.3. PARAMETRAI, NAUDOTI STATISTINEI IMTIES ATRANKAI SUDARYTI

TvI ataskaitiniu laikotarpiu EK deklaravo 1 125 455 375,18 Eur. EK deklaruotos išlaidos buvo suskirstytos į dvi populiacijas[72]:

- ✓ teigiamų išlaidų – EK deklaruoti ES fondų investicijų veiksmų programos mokėjimo prašymai (1 252 996 170,29 Eur);
- ✓ neigiamų sumų – EK deklaruotos grąžintinos lėšos (–126 452 165,63 Eur).

Remiantis R. 480/2014 28 str. ir EK atrankos gaire, nuomonės apie ataskaitiniu laikotarpiu deklaruotas išlaidas pateikimui taikytinas reikšmingumo lygis yra 2 proc. šiuo laikotarpiu deklaruotų išlaidų, o tai sudaro 25 059 923,41 Eur[73]. Audito institucija pagal R. 480/2014 28 str. atliekamam auditui yra nustačiusi 95 proc. audito patikimumo lygį (plačiau apie 2021–2022 m. audito patikimumo modelį žr. Ataskaitos 4.2.2 skirsnį, 14 psl.), kuris atitinka EK atrankos gairėje rekomenduojamą patikimumo lygį.

---

[70] Kadangi dėl SFMIS2014 funkcinių galimybių be MP išskiriamos ir kitos EK deklaruotos sumos, kurios yra susijusios su ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu nedeklaruotomis ar pakoreguotomis MP ar MP dalies išlaidomis, jos taip pat yra laikomos atrankos vienetu.

[71] Angl. *Multi-period stratified Monetary Unit Sampling*.

[72] Dėl techninių SFMIS2014 ir ĮI priežasčių, susidarė 1 088 629,58 Eur skirtumas tarp EK deklaruotos ir audito populiacijų sumos.

[73] Reikšmingumo lygis skaičiuojamas nuo tiriamosios visumos 1 252 996 170,29 Eur, iš kurios buvo paimta atsitiktinė imtis.

Sudarant 2021–2022 m. veiksmų audito imtį mokėjimo prašymų atranka buvo atlikta keturiais etapais iš EK deklaruotų išlaidų populiacijų[74]. Ataskaitos 19 lentelėje pateikiami atrankos etapai pagal EK deklaruotų išlaidų datą (laikotarpiu nuo 2022-05-20 iki 2021-07-31 išlaidos EK nebuvo deklaruotos). Išlaidų populiacijos buvo suskirstytos į stratas pagal fondus (ESF, ERPF, SF). Į atskiras stratas išskirtos FP projektų išlaidos ir REACT-EU prioriteto išlaidos.

19 lentelė. Veiksmų audito atrankos etapai

Eil. Nr.	Atrankos etapas	EK deklaruotų išlaidų data		Atrinktų vienetų skaičius
		Nuo	Iki	
1	I	2021-08-01	2022-08-23	3
2	II	2022-08-24	2021-10-29	4
3	III	2021-10-30	2022-04-07	17
4	IV	2022-04-08	2022-05-19	13
			Iš viso:	37

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Remiantis išlaidų populiacijai taikyto pavyzdžių detaliojo testavimo atrankos metodo parametrais (žr. Ataskaitos 4 priedą, 58 psl.), apskaičiuotas 31 vieneto imties dydis. Siekiant, kad iš kiekvienos stratos būtų atrinkti ne mažiau kaip 3 pavyzdžiai, apskaičiuotas imties dydis buvo padidintas iki 37 vnt. Atrinktinų pavyzdžių iš kiekvieno etapo ir stratos (ESF, ERPF, SF, FP ir REACT-EU prioritetas) skaičius buvo nustatytas proporcingai deklaruotų išlaidų sumai.

Atlikus pavyzdžių atranką, detaliajam testavimui atrinkti 37 vienetai (iš 37 projektų) – 35 MP ir 2 EK deklaruotos išlaidų sumos. Visų atrinktų vienetų vertė lygi 41 425 372,52 Eur. Atrinkti pavyzdžiai pateikiami Ataskaitos 5 priede (žr. 60 psl.).

FP išlaidų, deklaruotų EK, atranka buvo vykdoma ketvirtojo atrankos etapo metu ir apėmė visą ataskaitinio laikotarpio FP išlaidų populiaciją (pirmojo, antrojo ir trečiojo etapų metu FP išlaidų nebuvo deklaruota), kurią sudarė 4 317 173,00 Eur. Naudojant šiame poskyryje nurodytus parametrus apskaičiuotas FP imties dydis – 1 vienetas (atrinkto pavyzdžio vertė 4 317 173,00 Eur), kuris sudarė visą FP išlaidų populiaciją (FP projektų sumos išskaidymas pagal fondus pateiktas Ataskaitos 6 priede (žr. 63 psl.).

Detaliojo testavimo metu nustatytos klaidos pateiktos Ataskaitos 20 priedo 3 lentelėje (žr. 153 psl.).

Vadovaujantis R. 1303/2013 148 str. 1 d. ir R. 480/2014 28 str. 8 d. ir siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi proporcingos veiksmų programos kontrolės reikalavimų, atrinkus pavyzdžius detaliajam testavimui, buvo tikrinama, kad tarp atrinktų vienetų nebūtų įtraukti tie, kurių visos tinkamos finansuoti išlaidos ERPF ir SF atveju neviršija 400 000,00 Eur, ESF atveju – 300 000,00 Eur, ir kurių auditas (atliekamas AI, EK arba Europos Audito Rūmų) jau buvo atliktas ataskaitinio arba ankstesnių auditų metu. Atlikus šį vertinimą nenustatyta, kad atrinkti vienetai neatitiktų nurodytų reikalavimų.

5.3.1. Antro lygio atrankos taikymas

Remiantis R. 480/2014 28 str. 9 d., audito metu, atliekant detalųjį testavimą, buvo taikoma antro lygio atranka, kai atrinkti MP apėmė didelį skaičių susijusių išlaidas patvirtinančių dokumentų. Atsižvelgiant į tai, auditas buvo atliekamas sudarius dalinę imtį. Imtis pasirenkama taikant statistinį atrankos būdą – piniginio vieneto atrankos metodą, naudojant tuos pačius atrankos parametrus, taikytus pagrindinei imties vienetų atrankai. Detali antro lygio atrankos metodika aprašyta Audito

[74] MP atranka buvo atlikta atsižvelgus į ĮI ir TvI išlaidų deklaracijose ir mokėjimo paraiškose EK atliekamus prevencinius išėmimus, dėl kurių dalis MP patvirtintų tinkamų finansuoti išlaidų nėra deklaruojamos EK.

institucijos Procedūrų vadove ir antro lygio atrankos darbo dokumento šablone. Iš 37 pavyzdžių detaliajam testavimui, antro lygio atranka buvo taikyta 9 atrankos vienetams. Nustačius klaidas antro lygio atrankoje atrinktuose išlaidų pavyzdžiuose, šios klaidos pirmiausia buvo ekstrapoliuojamos MP lygmenyje, o vėliau ekstrapoliuojamos į visą išlaidų populiaciją, iš kurios buvo atrinkti pavyzdžiai detaliajam testavimui. Informacija apie atrinktuose pavyzdžiuose atliktą antro lygio atranką pateikta Ataskaitos 20 lentelėje.

20 lentelė. Veiksmų audito pavyzdžiai, kuriuose buvo taikyta antro lygio atranka

Eilės Nr.	Projekto kodas	MP Nr.	Fondas	Atrinktų išlaidų vnt. skaičius	Atrinktuose išlaidų vnt. nustatyti neatitikimai
1	01.2.1-LVPA-K-856-01-0030	MP006	ERPF	33	Ne
2	11.0.1-CPVA-V-201-01-0021	MP049	SF	31	Ne
3	07.3.1-ESFA-V-401-04-0002	MP045	ESF	33	Ne
4	09.2.1-ESFA-V-719-01-0001	–	ESF	42	Taip
5	07.4.1-ESFA-V-414-01-0001	MP023	ESF	40	Ne
6	09.4.3-ESFA-K-827-04-0022	MP006	ESF	31	Ne
7	07.3.1-ESFA-V-401-05-0001	MP039	ESF	31	Ne
8	10.1.3-ESFA-V-918-01-0013	MP015	ESF	31	Ne
9	01.2.1-LVPA-K-857-01-0002	MP013	ERPF	31	Ne

Šaltinis – Valstybės kontrolė

5.4. EK DEKLARUOTŲ IŠLAIDŲ SUTIKRINIMAS

AI tiriamosios visumos vertė ataskaitiniu laikotarpiu yra 1 125 455 375,18 Eur. Ši suma atitinka TvI Mokėjimo paraiškose[75] EK deklaruotų ataskaitinių metų išlaidų dydį.

5.5. NEIGIAMŲ SUMŲ POPULIACIJA

EK deklaruotose išlaidose buvo nustatyta neigiamų sumų populiacija, kurią sudaro EK deklaruotos grąžintinos lėšos (–126 452 165,63 Eur). Ši suma buvo išskirta iš visos deklaruotų išlaidų populiacijos ir į detaliojo testavimo pavyzdžių atranką nebuvo įtraukta. EK deklaruotos grąžintinos lėšos vertinamos sąskaitų audito metu (plačiau žr. Ataskaitos 6 skyriuje, 37 psl.).

5.6. NESTATISTINĖS ATRANKOS TAIKYMO METODAI

2021–2022 m. audito metu nestatistinės atrankos metodų nebuvo taikoma.

5.7. VEIKSMŲ AUDITO PAGRINDINIŲ REZULTATŲ ANALIZĖ

Pastebėjimai ir rekomendacijos bei VKS institucijų nurodytos rekomendacijų įgyvendinimo priemonės, sugrupuoti pagal VKS institucijas EK VKS gairės pagrindinius reikalavimus, pateikiami Ataskaitos 8–19 prieduose (68–149 psl.). Ataskaitos 21–24 lentelėse pateikiama apibendrinta informacija apie visus pastebėjimus, detaliojo testavimo metu teiktus APVA, CPVA, ESFA ir IA. Kitoms institucijoms išlaidų detaliojo testavimo metu pastebėjimų nebuvo teikta.

[75] Pagal R. 2018/1046 63 str. 6 d.

Veiksmų audito metu iš 35 MP (įskaitant finansinių priemonių MP) ir 2 EK deklaruotų išlaidų sumų, atrinktų detaliajam testavimui (žr. Ataskaitos 5 priedą, 60 psl.), 28 MP buvo nustatyta klaidų: pateikti 34 pastebėjimai ir 15 rekomendacijų. Dauguma nustatytų klaidų susijusios su neatitikimais viešųjų pirkimų srityje (žr. Ataskaitos 9.2 poskyrį, 45 psl.). Klaidų tipologija pateikta 20 priedo 4 lentelėje (žr. 154 psl.), o informacija apie nustatytas finansines klaidas pagal AI atrinktus pavyzdžius detaliajam testavimui pateikiama Ataskaitos 20 priedo 3 lentelėje (žr. 153 psl.).

Veiksmų audito atrankos metu atrinktos vertinti vienos finansinės priemonės projekto tarpinio MP[76] išlaidos. Audito metu vertinta: aktualūs išankstinio finansinės priemonės vertinimo pakeitimai, sutartis, jos keitimai ir įgyvendinimas, išlaidų tinkamumas, investicijų tinkamumo vertinimas. Audito metu atlikus finansinių priemonių MP vertinimą, nebuvo nustatyta neatitikimų.

Veiksmų audito metu nustatyti nedidelės svarbos pastebėjimai šioje Ataskaitoje nėra teikiami. Apie juos institucijos buvo informuotos el. paštu (plačiau žr. Ataskaitos 4.2.7 skirsnyje, 18 psl.).

21 lentelė. Pastebėjimai, susiję su detaliuoju testavimu APVA (žr. Ataskaitos 13 priedą, 80 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas	MP nustatyta klaida, Eur	Klaida projekte, Eur
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	–	–	–
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–	–	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	–	–	–
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	PD nustatyta sąlyga, nepagrįstai ribojanti subrangovų pasitelkimą ir konkurenciją dirbtinai ribojantys kvalifikacijos reikalavimai (EX.20, 80 psl.).	26 975,21	739 276,00
PR 5. Tinkama audito seka	–	–	–
PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos	–	–	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–	–	–
PR 8. Tinkamos patikinimo dokumentų rinkinio rengimo procedūros	–	–	–

Šaltinis – Valstybės kontrolė

22 lentelė. Pastebėjimai, susiję su detaliuoju testavimu CPVA (žr. Ataskaitos 14 priedą, 85 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas	MP nustatyta klaida, Eur	Klaida projekte, Eur
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	–	–	–
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	–	–	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	–	–	–
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	PD nustatyta sąlyga, nepagrįstai ribojanti subrangovų pasitelkimą (EX.1, 85 psl.).	27 186,36	527 975,20
	Rangos darbai apmokėti neįvertinus įsigytų ir pakeistų rangos darbų kainų skirtumo, dalis MP deklaruotų išlaidų nebuvo faktiškai patirtos (EX.2, 86 psl.).	2 984,90	66 629,14

[76] Projekto Nr. 04.3.1-FM-F-002-01-0001 MP Nr. MP004.

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas	MP nustatyta klaida, Eur	Klaida projekte, Eur
	Sprendime dėl pažeidimo neteisingai apskaičiuotas su pažeidimu susijusių netinkamų finansuoti išlaidų dydis (EX.3, 87 psl.).	3 394,41	16 999,86
	CPVA, atlikdama MP tikrinimą, patvirtino išlaidas, neįvertinusi visų fiksuotojo įkainio rezultato pasiekimą pagrindžiančių dokumentų (EX.10, 90 psl.).	–	–
	Pakeitus esmines pirkimo sąlygas, nenutrauktos pirkimo procedūros ir pirkimas nepaskelbtas iš naujo (EX.11, 91 psl.).	0,00	738,71
	PD nustatytos sąlygos, nepagrįstai ribojančios subrangovų pasitelkimą (EX.12, 92 psl.).	156 895,50	865 302,09
	VšP nebuvo nutrauktas ir paskelbtas iš naujo, pakeitus esmines jo sąlygas, PD nustatyta sąlyga, nepagrįstai ribojanti subrangovų pasitelkimą, nesilaikyta atnaujinto tiekėjų varžymosi procedūros (EX.18, 93 psl.).	1 092,82	5 255,23
	PD nustatyta sąlyga, nepagrįstai ribojanti subtiekėjų pasitelkimą (EX.19, 96 psl.).	4 386,26	4 386,26
	PD nustatyta sąlyga, nepagrįstai ribojanti subrangovų pasitelkimą, ir nustatytas konkurenciją dirbtinai ribojantis, neproporcingas kvalifikacijos reikalavimas (EX.24, 97 psl.).	3 986,76	16 899,98
	Atlikti rangos darbai neatitinka rangos sutartyje numatytų atlikti rangos darbų, dalis deklaruotų išlaidų nebuvo faktiškai patirta (EX.25, 98 psl.).	4 781,28	4 781,28
	PD nustatyta sąlyga, nepagrįstai ribojanti subrangovų pasitelkimą (EX.28, 100 psl.).	84,70	861,62
	Faktiškai atlikti rangos darbai neatitinka rangos sutartyje numatytų atlikti rangos darbų, dalis MP deklaruotų išlaidų nebuvo faktiškai patirtos (EX.31, 101 psl.).	19 281,33	83 676,03
	PD nustatyta sąlyga, nepagrįstai ribojanti subtiekėjų pasitelkimą (EX.34, 104 psl.).	26,85	2 000,00
	Atlikti rangos darbai neatitinka rangos sutartyje numatytų atlikti darbų, neužtikrintas horizontaliųjų principų laikymasis (EX.40, 108 psl.).	0,00	4 957,97
	PD nustatyta sąlyga, nepagrįstai ribojanti galimybę tiekėjams teikti paraiškas individualiai ir kaip ūkio subjektų grupės dalyviams skirtingose pirkimo dalyse (EX.56, 110 psl.).	776,39	2 647,64
	PD nustatyta sąlyga, nepagrįstai ribojanti galimybę tiekėjams teikti paraiškas individualiai ir kaip ūkio subjektų grupės dalyviams skirtingose pirkimo kategorijose, atliktas esminis pirkimo sutarties keitimas (EX.58, 112 psl.).	244,21	244,21
PR 5. Tinkama audito seka	–	–	–
PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos	–	–	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–	–	–
PR 8. Tinkamos patikinimo dokumentų rinkinio rengimo procedūros	–	–	–

Šaltinis – Valstybės kontrolė

23 lentelė. Pastebėjimai, susiję su detaliuoju testavimu ESFA (žr. Ataskaitos 15 priedą, 115 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas	MP nustatyta klaida, Eur	Klaida projekte, Eur
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos[77]	ESFA neįsitikino „Vienos įmonės“ deklaracijoje pateiktų duomenų pagrįstumu (EX.52, 121 psl.).	–	–
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	ESFA neįsitikino „Vienos įmonės“ deklaracijoje pateiktų duomenų pagrįstumu (EX.52, 121 psl.).	–	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams			
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	PD nustatyta sąlyga, nepagrįstai ribojanti subteikėjų pasitelkimą, nustatytas su pirkimo objektu nesusijęs, neproporcingas ir konkurenciją dirbtinai ribojantis kvalifikacijos reikalavimas, PO neįsitikino laimėjusio tiekėjo kvalifikacijos atitiktimi PD (EX.27, 115 psl.).	56 819,11	49 558,48
	ESFA, tvirtindama MP, neįsitikino išlaidų tinkamumu finansuoti (EX.33, 117 psl.).	486 216,52	170 528,15
	ESFA neįsitikino „Vienos įmonės“ deklaracijoje pateiktų duomenų pagrįstumu (EX.52, 121 psl.).	–	–
	Projektų sutartyse nustatytos netinkamos ir taikomos nepakankamos informavimo apie projektą priemonės (EX.55, 118 psl.).	–	–
PR 5. Tinkama audito seka	–	–	–
PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos	–	–	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–	–	–
PR 8. Tinkamos patikinimo dokumentų rinkinio rengimo procedūros	–	–	–

Šaltinis – Valstybės kontrolė

24 lentelė. Pastebėjimai, susiję su detaliuoju testavimu IA (žr. Ataskaitos 16 priedą, 124 psl.)

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas	MP nustatyta klaida, Eur	Klaida projekte, Eur
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos[78]	IA TF vertinimo metu neužtikrino tinkamos audito sekos (EX.7, 139 psl.).	–	–
	IA TF vertinimo metu neužtikrino tinkamos audito sekos (EX.13, 140 psl.).	–	–
	IA netinkamai įvertino PrV statusą kaip NPO, IA PV nustatytos nepakankamos kontrolės priemonės dėl PrV statuso, vykdant pirkimus, vertinimo (EX.45, 142 psl.).	–	–
	IA atlikus dalinį VšP vertinimą neįvertinta, kad, pakeitus esmines pirkimo sąlygas, nenutrauktos pirkimo procedūros ir pirkimas nepaskelbtas iš naujo (EX.48, 144 psl.).	41 865,98	67 129,50
PR 2. Tinkama veiksmų atranka	IA TF vertinimo metu neužtikrino tinkamos audito sekos (EX.7, 139 psl.).	–	–
	IA TF vertinimo metu neužtikrino tinkamos audito sekos (EX.13, 140 psl.).	–	–

[77] Šioje dalyje nurodyti pastebėjimai, kilę detaliojo testavimo metu, bet dėl neužtikrintų pakankamų kontrolės priemonių veikiamas ir susijęs pagrindinis reikalavimas 1 „Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos“.

[78] Šioje dalyje nurodyti pastebėjimai, kilę detaliojo testavimo metu, bet dėl neužtikrintų pakankamų kontrolės priemonių veikiamas ir susijęs pagrindinis reikalavimas 1 „Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos“.

Pagrindinis reikalavimas	Pastebėjimas	MP nustatyta klaida, Eur	Klaida projekte, Eur
	IA neįsitikino PrV SVV deklaracijoje pateiktų duomenų pagrįstumu (EX.39, 124 psl.).	23 150,00	48 984,26
	IA, tikrindama ir tvirtindama MP, neįsitikino, kad išlaidos atitiktų tinkamumo finansuoti reikalavimus (EX.43, 141 psl.).	–	–
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams	–	–	–
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	PD nustatyta sąlyga, nepagrįstai ribojanti subrangovų pasitelkimą (EX.15, 128 psl.).	448,69	10 815,00
	KDP nustatytas konkurenciją dirbtinai ribojantis ir pirkimo objektui neproporcingas reikalavimas tiekėjams (EX.35, 130 psl.).	11 575,00	11 575,00
	PD nustatytos sąlygos, nepagrįstai ribojančios subrangovų pasitelkimą (EX.36, 178 psl.).	2 761,52	49 321,30
	Nesilaikoma viešinimo sąlygų projektams, finansuojamiems pagal REACT-EU prioritetą (EX.41, 132 psl.).	–	–
	IA, tikrindama ir tvirtindama MP, neįsitikino, kad išlaidos atitiktų tinkamumo finansuoti reikalavimus (EX.43, 141 psl.).	–	–
	IA netinkamai įvertino PrV statusą kaip NPO, IA PV nustatytos nepakankamos kontrolės priemonės dėl PrV statuso, vykdant pirkimus, vertinimo (EX.45, 142 psl.).	–	–
	PrV nepagrįstai pirkimą vykdė kaip NPO, PD nustatyta sąlyga, dirbtinai ribojanti tiekėjų galimybę dalyvauti pirkime, informacija, reikalinga tinkamo pasiūlymo parengimui, nebuvo paskelbta viešai, pasiūlymų vertinimo metu nereikalauta, kad pirkimą laimėjęs tiekėjas pagrįstų atitiktį kvalifikaciniam reikalavimui (EX.47, 133 psl.).	53 838,06	865 112,50
	IA atlikus dalinį VšP vertinimą neįvertinta, kad, pakeitus esmines pirkimo sąlygas, nenutrauktos pirkimo procedūros ir pirkimas nepaskelbtas iš naujo (EX.48, 144 psl.).	41 865,98	67 129,50
	Atlikti rangos darbai neatitinka rangos sutartyje numatytų atlikti rangos darbų, dalis MP deklaruotų išlaidų nebuvo faktiškai patirtos, dalis atliktų sutarties keitimų nebuvo sudokumentuoti (EX.49, 136 psl.).	21 535,23	346 045,00
	PD nustatyta sąlyga, nepagrįstai ribojanti galimybę tiekėjams teikti paraiškas individualiai ir kaip ūkio subjektų grupės dalyviams skirtingose pirkimo dalyse (EX.57, 138 psl.).	87,50	175,00
PR 5. Tinkama audito seka	IA TF vertinimo metu neužtikrino tinkamos audito sekos (EX.7, 139 psl.).	–	–
	IA TF vertinimo metu neužtikrino tinkamos audito sekos (EX.13, 140 psl.).	–	–
PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos	–	–	–
PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas	–	–	–
PR 8. Tinkamos patikinimo dokumentų rinkinio rengimo procedūros	–	–	–

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Pagal R. 480/2014 27 str. 2 dalies a ir c p. veiksmų audito metu, be kita ko, turi būti patikrinama, ar projektai atitinka visas taikomas sąlygas, susijusias su jų funkcijomis, naudojimu ir siektinais tikslais, ar EK deklaruotų išlaidų atveju yra sukurti produktai ir pasiekti rezultatai, kuriais grindžiami

mokėjimai paramos gavėjui, dalyvių duomenys ar kiti su produktais ir rezultatais susiję duomenys atitinka EK pateiktą informaciją.

2021–2022 m. audito metu nustatyta, kad pagal galiojančius ES ir nacionalinius teisės aktus EK deklaruojami nebaigtų įgyvendinti projektų MP ir baigtų projektų MP (32 287 157,46 Eur), kurių stebėsenos rodiklių reikšmes planuojama pasiekti per tam tikrą laikotarpį baigus projektą. Tokių MP atžvilgiu buvo atliktos visos kitos numatytos audito procedūros. Atitinkamai įsitikinta, ar projektai atitinka Veiksmų programos taikomus atrankos kriterijus ir projektų deklaruotos išlaidos atitinka paramos gavėjo turimus apskaitos dokumentus ir patvirtinamuosius dokumentus bei ar viešosios lėšos paramos gavėjui buvo išmokėtos pagal R. 1303/2013 132 str. 1 d. Audito metu nustatyta, kad nebuvo deklaruojamų išlaidų pagal išankstinio apmokėjimo sąskaitas.

Auditorių vertinimu, šie audito apimties ribojimai nėra tiek reikšmingi, kad būtų modifikuojama Nuomonė.

5.8. KOREKCINIAI VEIKSMAI ATLIKTI PO VEIKSMŲ AUDITO

EK deklaruoti grąžinimai ir TvI atlikti išėmimai vertinami sąskaitų audito metu (plačiau žr. Ataskaitos 6 skyriuje, 37 psl.).

<...>[79]

5.9. BENDRAS KLAIDŲ LYGIS IR LIKUTINIS BENDRAS KLAIDŲ LYGIS

Vadovaujantis R. 480/2014 28 str. ir EK atrankos gaire, nuomonės apie ataskaitiniu laikotarpiu deklaruotas išlaidas pareiškimui taikytinas reikšmingumo lygis yra 2 proc. ataskaitiniu laikotarpiu deklaruotų išlaidų, o tai 25 059 923,41 Eur.

Vadovaujantis EK ataskaitos, nuomonės ir klaidų gairėmis, audito metu nustatytos klaidos yra klasifikuojamos į atsitiktines, žinomas, sistemines ir anomalias.

Detaliojo testavimo metu nustatėme atsitiktinių ir žinomų finansinių klaidų ataskaitiniu laikotarpiu EK deklaruotose išlaidose, kurios patirtos pagal APVA, CPVA, IA ir ESFA administruojamas VP priemones (žr. Ataskaitos 20 priedo 3 lentelę, 153 psl.). Detaliojo testavimo metu nenustatyta anomalių bei sisteminių klaidų.

Įvertinus nustatytas finansines klaidas kiekybiškai ir kokybiškai, klaida pritaikoma visumai (ekstrapoliuojama), iš kurios testuotas vienetas buvo atrinktas.

AI atlikusi veiksmų audito metu nustatytų klaidų vertinimą (plačiau žr. Ataskaitos 20 priedą, 151 psl.) apskaičiavo, jog bendras klaidų lygis[80] yra <...>[81] Eur, o tai sudaro <...>[82] proc. audituojamais metais EK deklaruotų (teigiamų) išlaidų.

Audito institucijos Nuomonė turi būti parengta atsižvelgiant ir į likutinį bendrą klaidų lygį[83], kuris apibūdina likutinės rizikos lygį, susijusį su sąskaitose tvirtinamomis išlaidomis.

Likutinis bendras klaidų lygis nustatomas atsižvelgiant į VKS institucijų korekcinius veiksmus dėl Audito institucijos pateiktų pastebėjimų ir audito metu identifikuotų rizikų, kurie buvo atlikti iki sąskaitų pateikimo EK. Remiantis VKS institucijų atliktais korekciniais veiksmais (žr. Ataskaitos 5.8 poskyrį, 34 psl.), apskaičiuotas likutinis bendras klaidų lygis, kuris pateikiamas Ataskaitos 6 priede (žr. 63 psl.).

[79] Informacija bus pateikta galutinėje Ataskaitoje.

[80] Angl. *Total Error Rate*.

[81] Informacija bus pateikta galutinėje Ataskaitoje.

[82] Informacija bus pateikta galutinėje Ataskaitoje.

[83] Angl. *Residual Total Error Rate*.

<...>[84]

5.10. PAPILDOMOS ATRANKOS REZULTATAI

Pagal R. 480/2014 28 str. 12 d. Audito institucija, nustačiusi, kad yra pažeidimų arba kyla pažeidimų rizika, remdamasi profesiniu požiūriu, nusprendžia, ar reikia atlikti papildomų veiksmų papildomos imties arba veiksmų dalių, kurių auditas nebuvo atliktas sudarius atsitiktinę imtį, auditą, kad būtų atsižvelgta į nustatytus konkrečius rizikos veiksnius. Audito institucija audito metu peržiūrėjo atsitiktinės atrankos aprėptį, analizavo nustatytų pažeidimų pobūdį ir, remdamasi profesiniu požiūriu, priėmė sprendimą, kad atsitiktinės atrankos aprėptis yra pakankama, todėl papildomų veiksmų auditas nebuvo atliekamas.

5.11. SISTEMINIO POBŪDŽIO KLAIDOS

Atliekant veiksmų auditą sisteminių klaidų nenustatyta (sistemine laikytina klaida, kuri gali atsirasti tik esant tam tikroms priežastims ir (ar) aplinkybėms ir kuri daro poveikį visai VKS, tam tikrai VKS institucijų grupei ar priemonei, pagal kurią finansuojami projektai).

5.12. ANKSTESNIŲ METŲ VEIKSMŲ AUDITO METU TEIKTŲ REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMAS

VKS veikimo vertinimui ataskaitiniu laikotarpiu daro įtaką ankstesnių ataskaitinių laikotarpių veiksmų auditų metu teiktos rekomendacijos dėl kontrolės priemonių nepakankamumo, kurios vertinamo ataskaitinio laikotarpio pabaigoje dar buvo aktualios, t. y. neįgyvendintos, nusimatant tinkamas ir pakankamas kontrolės priemones. Tokio pobūdžio aktualių rekomendacijų ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo.

Audito institucija, atlikusi 2016–2017 m. auditą, audituojamiems subjektams pateikė 24 pastebėjimus su rekomendacijomis. Iki 2023 m. sausio 10 d. visos rekomendacijos buvo įgyvendintos.

2016–2017 m. audito metu teikti pastebėjimai ir rekomendacijos Nr. EX.12 ir EX.15 dėl finansavimo sutartyse nustatytų netinkamų FP ir palūkanų normos subsidijų derinimo sąlygų. VI iniciavo Finansinių priemonių įgyvendinimo taisyklių[85] pakeitimą[86], kad VI projekto įgyvendinimo pabaigoje, bet ne vėliau kaip iki jo išlaidų tinkamumo finansuoti laikotarpio pabaigos, užtikrins, kad negrąžinamosios ir (ar) grąžinamosios subsidijos nebus naudojamos įsipareigojimams padengti. Šiuo pagrindu AI rekomendacijų Nr. EX.12 ir EX.15 stebėjimas baigtas. Šio reikalavimo įgyvendinimą AI vertins 2014–2020 m. finansavimo laikotarpio pabaigoje.

2017–2018 m. audito metu audituojamiesiems subjektams buvo pateikta 20 pastebėjimų su rekomendacijomis, iš jų 19 iki 2023 m. sausio 10 d. buvo įgyvendintos, o vienos įgyvendinimo dar laukiama (plačiau žr. 25 lentelę).

2018–2019 m. audito metu audituojamiesiems subjektams buvo pateikti 24 pastebėjimai su rekomendacijomis, iš jų 23 iki 2023 m. sausio 10 d. buvo įgyvendintos, o vienos įgyvendinimo dar laukiama (plačiau žr. 25 lentelę).

2018–2019 m. audito metu VI teiktas pastebėjimas su rekomendacija Nr. EX.73 dėl nustatytų konkurenciją dirbtinai ribojančių, nepagrįstų ir pirkimo objektui neproporcingų kvalifikacijos

[84] Informacija bus pateikta galutinėje Ataskaitoje.

[85] Patvirtintos finansų ministro 2014-10-16 įsakymu Nr. 1K-326.

[86] Finansų ministro 2019-10-16 įsakymu Nr. 1K-304 pakeistas 51 p.

reikalavimų. Atsižvelgiant į tai, kad nustatytos klaidos įtaka ir susiję atitinkami taisomieji veiksmai bus vertinami 2014–2020 m. finansavimo laikotarpio pabaigoje pagal aktualiose EK gairėse nustatytus reikalavimus, pastebėjimas ir rekomendacija šiuo metu tampa neaktualūs.

2019–2020 m. audito metu audituojamiesiems subjektams buvo pateikti 9 pastebėjimai su rekomendacijomis. Iki 2023 m. sausio 10 d. visos rekomendacijos buvo įgyvendintos.

2020–2021 m. audito metu audituojamiesiems subjektams buvo pateikti 19 pastebėjimų su rekomendacijomis, iš jų 17 iki 2023 m. sausio 10 d. buvo įgyvendintos, o dviejų įgyvendinimo dar laukiama (plačiau žr. 25 lentelę).

VKS institucijos iš esmės sutinka su ankstesnių auditų metu teiktomis rekomendacijomis, išskyrus CPVA dėl 2017–2018 m. audite teikto pastebėjimo Nr. EX.36, tačiau jos nėra visiškai įgyvendintos, nes iki 2023 m. sausio 10 d. nebuvo atlikti visi veiksmai, reikalingi pašalinti nustatytus trūkumus. Informacija dėl EX.36 nurodyta Ataskaitos 6.6 poskyryje (žr. 38 psl.).

25 lentelė. Neįgyvendintos 2017–2018 m., 2018–2019 m., 2019–2020 m. ir 2020–2021 m. veiksmų audito metu teiktos rekomendacijos

Institucija	Pateikta pastebėjimų su rekomendacijomis	Įgyvendintos rekomendacijos	Rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama			Nuoroda Ataskaitoje
			Iš dalies įgyvendintos	Laukiama įgyvendinimo	Iš viso:	
2017–2018 m. auditas						
CPVA	8	7	1	–	1	23 priedas
2018–2019 m. auditas						
CPVA	8	7	–	1	1	23 priedas
2020–2021 m. auditas						
VI	4	2	–	2	2	21 priedas

Šaltinis – Valstybės kontrolė

5.13. VKS VEIKSMINGUMAS

Remdamiesi atliktų audito procedūrų metu surinktais įrodymais ir pastebėjimais, išdėstytais Ataskaitos 5.7 poskyryje (žr. 29 psl.) ir įvertinę veiksmų audito bendrųjų rezultatų įtaką VKS patikimumui, manome, kad VKS ataskaitiniu laikotarpiu veikė <...>[87].

Galutinis VKS veikimo įvertinimas (bendrasis bei pagal VKS institucijas ir pagrindinius reikalavimus) gautas, įvertinus ankstesnių auditų metu teiktų rekomendacijų įgyvendinimo būklę bei atlikus visas planuotas audito procedūras, įskaitant kontrolės priemonių testavimą, sąskaitų tikrinimo ir valdymo pareiškimo peržiūros procedūras, pateiktas Ataskaitos 9.1 poskyryje (44 psl.).

[87] Informacija bus pateikta galutinėje Ataskaitoje.

6. SĄSKAITŲ AUDITAS

6.1. AUDITĄ ATLIKUSIOS INSTITUCIJOS

Audito institucija, vadovaudamasi R. 1303/2013 127 ir 137 str., 2021–2022 m. audito metu atliko sąskaitose pateikiamos informacijos įvertinimą. Sąskaitų auditas atliekamas pagal R. 480/2014 29 str. ir Sąskaitų audito gaires[88]. Sąskaitų auditui atlikti kitų audito įstaigų pasitelkta nebuvo.

6.2. AUDITO METODAS

Audito institucija patikrina, ar visi elementai, kurių reikalaujama pagal R. 1303/2013 137 str., yra tinkamai įtraukti į sąskaitas ir atitinka visų atitinkamų audituojamų subjektų ir paramos gavėjų saugomus patvirtinamuosius apskaitos dokumentus, t. y., šiuo tikrinimu įsitikinama, kad sumos sąskaitose pateikiamos išsamiai, tiksliai ir teisingai.

Pagal Bendradarbiavimo susitarimą TvI iki 2022 m. gruodžio 1 d. parengia ir AI pateikia sąskaitų projektą, iki 2023 m. sausio 31 d. – rengia ir AI teikia galutines sąskaitas.

TvI sąskaitų projektus rengė ir AI teikė dalimis pagal fondus: ESF sąskaitų projektas parengtas ir AI pateiktas 2022 m. lapkričio 28 d., SF – 2022 m. lapkričio 29 d., ERPF – 2022 m. gruodžio 08 d.

Atliekant TvI pateiktų sąskaitų projektų vertinimą, AI patikrina, ar:

- ✓ visa tinkamų finansuoti išlaidų, deklaruotų pagal R. 1303/2013 137 str. 1 d. a p., suma atitinka išlaidas ir atitinkamą viešąjį įnašą, įtrauktus į EK pateiktas ataskaitinių metų galutines mokėjimo paraiškas. Esant skirtumų, įvertinama, ar sąskaitose pateikti paaiškinimai dėl jų yra pakankami. Taip pat patikrinama, ar visa atitinkamų mokėjimų, sumokėtų paramos gavėjams pagal R. 1303/2013 132 str. 1 d., suma yra tinkama;
- ✓ visos sąskaitose nurodytos per ataskaitinius metus anuliuotos, susigrąžintos, iki ataskaitinių metų pabaigos susigrąžintinos, pagal R. 1303/2013 71 str. susigrąžintos ir nesusigrąžinamos sumos atitinka į TvI apskaitos sistemą įvestas sumas ir yra pagrįstos motyvuotais atsakingų institucijų sprendimais. Taip pat patikrinama, ar visos kitos pataisos, kurias reikėjo padaryti, remiantis valdymo patikrinimais arba auditais[89], yra teisingai atspindėtos;
- ✓ FP sumokėtos įnašų sumos pagal R. 1303/2013 41 str. 1 d. ir paramos gavėjams sumokėti valstybės pagalbos avansai pagal R. 1303/2013 131 str. 4 d. grindžiami turima informacija;
- ✓ išlaidos nebuvo įtrauktos į sąskaitas pagal R. 1303/2013 137 str. 2 d., nes dar vyksta tų išlaidų teisėtumo ir tvarkingumo vertinimas, ir visos reikiamos kitos pataisos tinkamai atsispindėtos sąskaitose.

Atliekant nurodytus tikrinimus remiamasi sistemų audito (žr. Ataskaitos 4 skyrių, 14 psl.) ir veiksmų audito (žr. Ataskaitos 5 skyrių, 27 psl.) metu atliktu darbu.

[88] Gairės valstybėms narėms dėl sąskaitų audito (2014–2020 m. programavimo laikotarpis) (angl. *Guidance for Member States on Audit of Accounts*) (2018-12-03, EGESIF_15_0016-04).

[89] AI atliktų veiksmų ir sistemų auditais, EK ir EAR atliktais auditais, ĮI patikrinimais ir kitais audito ir kontrolės rezultatais, prie kurių AI turi prieigą.

6.3. SĄSKAITŲ AUDITO REZULTATAI

Audito institucija išvadą dėl sąskaitų audito rezultatų teikia remdamasi:

- ✓ sistemų audito rezultatais, ypač dėl TvI, kaip nustatyta R. 480/2014 29 str. 4 d.;
- ✓ veiksmų audito rezultatais;
- ✓ EK ir EAR pateiktomis galutinėmis audito ataskaitomis;
- ✓ valdymo pareiškimo ir metinės santraukos vertinimo rezultatais;
- ✓ sąskaitų, pateiktų AI, tikrinimo apimtimi ir papildomomis audito procedūromis, kurios buvo taikomos siekiant suderinti ir patikrinti sąskaitų projektuose nurodytus duomenis.

Sąskaitų projekto vertinimo rezultatai bus pateikti galutinėje Ataskaitoje.

Sąskaitų tikrinimas bus atliekamas prieš pateikiant galutinę Ataskaitą.

<...>[90].

Pagal Bendradarbiavimo susitarimą VI iki 2022 m. lapkričio 1 d. parengia metinės santraukos projektą ir įkelia jį į SFMIS2014 ir SCF2014, o iki 2022 m. gruodžio 1 d. parengia ir Audito institucijai teikia valdymo pareiškimo projektą, iki 2023 m. sausio 31 d. AI pateikia patikslintus dokumentus.

Iki 2023 m. sausio 10 d. valdymo pareiškimo projektas nepateiktas Audito institucijai, metinės santraukos projektas 2022 m. gruodžio 14 d. el. paštu pateiktas ne visos apimties, todėl Audito institucija vertinimo rezultatus dėl šių dokumentų pateiks galutinėje Ataskaitoje.

<...>[91].

6.4. SISTEMINIO POBŪDŽIO KLAIDOS

Atlikus sąskaitų projektų vertinimą, sisteminio pobūdžio klaidų nenustatyta. Informacija bus atnaujinta Ataskaitoje, atlikus galutinių sąskaitų tikrinimą.

<...>[92].

6.5. INFORMACIJA DĖL 2018–2019 M., 2019–2020 M., 2020–2021 M. IR 2021–2022 M. SĄSKAITOSE LAIKINAI ATLIKTŲ PATAISŲ

<...>[93]

6.6. INFORMACIJA APIE NACIONALINIŲ TEISMŲ PANAIKINTUS AR PAKEISTUS SPRENDIMUS DĖL FINANSINIŲ PATAISŲ TAIKYMO

EK susigrąžintinų sumų gairių 11 skirsnyje (versijoje anglų kalba – 10 skirsnyje), be kita ko, nurodyta, kad išimtiniais atvejais Teisingumo Teismui (arba kitai teismų sistemos institucijai, pvz.,

[90] Informacija bus pateikta galutinėje Ataskaitoje.

[91] Informacija bus pateikta galutinėje Ataskaitoje.

[92] Informacija bus pateikta galutinėje Ataskaitoje.

[93] Informacija bus pateikta galutinėje Ataskaitoje.

nacionaliniam teismui) priėmus sprendimą, kuriuo ginčijamas finansinės pataisos taikymo turinys, ir atsižvelgiant į jo poveikį atitinkamų išlaidų teisėtumui ir tvarkingumui, nacionalinėms institucijoms priėmus sprendimą, šios išlaidos gali būti įtrauktos į paskesnę mokėjimo paraišką EK.

EK teikdama vertinimą dėl 2020–2021 m. ataskaitinio laikotarpio Ataskaitos, 2022-11-15 rašto Nr. Ares(2022)7868517 5 d. prašo AI pateikti informaciją dėl tolesnių su teisminiais atvejais susijusių veiksmų, kurių ėmėsi Vadovaujančioji institucija. AI įvertino EK rašte minimus atvejus bei teikia komentarus Ataskaitos 25 priedo 1 lentelėje (183 psl.).

AI taip pat teikia informaciją dėl naujų teisminių atvejų bei vertinimą, ar pakartotinis išlaidų deklaravimas atitinka EK gairių 11 skirsnyje nurodytą išimtį. Informacija pateikiama Ataskaitos 25 priede 2 lentelėje (183 psl.).

7. AUDITO ĮSTAIGŲ KOORDINAVIMAS IR AUDITO INSTITUCIJOS VYKDOMA PRIEŽIŪRA

7.1. KOORDINAVIMO TARP AUDITO INSTITUCIJOS IR AUDITĄ ATLIEKANČIO SUBJEKTO PROCEDŪRA

Remiantis R. 1303/2013 127 str. 2 d. ir Audito strategija, Audito institucija VKS veikimo tinkamumo vertinimui, deklaruotų išlaidų testavimui ir sąskaitų tikrinimui atlikti gali pasitelkti kitą subjektą, užtikrindama, kad jis funkciniu požiūriu būtų nepriklausomas.

2021–2022 m. audito metu audito procedūrų atlikimui kitų subjektų pasitelkta nebuvo.

8. KITA INFORMACIJA

8.1. INFORMACIJA DĖL ĮTARIAMŲ SUKČIAVIMO ATVEJŲ

Remiantis Sukčiavimo rizikos vertinimo ir veiksmingų bei proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių vadovu ir laikantis R. 1303/2013 122 str. reikalavimų, Ataskaitoje turi būti pateikiami atliekant auditą nustatyti įtarimai dėl sukčiavimo atvejų. Vadovaujantis Audito institucijos Procedūrų vadovu, pateikiama apibendrinta audito metu surinkta informacija ir informacija, gauta iš ikiteisminio tyrimo įstaigų (Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – FNTT), Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos (toliau – STT) ir Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos dėl nusikalstamų veikų projektuose, finansuojamuose 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos lėšomis.

Audito institucija įvertino iš FNTT, STT ir Konkurencijos tarybos gautą informaciją apie atliekamus tyrimus, susijusius su projektais, finansuojamais 2014–2020 m. laikotarpio ES fondų investicijų lėšomis, ir galimą jų įtaką ataskaitiniu laikotarpiu deklaruotoms išlaidoms. Nustatyta, kad ikiteisminio tyrimo institucijos (FNTT ir STT) šiuo metu atlieka tyrimus dėl keturių projektų, finansuojamų ERPF, SF ir ESF lėšomis. Nė vienas jų 2021–2022 m. nebuvo atrinktas detaliajam testavimui. Ataskaitiniu laikotarpiu EK deklaruota išlaidų suma, susijusi su šiais projektais, sudarė 14 783 870,78 Eur, o tai yra 1,31 proc. visų EK deklaruotų išlaidų. Dėl susijusių išlaidų TvI atliko laikinus išėmimus iš SEK, kaip nustatyta R. 1303/2013 137 str. 2 d. Išsami informacija apie TvI atliktus veiksmus pateikiama 26 lentelėje.

26 lentelė. Informacija apie atvejus, su kuriais susiję ikiteisminių tyrimų institucijų atliekami tyrimai ataskaitiniu laikotarpiu)

Eil. Nr.	Atvejis, dėl kurio atliekamas tyrimas	Fondas	EK deklaruotos susijusios išlaidos, Eur	TvI atlikti korekciniai veiksmai SEK, Eur
1	1 atvejis (priemonės Nr. 06.1.1-TID-V-501)	SF	12 405 018,90	-12 405 018,90
2	2 atvejis (priemonės Nr. 03.3.1-LVPA-K-850)	ERPF	362 603,00	-362 603,00
3	3 atvejis (priemonės Nr. 08.3.1-ESFA-V-411)	ESF	1 474 199,78	-1 474 199,78
4	4 atvejis (priemonės Nr. 08.5.1-ESFA-V-423)	ESF	542 049,10	-542 049,10
		Iš viso:	14 783 870,78	-14 783 870,78

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Audito institucija, remdamasi ataskaitiniu laikotarpiu surinktais duomenimis, 2022 m. spalio 6 d. raštu Nr. SD-(800-9.4.2-E-6122)-1037 informavo FNTT dėl nustatytų aplinkybių, keliančių riziką dėl projektų vykdytojų veiksmų neteisėtumo. FNTT 2022 m. spalio 28 d. raštu informavo, kad pagal AI pateiktą informaciją pradėjo ikiteisminį tyrimą dėl vieno projekto (priemonės Nr. 03.3.1-LVPA-K-803).

8.2. REIKŠMINGA INFORMACIJA

Informacija apie tolesnius įvykius, galinčius turėti poveikį nuomonei dėl sąskaitų išsamumo, tikslumo ir teisingumo, bus pateikta galutinėje Ataskaitoje.

8.3. KITI EK PRAŠYMAI

8.3.1. Informacija apie nacionalinių teisės aktų pakeitimus, susijusius su viešųjų pirkimų išlaidų tikrinimų apimtimi ir AI sprendimų nepriklausomumu

Ankstesnių auditų[94] Ataskaitose Audito institucija informuodavo EK, kad dėl projektų pirkimų, vykdytų per CPO, išlaidų tinkamumo finansuoti negali pasisakyti visa apimtimi dėl audito apimties ribojimo. Informuojame EK, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022-07-20 nutarimu Nr. 767 pakeistos Atsakomybės ir funkcijų taisyklės, nustatant tarpinėms institucijoms funkciją atlikti visų pirkimų (tarp jų – ir pirkimų per CPO), kurių išlaidos finansuojamos arba planuojamos finansuoti projekto lėšomis, priežiūrą teisės aktų, reglamentuojančių veiksmų programos administravimą ir finansavimą, nustatyta tvarka. Šiuo pakeitimu užtikrinta galimybė AI išvengti audito apimties ribojimo atliekant CPO pirkimų detalų vertinimą, kadangi tarpinėms institucijoms priskyrus kompetenciją vertinti pirkimus per CPO, AI turi galimybę gauti audito atlikimui reikalingus audito įrodymus iš audituojamų subjektų ir dėl šių išlaidų tinkamumo finansuoti pasisakyti audito rezultatuose visa apimtimi.

Informuojame EK[95], kad nuo 2023-01-01 įsigaliojo Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimai, kuriais, be kita ko, nustatyta, kad ES fondų lėšas administruojančių ir audituojančių institucijų priimami sprendimai, atliekami vertinimai, neturi prieštarauti rekomendacijoms, gairėms, rašytinėms konsultacijoms ar kitiems metodiniams dokumentams, kuriuos parengė Viešųjų pirkimų tarnyba, atlikdama VPĮ 95 str. 1 d. 4 p. nustatytą funkciją. Įstatymo pakeitimo derinimo metu AI akcentavo kad AI sprendimai neturėtų prieštarauti VPT metodiniams dokumentams tik ta apimtimi, kiek tai susiję su VPT funkcija, nustatyta būtent VPĮ 95 str. 1 d. 4 p., kadangi auditų metu AI ir dabar atsižvelgia į šiuos dokumentus, vertindama projektų pirkimų išlaidų tinkamumą finansuoti, todėl AI sprendimai ir dabar neprieštarauja VPT metodiniams dokumentams, parengtiems atliekant VPĮ 95 str. 1 d. 4 p. nustatytą funkciją. Atsižvelgiant į tai, vertinama, kad pakeista įstatymo nuostata užtikrina AI nepriklausomumą vykdant pavestas funkcijas.

8.3.2. Informacija pagal EK 2022-11-15 raštą Nr. Ares(2022)7868517

- ✓ Informacija apie EK rašte nurodytus ir naujus teisminius atvejus pateikiama Ataskaitos 6.6 poskyryje (38 psl.);
- ✓ Informacija apie išlaidų laikinus išėmimus atliktus ataskaitinių metų Sąskaitose EK pateikiama 6.5 poskyryje (38 psl.);
- ✓ 2021–2022 m. audito metu, atliekant viešųjų pirkimų vertinimą, nustatyta, kad 7 viešųjų pirkimų deklaruotos išlaidos 31 366,67 Eur, patirtos įsigyjant prekes ar paslaugas iš centrinės perkančiosios organizacijos (toliau – CPO). Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022-07-20 nutarimu Nr. 767 pakeistas Atsakomybės ir funkcijų taisykles (detaliau žr. Ataskaitos 8.3.1 skirsnį, 42 psl.), AI ataskaitiniu laikotarpiu atliko 7 CPO pirkimų[96] vertinimą ir nustatė neatitikimų, dėl kurių pateikti pastebėjimai EX.56 (110 psl.), EX.57 (138 psl.) ir EX.58 (112 psl.). Bendras finansinės korekcijos dydis (atsitiktinių klaidų) sudaro 1 108,10 Eur.

[94] 2020–2021 m. auditas ir 2019–2020 m. auditas.

[95] Vadovaudamiesi EK 2022-11-22 raštu Nr. Ares(2022)8071702.

[96] Patikrinti 1 IA ir 6 CPVA viešieji pirkimai, atlikti per CPO.

- ✓ Informacija dėl ataskaitiniais metais deklaruotų išlaidų pagal CPO, kurią parengė VI Metinėje santraukoje, bus pateikta galutinėje Ataskaitoje.
- ✓ 2020–2021 m. audito metu projekte Nr. 06.2.1-TID-R-511-21-0022 nustatyta, kad iki AI sudarė imtį, CPVA priėmė sprendimą dėl pažeidimo (2020 m. lapkričio 27 d., Nr. IT02), taikydama 5 proc. finansinės korekcijos dydį. AI vertino, kad finansinė korekcija turėtų būti 25 proc. EK 2022-11-15 raštu patvirtinus 25 proc. korekcijos dydį, AI laukia sprendimo iš VI dėl tolimesnių veiksmų.
- ✓ Dėl rekomendacijos Nr. EX.97, teiktos VI 2019–2020 m. audito laikotarpiu, VI atliko visus rekomendacijoje nustatytus veiksmus, kuriuos AI įvertino kaip tinkamus ir 2023-01-04 informavo VI apie rekomendacijos įgyvendinimą.
- ✓ Dėl rekomendacijos Nr. EX.90, teiktos VI 2020–2021 m. audito laikotarpiu, įgyvendinimo informacija bus pateikta Galutinėje ataskaitoje.

8.3.3. Auditas dėl rodiklių reikšmių pasiekimo ir duomenų generavimo

<...>[97]

8.3.4. 2022 m. atlikti EK ir EAR auditai

2022 m. AI gautų EK ir EAR auditų rezultatų informacija pateikiama 27 lentelėje

27 lentelė. EK ir EAR audito rezultatai

Eil. Nr.	Auditą atlikusi institucija	Audito Nr.	Rašto Nr. ir data, kuriuo AI informuota apie audito rezultatus	Pastebėjimai, susiję su finansine korekcija
1	Europos Komisija	REGC214LT0204	Ares(2022)5846188, 2022-08-22	–
2	Europos Audito Rūmai	ARCL-12850	CH2133731EN01-22AA-CL-12850-21CH2SOA, 2022-06-07	–

Šaltinis – Valstybės kontrolė

8.3.5. Informacija apie gautas VPT išvadas

Europos Komisija 2021 m. balandžio 28 d. rašte Nr. Ares(2021)2827751, be kita ko, pažymi, kad Audito institucija turi užtikrinti, kad VPT vertinimo apimtis ir nurodyti argumentai yra pakankami Audito institucijai daryti išvadą, kad neatitikimų nėra, todėl pastebėjimo atsisakoma ir prašo AI informuoti dėl tokių atvejų.

Informacija apie pastebėjimus, dėl kurių ĮI[98] kreipėsi į VPT vertinimo išvadai gauti, ir AI veiksmai, gavus šias išvadas, pateikiami Ataskaitos 26 priede, 186 psl.

[97] Informacija bus pateikta galutinėje Ataskaitoje.

[98] Vadovaudamosi Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 10.1 p., kuriame nustatyta ĮI teisė kreiptis į VPT dėl projektų vykdytojų (perkančiųjų organizacijų) viešųjų pirkimų atitikties VPĮ. AI tokia teisė Atsakomybės ir funkcijų taisyklėse nenustatyta ir AI atlieka savarankišką vertinimą.

9. BENDRAS PATIKIMUMO LYGIS

9.1. BENDROJO PATIKIMUMO LYGIO NUSTATYMAS

Atlikus audito procedūras, kurių rezultatai pateikiami 4, 5 ir 6 skyriuose, pagal EK VKS gairėje nurodytus kriterijus, gaunamas VKS patikimumo bendrasis lygis (žr. Ataskaitos 4.2.2 skirsnį, 14 psl.).

VKS bendrasis patikimumas gaunamas atlikus sistemų auditą ir įvertinus VKS institucijos vykdomų procesų kontrolės priemonių pakankamumą ir tinkamą veikimą pagal EK VKS gairėje nurodytus vertinimo kriterijus ir pagrindinius reikalavimus. Atlikus visas suplanuotas audito procedūras, kiekviena VKS institucija įvertinama atitinkama vertinimo kategorija pagal EK VKS gairę. Atsižvelgdami į VKS institucijų vertinimo kategorijas, įvertiname VKS bendrąja vertinimo kategorija.

Ryšys tarp audito etapų ir patikimumo modelio pateikiamas 28 lentelėje.

28 lentelė. Audito patikimumo modelis

Audito patikimumo modelis	Audito etapas	Ataskaitos skyrius	Gautas patikimumas, proc.	VKS patikimumas
Įgimtas patikimumas	Planavimas	4 skyrius	<...>[99]	<...>
Kontrolės patikimumas	Rekomendacijų įgyvendinimo peržiūra, kontrolės priemonių testavimas	4, 6 skyriai	<...>	<...>
Pagrindinis patikimumas	Detalusis testavimas	5, 6 skyrius	<...>	<...>
Audito patikimumas	Ataskaitos ir Metinės nuomonės rengimas	–	<...>	<...>

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Remiantis 28 lentelėje pateikiama informacija: Atitikties audito, 2016–2017, 2017–2018, 2018–2019, 2019–2020 ir 2020–2021 m. auditų metu pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo būkle 2023 m. sausio 10 d. ir 2021–2022 m. audito metu atliktų kontrolės priemonių, detaliojo testavimo ir sąskaitų audito procedūrų rezultatais bei VKS institucijų atliktais korekciniais veiksmais dėl pateiktų rekomendacijų įgyvendinimo, AI vertinimu, VKS audituojamu laikotarpiu veikė <...>[100]. Remiantis šiuo įvertinimu, manoma, kad iš VKS gautas <...>[101]. Detalesnė informacija apie VKS institucijų vertinimą ir bendrąjį valdymo ir kontrolės sistemos patikimumo vertinimą, gautus ataskaitiniame laikotarpyje ir 2020–2021 m. audite, pateikiama Ataskaitos 3 priedo 1–2 lentelėse, 56 psl. 2016–2017, 2017–2018, 2018–2019 ir 2019–2020 m. auditų metu atliktas VKS vertinimas pateikiamas atitinkamų metų Ataskaitose.

[99] Informacija bus pateikta galutinėje Ataskaitoje.

[100] Informacija bus pateikta galutinėje Ataskaitoje.

[101] Informacija bus pateikta galutinėje Ataskaitoje.

9.2. AUDITO REZULTATŲ ANALIZĖ IR VKS ATLIKTŲ VEIKSMŲ DĖL REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO VERTINIMAS

9.2.1. 2021–2022 m. audito rezultatų apibendrinimas

<...>[102].

9.2.2. Informacija apie atliktus veiksmus dėl EK pateikto įspėjamojo rašto

EK 2020 m. kovo 4 d. pateikė VI įspėjamąjį raštą Nr. (2020)1350248 dėl taisomųjų priemonių (daugiausia dėl ERPF arba ESF lėšomis bendrai finansuojamų supaprastinto apmokėjimo išlaidų).

<...>[103]

9.2.3. VKS institucijų vidaus kontrolės vertinimo pokyčiai

<...>[104].

Europos Sąjungos investicijų audito departamento vadovė — Rasa Mikelionytė

Europos Sąjungos investicijų audito departamento vyriausioji valstybinė auditorė-audito grupės vadovė — Karolina Lukoševičienė

[102] Informacija bus pateikta galutinėje Ataskaitoje.

[103] Informacija bus pateikta galutinėje Ataskaitoje.

[104] Informacija bus pateikta galutinėje Ataskaitoje.

Ataskaita teikiama šiems audituojamiems subjektams:

- ✓ Lietuvos Respublikos finansų ministerijai (atliekančiai VI ir TVI priskirtas funkcijas)
- ✓ Ministerijoms:
  - Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai
  - Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai
  - Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai
  - Lietuvos Respublikos kultūros ministerijai
  - Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai
  - Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai
  - Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai
  - Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai
  - Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai
- ✓ Įgyvendinančiosioms institucijoms:
  - Europos socialinio fondo agentūrai
  - Lietuvos mokslo tarybai
  - Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūrai
  - Uždarajai akcinei bendrovei „Investicijų ir verslo garantijos“
  - Uždarajai akcinei bendrovei Viešųjų investicijų plėtros agentūrai
  - Viešajai įstaigai Centrinė projektų valdymo agentūrai
  - Viešajai įstaigai Inovacijų agentūra
- ✓ Regionų plėtros taryboms:
  - Alytaus
  - Kauno
  - Klaipėdos
  - Marijampolės
  - Panevėžio
  - Šiaulių
  - Tauragės
  - Telšių
  - Utenos
  - Vilniaus

EK pateikus Ataskaitą ir Nuomonę, taip pat yra informuojamos šios institucijos:

- Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetas
- Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko tarnyba
- Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba
- Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos

10. PRIEDŲ SĄRAŠAS

1 priedas. Santrumpos ir sąvokos 48

2 priedas. Metinės kontrolės ataskaitos ir Audito nuomonės rengimo procesas 55

3 priedas. Audituotų subjektų įvertinimas pagal EK VKS gairėje nurodytus pagrindinius reikalavimus 56

4 priedas. Pavyzdžių atrankos išlaidų populiacijoje parametrai 58

5 priedas. Detaliojo testavimo pavyzdžių atrankos rezultatai 60

6 priedas. Deklaruotos išlaidos ir atrinktų pavyzdžių auditas 63

7 priedas. Vidaus kontrolės priemonių testavimas 64

8 priedas. Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR FM Investicijų departamentui (Vadovaujančiajai institucijai) 68

9 priedas. Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR aplinkos ministerijai 72

10 priedas. Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR ekonomikos ir inovacijų ministerijai 74

11 priedas. Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR energetikos ministerijai 76

12 priedas. Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR švietimo, mokslo ir sporto ministerijai 78

13 priedas. Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūrai 80

14 priedas. Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas VšĮ Centrinei projektų valdymo agentūrai 85

15 priedas. Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas VšĮ Europos socialinio fondo agentūrai 115

16 priedas. Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas VšĮ Inovacijų agentūrai 124

17 priedas. Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas UAB „Viešųjų investicijų plėtros agentūra“ 146

18 priedas. Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas Tauragės regiono plėtros tarybai 148

19 priedas. Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas Utenos regiono plėtros tarybai 149

20 priedas. Klaidų vertinimas 151

21 priedas. FM Investicijų departamentui (Vadovaujančiajai institucijai) skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama 155

22 priedas. LR aplinkos ministerijai skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama 176

23 priedas. VšĮ Centrinei projektų valdymo agentūrai skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama 178

24 priedas. Informacija apie laikinas pataisas 2018–2019 m., 2019–2020 m., 2020–2021 m. ir 2021–2022 m. SEK 182

25 priedas. Informacija apie nacionalinių teismų sprendimus dėl finansinių pataisų taikymo 183

26 priedas. Informacija apie VPT išvadas dėl AI teiktų pastebėjimų 186

Valstybinio audito ataskaitos projekto „2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2021 m. liepos 1 d.–2022 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
1 priedas

Santrumpos ir sąvokos

Santrumpos	Visas pavadinimas
2016–2017 m. auditas	2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos (VKS), sąskaitose pateiktos informacijos ir 2016 m. liepos 1 d.–2017 m. birželio 30 d. laikotarpiu (ataskaitinis laikotarpis) deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos (EK) prašoma atlyginti, valstybinis finansinis (teisėtumo) auditas, kaip nustatyta 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1303/2013 (R. 1303/2013) 127 straipsnyje.
2017–2018 m. auditas	2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos (VKS), sąskaitose pateiktos informacijos ir 2017 m. liepos 1 d.–2018 m. birželio 30 d. laikotarpiu (ataskaitinis laikotarpis) deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos (EK) prašoma atlyginti, valstybinis finansinis (teisėtumo) auditas, kaip nustatyta 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1303/2013 (R. 1303/2013) 127 straipsnyje.
2018–2019 m. auditas	2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos (VKS), sąskaitose pateiktos informacijos ir 2018 m. liepos 1 d.–2019 m. birželio 30 d. laikotarpiu (ataskaitinis laikotarpis) deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos (EK) prašoma atlyginti, valstybinis finansinis (teisėtumo) auditas, kaip nustatyta 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1303/2013 (R. 1303/2013) 127 straipsnyje.
2019–2020 m. auditas	2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos (VKS), sąskaitose pateiktos informacijos ir 2019 m. liepos 1 d.–2020 m. birželio 30 d. laikotarpiu (ataskaitinis laikotarpis) deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos (EK) prašoma atlyginti, valstybinis finansinis (teisėtumo) auditas, kaip nustatyta 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1303/2013 (R. 1303/2013) 127 straipsnyje.
2020–2021 m. auditas	2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos (VKS), sąskaitose pateiktos informacijos ir 2020 m. liepos 1 d.–2021 m. birželio 30 d. laikotarpiu (ataskaitinis laikotarpis) deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos (EK) prašoma atlyginti, atitikties auditas, kaip nustatyta 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1303/2013 (R. 1303/2013) 127 straipsnyje.
2021–2022 m. auditas	2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos (VKS), sąskaitose pateiktos informacijos ir 2021 m. liepos 1 d.–2022 m. birželio 30 d. laikotarpiu (ataskaitinis laikotarpis) deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos (EK) prašoma atlyginti, atitikties auditas, kaip nustatyta 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1303/2013 (R. 1303/2013) 127 straipsnyje.
2014–2020 metų grąžintinų ir grąžintų lėšų administravimo taisyklės	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2015-02-12 įsakymas Nr. 1K-059 „Dėl 2014–2020 metų grąžintinų ir grąžintų lėšų administravimo taisyklių patvirtinimo“
AM	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija
APFP	ataskaita po projekto finansavimo pabaigos
APVA	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra
ARP	adreso raiškos protokolas
AI, audito institucija, ESI audito departamentas	Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės Europos Sąjungos investicijų audito departamentas
Ataskaita	Kontrolės ataskaita pagal Europos parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 127 straipsnį
Ataskaitinis laikotarpis	nuo 2020 m. liepos 1 d. iki 2021 m. birželio 30 d.
Atitikties auditas	2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos VKS institucijų atitikties R. 1303/2013 XIII priede nustatytiems paskyrimo kriterijams auditas

Santrumpos	Visas pavadinimas
Atsakomybės ir funkcijų taisyklės	Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą ir rengiantis įgyvendinti 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programą, taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-06-04 nutarimu Nr. 528
Audito atlikimo laikotarpis	laikotarpis nuo 2021 m. spalio 29 d. iki 2023 m. vasario 15 d.
Audito strategija	2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos audito strategija pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 127 straipsnį
Bendradarbiavimo susitarimas	2015-10-11 Susitarimas dėl bendradarbiavimo tarp vadovaujančiosios, tvirtinančiosios ir audito institucijų
CK	Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas, 2000-07-18 Nr. VIII-1864
CPO	centrinė perkančioji organizacija
CPVA	viešoji įstaiga Centrinė projektų valdymo agentūra
CVP IS	Centrinė viešųjų pirkimų informacinė sistema
Darbo grupė	2014–2020 m. Europos Sąjungos struktūrinės paramos administravimo darbo grupė, sudaryta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2013-07-11 įsakymu Nr. 1K-243 „Dėl darbo grupės sudarymo“
DK	Lietuvos Respublikos darbo kodeksas, 2016-09-14 Nr. XII-2603
DMS	Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainė
DT	detalusis testas
DPS	dinaminė pirkimo sistema
DU	darbo užmokestis
EAR	Europos Audito Rūmai
EBVPD	Europos bendrasis viešųjų pirkimų dokumentas
EIM	Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija
EK	Europos Komisija
EK atrankos gairės	Europos Komisijos gairės audito institucijoms dėl audito atrankos metodų (2007–2013 ir 2014–2020 m. programavimo laikotarpiai) (angl. *Guidance on Sampling Methods for Audit Authorities (Programming period* 2017-2013 and 2014-2020) (2016-01-20, EGESIF_16-0014-00)
EK ataskaitos, nuomonės ir klaidų gairė	Valstybėms narėms skirtos gairės dėl metinės kontrolės ataskaitos ir audito nuomonės, kurias teikia audito institucijos, ir dėl audito institucijų nustatytų klaidų tvarkymo siekiant nustatyti ir pranešti patikimus bendrus likutinius klaidų dažnius (2014–2020 m. programavimo laikotarpis) (angl. *Guidance for Member States on the Annual Control Report and Audit Opinion to be reported by audit authorities and on the treatment of errors detected by audit authorities in view of establishing and reporting reliable total residual error rates*) (Programming period 2014-2020) (2018 m. gruodžio 17 d., EGESIF_15-0002-04)
EK FK gairės	Su Sąjungos finansuotomis išlaidomis susijusių finansinių pataisų, kurias reikia atlikti dėl taikytinų viešųjų pirkimų taisyklių nesilaikymo, nustatymo gairės, patvirtintos Europos Komisijos 2019-05-14 sprendimu Nr. C(2019) 3452 *final*
EK susigrąžintinų sumų gairė	EK gairės valstybėms narėms dėl anuliuotų, susigrąžintų, susigrąžintinų ir nesusigrąžinamų sumų (angl. *Guidance for Member States on Amounts Withdrawn, Recovered, to be Recovered and Irrecoverable Amounts)* (2018 m. gruodžio 3 d., EGESIF_15_0017-04)
EK valdymo patikrinimų gairės	Europos Komisijos valdymo patikrinimų gairės valstybėms narėms (angl. *Guidance for Member States on Management verifications)* (2014–2020 m. programavimo laikotarpis) (2015-09-17, EGESIF_14-0012_02)
EK VKS gairės	Europos Komisijos Komisijai ir valstybėms narėms skirtos gairės dėl bendrosios valdymo ir kontrolės sistemų vertinimo valstybėse narėse metodikos (angl. *Guidance for the Commission and Member States on a Common Methodology for the Assessment of Management and Control Systems in the Member States)* (2014-12-18, EGESIF_14_0010-final)
EM	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija
ERPF	Europos regioninės plėtros fondas (angl. *European regional development fund*)
ES	Europos Sąjunga
ESF	Europos socialinis fondas
ESFA	Europos socialinio fondo agentūra

ESI	Europos Sąjungos investicijos
ESI fondai	Europos struktūriniai ir investicijų fondai
ESTT	Europos Sąjungos Teisingumo Teismas
EX	audito institucijoje vartojama santrumpa audito pastebėjimams numeruoti
Finansinės paramos grąžinimo taisyklės	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005-05-30 nutarimas Nr. 590 „Dėl Finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų grąžinimo į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą taisyklių patvirtinimo“
FM	Lietuvos Respublikos finansų ministerija
FMĮ	Lietuvos Respublikos finansų ministro įsakymas
FMĮ 1K-316 (1K-121)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014-10-08 įsakymas Nr. 1K-316 (2020-04-28 įsakymo Nr. 1K-121 redakcija) „Dėl Projektų finansavimo ir administravimo taisyklių patvirtinimo“
FMĮ 1K-316(1K-184)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014-10-08 įsakymas Nr. 1K-316 (2016-05-18 įsakymo Nr. 184 redakcija) „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“.
FMĮ 1K-316(1K-361)	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014-10-08 įsakymas Nr. 1K-316 (2020-11-12 įsakymo Nr. 1K-361 redakcija) „Dėl projektų finansavimo ir administravimo taisyklių patvirtinimo“
FMĮ 1K-316	Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014-10-08 įsakymas Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“
FNTT	Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos
FP	finansinė priemonė
GMP	galutinis mokėjimo prašymas
GNG	galutinis naudos gavėjas
IA	viešoji įstaiga Inovacijų agentūra
ĮI	įgyvendinančioji institucija
IKV	institucijos koregavimo veiksmas
INTOSAI	Tarptautinė aukščiausiųjų audito institucijų organizacija (angl. *International Organization of Supreme Audit Institutions*)
INVEGA	uždaroji akcinė bendrovė „Investicijų ir verslo garantijos“
IP	investicijų projektas
IP metodika	Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir/ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodika, patvirtinta VšĮ Centrinės projektų valdymo agentūros direktoriaus 2014-12-31 įsakymu Nr. 2014/8-337
IS	informacinė sistema
IT	informacinės technologijos
ITC	Švietimo informacinių technologijų centras
KDP	kvietimas dalyvauti pirkime
KM	Lietuvos Respublikos kultūros ministerija
Kokybės krepšelio skyrimo tvarkos aprašas	Kokybės krepšelio skyrimo bendrojo ugdymo mokykloms tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018-08-28 įsakymu Nr. V-707
KOTIS registras	Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registras
KSPĮ	Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas, 2017-05-02 Nr. XIII-328
KTI	kontrolės testai instituciniu lygiu
KTI(t)	kontrolės testai (teorinės sąrangos vertinimas)
KTP	kontrolės testai paraiškos lygiu
Kvalifikacijos metodika	Tiekėjo kvalifikacijos reikalavimų nustatymo metodika, patvirtinta Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017-06-29 įsakymu Nr. 1S-105
LAKD	VĮ Lietuvos automobilių kelių direkcija
LAT	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas
LDB	Lietuvos darbo birža prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
LMT	Lietuvos mokslo taryba

LR	Lietuvos Respublika
LRVN	Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas
LRVN 528	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-06-04 nutarimas Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą ir rengiantis įgyvendinti 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programą“
LRVN 528(326)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-06-04 nutarimas Nr. 528 (2018-04-04 nutarimo Nr. 326 redakcija) „Dėl Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programą, taisyklės“
LRVN 528(772)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-06-04 nutarimas Nr. 528 (2017-09-27 įsakymo Nr. 772 redakcija) „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“
LRVN 528(1233)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-06-04 nutarimas Nr. 528 (2020-11-04 nutarimo Nr. 1233 redakcija) „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“, kuriuo patvirtintos Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklės
LRVN 1090	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-10-03 nutarimas Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“
LRVN 1090(773)	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimas Nr. 1090 (2017 m. rugsėjo 27 d. nutarimo Nr. 773 redakcija) „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“
LVAT	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas
LVPA	viešoji įstaiga Lietuvos verslo paramos agentūra, nuo 2022-04-06 veikianti kaip viešoji įstaiga Inovacijų agentūra
Mainavietė	Microsoft SharePoint dokumentų valdymo aplinka, naudojama informacijos ir dokumentų keitimuisi
Metinės kontrolės ataskaitos, Audito nuomonės ir Audito institucijos nustatytų klaidų įvertinimo gairė	Valstybėms narėms skirtos gairės dėl metinės kontrolės ataskaitos ir audito nuomonės, kurias teikia audito institucijos, ir dėl audito institucijų nustatytų klaidų tvarkymo siekiant nustatyti ir pranešti patikimus bendrus likutinius klaidų dažnius (2014–2020 m. programavimo laikotarpis) (angl. *Guidance for Member States on the Annual Control Report and Audit Opinion to be reported by audit authorities and on the treatment of errors detected by audit authorities in view of establishing and reporting reliable total residual error rates (Programming period 2014-2020)*) (2018 m. gruodžio 19 d., EGESIF_15-0002-04)
Min	ministerija
MITA	Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūra
MP	mokėjimo prašymas
MPD2	sąskaitų apmokėjimo būdu prašomų pripažinti tinkamomis finansuoti išlaidų dalis
MTEP	moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra
MUS	piniginio vieneto atrankos metodas (angl. *Multi-period stratified Monetary Unit Sampling*)
MVPĮ	Lietuvos Respublikos mokėjimų, atliekamų pagal komercines sutartis, vėlavimo prevencijos įstatymas, 2003-12-09 Nr. IX-1873
MVPĮA	metinė veiksmų programos įgyvendinimo ataskaita
Nacionalinių SR skaičiavimo aprašai	atitinkamos ministerijos 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioritetų įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plane numatytų nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašai
NPO	ne perkančioji organizacija
Nuomonė	Audito nuomonė pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 127 straipsnį
PAFT	Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014-10-08 įsakymu Nr. 1K-316
Paraiška	paraiška finansuoti iš ES struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamą projektą
Paraiška AV	asignavimų valdytojui teikiama mokėjimo paraiška išmokėti lėšas iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto vykdytojui
PD	pirkimo dokumentai
PFSA	projektų finansavimo sąlygų aprašas
Pavyzdinė PFSA forma	pavyzdinė Projektų finansavimo sąlygų aprašo forma, patvirtinta 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų administravimo darbo grupės, sudarytos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2013-07-11 įsakymu Nr. 1K-243 „Dėl darbo grupės sudarymo“, 2018-12-19 posėdžio protokolu Nr. 4 (43)
Pirkimas	projekto vykdytojo ar partnerio, kurie nėra perkančiosios organizacijos pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimus, vykdomas pirkimas

PL	patikros lapas
PO	perkančioji organizacija
Poprojektinis laikotarpis	projekto sutartyje nustatytas laikotarpis, per kurį projekto vykdytojas, pasibaigus projekto finansavimui, privalo įvykdyti projekto sutarties reikalavimus ir teisės aktų nustatyta tvarka teikti ataskaitas po projekto finansavimo pabaigos
PP	projektinis pasiūlymas
PPV	patikra projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje
PR	pagrindinis reikalavimas
Projektas	iš ES struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamas projektas
Projekto sutartis	iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto sutartis
PrV	projekto vykdytojas
PS	perkantysis subjektas
PV	procedūrų vadovas
PVM	pridėtinės vertės mokestis
R.	reglamentas
R. 2015/207	2015-01-20 Europos Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 2015/207, kuriuo nustatomos išsamios Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 nuostatų dėl pažangos ataskaitos modelių, informacijos apie didelės apimties projektą teikimo, bendrojo veiksmų plano, investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo įgyvendinimo ataskaitų, valdymo pareiškimo, audito strategijos, audito nuomonės ir metinės kontrolės ataskaitos modelių, taip pat išlaidų ir naudos analizės atlikimo metodikos ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1299/2013 nuostatų dėl Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo įgyvendinimo ataskaitų modelio įgyvendinimo taisyklės
R. 480/2014	2014-03-03 Europos Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 480/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūrų reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos
R. 1303/2013	2013-12-17 Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006
R. 1407/2013	2013-12-18 Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai
R. 2018/1046	2018-07-18 Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012
R. 821/2014	2014-07-28 Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 821/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 nuostatų dėl išsamios programų įnašų pervedimo ir valdymo tvarkos, finansinių priemonių ataskaitų teikimo, veiksmams skirtų informavimo ir komunikacijos priemonių techninių charakteristikų ir duomenų įrašymo ir saugojimo sistemos taikymo taisyklės
R. 1828/2006	2006-12-08 Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1828/2006, nustatantis Tarybos reglamento (EB) Nr. 1083/2006, nustatančio bendrąsias nuostatas dėl Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo ir Sanglaudos fondo, ir Europos Parlamento bei Tarybos reglamento (EB) Nr. 1080/2006 dėl Europos regioninės plėtros fondo, įgyvendinimo taisykles
REACT–EU prioritetas	2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioritetas, finansuojamas, vadovaujantis 2020-12-23 Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2020/2221, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kiek tai susiję su papildomais ištekliais ir įgyvendinimo taisyklėmis, siekiant suteikti paramą COVID-19 pandemijos sukeltai krizei ir jos socialiniams padariniams įveikti skirtiems veiksmams skatinti ir pasirengti žaliajam, skaitmeniniam ir atspariam ekonomikos atgaivinimui
RPD	Regioninės plėtros departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos
RPT	regiono plėtros taryba
SADM	Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija
SAI	supaprastintai apmokamos išlaidos

SAM	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija
Saugos politiką įgyvendinantys dokumentai	apibendrinta sąvoka, apimanti duomenų saugos nuostatus, elektroninės informacijos saugos incidentų valdymo procedūrą, IS pokyčių valdymo tvarkos aprašą, IS veiklos tęstinumo valdymo planą, naudotojų administravimo taisykles, saugaus elektroninės informacijos tvarkymo taisykles, SFMIS nuostatus
Sąskaitų audito gairės	Europos Komisijos valstybėms narėms skirtos gairės dėl sąskaitų audito (2014–2020 m. programavimo laikotarpis) (angl. *Guidance for Member States on Audit of Accounts*) (2018-12-03, EGESIF_15_0016-04)
SD	Lietuvos statistikos departamentas
SEK	sąskaitos Europos Komisijai
SF	Sanglaudos fondas
SFC2014	Informacinė Europos Sąjungos 2014–2020 metų fondų valdymo sistema
SFMIS2014	2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų posistemis
SFMIS2014 naudotojo vadovas	2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų posistemio naudotojo vadovas, kuriam pritarta 2014–2020 m. Europos Sąjungos struktūrinių fondų administravimo darbo grupės, sudarytos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2013-07-11 įsakymu Nr. 1K-243 „Dėl darbo grupės sudarymo“, 2019-03-22 posėdžio protokolu Nr. 1(44)
SFMIS taisyklės	2014-2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų posistemio naudojimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014-12-31 įsakymu Nr. 1K-511
SK, Stebėsenos komitetas	Veiksmų programos stebėsenos komitetas, atsakingas už veiksmų programos įgyvendinimo priežiūrą ir kokybę, Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų panaudojimo vertinimo plano, komunikacijos strategijos, projektų atrankos kriterijų, metinės ir galutinės įgyvendinimo ataskaitų tvirtinimą ir kt.
SM	Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija
SNA skaičiuoklė	sąnaudų ir naudos analizės skaičiuoklė
SSL	kriptografinis protokolas, skirtas internete perduodamos informacijos apsaugai šifruojant (angl. *Secure Sockets Layer*)
SR	stebėsenos rodiklis
SR nustatymo ir skaičiavimo taisyklės	Stebėsenos rodiklių nustatymo ir skaičiavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014-10-31 įsakymu Nr. 1K-341
STT	Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba
STR 2.03.01:2001	statybos techninis reglamentas „Statiniai ir teritorijos. Reikalavimai žmonių su negalia reikmėms“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001-06-14 įsakymu Nr. 317
STR 2.03.01:2019	statybos techninis reglamentas „Statinių prieinamumas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2019-11-04 įsakymu Nr. D1-653
SVV	smulkus ir vidutinis verslas
ŠMSM	Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija
ŠVIS	Švietimo valdymo informacinės sistema
TAAIS	INTOSAI parengti tarptautiniai aukščiausiųjų audito institucijų standartai
TAR	tarpiniai audito rezultatai
TF	tinkamumas finansuoti
TF vertinimo lentelės pavyzdinė forma	projekto Tinkamumo finansuoti vertinimo lentelė, kurios formai pritarta 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų administravimo darbo grupės, sudarytos finansų ministro 2013-07-11 įsakymu Nr. 1K-243 „Dėl darbo grupės sudarymo“, 2018-12-19 posėdžio protokolu Nr. 4 (43)
TI	tarpinės institucijos
TID	Transporto investicijų direkcija
TMP	tarpinė mokėjimo paraiška
TP	techninė parama
TPAT	Techninės paramos administravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014-10-28 įsakymu Nr. 1K-337
TPĮ	Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymas, 2012-09-18 Nr. XI-2220
TS	techninė specifikacija
TvI	tvirtinančioji institucija
ŪMĮ	ūkio ministro įsakymas
VBAMS	Valstybės biudžeto, apskaitos ir mokėjimų sistema

VDV	visuotinų dotacijų valdytojas
Veiksmų programa, VP	2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programa CCI Nr. 2014LT16MAOP001
VI	vadovaujančioji institucija
VĮ	valstybinė įmonė
VĮĮ	Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymas, 1996-07-03 Nr. I-1428
VIPA	Uždaroji akcinė bendrovė Viešųjų investicijų plėtros agentūra
VK	Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė
VKS	Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų valdymo ir kontrolės sistema, kaip apibrėžta Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programą, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“
VKS gairė	Europos Komisijos Komisijai ir valstybės narėms skirtos gairės dėl bendrosios valdymo ir kontrolės sistemų vertinimo valstybėse narėse metodikos (angl. *Guidance for the Commission and Member States on a Common Methodology for the Assessment of Management and Control Systems in the Member States*) (2014 m. gruodžio 18 d., EGESIF_14_0010-final)
VKS pažyma	vadovaujančiosios institucijos rengiama pažyma apie valdymo ir kontrolės sistemos veikimą, į metines sąskaitas įtraktų išlaidų atitiktį ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimams
VP gairė	Valdymo patikrinimų gairės valstybėms narėms (EGESIF_14-0012_02-final)
VPAT	2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014-10-03 nutarimu Nr. 1090
VPĮ	Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491
VP SR skaičiavimo aprašas	2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014-12-30 įsakymu Nr. 1K-499
VPT	Viešųjų pirkimų tarnyba
VRM	Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija
VšĮ	viešoji įstaiga
VšP	viešasis pirkimas

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos projekto „2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2021 m. liepos 1 d.–2022 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
2 priedas

Metinės kontrolės ataskaitos ir Audito nuomonės rengimo procesas

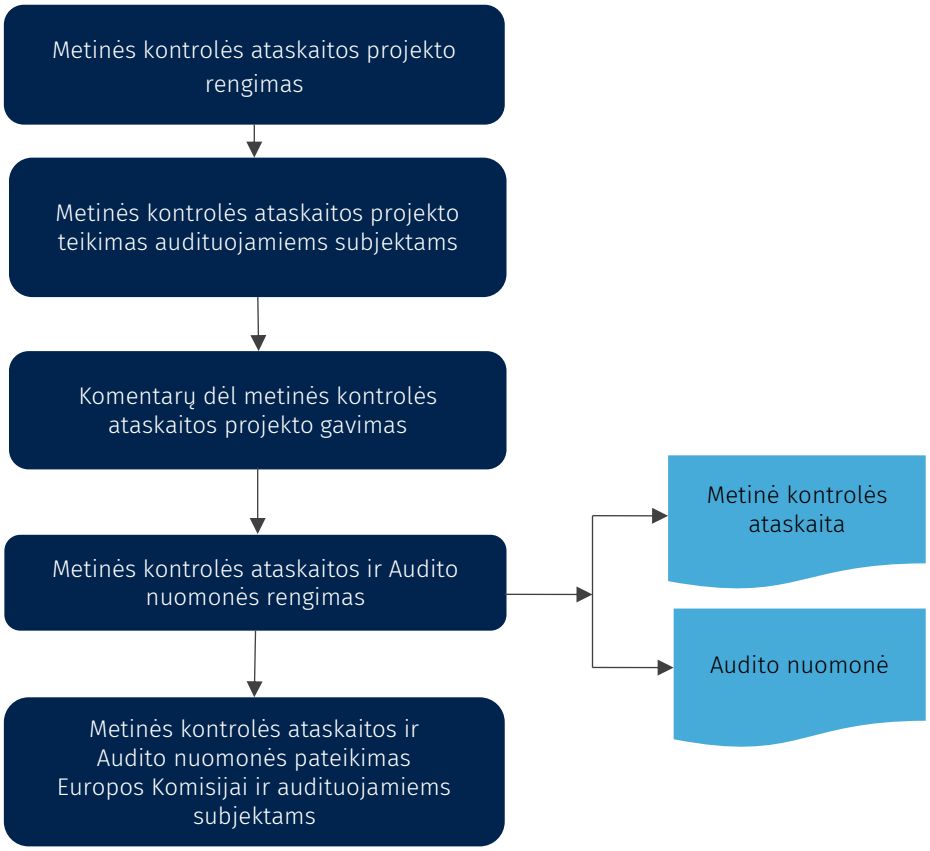

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos projekto
„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2021 m. liepos 1 d.–2022 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
3 priedas

Audituotų subjektų įvertinimas pagal EK VKS gairėje nurodytus pagrindinius reikalavimus

1 lentelė. 2021–2022 m. audituotų subjektų įvertinimas pagal EK VKS gairėje nurodytus pagrindinius reikalavimus

Audituotas subjektas	Fondas (kelių fondų VP)	Audito pavadinimas	Galutinės audito ataskaitos data	Pagrindiniai reikalavimai (kai taikytini, kaip nustatyta R. 480/2014 IV priedo 1 lentelėje)													Bendras vertinimas (1–4) kategorija, pagal R. 480/2014 IV priedą	Pastabos
				PR 1	PR 2	PR 3	PR 4	PR 5	PR 6	PR 7	PR 8	PR 9	PR 10	PR 11	PR 12	PR 13		
VI	ERPF, SF, ESF	2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos auditas	2022-<...>	<...>[105]	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	<...>	–
TI				<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	<...>	–
TVI				N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	–

Šaltinis – Valstybės kontrolė

2 lentelė. 2020–2021 m. audituotų subjektų įvertinimas pagal EK VKS gairėje nurodytus pagrindinius reikalavimus

Audituotas subjektas	Fondas (kelių fondų VP)	Audito pavadinimas	Galutinės audito ataskaitos data	Pagrindiniai reikalavimai (kai taikytini, kaip nustatyta R. 480/2014 IV priedo 1 lentelėje)													Bendras vertinimas (1–4) kategorija, pagal R. 480/2014 IV priedą	Pastabos
				PR 1	PR 2	PR 3	PR 4	PR 5	PR 6	PR 7	PR 8	PR 9	PR 10	PR 11	PR 12	PR 13		
VI	ERPF, SF, ESF	2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų	2022-02-15	2	1	1	2	1	2	2	2	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
AM				1	1	2	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
EIM				1	1	1	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
EM				1	1	1	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–

[105] Informacija bus pateikta galutinėje Ataskaitoje.

Audituotas subjektas	Fondas (kelių fondų VP)	Audito pavadinimas	Galutinės audito ataskaitos data	Pagrindiniai reikalavimai (kai taikytini, kaip nustatyta R. 480/2014 IV priedo 1 lentelėje)													Bendras vertinimas (1–4) kategorija, pagal R. 480/2014 IV priedą	Pastabos
				PR 1	PR 2	PR 3	PR 4	PR 5	PR 6	PR 7	PR 8	PR 9	PR 10	PR 11	PR 12	PR 13		
KM	ERPF, SF, ESF	programos auditas	2022-02-15	1	1	1	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
SADM				1	1	1	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
SM				1	1	1	1	1	1	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
SAM				1	1	1	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
ŠMSM				1	2	1	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
VRM				1	1	1	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
ESFA				1	2	1	2	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
LMT				1	1	1	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
APVA		2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos auditas		1	1	1	2	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
MITA				1	2	1	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
INVEGA				1	1	1	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
VIPA				1	1	1	1	1	1	1	-	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
CPVA				2	2	1	2	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	2	–
LVPA				1	1	1	1	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Alytaus RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Kauno RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Klaipėdos RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Marijampolės RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Panevėžio RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Šiaulių RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Tauragės RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Telšių RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Utenos RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
Vilniaus RPT				1	1	–	–	1	–	1	–	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
RPD				1	1	1	–	1	1	1	1	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	–
TVI				N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	N/a	1	1	1	1	2	2	–

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos projekto
„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2021 m. liepos 1 d.–2022 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
4 priedas

Pavyzdžių atrankos išlaidų populiacijoje parametrai[106]

Atrankos parametras	Reikšmė (I etapas)	Reikšmė (II etapas)	Reikšmė (III etapas)	Reikšmė (IV etapas)	Reikšmė (bendra)
Išlaidų populiacija	190 540 529,62 Eur	*161 413 917,45 Eur*	618 160 272,10 Eur	282 881 451,12 Eur	1 252 996 170,29 Eur
Išlaidų populiacija pagal stratas					
ESF	*0,00 Eur*	*0,00 Eur*	*173 330 921,59 Eur*	*42 152 174,08 Eur*	*215 483 095,67 Eur*
FP	*0,00 Eur*	*0,00 Eur*	*0,00 Eur*	*4 317 173,00 Eur*	*4 317 173,00 Eur*
ERPF	*190 540 529,62 Eur*	*161 413 917,45 Eur*	*209 086 538,95 Eur*	*93 134 030,12 Eur*	*654 175 016,14 Eur*
SF	*0,00 Eur*	*0,00 Eur*	*235 742 811,56 Eur*	*41 708 446,28 Eur*	*277 451 257,84 Eur*
REACT-EU	*0,00 Eur*	*0,00 Eur*	*0,00 Eur*	*101 569 627,64*	*101 569 627,64*
MP skaičius, vnt.	4 582	3 823	14 518	5 246	28 169
Reikšmingumas[107] (2 proc.)	*41 177 549,46 Eur*	*31 379 485,83 Eur*	*25 646 267,98 Eur*	*25 059 923,41 Eur*	*25 059 923,41 Eur*
Tikėtina klaida (angl. *expected error*)[108]	*63 186 949,64 Eur*	*48 151 821,01 Eur*	*39 354 198,22 Eur*	*38 454 452,47 Eur*	*38 454 452,47 Eur*
Patikimumas (procentais)	70	70	70	70	70
Patikimumas (z faktorius)	1,036	1,036	1,036	1,036	1,036
2014–2020 m. periodo ataskaitinių laikotarpių nustatytų klaidų santykių standartinių nuokrypių svertinis vidurkis[109]	0,058018754	0,059255191	0,057148771	0,057121152	–
Apskaičiuotas pavyzdžių skaičius, vnt.	32	33	31	31	–

[106] Pavyzdžių atranka buvo atlikta atsižvelgus į ĮI ir TvI išlaidų deklaracijose ir mokėjimo paraiškose EK atliktus prevencinius išėmimus, t. y. atranka atlikta tik iš tinkamų finansuoti išlaidų, deklaruotų EK.

[107] Reikšmingumo lygis kiekviename atrankos etape skaičiuojamas nuo tiriamosios visumos (faktiškai deklaruotų EK ir prognozuojamų deklaruoti EK išlaidų): I etape – nuo 2 058 877 472,80 Eur, II etape – nuo 1 568 974 291,52 Eur, III etape – nuo 1 282 313 399,16 Eur ir IV etape – nuo 1 252 996 170,29 Eur.

[108] Tikėtina klaida nustatoma remiantis auditoriaus profesiniu sprendimu bei įvertinus istorinius duomenis – 2014–2020 m. periodo atskaitinių laikotarpių audito rezultatus (bendrus klaidų dažnius).

[109] Klaidų santykių standartinių nuokrypių svertinis vidurkis nustatomas auditoriaus profesiniu sprendimu bei įvertinus istorinius duomenis – 2014–2020 m. periodo atskaitinių laikotarpių audito rezultatus (nustatytų klaidų standartinius nuokrypius).

Atrankos parametras	Reikšmė (I etapas)	Reikšmė (II etapas)	Reikšmė (III etapas)	Reikšmė (IV etapas)	Reikšmė (bendra)
Pasirinktas pavyzdžių skaičius, vnt.	3	4	17	13	37
Pasirinktas pavyzdžių skaičius pagal stratas, vnt.					
ESF	–	–	5	3	8
FP	–	–	–	1	1
ERPF	3	4	6	3	16
SF	–	–	6	3	9
REACT-EU	–	–	–	3	3
Atrankos intervalai pagal stratas					–
ESF	–	–	34 666 184,32	14 050 724,69	
FP	–	–	–	–[110]	
ERPF	63 513 509,87	40 353 479,36	34 847 756,49	31 044 676,71	
SF	–	–	39 290 468,59	13 902 815,43	
REACT-EU	–	–	–	33 856 542,55	
Atrinkti didelės vertės pavyzdžiai	–	–	–	–	–

Šaltinis – Valstybės kontrolė

[110] Išlaidų populiaciją sudaro 1 vnt., todėl atrankos intervalas nėra skaičiuojamas.

Valstybinio audito ataskaitos projekto
„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2021 m. liepos 1 d.–2022 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
5 priedas

Detaliojo testavimo pavyzdžių atrankos rezultatai

Eil. Nr.	Projekto kodas	MP Nr.	Prioritetas	Fondas	Min	IĮ	Projekto pavadinimas	Vykdytojo pavadinimas	EK deklaruota mokėjimo prašymo suma, Eur	Audituota suma, Eur
1	01.2.2-CPVA-K-703-02-0011	MP010	1	ERPF	ŠMSM	CPVA	Pažangios ląstelinės terapijos prototipų, skirtų sąnarinės kremzlės ūminių ir lėtinių pažeidimų prevencijai ir gydymui, vystymas (RECART)	Lietuvos sveikatos mokslų universitetas	95 892,78	95 892,78
2	01.2.1-LVPA-K-856-01-0030	MP006	1	ERPF	EIM	IA	Inovatyvių sveikatai skirtų produktų ir technologijų tyrimai	Uždaroji akcinė bendrovė „Aconitum“	63 688,56	38 284,99
3	01.2.1-LVPA-K-857-01-0002	MP013	1	ERPF	EIM	IA	Ateities technologijų skaitmeninio inovacijų centro plėtra	Viešoji įstaiga Visorių informacinių technologijų parkas	529 767,28	446 165,33
4	03.3.2-LVPA-K-837-04-0019	MP003	3	ERPF	EIM	IA	„UAB „Metasta“ pajėgumų didinimas diegiant technologines ekoinovacijas“	UAB Metasta	765 000,00	765 000,00
5	03.3.1-LVPA-K-850-01-0166	MP008	3	ERPF	EIM	IA	Modernių technologijų diegimas UAB Invictus	„Invictus“, UAB	8 973,74	8 973,74
6	03.3.2-LVPA-K-837-02-0027	MP014	3	ERPF	EIM	IA	Materialaus turto, susijusio su technologinėmis ekoinovacijomis, įsigijimas UAB ARLANGA wood	Uždaroji akcinė bendrovė „ARLANGA wood“	300 000,00	300 000,00
7	03.3.2-LVPA-K-837-04-0006	MP005	3	ERPF	EIM	IA	Technologinių ekoinovacijų diegimas UAB „Putokšnis“	Uždaroji akcinė bendrovė „Putokšnis“	2 961 502,60	2 961 502,60
8	03.3.1-LVPA-K-854-02-0041	MP005	3	ERPF	EIM	IA	UAB „Frusela“ pažangių technologijų diegimo bei gamybos procesų tobulinimo projektas	UAB „Frusela“	231 500,00	231 500,00
9	03.3.1-LVPA-K-854-01-0078	MP012	3	ERPF	EIM	IA	Skaitmeninių technologijų diegimas UAB „Estilita“	Uždaroji akcinė bendrovė „ESTILITA“	1 170 350,00	1 170 350,00
10	04.3.2-LVPA-K-102-06-0029	MP014	4	SF	EM	IA	Šilumos tiekimo tinklų žiedo įrengimas tarp ŠK-92739 ir ŠK-92751	AB Vilniaus šilumos tinklai	418 659,75	418 659,75

Eil. Nr.	Projekto kodas	MP Nr.	Prioritetas	Fondas	Min	IĮ	Projekto pavadinimas	Vykdytojo pavadinimas	EK deklaruota mokėjimo prašymo suma, Eur	Auditutoa suma, Eur
11	04.3.2-LVPA-K-102-06-0033	MP017	4	SF	EM	IA	Elektrėnų miesto magistralinių šilumos tiekimo tinklų modernizavimas	Uždaroji akcinė bendrovė „ELEKTRĖNŲ KOMUNALINIS ŪKIS“	56 980,32	56 980,32
12	04.3.1-FM-F-002-01-0001	MP004	4	ERPF	AM	CPVA	Savivaldybių pastatų fondas	Uždaroji akcinė bendrovė Viešųjų investicijų plėtros agentūra	4 317 173,00	3 902 222,38
13	05.3.2-APVA-V-013-02-0001	MP014	5	SF	AM	APVA	Utenos dumblo apdorojimo įrenginių statyba	Uždaroji akcinė bendrovė „Utenos vandenys“	539 504,20	539 504,20
14	06.3.1-LVPA-V-103-02-0013	MP008	6	ERPF	EM	IA	Elektros energijos perdavimo patikimumo užtikrinimas 330 kV elektros perdavimo linijoje Lietuvos Elektrinė-Alytus	LITGRID AB	332 380,81	332 380,81
15	06.1.1-TID-V-505-01-0003	MP005	6	SF	SM	CPVA	Klaipėdos valstybinio jūrų uosto naujos krypties išorinio kanalo gilinimas (iki 16,0 m gylio) ir vidinio kanalo gilinimas (iki 15,5 m gylio)	Valstybės įmonė Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija	468 143,55	468 143,55
16	06.1.1-TID-V-503-01-0004	MP024	6	SF	SM	CPVA	Antrojo kelio statyba ruože Livintai–Gaižiūnai	AB „LTG Infra“	1 921 419,02	1 921 419,02
17	06.1.1-TID-V-501-01-0013	MP005	6	SF	SM	CPVA	Valstybinės reikšmės magistralinio kelio A1 Vilnius–Kaunas–Klaipėda ruožo nuo 102,90 iki 107,00 km rekonstravimas	Valstybės įmonė Lietuvos automobilių kelių direkcija	3 142 281,32	3 142 281,32
18	06.1.1-TID-V-505-01-0001	–	6	SF	SM	CPVA	Malkų įlankos gilinimas iki 14,5 m, įskaitant gamtosauginės krantosaugos sienutės įrengimą	Valstybės įmonė Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija	7 816 944,19	7 816 944,19
19	07.1.1-CPVA-R-904-31-0007	MP017	7	ERPF	VRM	CPVA	Danės upės krantinių rekonstrukcija (nuo Biržos tilto) ir prieigų (Danės skvero su fontanais) sutvarkymas“	Klaipėdos miesto savivaldybės administracija	555 259,90	555 259,90
20	07.1.1-CPVA-R-904-21-0012	MP011	7	ERPF	VRM	CPVA	Kauno sporto halės išvystymas į daugiafunkcį centrą visuomenės poreikiams	Kauno miesto savivaldybės administracija	1 156 564,56	1 156 564,56
21	07.3.1-ESFA-V-401-04-0002	MP045	7	ESF	SADM	ESFA	Pasinaudok galimybe	Užimtumo tarnyba prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos	1 572 328,07	54 428,79
22	07.4.1-ESFA-V-414-01-0001	MP023	7	ESF	SADM	ESFA	Jaunimo užimtumo skatinimas	Užimtumo tarnyba prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos	636 543,65	75 272,64
23	07.1.1-CPVA-R-905-91-0016	MP009	7	ERPF	VRM	CPVA	Prekybos ir paslaugų pasažo įrengimas D. Bukonto gatvėje Zarasų mieste	Zarasų rajono savivaldybės administracija	192 813,32	192 813,32
24	07.3.1-ESFA-V-401-05-0001	MP039	7	ESF	SADM	ESFA	Būk verslus	Užimtumo tarnyba prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos	1 892 757,11	453 711,43
25	08.1.1-CPVA-V-427-03-0005	MP009	8	ERPF	SADM	CPVA	Bendruomeninių vaikų globos namų ir vaikų dienos centrų tinklo plėtra Biržų rajono savivaldybėje	Biržų rajono savivaldybės administracija	46 543,99	46 543,99

Eil. Nr.	Projekto kodas	MP Nr.	Prioritetas	Fondas	Min	IĮ	Projekto pavadinimas	Vykdytojo pavadinimas	EK deklaruota mokėjimo prašymo suma, Eur	Audituota suma, Eur
26	09.1.1-CPVA-V-720-09-0002	MP004	9	ERPF	ŠMSM	CPVA	Pedagogų rengimo centro įkūrimas	Vytauto Didžiojo universitetas	1 112 747,61	1 112 747,61
27	09.3.3-LMT-K-712-01-0178	MP017	9	ESF	ŠMSM	LMT	Ateities ekosisteminės paslaugos Lietuvos kranto zonoje globalios kaitos kontekste (EcoServe)	Klaipėdos universitetas	32 849,48	32 849,48
28	09.3.3-LMT-K-712-01-0103	MP019	9	ESF	ŠMSM	LMT	Žvaigždžių ir egzoplanetų tyrimai kosminių misijų TESS ir JWST kontekste	Vilniaus universitetas	33 861,25	33 861,25
29	09.2.1-ESFA-V-719-01-0001	–	9	ESF	ŠMSM	ESFA	Kokybės krepšelis	Nacionalinė švietimo agentūra	7 162 627,12	1 637 661,19
30	09.1.2-CPVA-V-721-03-0001	MP016	9	ERPF	ŠMSM	CPVA	Statybos bei didmeninės ir mažmeninės prekybos sektorinių praktinio mokymo centrų Šiaulių profesinio rengimo centre plėtra	Šiaulių profesinio rengimo centras	167 460,44	167 460,44
31	09.4.3-ESFA-K-827-04-0022	MP006	9	ESF	EIM	ESFA	Konkurencingų žmogiškųjų išteklių plėtra SVV įmonėse	UAB „Vidmindas“	72 777,23	22 562,16
32	10.1.3-ESFA-V-918-01-0013	MP015	10	ESF	VRM	ESFA	Paslaugų ir asmenų aptarnavimo kokybės gerinimo priemonių, susijusių su specialiųjų žemės naudojimo sąlygų (SŽNS) taikymu, sukūrimas	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija	54 586,76	43 944,80
33	11.0.1-CPVA-V-201-01-0021	MP049	11	SF	FM	CPVA	Viešoji įstaiga Centrinė projektų valdymo agentūra – veiksmų programos administravimas	Viešoji įstaiga Centrinė projektų valdymo agentūra	1 233 605,29	73 539,85
34	11.0.1-CPVA-V-201-01-0023	MP037	11	SF	FM	CPVA	Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija – veiksmų programos administravimas	Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija	30 685,26	30 685,26
35	13.1.1-LVPA-T-858-01-0026[111]	MP003	13	ERPF (REACT-EU)	EIM	IA	Naujos augalinės kilmės medicinos priemonės apsaugai nuo CORONA-19 viruso ir jo poveikio (KI ANTICORONA)	UAB Biokosmetikos manufaktūra	39 603,36	39 603,36
36	13.1.1-LVPA-T-859-01-0025[112]	MP004	13	ERPF (REACT-EU)	EIM	IA	UAB „Eko pirk“ investicijos į apsaugos nuo COVID-19 produktų gamybą	Uždaroji akcinė bendrovė „EKO PIRK“	204 920,00	204 920,00
37	13.1.1-LVPA-T-859-01-0050[113]	MP004	13	ERPF (REACT-EU)	EIM	IA	COVID-19 produktų gamybos plėtra	UAB „Kauen craft“	86 677,00	86 677,00
								Iš viso:	**41 425 372,52**	**30 637 312,01**

Šaltinis – Valstybės kontrolė

[111] Perkelta iš prioriteto Nr. 1 (projekto Nr. 01.2.1-LVPA-T-858-01-0020).

[112] Perkelta iš prioriteto Nr. 3 (projekto Nr. 03.3.1-LVPA-T-859-01-0034).

[113] Perkelta iš prioriteto Nr. 3 (projekto Nr. 03.3.1-LVPA-T-859-01-0030).

Valstybinio audito ataskaitos projekto
„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2021 m. liepos 1 d.–2022 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
6 priedas

Deklaruotos išlaidos ir atrinktų pavyzdžių auditas

Fondas	Programos CCI numeris	Programos pavadinimas	Suma eurais, atitinkanti tiriamąją visumą, iš kurios buvo paimta atsitiktinė imtis (A)	Atsitiktinėje imtyje audituotos ataskaitinių metų išlaidos[114] (B)		Netinkamų finansuoti išlaidų suma atsitiktinėje imtyje (C)	Labiausiai tikėtina klaida (D)	Dėl bendro klaidų lygio atliktos pataisos (E)	Likutinis bendras klaidų lygis (F = (D * A) - E)[115]	Kitos audituotos išlaidos (G)	Netinkamų finansuoti išlaidų suma kitose audituotose išlaidose (H)
				Suma, Eur	%						
ESF	2014LT16MAOP001	2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programa	216 394 273,32	2 354 291,74	1,09	<...>[116]	<...>	<...>	<...>	0,00	0,00
ERPF			759 150 639,13[117]	13 814 862,81[118]	1,82	<...>				0,00	0,00
SF			277 451 257,84	14 468 157,46	5,21	<...>				0,00	0,00

Šaltinis – Valstybės kontrolė

[114] Detalesnė Informacija apie dalinėje atsitiktinėje imtyje audituotas išlaidas bus pateikta EK el. paštu po Ataskaitos pateikimo VKS institucijoms ir EK.

[115] Taip pat atsižvelgta į išlaidas, kurių teisėtumo ir tvarkingumo vertinimas dar atliekamas, kaip nustatyta R. 1303/2013 137 str. 2 d.

[116] Informacija bus pateikta galutinėje Ataskaitoje.

[117] Iš šios sumos finansinių priemonių suma – 4 317 173,00 Eur.

[118] Iš šios sumos finansinių priemonių suma – 3 902 222,38 Eur.

Valstybinio audito ataskaitos projekto
„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2021 m. liepos 1 d.–2022 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
7 priedas

Vidaus kontrolės priemonių testavimas

1 lentelė. Teorinės sąrangos vertinimas (KTI (t))

Pagrindinis reikalavimas	Vertinimo kriterijus	Vidaus kontrolės metu tikrinti procesai	Kartu su pagrindiniu procesu patikrinti procesai		Institucijos
			Vertinimo kriterijus	Procesas	
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	4.1	MP tikrinimas (turinys ir trukmė)	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	CPVA
			5.1	Dokumentų saugojimas	
		VšP tikrinimas	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	CPVA
			5.1	Dokumentų saugojimas	
		Patikra vietoje	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	CPVA
			4.4	Administracinių patikrinimų dokumentų saugojimas	
		Atrankinė MP patvirtinamųjų dokumentų tikrinimo tvarka	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	CPVA
			5.1	Dokumentų saugojimas	
	4.2	Projekto patikros vietoje planavimas	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	CPVA
			5.1	Dokumentų saugojimas	
	4.4	Pažeidimų tyrimas	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	CPVA
			4.4	Administracinių patikrinimų dokumentų saugojimas	
		Neteisėtai sumokėtų sumų susigrąžinimai	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	CPVA
			5.1	Dokumentų saugojimas	

Šaltinis – Valstybės kontrolė

2 lentelė. Kontrolės priemonių veikimo vertinimas instituciniu lygiu (KTI)

Pagrindinis reikalavimas	Vertinimo kriterijus	Vidaus kontrolės metu tikrinti procesai	Kartu su pagrindiniu procesu patikrinti procesai		Institucijos
			Vertinimo kriterijus	Procesas	
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	1.1	VP keitimas (be EK patvirtinimo)	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	VI
			5.1	Dokumentų saugojimas	
	1.3	Funkcijų atskyrimas	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	VI, APVA, CPVA, CPVA (TP), ESFA, LMT, IA, CPVA(VDV), MITA, VIPA, INVEGA
			5.1	Dokumentų saugojimas	
	1.5	Užduočių delegavimas (teisės aktai ir stebėsena)	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	VI
			5.1	Dokumentų saugojimas	
	1.6	Rizikos valdymas	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	VI, AM, EIM, EM, KM, SADM, SAM, SM, ŠMSM, VRM, RPD, RPT, APVA, CPVA, ESFA, LMT, IA, CPVA(VDV), MITA, VIPA, INVEGA
			5.1	Dokumentų saugojimas	
			6.1	Informacijos suvedimas SFMIS	VI
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	4.1	Projekto priežiūros komitetas	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	EIM, KM, SADM, SM
			5.1	Dokumentų saugojimas	
			7.2	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir išsamumas	
PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos	6.2	SFMIS ataskaitų generavimas	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	VI
			5.1	Dokumentų saugojimas	
		Informacijos teikimas SK	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	VI
			5.1	Dokumentų saugojimas	
		SK administravimas	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	VI
			5.1	Dokumentų saugojimas	
		Vertinimai	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	VI, SM, ŠMSM, CPVA, INVEGA
			5.1	Dokumentų saugojimas	
			6.1	Informacijos suvedimas SFMIS	CPVA
		Metinės įgyvendinimo ataskaitos rengimas	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	VI
			3.3	Informavimas internete	
			5.1	Dokumentų saugojimas	
PR 9. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	9.1	Funkcijų pasiskirstymas	9.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	TvI
			11.3	Audito seka	
	9.6	Rizikos valdymas	9.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	TvI
			11.3	Audito seka	

Šaltinis – Valstybės kontrolė

3 lentelė. Kontrolės priemonių veikimo vertinimas paraiškos lygiu (KTP)

Pagrindinis reikalavimas	Vertinimo kriterijus	Vidaus kontrolės metu tikrinti procesai	Kartu su pagrindiniu procesu patikrinti procesai		Institucijos
			Vertinimo kriterijus	Procesas	
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos	1.6	Skundų nagrinėjimas	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	EIM, EM, KM, SADM, ŠMSM, VRM
			5.1	Dokumentų saugojimas	
			6.1	Informacijos suvedimas SFMIS	
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai	4.1	Patikra vietoje	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	APVA, CPVA, ESFA, IA, MITA, VIPA, INVEGA
			4.1	Apskaitos kodas (patikra vietoje)	
				Pažeidimų tyrimas (patikra vietoje)	
			4.3	Pavyzdinių administracinių patikrinimų ir patikros vietoje patikros lapų egzistavimas	
			4.4	Administracinių patikrinimų dokumentų saugojimas	
			6.1	Informacijos suvedimas DMS	
			6.1	Informacijos suvedimas SFMIS	
			7.2	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir išsamumas	
		Tikrinimai po projekto (ataskaitos, teikiamos po projekto užbaigimo)	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	APVA, CPVA, ESFA, IA
			4.3	Pavyzdinių administracinių patikrinimų ir patikros vietoje patikros lapų egzistavimas	APVA, ESFA, IA
			4.4	Administracinių patikrinimų dokumentų saugojimas	APVA, CPVA, ESFA, IA
			6.1	Informacijos suvedimas SFMIS	
			6.1	Informacijos suvedimas DMS	
			7.2	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir išsamumas	
		Paraiška AV	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	APVA, CPVA, ESFA, IA, VIPA
			5.1	Dokumentų saugojimas	
			6.1	Informacijos suvedimas SFMIS	
			7.2	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir išsamumas	
	4.4	Pažeidimų tyrimas	1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	APVA, CPVA, CPVA (TP), ESFA, IA, MITA, VIPA
			4.3	Pavyzdinių administracinių patikrinimų ir patikros vietoje patikros lapų egzistavimas	
			4.4	Administracinių patikrinimų dokumentų saugojimas	
			6.1	Informacijos suvedimas SFMIS	
			6.1	Informacijos suvedimas DMS	
			7.2	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir išsamumas	
	4.4		1.4	Tinkamos procedūros ir procedūrų vadovai	

Pagrindinis reikalavimas	Vertinimo kriterijus	Vidaus kontrolės metu tikrinti procesai	Kartu su pagrindiniu procesu patikrinti procesai		Institucijos
			Vertinimo kriterijus	Procesas	
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai		Neteisėtai sumokėtų sumų susigrąžinimai	5.1	Dokumentų saugojimas	APVA, CPVA, CPVA (TP), ESFA, LMT, IA, VIPA, INVEGA
			6.1	Informacijos suvedimas SFMIS	
			6.1	Informacijos suvedimas DMS	
			7.2	Kovos su sukčiavimu priemonių struktūra ir išsamumas	
PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos	6.1	Pažeidimų tyrimas (SFMIS)* (*procesas atliktas kartu su Pažeidimų tyrimas (VK 4.4)*	–	–	APVA, CPVA, CPVA (TP), ESFA, IA, MITA, VIPA

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos projekto
„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2021 m. liepos 1 d.–2022 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
8 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR FM Investicijų departamentui (Vadovaujančiajai institucijai)

2021–2022 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[119], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
PR 1. Tinkama veiksmų atranka				
1.	**(V) EX.53 VP SR skaičiavimo apraše nurodyti netikslūs SR pasiekimą pagrindžiantys duomenų šaltiniai** VPAT[120] 177.1 p., be kita ko, nustatyta, kad VP SR skaičiavimo aprašai tvirtinami finansų ministro įsakymu. SR nustatymo ir skaičiavimo taisyklių[121] 49 p., be kita ko, nustatyta, kad VI, gavusi iš atsakingų institucijų VP SR skaičiavimo aprašų projektą ir įvertinusi, kad parengti VP SR skaičiavimo aprašai yra tinkami, siekiant užtikrinti patikimą duomenų apie pasiektas SR reikšmes skaičiavimą bei rinkimą, parengia finansų ministro įsakymo dėl VP SR skaičiavimo aprašų patvirtinimo projektą. Audito metu nustatyta, kad VP SR skaičiavimo apraše nurodyti SR Nr. R.S.341, R.S.351 ir P.B.231 pasiekimą pagrindžiantys šaltiniai yra netikslūs[122].	Audito metu VI buvo teikta rekomendacija atnaujinti VP SR skaičiavimo aprašą: nurodyti aktualius SR Nr. R.S.341, R.S.351 ir P.B.231 pasiekimą pagrindžiančius duomenų šaltinius. VI, atlikusi rekomendacijoje nurodytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino.	Rekomendacija įgyvendinta 2023-01-04.	2022-12-31

[119] S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

[120] Redakcija, galiojusi nuo 2021-12-14 iki 2022-07-21.

[121] Redakcija, galiojanti nuo 2014-11-07.

[122] VP SR skaičiavimo apraše (redakcija, galiojusi nuo 2022-03-17 iki 2022-07-28), be kita ko, nustatyta, jog SR Nr. R.S.341 pasiekimą įrodantys pirminiai šaltiniai yra LAKD duomenys apie eismo įvykius Lietuvoje. Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo (2000-10-12 Nr. VIII-2043) (redakcija, galiojusi nuo 2022-05-01 iki 2022-09-26) 10 str. 12 d. 1 p. nustatyta, kad VšĮ Transporto kompetencijų agentūra atlieka eismo saugumo rodiklių stebėseną ir analizę, todėl vertinama, jog VP SR skaičiavimo apraše nurodyta informacija apie tai, jog SR Nr. R.S.341 pasiekimas grindžiamas LAKD duomenimis, yra neteisinga, nes šiuos duomenis administruoja VšĮ Transporto kompetencijų agentūra. Taip pat, VP SR skaičiavimo apraše (redakcija, galiojusi nuo 2022-03-17 iki 2022-07-28), be kita ko, nustatyta, jog SR Nr. R.S.351 pasiekimą įrodantys pirminiai šaltiniai yra LDB interneto svetainėje skelbiama informacija. Audito metu nustatyta, jog Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018-06-13 nutarimu Nr. 578 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010-10-20 nutarimo Nr. 1517 „Dėl įstaigų prie ministerijų“ pakeitimo“ (redakcija, galiojanti nuo 2018-06-19) buvo pakeistas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010-10-20 nutarimo Nr. 1517 „Dėl įstaigų prie ministerijų“ 1.6.2 p.: vietoje LDB nurodyta Užimtumo

2021–2022 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[119], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R.1303/2013 125 str. 2 d. c p. reikalavimas TI ir PrV teikti informaciją, kuri yra svarbi jų užduotims vykdyti ir veiksmams įgyvendinti.			
PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos				
2.	(V) EX.50 2021 m. MVPĮA nurodytos neteisingos SR pasiekimo reikšmės Atsakomybės ir funkcijų taisyklių[123] 4.16.8 p., be kita ko, nustatyta, kad VI rengia ir teikia tvirtinti MVPĮA. PAFT[124] 255 p., be kita ko, nustatyta, jog nustatant SR, skaičiuojant pasiektas jų reikšmes ir atsiskaitant už juos, turi būti vadovaujamasi SR skaičiavimo aprašais. Audito metu nustatyta, kad VI 2021 m. MVPĮA nurodė neteisingas[125] SR Nr. P.S.415 ir SR Nr. R.S.304 reikšmes. Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 4.16.8 p. ir PAFT 255 p. bei R. 1303/2013 125 str. 2 d. b p. reikalavimas VI, be kita ko, rengti ir teikti EK MVPĮA.	Rekomenduojame VI užtikrinti, jog 2022 m. MVPĮA būtų nurodytos teisingos SR Nr. R.S.304 pasiekimo reikšmės.	Su MA2022 bus patikslinti rodiklio R.S.304 pasiekimai.	2023-05-31
Keli pagrindiniai reikalavimai				

tarnyba, todėl vertinama, jog VP SR skaičiavimo apraše nurodyta informacija apie tai, jog SR Nr. R.S.351 pasiekimas grindžiamas LDB duomenimis, yra neteisinga, nes šiuos duomenis administruoja Užimtumo tarnyba. VP SR skaičiavimo apraše (redakcija, galiojusi nuo 2022-03-17 iki 2022-07-28), be kita ko, nustatyta, jog SR Nr. P.B.231 pasiekimą įrodantys pirminiai šaltiniai yra VšĮ Būsto energijos taupymo agentūros išvadų dėl pastatų (ir butų skaičių), priskirtų geresnei efektyvumo klasei, sąvadas. Lietuvos Respublikos valstybės paramos daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatymo (1992-07-07 Nr. I-2455) (redakcija, galiojanti nuo 2022-07-15) 3 str. 4 d. ir Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-09-23 nutarimu Nr. 1213 (redakcija, galiojanti nuo 2021-11-01), 26 p. nustatyta, jog šios programos įgyvendinimo administravimas pavestas APVA (iki minėto pakeitimo šias funkcijas atliko VšĮ Būsto energijos taupymo agentūra), todėl vertinama, jog VP SR skaičiavimo apraše nurodyta informacija apie tai, kad SR Nr. P.B.231 pasiekimas grindžiamas šios agentūros teikiamais sąvadais, yra neteisinga, nes šią funkciją atlieka APVA.

[123] Redakcija, galiojusi nuo 2022-04-02 iki 2022-07-21.

[124] Redakcija, galiojusi nuo 2021-04-27 iki 2022-11-10.

[125] VP SR skaičiavimo apraše (redakcija, galiojusi nuo 2022-03-17 iki 2022-07-28), be kita ko, nustatyta, jog SR Nr. P.S.415 laikomas pasiektu, kai projekto veiklų įgyvendinimo pabaigoje viešojo valdymo institucija (PrV ir (ar) partneris (-iai) baigia įgyvendinti visas projekto, kuriuo siekiama įgyvendinti paslaugų ir (ar) aptarnavimo kokybei gerinti skirtas priemones, veiklas ir patvirtinamas šio projekto MP. 2021 m. MVPĮA nurodyta SR Nr. P.S.415 „Viešojo valdymo institucijos, pagal veiksmų programą ESF lėšomis įgyvendinusios paslaugų ir (ar) aptarnavimo kokybei gerinti skirtas priemones“ reikšmė – 52 institucijos. VI pateiktoje SFMIS2014 sugeneruotoje ataskaitoje (pateikta 2022-04-08 el. laišku) išfiltravus projektus, kuriuose siekiama SR Nr. P.S.415, apskaičiuojama bendra rodiklio pasiekimo reikšmė yra 52. Iš šių projektų atsitiktinės atrankos būdu trys buvo atrinkti detalesnei patikrai, kurios metu nustatyta, jog projekte Nr. 10.1.3-ESFA-R-920-11-0006 rodiklio reikšmė turi būti 0, tačiau VI ataskaitoje nurodyta 3. T. y., 2021 MVPĮA VI nurodė didesnę SR Nr. P.S.415 reikšmę, nei ji buvo faktiškai pasiekta. 2022-10-07 el. laišku ESFA informavo AI, jog SR Nr. P.S.415 reikšmė buvo klaidingai užskaityta ir SFMIS2014 reikšmę ištaisė. AI 2022-10-07 įsitikino, jog SFMIS2014 užregistruota teisinga informacija apie SR Nr. P.S.415 pasiekimą. Todėl rekomendacija dėl šios neatitikties neteikiama. VP SR skaičiavimo apraše (redakcija, galiojusi nuo 2022-03-17 iki 2022-07-28), be kita ko, nustatyta, jog SR Nr. R.S.304 reikšmė nustatoma, kai kiekvienais einamaisiais kalendoriniais metais SD savo interneto svetainėje paskelbia informaciją apie SR reikšmę, pasiektą iki praėjusių kalendorinių metų pabaigos. 2021 m. MVPĮA nurodyta SR Nr. R.S.304 „Ūkio subjektų finansuota mokslo ir studijų institucijų MTEP išlaidų dalis nuo visų išlaidų“ 2021 m. reikšmė – 1,99 %. VI 2022-11-08 el. laiške nurodė, jog SR Nr. R.S.304 2021 m. reikšmė buvo apskaičiuota pagal 2020 m. SD duomenis, kadangi skaičiavimo metu dar nebuvo pateikti 2021 m. duomenys. T. y. VI 2021 m. MVPĮA nurodė ne 2021 m. reikšmę, o 2020 m. reikšmę. Pažymėtina, kad kitais atvejais, kai atitinkamo SR 2021 m. reikšmei apskaičiuoti reikalingų duomenų nebuvo – VI 2021 m. MVPĮA įrašydavo komentarą (pvz., „Už 2021 m. duomenų dar nėra, nes SD duomenis už 2021 m. pateiks 2022 m. III ketv.“). Todėl vertinama, kad VI 2021 m. MVPĮA nurodė netikslius duomenis apie SR Nr. R.S.304 pasiekimą 2021 m.

2021–2022 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[119], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
3.	**(V) EX.51[126] VI neužregistravo SFMIS2014 TI pateiktų pastebėjimų ir rekomendacijų dėl neatitikimų, kurie nustatyti VI įgyvendinant rizikos valdymo priemones, pašalinimo ir informacijos apie atliktus TI patikrinimus, kurių metu neatitikimų nenustatyta** VPAT[127] 27.2 p., be kita ko, nustatyta, kad VI registruoja SFMIS2014 TI pateiktus pastebėjimus ir rekomendacijas dėl neatitikimų, kurie nustatyti VI įgyvendinant rizikos valdymo priemones, pašalinimo, taip pat informaciją apie atliktus TI patikrinimus, kurių metu neatitikimų nenustatyta. VI PV[128] 38 p., be kita ko, nustatyta, kad VI darbuotojas pastebėjimus ir rekomendacijas registruoja SFMIS2014. Audito metu nustatyta, kad VI: 1) SFMIS2014 neužregistravo[129] TI pateiktų pastebėjimų ir rekomendacijų dėl neatitikimų, kurie nustatyti VI įgyvendinant rizikos valdymo priemones, pašalinimo ir informacijos apie atliktus TI patikrinimus, kurių metu neatitikimų nenustatyta; 2) PV nenustatytos[130] kontrolės priemonės, užtikrinančios, kad SFMIS2014 būtų užregistruota informacija apie VI atliktus TI patikrinimus, kurių metu neatitikimų nenustatyta. Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas VPAT 27.2 p. ir R. 1303/2013 125 str. 2 d. e p. reikalavimas, be kita, ko užtikrinti, kad auditui reikalingi duomenys būtų įvedami į 125 str. 2 d. d p. nurodytą sistemą.	Rekomenduojame VI: 1) SFMIS2014 užregistruoti 2021 m. rizikos valdymo priemonių įgyvendinimo rezultatus; 2) PV nustatyti kontrolės priemones, užtikrinančias, kad, įgyvendinus rizikos valdymo priemones, SFMIS2014 būtų užregistruota informacija apie atliktus TI patikrinimus, kurių metu neatitikimų nenustatyta.	1. SFMIS2014 bus užregistruoti 2021 m. rizikos valdymo priemonių įgyvendinimo rezultatai. 2. PV bus nustatytos kontrolės priemonės, užtikrinančios, kad, įgyvendinus rizikos valdymo priemones, SFMIS2014 būtų užregistruota informacija apie atliktus TI patikrinimus, kurių metu neatitikimų nenustatyta.	1. Iki 2023-02-28 2. Iki 2023-03-31
4.	**(V) EX.54[131] PAFT nustatyti APFP vertinimo reikalavimai neatitinka EK valdymo patikrinimų gairės** EK valdymo patikrinimų gairės 2.6 p., be kita ko, nustatyta, kad VI privalo užtikrinti, kad veiksmui ESI fondų parama būtų toliau teikiama tik tuo atveju, jei per penkerius metus nuo galutinio mokėjimo paramos gavėjui nepadaroma esminių veiksmo pakeitimų, kaip nustatyta R. 1303/2013 71 str. 1 dalies a–c p. Užbaigus veiksmus, VI, atlikdama patikrinimus, turėtų patikrinti, ar laikomasi šių sąlygų, be kita ko, rengdama atrankinius patikrinimus vietoje.	Rekomenduojame VI: 1) atnaujinti PAFT 27 skirsnio nuostatas, kad jos atitiktų EK valdymo patikrinimų gairės 2.6 p.; 2) užtikrinti, kad ĮI nusimatytų tinkamas kontrolės priemones atnaujintų nuostatų įgyvendinimui APFP ataskaitoms, ĮI tikrinamoms nuo 2023 m.	1) Planuojama atlikti PAFT nuostatų keitimą ir užtikrinti, kad jos atitiktų EK valdymo patikrinimų gairių 2.6 p. VI raštu informuos ĮI, kad savo vidaus procedūrose nustatytų tinkamas kontrolės priemones nuo 2023 m. teikiamoms APFP, t. y., taikant atrankinę metodiką vykti į patikras vietose po projekto finansavimo pabaigos.	1. 2023 m. I ketv. 2. Iki 2022-12-31

[126] Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos.

[127] Redakcijos, galiojusios nuo 2020-11-10 iki 2022-07-21.

[128] VI PV XXIX skyrius „Rizikų valdymo procedūra“, patvirtinta VI direktoriaus 2019-05-16 (redakcija, galiojanti nuo 2019-05-17).

[129] VI, 2021 m. įgyvendinusi rizikos valdymo priemones, SFMIS2014 neužregistravo TI pateiktų pastebėjimų, rekomendacijų dėl neatitikimų, informacijos apie jų įgyvendinimo būklę, taip pat informacijos apie atliktus TI patikrinimus, kurių metu neatitikimų nenustatyta.

[130] VI PV 38 p. nustatyta kokius veiksmus VI darbuotojai turi atlikti, kai teikiamas pastebėjimas ir rekomendacija. Tačiau šiame PV nenustatyta, kokius veiksmus VI darbuotojai turi atlikti, kai atlikus TI patikrinimus, neatitikimų nenustatoma.

[131] Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos; PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

2021–2022 m. valstybinio audito metu VI pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[119], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Atsakomybės ir funkcijų taisyklių[132] 4.7.2 p., be kita ko, nustatyta, kad VI rengia ir tvirtina PAFT ir priima jų pakeitimus, teikia paaiškinimus dėl jų taikymo. Audito metu nustatyta, kad PAFT[133] nustatytas APFP vertinimo metu atliekamų patikrų vietoje reglamentavimas neatitinka[134] EK valdymo patikrinimų gairės 2.6 p. nustatytų reikalavimų. Taip VI neužtikrino Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 4.7.2 p. ir EK valdymo patikrinimų gairės 2.6 p. reikalavimų bei R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.			

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:
Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Investicijų departamento Valdymo ir kontrolės sistemų priežiūros skyriaus vedėja
Rasa Baltronaitė
Tel. 8 5 239 0257, el. p. Rasa.Baltronaite@finmin.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

[132] Redakcija, galiojanti nuo 2022-07-22.

[133] Redakcija, galiojanti nuo 2022-11-11.

[134] PAFT 344 p., be kita ko, nustatyta, kad ĮI gali paprašyti PrV APFP patikslinti ir (arba) atlikti patikrą vietoje. AI vertinimu, tokia nuostata sudaro prielaidas ĮI patikrą vietoje atlikti tik subjektyviu, rizikos pagrindu grįstu vertinimu, netaikant atrankos, o tai neatitinka EK valdymo patikrinimų gairės, todėl APVA, ESFA, IA, LMT ir VIPA PV nėra nustatyta tinkamų ir pakankamų kontrolės priemonių, taikytinų APFP vertinimo metu atliekamoms patikroms vietoje; iš 2021 m. APVA patvirtintų 84, ESFA – 40, IA – 1423 APFP nebuvo atlikta nė viena PPV. AI vertinimu, R. 1303/2013 71 str. ir EK valdymo patikrinimų gairės nuostatų tinkamą įgyvendinimą užtikrintų reglamentavimas, pagal kurį patikros vietoje būtų atliekamos taikant ir atrankinę tvarką (pvz., daliai populiacijos vienetų PPV suplanuoti rizikos pagrindu, kuris būtų grįstas objektyviais duomenimis, pvz., informacija iš projekto įgyvendinimo laikotarpio, priemonės rizikingumu ir pan., o likusiai populiacijos daliai taikyti atrankinę tvarką).

Valstybinio audito ataskaitos projekto
„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2021 m. liepos 1 d.–2022 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
9 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR aplinkos ministerijai

2021–2022 m. valstybinio audito metu AM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[135], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
Keli pagrindiniai reikalavimai				
1.	**(V) EX.37[136] Nepateiktas tinkamas pagrindimas, kaip AM PP vertinimo metu įsitikino SNA skaičiuoklėje pateiktų duomenų pagrįstumu** Atsakomybės ir funkcijų taisyklių[137] 6.2.8 p. nustatyta, kad Min teisės aktų nustatyta tvarka ir apimtimi vertina planuojamus įtraukti į valstybės projektų sąrašą projektus. PAFT[138] 37.2 p., be kita ko, nustatyta, kad Min turi įvertinti ir į valstybės projektų sąrašą įtraukti tik tuos projektus, kurie yra geriausi iš galimų alternatyvų VP ir strateginio planavimo dokumentuose nustatytiems tikslams ir projekto tikslams įgyvendinti. 67[1] p., be kita ko, nustatyta, kad kartu su valstybės projekto PP teikiamas IP kartu su SNA skaičiuokle, kurie rengiami vadovaujantis IP metodika. IP metodikos[139] bendrojoje dalyje, be kita ko, nustatyta, kad IP naudojami duomenys ir informacija turi būti patikima, t. y. IP prielaidos turi būti pagrįstos mokslinių tyrimų ar analizių duomenimis.	Audito metu AM buvo teikta rekomendacija pateikti PP SNA skaičiuoklėje pateiktų duomenų vertinimo įrodymus, kad būtų galima įsitikinti projekto alternatyvų išlaidų pagrįstumu. AM, atlikusi rekomendacijoje nurodytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino.	Rekomendacija įgyvendinta 2022-11-30.	2022-11-30

[135] S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

[136] Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 2. Tinkama veiksmų atranka ir PR 5. Tinkama audito seka.

[137] Redakcija, galiojusi nuo 2014-10-28 iki 2016-05-16.

[138] Redakcija, galiojusi nuo 2016-03-24 iki 2016-05-31.

[139] Redakcija, galiojusi nuo 2014-12-31.

2021–2022 m. valstybinio audito metu AM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[135], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Audito metu nustatyta[140], kad AM atliko projekto PP vertinimą[141], tačiau AI nepateikė[142] tinkamo projekto optimalios alternatyvos pasirinkimo pagrindimo, kad būtų galima įsitikinti IP ir SNA skaičiuoklėje pateiktų investicijų išlaidų pagrįstumu. Taip AM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 6.2.8 p., PAFT 37.2 p., 67[1] p., IP metodikos bendrosios dalies reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 3 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, parengti ir patvirtinus taikyti atitinkamas atrankos procedūras ir kriterijus.			
Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos ES investicijų ir ekonominių priemonių departamento ES investicijų planavimo skyriaus vedėja Eglė Valūnė Tel.: (8 677) 55 885; el. p.: egle.valune@am.lt				
Šaltinis – Valstybės kontrolė				

[140] Projekte Nr. 05.3.2-APVA-V-013-02-0001 tikrintas MP Nr. MP014, kurio vertė 539 504,20 Eur. Nustatyta detalaus testavimo metu.

[141] 2016-05-09 projektinio pasiūlymo dėl valstybės projekto įgyvendinimo vertinimo išvada.

[142] 2022-10-25 el. paštu AM siųstuose dokumentuose nepateikti duomenys, leidžiantys įsitikinti projekto alternatyvų I „Dumblo džiovinimas“ ir III „Dumblo kompostavimas“ išlaidų pagrįstumu. Dėl II alternatyvos AM minėtame el. laiške nurodyta, kad atliekant projekto II alternatyvos „Dumblo mono deginimas su dumblo pūdymu ir džiovinimu“ investicijų poreikio sąmatinius skaičiavimus buvo vadovaujamasi informacija apie anksčiau įvykdytų dumblo apdorojimo įrenginių (toliau – DĄĮ) statybos projektų atitinkamų darbo rūšių ir / ar analogiškos įrangos pozicijų kainas, atitinkamai jas perskaičiuojant / interpoliuojant pagal Utenos DĄĮ atskirų grandžių našumą. Tačiau nurodytų projektų ir perskaičiavimo/interpoliacijos analizės duomenys AI nepateikti, todėl nėra galimybės įvertinti, ar IP ir SNA skaičiuoklėje nurodyti duomenys patikimi.

Valstybinio audito ataskaitos projekto
„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2021 m. liepos 1 d.–2022 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
10 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR ekonomikos ir inovacijų ministerijai

2021–2022 m. valstybinio audito metu EIM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[143], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams				
1.	(V) EX.4 PFSA pateikta dviprasmiška informacija TPĮ[144] 3 str. 2 d. 6 p., be kita ko, nustatyta, kad teisėkūroje vadovaujamasi aiškumo principu, reiškiančiu, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas. Atsakomybės ir funkcijų taisyklių[145] 6.2.7 p., be kita ko, nustatyta, kad Min rengia ir tvirtina PFSA. Audito metu nustatyta[146], kad PFSA[147] nurodytos dviprasmiškos nuostatos[148]. Taip EIM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti TPĮ 3 str. 2 d. 6 p., Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 6.2.7 p. reikalavimai, R. 1303/2013 125 str. 3 d. a reikalavimas VI,	Rekomendacija neteikiama atsižvelgiant į tai, kad naujų kvietimų pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 1 prioriteto „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas“ priemones Nr. 01.2.1-LVPA-K-856 „Eksperimentas“ ir Nr. 01.2.1-LVPA-K-857 „Skaitmeninių inovacijų centrai“ nebus. Audito metu įsitikinta, kad IA įvertino projektų atitiktį rekomendacijoje nurodytų	–	–

[143] S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

[144] Redakcija, galiojusi nuo 2020-04-01 iki 2020-06-29 ir nuo 2020-06-30 iki 2020-07-30.

[145] Redakcija, galiojusi nuo 2019-02-06 iki 2020-05-22 ir nuo 2020-05-23 iki 2020-11-10.

[146] Projekte Nr. 01.2.1-LVPA-K-856-01-0030 tikrintas MP Nr. MP006, kurio vertė 63 688,56 Eur ir projekte Nr. 01.2.1-LVPA-K-857-01-0002 tikrintas MP Nr. MP0013, kurio vertė 529 767,28 Eur. Nustatyta detalaus testavimo metu.

[147] 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 1 prioriteto „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas“ priemonės Nr. 01.2.1-LVPA-K-856 „Eksperimentas“ projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr. 1, patvirtintas Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2019-10-08 įsakymu Nr. 4-563 (redakcija, galiojanti nuo 2019-10-29) ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 1 prioriteto „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas“ priemonės Nr. 01.2.1-LVPA-K-857 „Skaitmeninių inovacijų centrai“ projektų finansavimo sąlygų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2019-12-08 įsakymu Nr. 4-708 (redakcija, galiojanti nuo 2019-12-12)

[148] Priemonės Nr. 01.2.1-LVPA-K-856 „Eksperimentas“ PFSA 22 p., be kita ko, nustatyta, kad „projektu turi būti prisidedama prie bent vieno Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategijos <...> tikslo įgyvendinimo“, tačiau PFSA 1 priedo „Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelė“ 2.2 p. nurodyta, kad nuostata „Projektu prisidedama prie bent vieno 2009-10-30 Europos vadovų tarybos išvadomis Nr. 15265/09 patvirtintos Europos Sąjungos Baltijos jūros regiono strategijos <...>“, projektui netaikoma. Be kita ko, pažymėtina, kad priemonės Nr. 01.2.1-LVPA-K-857 „Skaitmeninių inovacijų centrai“ PFSA 21 p. ir PFSA 1 priedo „Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelė“ 2.2 p. pateiktos analogiškos nuostatos, todėl vertinama, kad galėjo būti neužtikrintas tinkamas paraiškų vertinimas.

2021–2022 m. valstybinio audito metu EIM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[143], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	be kita ko, veiksmų atrankos srityje parengti ir patvirtinus taikyti atitinkamas atrankos procedūras ir kriterijus, ir 125 str. 3 d. c p. reikalavimas VI, be kita ko, užtikrinti, kad paramos gavėjui būtų pateiktas dokumentas, kuriame išdėstomos paramos teikimo kiekvienam veiksmui sąlygos, įgyvendinimo.	priemonių PFSA 21 ir 22 p. nustatytiems reikalavimams.		

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:
Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos Europos Sąjungos investicijų koordinavimo departamento Europos Sąjungos investicijų valdymo skyriaus vyriausioji specialistė
Ingrida Inė Leškevičienė
Tel. (8 690) 22 513, el. p. Ingrida.Leskeviciene@eimin.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos projekto
„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2021 m. liepos 1 d.–2022 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
11 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR energetikos ministerijai

2021–2022 m. valstybinio audito metu EM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[149], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
PR 2. Tinkama veiksmų atranka				
1.	(V) EX.8 PP vertinimo metu SNA skaičiuoklėje neįvertintos netinkamos finansuoti išlaidos Atsakomybės ir funkcijų taisyklių[150] 6.2.8 p. nustatyta, kad Min teisės aktų nustatyta tvarka ir apimtimi vertina planuojamus įtraukti į valstybės projektų sąrašą projektus. PAFT[151] 37.2 p. nustatyta, kad Min turi įvertinti ir į valstybės projektų sąrašą įtraukti tik tuos projektus, kurie yra geriausi iš galimų alternatyvų VP ir strateginio planavimo dokumentuose nustatytiems tikslams ir projekto tikslams įgyvendinti (pagal PAFT 66.7 p. ir 67[1] p. nurodytus reikalavimus). 67[1] p., be kita ko, nustatyta, kad PAFT 66.7 p. nustatytam reikalavimui įvertinti kartu su valstybės projekto PP teikiamas IP kartu su SNA skaičiuokle, kurie rengiami vadovaujantis IP metodika. Jei IP metodiką numatoma taikyti su išimtimis, tokios išimtys turi būti suderintos su VI ir numatytos PFSA. PFSA[152] 26.1 p., nustatyta, kad pareiškėjas turi būti parengęs IP su SNA skaičiuokle, vadovaujantis IP metodika.	Audito metu EM buvo teikta rekomendacija: 1) įtraukti netinkamas finansuoti išlaidas į SNA skaičiuoklę; 2) iš naujo įvertinti, ar pasirinkta alternatyva yra geriausia iš galimų alternatyvų VP ir strateginio planavimo dokumentuose nustatytiems tikslams ir projekto tikslams įgyvendinti. EM, atlikusi rekomendacijoje nurodytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino.	Rekomendacija įgyvendinta 2022-11-18.	–

[149] S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

[150] Redakcija, galiojusi nuo 2019-02-06 iki 2020-05-22.

[151] Redakcija, galiojusi nuo 2019-11-04 iki 2019-12-17.

[152] 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 6 prioriteto „Darnaus transporto ir pagrindinių tinklų infrastruktūros plėtra“ 06.3.1-LVPA-V-103 priemonės „Elektros perdavimo sistemos modernizavimas ir plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr. 2, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2016-05-30 įsakymu Nr. 1-172 (redakcija, galiojanti nuo 2018-10-04).

2021–2022 m. valstybinio audito metu EM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[149], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Auditoujamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	IP metodikos[153] 4.3.1 p., be kita ko, nustatyta, kad projekto investicijos – tai visos projekto veikloms įgyvendinti reikalingos išlaidos, kurias planuojama patirti sukuriant apibrėžtus projekto rezultatus. Audito metu nustatyta[154], kad EM, vertindama[155] projekto PP bei optimalios alternatyvos pasirinkimą, neįvertino netinkamų[156] finansuoti išlaidų. Taip EM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 6.2.8 p., PAFT 37.2 p., 67[1] p., IP metodikos 4.3.1 p. reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 3 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, parengti ir patvirtinus taikyti atitinkamas atrankos procedūras ir kriterijus.			
Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos Investicijų skyriaus vyriausioji specialistė Ineta Blakunovaitė Tel. (8 5) 203 4679, el. p. ineta.blakunovaite@enmin.lt				
Šaltinis – Valstybės kontrolė				

[153] Redakcija, galiojusi nuo 2019-08-14.

[154] Projekte Nr. 06.3.1-LVPA-V-103-02-0013 tikrintas MP Nr. MP008, kurio vertė 332 380,81 Eur. Nustatyta detalaus testavimo metu.

[155] 2019-12-02 Projektinio pasiūlymo dėl valstybės projekto įgyvendinimo vertinimo išvada Nr. 55-196 (patikslinta vertinimo išvada).

[156] Kartu su IP pateiktoje SNA skaičiuoklės „A.2“ darbalapio A. eilutėje „Alternatyvos investicijos, iš viso“ nurodytos tik tinkamos finansuoti išlaidos 23 102 708,00 Eur. IP 4.3.1 p. „Investicijų išlaidos“ yra nurodytos tinkamos (23 103 368,00 Eur) ir netinkamos (1 244 418,00 Eur) finansuoti išlaidos. Audito metu nustatyta, kad, vertinant alternatyvas, SNA skaičiuoklės „A.2“ darbalapyje nebuvo įtrauktos netinkamos finansuoti išlaidos.

Valstybinio audito ataskaitos projekto
„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2021 m. liepos 1 d.–2022 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
12 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR švietimo, mokslo ir sporto ministerijai

2021–2022 m. valstybinio audito metu ŠMSM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[157], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
PR 3. Tinkama informacija paramos gavėjams				
1.	**(V) EX.14 ŠMSM patvirtintame PFSA nurodyta netiksli informacija apie DU išlaidoms taikomus fiksuotuosius įkainius** Atsakomybės ir funkcijų taisyklių[158] 6.2.7 p., be kita ko, nustatyta, kad Min rengia, derina su JI ir tvirtina PFSA ir jų pakeitimus. VPAT[159] 66 p., be kita ko, nustatyta, kad Min rengia PFSA vadovaudamosi VPAT, kitais ES ir LR teisės aktais. 70 p. nustatyta, kad PFSA rengiamas pagal pavyzdinę darbo grupės formą. Pavyzdinės PFSA formos[160] 47 p., be kita ko, nustatyta, kad PFSA nurodomas atliktas tyrimas ar kitas fiksuotojo įkainio / sumos / normos nustatymo pagrindas, pateikiant nuorodą į tyrimo ar teisės akto analizę. Taip pat, kad svarbu nurodyti, ar atnaujinus tyrimą/pasikeitus teisės aktams, kuriais vadovaujantis nustatytas fiksuotasis įkainis / suma / norma, atnaujintas įkainis / suma / norma bus taikomi projektams, dėl kurių sutartys jau sudarytos, ar įkainio / sumos / normos dydis nebus keičiamas projekto įgyvendinimo metu.	Audito metu ŠMSM buvo teikta rekomendacija patikslinti PFSA pagal pavyzdinės PFSA formos 47 p. nuostatas. ŠMSM, atlikusi rekomendacijoje nurodytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino.	Rekomendacija įgyvendinta 2022-11-30.	2022-12-01

[157] S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

[158] Redakcija, galiojusi nuo 2021-02-12 iki 2021-10-31.

[159] Redakcija, galiojusi nuo 2021-04-20 iki 2021-12-13.

[160] Redakcija, galiojusi nuo 2016-05-27 iki 2017-07-21.

2021–2022 m. valstybinio audito metu ŠMSM pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[157], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Audito metu nustatyta[161], kad ŠMSM patvirtintame PFSA[162] nenurodyta[163], ar atnaujinus projektą vykdančio MTEP personalo DU išlaidoms taikomus fiksuotuosius įkainius, jie bus taikomi projektams, dėl kurių sutartys jau sudarytos, ar fiksuotojo įkainio dydis nebus keičiamas projekto įgyvendinimo metu. Taip ŠMSM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 6.2.7 p., VPAT 66 p. ir 70 p. bei R. 1303/2013 125 str. 3 d. c p. reikalavimas VI, be kita ko, užtikrinti, kad paramos gavėjui būtų pateiktas dokumentas, kuriame išdėstomos paramos teikimo kiekvienam veiksmui sąlygos.			

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:
Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Tarptautinių investicijų koordinavimo departamento Tarptautinių investicijų įgyvendinimo skyriaus vyriausioji specialistė
Egidija Kasperiūnienė
Tel. (8 610) 21 397; el. p. Egidija.Kasperiuniene@smsm.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

[161] Projekte Nr. 01.2.2-CPVA-K-703-02-0011 tikrintas MP Nr. MP010, kurio vertė 95 892,78 Eur. Nustatyta detalaus testavimo metu.

[162] 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 1 prioriteto „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas“ 01.2.2-CPVA-K-703 priemonės „Kompetencijos centrų ir inovacijų ir technologijų perdavimo centrų veiklos skatinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr. 2, patvirtintas švietimo ir mokslo ministro 2017-04-11 įsakymu Nr. V-251 (redakcija, galiojusi nuo 2017-08-31 iki 2021-08-06).

[163] PFSA 48 p. 2 lentelės 5 p., be kita ko, nustatyta, kad projektą vykdančio MTEP personalo DU išlaidoms taikomi fiksuotieji įkainiai, kurie nustatomi vadovaujantis LMT pirmininko 2011-12-13 įsakymu Nr. V-213 „Dėl 2007–2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 3 prioriteto „Tyrėjų gebėjimų stiprinimas“ įgyvendinimo priemonės VP1-3.1-ŠMM-07-K „Parama mokslininkų ir kitų tyrėjų mokslinei veiklai (visuotinė dotacija)“ projektų mokslinio tyrimo vykdymo ataskaitos formos ir darbo užmokesčio fiksuotųjų įkainių dydžių mokslinių tyrimų projektuose apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ patvirtinta DU fiksuotųjų įkainių dydžių mokslinių tyrimų projektuose nustatymo tyrimo ataskaita (taikomi fiksuoti įkainiai, nustatyti DU fiksuotųjų įkainių dydžių mokslinių tyrimų projektuose nustatymo tyrimo ataskaitos 3 lentelėje „Aukšto (tarptautinio) lygio mokslinis tyrimas“). Audito metu nustatyta, kad per laikotarpį nuo PFSA patvirtinimo (t. y. 2017-04-11) iki MP Nr. MP010 patvirtinimo (t. y. 2021-07-29) fiksuotųjų įkainių dydžiai keitėsi 3 kartus: DU fiksuotųjų įkainių dydžių mokslinių tyrimų projektuose nustatymo tyrimo ataskaita (FĮ-037-02, 2018-01-03 redakcija), DU fiksuotųjų įkainių nustatymo mokslinių tyrimų projektuose tyrimo ataskaita (FĮ-037-03, 2019-09-13 redakcija) ir DU fiksuotųjų įkainių nustatymo mokslinių tyrimų projektuose tyrimo santrauka (FĮ-037-04, 2021-04-30 redakcija), tačiau PFSA nenurodyta, ar projektams, dėl kurių sutartys jau sudarytos, turi būti taikomi atnaujinti fiksuotojo įkainio dydžiai ar fiksuotojo įkainio dydžiai neturi būti keičiami projekto įgyvendinimo metu. Vadovaujantis CPVA PV MP patikros ir tvirtinimo procedūra (3.1.6), patvirtinta CPVA direktoriaus 2014-10-31 įsakymu Nr. 2014/8-264 (2022-02-10 įsakymo Nr. 2022/8-35 redakcija), projektą administruojantys darbuotojai pildo ir tvirtina MP patikros ir tvirtinimo lapą, kurio B dalies 6 p., be kita ko, nustatyta, kad tinkamai pritaikyti fiksuotieji įkainiai, fiksuotoji suma, fiksuotoji norma, patikrinama ar tinkamai pritaikyti fiksuotieji įkainiai, fiksuotoji suma, fiksuotoji norma pagal PAFT reikalavimus. Kadangi vertintame PFSA nurodoma, kad projektą vykdančio MTEP personalo DU išlaidos apmokamos taikant DU fiksuotųjų įkainių dydžių mokslinių tyrimų projektuose nustatymo tyrimo ataskaitą, kuri skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje, išlaidų tinkamumą finansuoti vertinantis agentūros darbuotojas vadovaujasi naujausia skelbiama DU fiksuotųjų įkainių dydžių mokslinių tyrimų projektuose nustatymo tyrimo ataskaita. Jei DU fiksuotųjų įkainių dydžių mokslinių tyrimų projektuose nustatymo tyrimo ataskaita atnaujinama (keičiama), ši informacija pakeičiama projektų sutarčių 2 priedo 1.4.3 p. Fiksuotieji įkainiai. Atsižvelgiant į tai, rizika, kad pagal minėtą PFSA įgyvendinamiems (įgyvendintiems) skirtingiems projektams taikomi nevienodi fiksuotųjų įkainių dydžiai apmokant tas pačias projektų veiklas (personalo DU išlaidas), nekeliama.

Valstybinio audito ataskaitos projekto
„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2021 m. liepos 1 d.–2022 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
13 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas LR aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūrai

2021–2022 m. valstybinio audito metu APVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[164], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai				
1.	**(V) EX.20 PD nustatyta sąlyga, nepagrįstai ribojanti subrangovų pasitelkimą ir konkurenciją dirbtinai ribojantys kvalifikacijos reikalavimai** KSPĮ[165] 29 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad PS užtikrina, kad vykdant pirkimą būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, proporcingumo ir skaidrumo principų. 29 str. 3 d., be kita ko, nustatyta, kad planuojant pirkimus ir jiems rengiantis negali būti siekiama dirbtinai sumažinti konkurenciją. Laikoma, kad konkurencija yra dirbtinai sumažinta, kai pirkimu nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos tam tikriems tiekėjams. 96 str. 1 d. nustatyta, kad PS turi reikalauti, kad dalyvis savo pasiūlyme nurodytų, kokiai pirkimo sutarties daliai jis ketina pasitelkti subtiekėjus ir kokius subtiekėjus, jeigu jie yra žinomi, jis ketina pasitelkti[166]. 59 str. 1 d., be kita ko, nustatyta kad reikalavimai dėl tiekėjų kvalifikacijos tikrinimo nustatomi taikant VPĮ 47 str. VPĮ[167] 47 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad PO turi teisę PD nustatyti būtinus kvalifikacijos reikalavimus. PO nustatyti kvalifikacijos reikalavimai negali dirbtinai riboti konkurencijos. 47 str. 7 d. nustatyta, kad tiekėjo kvalifikacijos reikalavimai nustatomi pagal Kvalifikacijos metodiką.	Rekomendacija neteikiama, nes APVA veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.	Buvo teiktas paklausimas Viešųjų pirkimų tarnybai dėl pirkimo vykdymo teisingumo ir sąlygų. Dėl pažeidimo tyrimas baigtas. Pažeidimas nustatytas, bet laikomas formaliu, todėl korekcija neskiriama. Papildytas viešųjų pirkimų klausimynas ir pagal jį tikriname visus naujai ateinančius pirkimus.	–

[164] S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

[165] Redakcija, galiojusi nuo 2018-01-01 iki 2019-06-11.

[166] Kasacinio teismo pažymėta, kad PO draudžiama riboti tiek jungtinę veiklą, tiek subrangą. PO PD negali nustatyti sąlygų, ribojančių subrangą, o gali tik iš tiekėjų reikalauti išviešinti subrangovus (LAT nutartys, priimtos civilinėse bylose Nr. 3K-3-43/2012 ir Nr. 3K-3-415/2013).

[167] Redakcija, galiojusi nuo 2018-01-01 iki 2018-12-31.

2021–2022 m. valstybinio audito metu APVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[164], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Kvalifikacijos metodikos[168] 8.3 p., be kita ko, nustatyta, kad pirkimo vykdytojas negali kelti tokių kvalifikacijos reikalavimų, kurie dirbtinai riboja konkurenciją. 8.4 p., be kita ko, nustatyta, kad keliami reikalavimai turi būti objektyviai patikrinami. 8.5 p. nustatyta, kad turi būti nustatomi tik tie kvalifikacijos reikalavimai, kurie geriausiai įrodys tiekėjo galimybes įvykdyti pirkimo sutartį. Audito metu nustatyta[169], kad PS, vykdydamas VšP[170], PD nustatė: 1) sąlygą, nepagrįstai ribojančią[171] subrangovų pasitelkimą; 2) konkurenciją dirbtinai ribojančius[172] kvalifikacijos reikalavimus. Taip PrV nesilaikė KSPĮ 29 str. 1 d. ir 3 d., 59 str. 1 d. reikalavimų, o APVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę Remiantis EK FK gairių 11 ir 13 p., siūloma taikyti 5 proc. pirkimo sutarties vertės (14 698 797,00 Eur be PVM) finansinę korekciją, dėl kurios preliminari klaida projekte yra 739 276,00 Eur[173] be PVM (734 939,85 Eur tiesioginių ir 4 336,15 Eur netiesioginių išlaidų).			
2.	**(V) EX.23 Pažeidimo tyrimas atliktas ir sprendimas dėl pažeidimo priimtas nesilaikant nustatyto termino** PAFT[174] 305 p., be kita ko, nustatyta, kad JI įtariamo pažeidimo tyrimą turi atlikti ir priimti sprendimą dėl pažeidimo ne vėliau kaip per 30 d. nuo įtarimo dėl pažeidimo užregistravimo SFMIS2014 dienos. Tais atvejais, kai reikia kreiptis į kitas institucijas ir (ar) PrV dėl papildomos informacijos, įtariamo pažeidimo tyrimas užbaigiamas ir	Rekomendacija dėl kontrolės priemonių neteikiama, nes APVA PV nustatytos pakankamos kontrolės priemonės, bet vertinamuoju laikotarpiu jų veikimas nebuvo užtikrintas.	–	–

[168] Redakcija, galiojusi nuo 2017-07-01 iki 2020-12-31.

[169] Projekte Nr. 05.3.2-APVA-V-013-02-0001 tikrintas MP Nr. MP014, kurio vertė 539 504,20 Eur. Nustatyta detalaus testavimo metu.

[170] Tarptautinis atviro konkurso būdu vykdytas Utenos dumblo apdorojimo įrenginių statybos darbų pirkimas Nr. 396827, paskelbimo data – 2018-08-23.

[171] PD I sk. 1 skr. 7.1 p., be kita ko, nustatyta, kad konkurso dalyvis negali būti kito dalyvio subrangovu, jeigu jau pateikia pasiūlymą kaip pavienis dalyvis arba kaip jungtinės veiklos partneris tam pačiam pirkimui. PD I sk. 1 skr. 8.1 p. nustatyta, kad tiekėjas gali remtis kitų ūkio subjektų pajėgumais, siekdamas atitikti kvalifikacinius reikalavimus. Atsižvelgiant į tai, vertinama, kad PD I sk. 1 skr. 7.1 p. nepagrįstai riboja tiekėjų galimybę teikiant pasiūlymą sutarties vykdymui pasitelkti ir pasiūlyme subrangovais nurodyti kitus tiekėją arba jungtinės veiklos partnerį, kuris tam pačiam pirkimui jau pateikė pasiūlymą kaip pavienis dalyvis arba kaip jungtinės veiklos partneris.

[172] PD I sk. 1 skr. 5.3.5 p., be kita ko, nustatyta, kad tiekėjas privalo pasiūlyti: rangovo atstovą, kuris turi patirtį vykdant rangovo atstovo funkcijas bent viename statinio statybos ir/ar rekonstrukcijos darbų projekte, kurio apimtis ne mažesnė, kaip 4,41 mln. Eur be PVM; kvalifikuotą ypatingo statinio projekto vadovą, kuris turi patirtį bent viename projektuotame ypatingo statinio objekte, kurio projektavimo vertė ne mažesnė, kaip 0,3 mln. Eur be PVM; kvalifikuotą ypatingo statinio statybos vadovą, kuris turi patirtį vykdant statybos vadovo funkcijas bent viename ypatingo statinio naujos statybos ar rekonstrukcijos darbų projekte, kurio apimtis ne mažesnė, kaip 4,41 mln. Eur be PVM. Atsižvelgiant į Kvalifikacijos metodikos 21.1.5 ir 21.6 p., vertinama, kad kvalifikaciniai reikalavimai, siejami su atitinkamos sutarties ar objekto verte, tiekėjo personalui negali būti nustatomi. Tokiu kvalifikacijos reikalavimu nėra objektyviai patikrinama tiekėjo personalo įgyta patirtis, kadangi jis nebūtinai dalyvavo visoje atitinkamo objekto darbų apimtyje kaip atitinkamos srities specialistas ir taip nėra parodoma tikroji jo teiktų paslaugų apimtis. Specialistų profesinis pajėgumas turėtų būti vertinamas atsižvelgiant į įgyvendintus projektus, jų vaidmenį tuose projektuose, jų teiktų paslaugų apimtį, o ne į sutarties ar rangos darbų objekto vertę, nes specialistų vaidmuo bei indėlis atitinkamame objekte gali būti skirtingas. Vertinama, kad nustatyti reikalavimai yra nepagrįsti ir dirbtinai riboja konkurenciją.

[173] Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP014 yra 26 975,21 Eur (26 816,99 Eur tiesioginių išlaidų ir 158,22 Eur netiesioginių išlaidų).

[174] Redakcijos, galiojusios nuo 2020-11-14.

2021–2022 m. valstybinio audito metu APVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[164], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	sprendimas dėl pažeidimo priimamas ne vėliau kaip per 30 d. nuo papildomos informacijos gavimo. 323 p. nustatyta, kad paaiškėjus naujoms aplinkybėms, kurios nebuvo įvertintos pažeidimo tyrimo metu, pažeidimo tyrimas gali būti atliekamas iš naujo ir atsižvelgiant į jo rezultatus atitinkamai gali būti pakeistas sprendimas dėl pažeidimo. Atnaujintas pažeidimo tyrimas atliekamas ir sprendimas dėl pažeidimo priimamas PAFT 25 skirsnyje nustatyta tvarka. APVA PV[175] 8.4 p., be kita ko, nustatyta, kad įtariamo pažeidimo tyrimas turi būti užbaigtas ir sprendimas dėl pažeidimo priimtas ne vėliau kaip per 30 d. nuo papildomos informacijos gavimo. Audito metu nustatyta[176], kad APVA įtariamo pažeidimo tyrimus atliko ir sprendimus dėl pažeidimų priėmė nesilaikydama PAFT nustatyto termino[177]. Taip APVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti PAFT 305 p., 323 p. ir APVA PV 8.4 p. nustatyti reikalavimai bei R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.			
Keli pagrindiniai reikalavimai				
3.	**(V) EX.42[178] APVA neužtikrino tinkamo APFP proceso veikimo ir neįsitikino SR pasiekimu** Atsakomybės ir funkcijų taisyklių[179] 9.3 p., be kita ko, nustatyta, kad ĮI įsitikina, kad projekto sutartyje nustatyti projekto SR pasiekti. PAFT[180] 255 p., be kita ko, nustatyta, kad, nustatant SR, skaičiuojant pasiektas jų reikšmes ir atsiskaitant už juos, turi būti vadovaujamasi SR skaičiavimo aprašais. 257 p., be kita ko, nustatyta, kad už projekto sutartyje nustatytų SR pasiekimą PrV atsiskaito teikdamas APFP. 338 p., be kita ko, nustatyta, kad po projekto finansavimo pabaigos turi būti užtikrintas investicijų tęstinumas. 344 p., be kita ko, nustatyta, kad ĮI, gavusi APFP iš PrV, ją patvirtinta.	Audito metu APVA buvo teikta rekomendacija: 1) įsitikinti pastebėjimo 1 p. nurodytų projektų SR pasiekimo reikšmėmis, vadovaujantis jų skaičiavimo aprašuose nurodytais reikalavimais; 2) pateikti pagrindžiančius dokumentus dėl SR apskaičiavimo; 3) nustatyti PV papildomas kontrolės priemones, skirtas įsitikinti projektų	1) APVA atstovai 11.24 d. turėjo susitikimą su AM dėl galimybės keisti AM patvirtintą Nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašą patikslinant stebėsenos rodiklių P.N.050 ir P.N.051 priminius šaltinius. Susitikimo metu sutarėme, kad pagrindo keisti minėtų rodiklių pirminių aprašymo nėra pagrindo, kadangi VIPA iš Vandentvarkos fondo finansuojamuose projektuose šių rodiklių pasiekimą vertina pagal geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutartys, sudarytas su vartotojais, kurių būstai prijungti prie naujai pastatytų tinklų, t. y. GIS APVA sistemos nenaudoja. Priėjome prie išvados, kad logiška yra iš PV	2023 m. I ketv.

[175] APVA PV, patvirtintas APVA direktoriaus 2019-09-17 įsakymu Nr. T1-135.

[176] Projekte Nr. 05.1.1-APVA-R-007-01-0002 įtarimas apie pažeidimą Nr. IT03, projekte Nr. 05.2.1-APVA-R-008-91-0003 įtarimas apie pažeidimą Nr. IT01 ir projekte Nr. 05.3.2-APVA-R-014-31-0003 įtarimas apie pažeidimą Nr. IT02. Nustatyta kontrolės testavimo metu.

[177] Projekto Nr. 05.1.1-APVA-R-007-01-0002 įtarime apie pažeidimą Nr. IT03 nurodyta, kad papildoma informacija iš Vilniaus apygardos administracinio teismo pateikta 2020-11-26 ir dėl to atnaujintas pažeidimo tyrimas, tačiau sprendimas dėl pažeidimo priimtas 2021-07-28, todėl audito metu fiksuotas 214 d. vėlavimas. Projekto Nr. 05.2.1-APVA-R-008-91-0003 įtarime apie pažeidimą Nr. IT01 nurodyta, kad papildoma informacija iš LVAT pateikta 2020-11-18 ir dėl to atnaujintas pažeidimo tyrimas, tačiau sprendimas dėl atnaujinto pažeidimo priimtas 2021-04-21, todėl audito metu fiksuotas 124 d. vėlavimas. Projekto Nr. 05.3.2-APVA-R-014-31-0003 įtarime apie pažeidimą Nr. IT02 nurodyta, kad papildoma informacija iš VPT pateikta 2021-05-19, tačiau sprendimas dėl atnaujinto pažeidimo priimtas 2021-07-28, todėl audito metu fiksuotas 40 d. vėlavimas.

[178] Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

[179] Redakcijos, galiojusios nuo 2016-07-01 iki 2022-04-01.

[180] Redakcijos, galiojusios nuo 2016-11-26 iki 2020-02-13 ir galiojanti nuo 2021-04-27.

2021–2022 m. valstybinio audito metu APVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[164], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	APVA PV[181] 10 skyriuje, be kita ko, nustatyta, kad atsakingas darbuotojas tikrindamas APFP turi įsitikinti, kad APFP pateikta informacija yra teisinga. Audito metu nustatyta, kad APVA: 1) tvirtindama APFP[182] ir fiksuodama SR[183] pasiekimą, nesivadovavo SR skaičiavimo aprašais[184]; 2) tvirtindama GMP[185], patvirtino netikslias[186] SR reikšmes; 3) nepateikė pagrindžiančių[187] dokumentų dėl SR apskaičiavimo; 4) PV nustatytos nepakankamos [188] kontrolės priemonės įsitikinti projektų investicijų tęstinumo užtikrinimu po projekto finansavimo pabaigos;	investicijų tęstinumo užtikrinimu po projekto finansavimo pabaigos. Audito metu, APVA pateikusi pagrindžiančius dokumentus dėl SR apskaičiavimo, rekomendacijos 2 dalį įgyvendino. Laukiama rekomendacijos 1 ir 3 dalių įgyvendinimo.	prašyti pateikti pasirašytas abonentines sutartis, siekiant įsitikinti jų buvimu ir užtikrinant, kad PV nesuvedinėtų į GIS APVA fiktyvių ir realiai neegzistuojančių sutarčių numerius ir datas. Tačiau dėl didelio šių sutarčių skaičiaus reikėtų taikyti atrankinę jų patikrą. Su MP ir ataskaitomis po projekto užbaigimo patikrinant tik dalį abonentinių sutarčių, o ne visas sutartis. Taigi, 2014-2020 m. procedūrų vadovą pasipildyti per 2023 m. I ketvirtį. 2) Oficialiu raštu gautas Lietuvos statistikos departamento atsakymą (prisegu), kuris patvirtina Agentūros 2017-10-11 rašto Nr. (29-2-2)-APVA-2143 priede	

[181] Procedūrų vadovas. II dalis. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimas, patvirtintas APVA direktoriaus 2014-11-27 įsakymu Nr. T1-190 (APVA direktoriaus 2020-06-19 įsakymo Nr. T1-145 redakcija).

[182] Projektų: Nr. 05.3.2-APVA-R-014-91-0006 2021-11-12 APFP Nr. APFP-001 patvirtinta 2022-01-11; Nr. 05.3.2-APVA-V-013-01-0012 2020-01-08 APFP Nr. APFP-004 patvirtinta 2020-01-17; Nr. 05.3.2-APVA-V-013-01-0003 2019-01-24 APFP Nr. APFP-003 patvirtinta 2019-07-08.

[183] SR Nr. P.N.053, Nr. P.N.050, Nr. P.B.219, Nr. P.B.218.

[184] Pagal Nacionalinio SR skaičiavimo aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014-12-19 įsakymu Nr.D1–1050 (redakcijos, galiojusios nuo 2018-12-08 iki 2022-05-23), 2.1 ir 2.3 p., SR Nr. P.N.050 ir Nr. P.N.053 pasiekimą įrodantys pirminiai šaltiniai yra geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutartys, sudarytos su vartotojais. Pagal VP SR skaičiavimo aprašo (redakcijos, galiojusios nuo 2018-11-15 iki 2022-03-16) III skyrių, SR Nr. P.B.218 ir Nr. P.B.219 pasiekimą įrodantys pirminiai šaltiniai yra geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo viešosios sutartys, sudarytos su vartotojais. Audito metu 2022-08-13, 2022-08-19 ir 2022-10-13 el. laiškuose APVA, be kita ko, nurodė, kad, vertindama SR pasiekimą, neprašė pateikti SR pasiekimą įrodančių pirminių šaltinų (PrV pasirašytų vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo sutarčių), o siekdama įsitikinti SR pasiekimu, tikrino įmonės vadovo parašu patvirtintą pagal adresus sudarytą abonentinių sutarčių (prie nuotekų, vandentiekio tinklų prijungtų būstų) sąrašą, kurio duomenys sugeneruoti iš APVA Geografinės informacinės sistemos (GIS APVA), kurią pildo PrV.

[185] Projekto Nr. 05.3.2-APVA-V-013-01-0017 MP Nr. MP002. ĮI patvirtinimo data – 2016-12-14.

[186] Pagal Nacionalinio SR skaičiavimo aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014-12-19 įsakymu Nr.D1–1050 (redakcija, galiojusi nuo 2016-11-05 iki 2017-03-20), 2.2 p., be kita ko nustatyta, kad SR Nr. P.N.051 pasiekimą įrodantis pirminis šaltinis yra naujai pastatytais ir (arba) rekonstruotais geriamojo vandens gerinimo įrenginiais aptarnaujamų būstų sąrašas, patvirtintas įmonės vadovo. Pagal VP SR skaičiavimo aprašo (redakcija, galiojusi nuo 2016-07-19 iki 2017-01-06) III skyrių, be kita ko, nustatyta, kad SR Nr. P.B.218 pasiekimą įrodantis pirminis šaltinis yra įmonės vadovo patvirtinti sudarytų sutarčių, nurodant būstus, naujai prijungtus prie geriamojo vandens tiekimo tinklų, sąrašai ir VGĮ (vandens gerinimo įrenginys) aptarnaujamų būstų sąrašai. Audito metu nustatyta, kad SR pasiektos reikšmės užfiksuotos, vadovaujantis PrV 2016-11-03 pateiktais aptarnaujamų būstų, esančių individualiuose namuose ir daugiabučiuose, sąrašais, kurie nebuvo patvirtinti PrV vadovo parašu. Pagal šiuose sąrašuose nurodytą būstų skaičių nustatyta, kad rekonstruota vandentiekio stotimi tiekiamas geriamasis vanduo 11 950 būstų (daugiabučiuose 9 251 būstas, individualiuose namuose – 2 699 būstai), kai tuo tarpu pagal PrV 2016-12-14 rašte Nr. S-3886-16 pateiktą patvirtintą sąrašą – 11 924 būstams.

[187] Pagal Nacionalinio SR skaičiavimo aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014-12-19 įsakymu Nr. D1–1050 (redakcijos, galiojusios nuo 2018-12-08 iki 2022-05-23), 2.1 ir 2.3 p. nustatyta, kad SR Nr. P.N.050 ir Nr. P.N.053 skaičiuojami būstų/vartotojų skaičių dauginant iš projekto paraiškoje nurodyto gyventojų būste koeficiento. Audito metu, tikrinant gyventojų būste koeficiento dydį, nustatyta, kad nėra galimybės įsitikinti SR tvirtinimo metu taikytu koeficiento dydžiu, kadangi Lietuvos statistikos departamento oficialiai skelbiami duomenys (https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/) skiriasi nuo APVA naudotų duomenų. Nors APVA audito metu pateikė APVA 2017-10-11 raštą Nr. (29-2-2)-APVA-2143 ir Lietuvos statistikos departamento 2017-10-24 raštą Nr. SD-781, pagal kuriuos nustatyta, kad 2017-06-12 buvo perskaičiuoti 2014 ir 2015 m. statistiniai duomenys apie gyvenamuosius būstus, tačiau nustatyta, kad Lietuvos statistikos departamento oficialiai skelbiamuose duomenyse būstų skaičius neatitinka nurodytuose raštuose pateiktų duomenų.

[188] PV nėra nustatyta, kokiu būdu ir kokiomis priemonėmis, tikrinant ir tvirtinant APFP, yra įsitikinama, kad PrV užtikrino investicijų tęstinumo reikalavimus.

2021–2022 m. valstybinio audito metu APVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[164], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	5) tvirtindama APFP[189], neįsitikino investicijų tęstinumo užtikrinimu ir PrV pateiktų duomenų teisingumu[190]. Taip APVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 9.3 p., PAFT 255, 338 ir 344 p. nustatyti reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.		Nr. 1 nurodytas būstų skaičius 2014 m. pabaigoje pagal atskiras savivaldybes atitiko tuo metu Oficialiosios statistikos portale skelbtus duomenis. Taigi pastebėjimą dėl 2 punkto, laikome įgyvendintą. 3) Papildytas patikros lapas (prisegtas). Jo patvirtinimas būtų, keičiant šią 2014-2020 m. procedūrų vadovo dalį, kartu su sukurta atrankine metodika dėl 1 punkto, t. y. per 2023 m. I ketvirtį.	

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros Kokybės ir patikrų skyriaus patarėja
Inga Varnelytė
Tel. (8 602) 83 577, el. p. inga.varnelyte@apva.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

[189] Projektų: Nr. 05.3.2-APVA-R-014-91-0006, 2021-11-12 APFP Nr. APFP-001; Nr. 05.3.2-APVA-V-013-01-0012, 2021-12-23 APFP Nr. APFP-006; Nr. 05.3.2-APVA-V-013-01-0003, 2021-01-19 APFP Nr. APFP-005; Nr. 05.3.2-APVA-V-013-01-0017, 2021-01-14 APFP Nr. APFP-005.

[190] Audito metu APVA 2022-08-05 ir 2022-08-19 el. laiškuose nurodė, kad, tikrindama ir tvirtindama APFP, netikrino papildomų informacijos šaltinių, siekdama įsitikinti APFP pateiktų duomenų teisingumu ir investicijų tęstinumo užtikrinimu. APVA, be kita ko, nurodė, kad: (1) APFP buvo patvirtintos įmonės įgalioto asmens/vadovo parašu, todėl nebuvo pagrindo suabejoti informacijos nepagrįstumu; (2) projektas buvo vykdomas laiku ir tinkamai; (3) kadangi PrV yra atsakingas už informacijos tikslumą ir teisingumą, o informacijos pasikeitimo metu privalo informuoti APVA, abejonių nekilo, todėl ir informacija viešai prieinamoje informacijoje nebuvo tikrinama.

Valstybinio audito ataskaitos projekto
„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2021 m. liepos 1 d.–2022 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
14 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas VšĮ Centrinei projektų valdymo agentūrai

2021–2022 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[191], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai				
1.	(V) EX.1 PD nustatyta sąlyga, nepagrįstai ribojanti subrangovų pasitelkimą VPĮ[192] 17 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad PO užtikrina, kad vykdant pirkimą būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, proporcingumo ir skaidrumo principų. 17 str. 3 d., be kita ko, nustatyta, kad planuojant pirkimus ir jiems rengiantis negali būti siekiama dirbtinai sumažinti konkurenciją. Laikoma, kad konkurencija yra dirbtinai sumažinta, kai pirkimu nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos tam tikriems tiekėjams. 88 str. 1 d. nustatyta, kad PO turi reikalauti, kad dalyvis savo pasiūlyme nurodytų, kokiai pirkimo sutarties daliai ir kokius subtiekėjus, jeigu jie yra žinomi, jis ketina pasitelkti[193]. Audito metu nustatyta[194], kad PO, vykdydama VšP[195], PD nustatė sąlygą, nepagrįstai ribojančią[196] subrangovų pasitelkimą.	Rekomendacija neteikiama, nes CPVA veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.	2022-07-19 CPVA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmus.	–

[191] S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

[192] Redakcija, galiojusi nuo 2019-06-11 iki 2019-11-01.

[193] Kasacinio teismo pažymėta, kad PO draudžiama riboti tiek jungtinę veiklą, tiek subrangą. PO PD negali nustatyti sąlygų, ribojančių subrangą, o gali tik iš tiekėjų reikalauti išviešinti subrangovus (LAT nutartys, priimtos civilinėse bylose Nr. 3K-3-43/2012 ir Nr. 3K-3-415/2013).)

[194] Projekte Nr. 07.1.1-CPVA-R-904-31-0007 tikrintas MP Nr. MP017, kurio vertė 555 259,90 Eur. Nustatyta detalaus testavimo metu.

[195] Tarptautinis atviro konkurso būdu vykdytas projekto „Danės upės krantinių rekonstrukcija ir prieigų (Danės skveras su fontanais) sutvarkymas“ rangos darbų pirkimas Nr. 447433 (paskelbtas – 2019-08-02).

[196] PD 18 p., be kita ko, nustatyta, kad tiekėjas negali būti nurodytas kaip subrangovas kito tiekėjo, teikiančio pasiūlymą. Tame pačiame pirkime bendrai veiklai susivienijusių asmenų grupės partneriai negali <...> būti <...> subrangovai. Jei pasiūlymas bus teikiamas nesilaikant šio punkto reikalavimo, visi tokie pasiūlymai bus atmesti. PD 19 p., be kita ko, nustatyta, kad tiekėjas gali remtis kitų ūkio subjektų

2021–2022 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[191], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Taip PrV nesilaikė VPĮ 17 str. 1 d. ir 3 d. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę. Remiantis EK FK gairių 13 p., siūloma taikyti 5 proc. pirkimo sutarties vertės (10 525 821,39 Eur su PVM) finansinę korekciją, dėl kurios preliminari klaida projekte yra 527 975,20 Eur[197] su PVM (526 291,07 Eur tiesioginių ir 1 684,13 Eur netiesioginių išlaidų).			
2.	**(V) EX.2 Rangos darbai apmokėti neįvertinus įsigytų ir pakeistų rangos darbų kainų skirtumo, dalis MP deklaruotų išlaidų nebuvo faktiškai patirtos** Atsakomybės ir funkcijų taisyklių[198] 9.3.1 p., be kita ko, nustatyta, kad ĮI nustato PrV teikiamų MP nurodytų išlaidų tinkamumą finansuoti ir deklaruoti EK. PAFT[199] 405.1 p., be kita ko, nustatyta, kad išlaidos turi būti faktiškai patirtos, t. y. skirtos už patiektas prekes, suteiktas paslaugas, atliktus darbus sumokėti. 408 p. nustatyta, kad išlaidos turi atitikti PAFT, PFSA ir kituose teisės aktuose išdėstytus reikalavimus. Projekto sutarties[200] 2.2 p. nustatyta, kad šalys susitaria, kad PAFT ir vėlesni jų pakeitimai yra Projekto sutarties sąlygos. Rangos sutarties[201] 9.6 p., be kita ko, nustatyta, kad rangovas įsipareigoja vykdyti darbus pagal projektą, TS, sutartį. Garantuoti, kad darbų priėmimo metu darbai atitiks projekte, TS nustatytas savybes, normatyvinių statybos dokumentų reikalavimus, bus atlikti be klaidų, kurios panaikintų arba sumažintų jų vertę arba tinkamumą projekte, TS numatytam panaudojimui. Audito metu, atliekant PPV, nustatyta[202], kad: 1) rangos darbai apmokėti neįvertinus[203] įsigytų ir pakeistų rangos darbų kainų skirtumo;	Rekomendacija neteikiama, nes CPVA veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.	CPVA iš dalies sutinka su pateiktu preliminariu pastebėjimu ir išdėsto savo argumentus. Visi argumentai bei pagrindžiantys dokumentai pateikti AI.	–

pajėgumais/ištekliais (t. y. kitų ūkio subjektų kvalifikacija), neatsižvelgiant į ryšio su tais ūkio subjektais teisinį pobūdį. Atsižvelgiant į tai, vertinama, kad PD 18 p. nepagrįstai riboja tiekėjų galimybę jau teikiant pasiūlymą sutarties vykdymui pasitelkti ir pasiūlyme subrangovais nurodyti kitus tiekėjus ar susivienijusių bendrai veiklai asmenų grupės partnerius, nors PD 20 ir 22 p. pirkimo vykdytojas žinomus subrangovus sutarties vykdymui nurodo išviešinti ir atitinkamus pagrindžiamuosius dokumentus pateikti kartu su pasiūlymu.

[197] Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP017 yra 27 186,36 Eur (27 099,64 Eur tiesioginių išlaidų ir 86,72 Eur netiesioginių išlaidų).

[198] Redakcija, galiojusi nuo 2021-02-12 iki 2021-11-01.

[199] Redakcija, galiojanti nuo 2021-04-27.

[200] 2018-02-21 projekto sutartis Nr. 07.1.1-CPVA-R-904-31-0007/J9-620.

[201] 2019-12-16 rangos sutartis Nr. J9-3102.

[202] Projekte Nr. 07.1.1-CPVA-R-904-31-0007 tikrintas MP Nr. MP017, kurio vertė 555 259,90 Eur. Nustatyta detalaus testavimo metu.

[203] Tikrintame MP Nr. MP017, be kita ko, deklaruotos granito trinkelių (100x100x70 mm) ir granito plokščių (500x1000x70 mm) išlaidos (atitinkamai 38 471,76 Eur be PVM ir 41 437,80 Eur be PVM). 2019-12-16 rangos sutarties Nr. J9-3102 1 p., be kita ko, nustatyta, kad sutarties objektas – projekto „Danės upės krantinių rekonstrukcija ir prieigų (Danės skveras su fontanais) sutvarkymas“ rangos darbai pagal

2021–2022 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[191], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	2) dalis deklaruotų išlaidų nebuvo[204] faktiškai patirtos. Taip PrV nesilaikė Projekto sutarties 2.2 p. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti PAFT 405.1 p., 408 p. reikalavimai bei R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę[205]. Dėl nurodytų aplinkybių preliminari klaida projekte yra 66 409,45 Eur[206] su PVM (66 197,62 Eur tiesioginių ir 211,83 Eur netiesioginių išlaidų) dėl pakloto prastesnių savybių granito ir 219,69 Eur su PVM (218,99 Eur tiesioginių ir 0,70 Eur netiesioginių išlaidų) dėl neatliktų antikorozinės dangos darbų. Dėl nustatytų neatitikimų bendra klaida projekte 66 629,14 Eur[207].			
3.	**(V) EX.3 Sprendime dėl pažeidimo neteisingai apskaičiuotas su pažeidimu susijusių netinkamų finansuoti išlaidų dydis**	Rekomenduojame CPVA apskaičiuoti netinkamų finansuoti išlaidų dydį vadovaujantis PAFT 7 priedo 6-7 p.	CPVA nesutinka su pateiktu preliminariu pastebėjimu. CPVA per FM planuoja kreiptis į EK dėl Gairių 1.1 skirsnio „Gairių tikslas“ išaiškinimo. Šio skirsnio	–

pridedamą TS ir techninį darbo projektą. Techninio darbo projekto Sklypo plano, fontano konstrukcijos dalyje (0 laida, išleidimo data 2018-07), be kita ko, nurodyta, kad naujai įrengiamoms dangoms Det. D-1-Granitas D-1-3, Det. D-2-Granitas D-2-4 ir Det. D-5-Granitas vejoje naudoti granitą *Giallo Veneziano* arba analogišką tokios pačios spalvos, o naujai įrengiamoms dangoms Det. D-1-Granitas D-1-1, D-1-2, Det. D-2-Granitas D-2-1, D-2-2 ir D-2-3 naudoti granitą *Giallo San Francisco* arba analogišką tokios pačios spalvos. Audito metu, be kita ko, nustatyta, kad granito plokštės buvo naudojamos naujai įrengiamoms dangoms Det. D-1-Granitas D-1-1, D-1-2, D-1-3, Det. D-2-Granitas D-2-1 ir D-2-2, o granito trinkelės – Det. D-2-Granitas D-2-3, D-2-4 ir Det. D-5-Granitas vejoje. Techninio darbo projekto Sklypo plano, fontano konstrukcijos dalies 7.2.1 p. lentelėse nurodyti granito techniniai parametrai: įmirkis, tankis, yramasis modulis, atsparumas lenkimui, poringumas, terminis atsparumas ir apdirbimo būdas. 2022-02-22 AI atliekant PPV, PrV pateikė dokumentus, kuriuose nurodyta, kad naujai įrengiamoms dangoms panaudotas vienos rūšies granitas (G664) bei pateikė šio granito eksploatacinių savybių deklaraciją Nr. VAD-20002. Atsižvelgiant į tai, kad granitas yra gamtinė medžiaga bei kiekvienas granito vienetas yra individualus (tai įrodo ir PrV audito metu teikti bandymų protokolai, išduoti 2020-09-22, 2022-01-17, 2022-06-10), vertinama, kad granito parametro įmirkio/vandens įgeriamumo reikšmė turi būti vertinama vadovaujantis prekių (granito) tiekėjo eksploatacinių savybių deklaracija Nr. VAD-20002, kurioje tiekėjas (visiems granito vienetams) garantuoja atitinkamas parametrų reikšmes. Vadovaujantis šia pateikta eksploatacinių savybių deklaracija, vertinama, kad granito (plokščių) parametro įmirkio/vandens įgeriamumo reikšmė 0,30 proc. neatitinka techniniame darbo projekte numatyto reikalavimo (techniniame darbo projekte nurodyta įmirkio reikšmė 0,24 proc.). Atsižvelgiant į tai, kad iš prekių tiekėjo pateiktos eksploatacinių savybių deklaracijos neįmanoma įsitikinti granito (trinkelių) parametro terminio atsparumo reikšmės atitikimu techniniame darbo projekte numatytam reikalavimui (t. y. eksploatacinių savybių deklaracijoje nenurodyta terminio atsparumo reikšmė), CPVA audito metu, po AI atliktos PPV, pateikė bandymų protokolą Nr. V-317/22 (išduotą 2022-06-10), kuriame, be kita ko, nurodyta šiluminio ilgėjimo koeficiento reikšmė 6,0 ± 0,49 mm/10^3 mº C. Remiantis pateiktu protokolu, vertinama, kad granito (trinkelių) parametro terminio atsparumo reikšmė (6,0 ± 0,49 mm/10^3 mº C) neatitinka techniniame darbo projekte numatyto reikalavimo (techniniame darbo projekte nurodyta terminio atsparumo reikšmė 7,1 mm/10^3 mº C). Atsižvelgiant į tai, vertiname, kad paklotas granitas iš dalies neatitinka techniniame darbo projekte, kuris yra 2019-12-16 rangos sutarties Nr. J9-3102 sudėtinė dalis, nurodytų reikalavimų (įmirkio/vandens įgeriamumo ir terminio atsparumo parametrų).

[204] Tikrintame MP Nr. MP017, be kita ko, deklaruotos antikorozinės dangos nuvalytame paviršiuje (SA2 ½ klasė) išlaidos (180,99 Eur be PVM), kurios, kaip nustatyta 2022-02-22 PPV metu, faktiškai nebuvo patirtos.

[205] CPVA nebuvo atlikusi projekto Nr. 07.1.1-CPVA-R-904-31-0007 patikros vietoje iki AI atliko audituojamo MP atranką.

[206] Atsižvelgiant į tai, kad pakloto granito plokštės neatitinka vieno parametro (įmirkio) iš šešių techniniame darbo projekte nurodytų parametrų, apskaičiuojamas skirtumas tarp faktiškai pakloto granito plokščių įmirkio reikšmės (0,24 proc.) ir techniniame darbo projekte nurodytos granito įmirkio reikšmės (0,30 proc.). Apskaičiuotas skirtumas (0,06 proc.) dalinamas iš techniniame darbo projekte nurodytos granito įmirkio reikšmės (0,24 proc.) ir atlikus skaičiavimus apskaičiuojama 25 proc. finansinė korekcija (62 759,09 Eur su PVM), kuri taikoma 1/6 granito plokščių vertei (251 036,35 Eur su PVM). Atsižvelgiant į tai, kad pakloto granito trinkelės neatitinka vieno parametro (terminio atsparumo) iš šešių techniniame darbo projekte nurodytų parametrų, apskaičiuojamas skirtumas tarp faktiškai pakloto granito trinkelių terminio atsparumo reikšmės (6,0 ± 0,49 mm/10^3 mº C) ir techniniame darbo projekte nurodytos terminio atsparumo reikšmės (7,1 mm/10^3 mº C). Apskaičiuotas skirtumas (0,61 mm/10^3 mº C) dalinamas iš techniniame darbo projekte nurodytos granito terminio atsparumo reikšmės (7,1 mm/10^3 mº C) ir atlikus skaičiavimus apskaičiuojama 8,6 proc. finansinė korekcija (3 438,53 Eur su PVM), kuri taikoma 1/6 granito trinkelių vertei (39 982,85 Eur su PVM).

[207] Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP017 yra 2 984,90 Eur (2 975,38 Eur tiesioginių ir 9,52 Eur netiesioginių išlaidų).

2021–2022 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[191], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Atsakomybės ir funkcijų taisyklių[208] 9.3.7 p. nustatyta, kad ĮI atlieka įtariamų pažeidimų tyrimus, nustato pažeidimus, teisės aktų nustatyta tvarka priima sprendimą dėl tolesnių veiksmų, susijusių su nustatytu pažeidimu, ir praneša apie pažeidimus atitinkamoms institucijoms ir PrV. PAFT[209] 307.2 p. nustatyta, kad ĮI, atsižvelgdama į įtariamo pažeidimo pobūdį, apskaičiuoja netinkamų finansuoti projekto išlaidų dydį, atitinkantį su pažeidimu susijusių projekto išlaidų dalį, kuri apskaičiuojama šių PAFT 310 ir 311 p. nustatyta tvarka, jei su pažeidimu susijusių išlaidų negalima tiesiogiai nustatyti. 311 p. nustatyta, kad kai įtariamas pažeidimas yra susijęs su pirkimu, įvykdytu pažeidžiant teisės aktų nuostatas, arba dėl tokio pirkimo sudarytos sutarties vykdymu ir neįmanoma tiksliai apskaičiuoti su tokiu pažeidimu susijusių netinkamų finansuoti išlaidų dydžio, šis dydis apskaičiuojamas PAFT 7 pr. 6–14 p. nustatyta tvarka. 7 pr. 6 p., be kita ko, nustatyta, kad nustačius su pirkimu susijusį pažeidimą, vadovaujamasi EK FK gairėmis. 7 pr. 7 p., be kita ko, nustatyta, kad kai dėl pažeidimo, susijusio su pirkimu, tikslios netinkamų finansuoti projekto išlaidų sumos nustatyti negalima, EK FK gairėse nustatyta netinkamų finansuoti išlaidų apskaičiavimo norma, atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį, taikoma proporcingai pagal pirkimo sutartį PrV patirtoms išlaidoms, kurios buvo pripažintos deklaruotinomis EK, ir pagal tą pačią pirkimo sutartį patirtoms su pažeidimu susijusioms išlaidoms, įtrauktoms į pateiktus ar teikiamus MP, prieš jas pripažįstant deklaruotinomis EK. Audito metu nustatyta[210], kad CPVA sprendime dėl pažeidimo nustatydama su pažeidimu susijusių netinkamų finansuoti išlaidų dydį, kai tikslios netinkamų finansuoti išlaidų sumos nustatyti negalima[211], nesivadovavo EK FK gairėmis taip nesilaikydama[212]		antrojoje pastraipoje nurodyta, kad „Pažeidimas gali būti arba nebūti tiksliai įvertinamas kiekybiškai. Finansinis pažeidimo poveikis tiksliai įvertinamas kiekybiškai, jei tai įmanoma, remiantis atskirais išnagrinėtais atvejais, siekiant apskaičiuoti tikslią Komisijai netinkamai deklaruotų kompensuotinų išlaidų sumą; šiais atvejais finansinę pataisą būtina apskaičiuoti tiksliai. Vis dėlto laikoma, kad viešųjų pirkimų pažeidimų atveju finansinio poveikio tiksliai kiekybiškai įvertinti neįmanoma dėl pažeidimo pobūdžio. Todėl šiais atvejais susijusioms išlaidoms, atsižvelgiant į pažeidimų pobūdį ir sunkumą, laikantis 1.4 skirsnyje nustatytų kriterijų, turi būti taikoma fiksuoto dydžio pataisa“. Atsižvelgiant į tai, CPVA mano, kad Gairėse yra įtvirtintas tikslios finansinės pataisos apskaičiavimo prioritetas. Todėl, vadovaujantis aukščiau išdėstytu, komentarą dėl šio pastebėjimo CPVA pateiks po EK pateikto išaiškinimo.	

[208] Redakcija, galiojusi nuo 2020-09-05.

[209] Redakcija, galiojusi nuo 2020-11-14 iki 2021-01-29.

[210] Projekte Nr. 09.1.1-CPVA-V-720-09-0002 tikrintas MP Nr. MP004, kurio vertė 1 112 747,61 Eur. Nustatyta detalaus testavimo metu.

[211] Atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį (esminis sutarties (termino) keitimas), tikslios netinkamų finansuoti išlaidų sumos nustatyti neįmanoma.

[212] PO ir tiekėjas 2018-03-08 sutarties Nr. CPO107376 2 priedu pratęsė sutartyje nustatytus paslaugų teikimo terminus. Dėl šio sutarties keitimo CPVA 2020-12-28 atliko pažeidimo tyrimą ir priėmė sprendimą dėl pažeidimo Nr. IT01, kuriame nurodė, kad, šiuo atveju, be kita ko, buvo pažeistos VPĮ 89 str. 4 d. 1–2 p. nuostatos (atliktas esminis sutarties keitimas). Dėl nustatyto pažeidimo CPVA nustatė tikslią netinkamų finansuoti išlaidų sumą (delspinigius), kuri, remiantis informacija, pateikta sprendime dėl pažeidimo, lygi tiekėjo patirtai ekonominei naudai (8 769,83 Eur – CPVA nustatyta suma). AI vertinimu, šiuo atveju delspinigiai nėra tinkamas būdas apskaičiuoti netinkamų finansuoti išlaidų sumą, nes terminas pratęstas abiejų šalių susitarimu, o ne vienašališkai pradelstas tiekėjo, todėl nustatant netinkamų finansuoti išlaidų dydį turėjo būti vadovaujamasi EK FK gairėmis, kaip nustatyta PAFT 7 priedo 6–7 p. Be kita ko, AI nustatė, kad CPVA, atlikdama pažeidimo tyrimą, neatsižvelgė į visas aplinkybes t. y. neįvertino, kad nebuvo pratęstas 2018-03-08 sutarties Nr. CPO107376 įvykdymo užtikrinimas. Jos 10.1 p., be kita ko, nustatyta, kad „Tiekėjas kartu su Pagrindine sutartimi privalo pateikti užsakovui pagrindinės sutarties įvykdymo užtikrinimą <...>. Pagrindinės sutarties įvykdymo užtikrinimas turi būti besąlyginis ir neatšaukiamas bei galioti ne trumpiau kaip iki 30 (trisdešimtos) kalendorinės dienos, po Pagrindinėje sutartyje numatyto, vėliausio sutartinių įsipareigojimų vykdymo termino pabaigos“. Audito metu nustatyta, kad 2018-03-15 pasirašius sutarties Nr. CPO107376 2 priedą, pratęsti paslaugų teikimo terminai iki 2019-01-17, tačiau sutartinių įsipareigojimų įvykdymo laidavimo draudimas Nr. SĮLD128198 galiojo iki 2018-11-08, t y. trumpiau, negu numatyta sutarties sąlygose. Atsižvelgiant į tai, vertinama, kad atliktas esminis sutarties keitimas, kuriuo leidžiama tiekėjui pirkimo sutartį vykdyti kitomis nei nustatytomis pradinėje pirkimo sutartyje sąlygomis, kurias įtraukus į pradinį pirkimą būtų galima priimti kitų dalyvių pasiūlymų ar pirkimas sudomintų daugiau tiekėjų ir dėl kurio ekonominė pirkimo sutarties pusiausvyra pasikeitė tiekėjo naudai taip, kaip nebuvo aptarta pradinėje sutartyje.

2021–2022 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[191], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	PAFT 7 pr. nustatytos tvarkos, todėl neteisingai apskaičiavo su pažeidimu susijusių netinkamų finansuoti išlaidų dydį. Taip CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 9.3.7 p., PAFT 307.2, 311 ir 7 pr. 6-7 p. nustatyti reikalavimai bei R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę. Vadovaujantis EK FK gairių 23 p., siūloma taikyti 25 proc. pirkimo sutarties vertės (65 763,50 Eur[213] su PVM) finansinę korekciją, dėl kurios klaida projekte yra 16 999,86 Eur[214] su PVM (16 440,88 Eur tiesioginių ir 558,99 Eur netiesioginių išlaidų).			
4.	**(V) EX.9 Pažeidimo tyrimas atliktas ir sprendimas dėl pažeidimo priimtas nesilaikant nustatyto termino** TPAT[215] 96 p. nustatyta, kad TP projektų įtariamų pažeidimų tyrimas atliekamas PAFT IV skyriaus „Projektų įgyvendinimas“ 25 skirsnyje „Pažeidimų tyrimas“ nustatyta tvarka, jei šiame skirsnyje nenustatyta kitaip. PAFT[216] 305 p., be kita ko, nustatyta, kad ĮI įtariamo pažeidimo tyrimą turi atlikti ir priimti sprendimą dėl pažeidimo ne vėliau kaip per 30 dienų nuo įtarimo dėl pažeidimo užregistravimo SFMIS2014 dienos. Tais atvejais, kai reikia kreiptis į kitas institucijas ir (ar) PrV dėl papildomos informacijos, įtariamo pažeidimo tyrimas užbaigiamas ir sprendimas dėl pažeidimo priimamas ne vėliau kaip per 30 dienų nuo papildomos informacijos gavimo. 323 p. nustatyta, kad paaiškėjus naujoms aplinkybėms, kurios nebuvo įvertintos pažeidimo tyrimo metu, pažeidimo tyrimas gali būti atliekamas iš naujo ir atsižvelgiant į jo rezultatus atitinkamai gali būti pakeistas sprendimas dėl pažeidimo. Atnaujintas pažeidimo tyrimas atliekamas ir sprendimas dėl pažeidimo priimamas PAFT 25 skirsnyje nustatyta tvarka. CPVA PV[217] 25.12 p., be kita ko, nustatyta, kad pažeidimų kontrolierius turi užtikrinti, kad pažeidimo tyrimas būtų atliktas ir nustatytas pažeidimas (ar pripažinta, kad jo nėra) per PAFT ar TPAT nustatytą terminą.	Rekomendacija dėl kontrolės priemonių neteikiama, nes CPVA PV nustatytos pakankamos kontrolės priemonės, bet vertinamuoju laikotarpiu jų veikimas nebuvo užtikrintas.	–	–

[213] 2018-03-08 sutarties Nr. CPO107376 suma, susijusi su projekto Nr. 09.1.1-CPVA-V-720-09-0002 tinkamų finansuoti išlaidų suma.

[214] Statistinė klaida tikrinamame MP Nr. MP004 yra 3 394,41 Eur (3 282,79 Eur tiesioginių ir 111,61 Eur netiesioginių išlaidų).

[215] Redakcija, galiojusi nuo 2020-06-19 iki 2021-12-13.

[216] Redakcija, galiojanti nuo 2021-04-27.

[217] Pažeidimų valdymo procedūra, patvirtinta CPVA direktoriaus 2014-10-31 įsakymu Nr. 2014/8-264 (CPVA direktoriaus 2020-03-31 įsakymo Nr. 2020/8-103 redakcija).

2021–2022 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[191], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Audito metu nustatyta[218], kad CPVA sprendimą dėl įtariamo pažeidimo priėmė nesilaikydama PAFT nustatyto termino[219]. Taip CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti TPAT 96 p., PAFT 305 p., 323 p., ir CPVA PV 25.12 p. nustatyti reikalavimai bei R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.			
5.	**(V) EX.10 CPVA, atlikdama MP tikrinimą, patvirtino išlaidas, neįvertinusi visų fiksuotojo įkainio rezultato pasiekimą pagrindžiančių dokumentų** PAFT[220] 232 p. nustatyta, kad už MP tikrinimą, projekto tinkamų finansuoti išlaidų patvirtinimo dokumentų tikrinimą ir tinkamų finansuoti išlaidų nustatymą atsakinga ĮI. 428 p., be kita ko, nustatyta, kad SAI yra tinkamos finansuoti, jei galimybė jas apmokėti supaprastintai iš anksto (iki projekto sutarties sudarymo) nustatyta PFSA, aiškiai nurodant SAI taikymo sritį. 428[1] p., be kita ko, nustatyta, kad supaprastintai apmokamų išlaidų dydžiai, jų taikymo sąlygos (įskaitant galimybę juos keisti sudarius projekto sutartį) nustatomi PFSA (arba dokumente, kuriuo PFSA nurodyta vadovautis). PFSA[221] 48 p. 2 lentelės 5 p., be kita ko, nustatyta, kad projektą vykdančio MTEP personalo DU išlaidoms taikomi fiksuotieji įkainiai[222].	Audito metu CPVA buvo teikta rekomendacija užtikrinti, kad 2021–2022 m. ataskaitiniu laikotarpiu projekto MP deklaruojamos DU išlaidos, kurios apskaičiuojamos pagal fiksuotąjį įkainį FĮ-037-04, būtų pagrįstos visais šio fiksuotojo įkainio rezultato pasiekimą pagrindžiančiais dokumentais. CPVA atlikusi rekomendacijoje nurodytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino. Audito metu, CPVA pateikus aktualius pagrindžiančius dokumentus, įsitikinta, kad MP Nr. MP010 fiksuotojo įkainio FĮ-037-04 rezultato pasiekimas yra pagrįstas.	Rekomendacija įgyvendinta 2022-06-06.	2022-06-06

[218] Projekte Nr. 12.0.1-CPVA-V-202-01-0013 įtarimas apie pažeidimą Nr. IT01 ir projekte Nr. 11.0.1-CPVA-V-201-01-0009 įtarimas apie pažeidimą Nr. IT03, Nr. IT06 ir Nr. IT09. Nustatyta kontrolės testavimo metu.

[219] Projekto Nr. 12.0.1-CPVA-V-202-01-0013 įtarime apie pažeidimą Nr. IT01 nurodyta, kad papildoma informacija iš PrV pateikta 2021-05-11, tačiau sprendimas dėl pažeidimo priimtas 2021-07-27, t. y. nesilaikant PAFT 305 p. nustatyto 30 d. termino, todėl fiksuotas 47 d. vėlavimas. Projekto Nr. 11.0.1-CPVA-V-201-01-0009 įtarime apie pažeidimą Nr. IT03, Nr. IT06 ir Nr. IT09 nurodyta, kad papildoma informacija iš Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo pateikta 2021-04-21 ir dėl to atnaujintas pažeidimo tyrimas, tačiau sprendimas dėl atnaujinto pažeidimo priimtas 2021-05-28, t. y. nesilaikant PAFT 305 p. nustatyto 30 d. termino, todėl fiksuotas 7 d. vėlavimas.

[220] Redakcija, galiojanti nuo 2021-04-27.

[221] 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 1 prioriteto „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas“ 01.2.2-CPVA-K-703 priemonės „Kompetencijos centrų ir inovacijų ir technologijų perdavimo centrų veiklos skatinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr. 2, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017-04-11 įsakymu Nr. V-251. Redakcija, galiojusi nuo 2017-08-31 iki 2021-08-06.

[222] Projektą vykdančio MTEP personalo DU išlaidoms taikomi fiksuotieji įkainiai, kurie nustatomi vadovaujantis Darbo užmokesčio fiksuotųjų įkainių dydžių mokslinių tyrimų projektuose nustatymo tyrimo ataskaita, patvirtinta LMT pirmininko 2011-12-13 įsakymu Nr. V-213 „Dėl 2007–2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 3 prioriteto „Tyrėjų gebėjimų stiprinimas“ įgyvendinimo priemonės VP1-3.1-ŠMM-07-K „Parama mokslininkų ir kitų tyrėjų mokslinei veiklai (visuotinė dotacija)“ projektų mokslinio tyrimo vykdymo ataskaitos formos ir darbo užmokesčio fiksuotųjų įkainių dydžių mokslinių tyrimų projektuose apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ (taikomi fiksuoti įkainiai, nustatyti ataskaitos 3 lentelėje „Aukšto (tarptautinio) lygio mokslinis tyrimas“). Ataskaita skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/supaprastinto-islaidu-apmokejimo-tyrimai.

2021–2022 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[191], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Auditoujamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	DU fiksuotųjų įkainių nustatymo mokslinių tyrimų projektuose tyrimo santraukoje[223], be kita ko, nustatyta, kad PrV su MP turi pateikti fiksuotojo įkainio rezultato pasiekimą pagrindžiančius dokumentus[224]. Audito metu nustatyta[225], kad CPVA, atlikdama projekto MP tikrinimą, patvirtino DU išlaidas, deklaruojamas pagal fiksuotąjį įkainį FĮ-037-04, neįvertinusi[226] visų fiksuotojo įkainio rezultato pasiekimą pagrindžiančių dokumentų, kaip nustatyta DU fiksuotųjų įkainių nustatymo mokslinių tyrimų projektuose tyrimo santraukoje. Taip CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti PAFT 232 p., PFSA 48 p. reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.			
6.	**(V) EX.11 Pakeitus esmines pirkimo sąlygas, nenutrauktos pirkimo procedūros ir pirkimas nepaskelbtas iš naujo** VPĮ[227] 3 str. 1 d. nustatyta, kad PO užtikrina, jog atliekant pirkimo procedūras ir nustatant laimėtoją būtų laikomasi lygiateisiškumo ir skaidrumo principų.	Rekomendacija neteikiama, nes CPVA veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.	2022-07-21 CPVA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmus.	–

[223] Santrauka skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje https://esinvesticijos.lt/lt//dokumentai?query=FĮ-037-04&ff1 (Nr. FĮ-037-04, redakcija, galiojanti nuo 2021-04-30, žiūrėta 2022-05-16). Fiksuotųjų įkainių dydžiai patvirtinti 2020-12-10 Komisijos deleguotame reglamente (ES) 2021/702, kuriuo iš dalies keičiamas Deleguotasis reglamentas (ES) 2015/2195, kuriuo dėl fiksuotųjų vieneto įkainių ir fiksuotųjų sumų, susijusių su Komisijos kompensuojamomis valstybių narių išlaidomis, nustatymo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1304/2013 dėl Europos socialinio fondo.

[224] Mokslo darbuotojo / techninio darbuotojo darbo sutartis; mokslo darbuotojo/ techninio darbuotojo pareigybės aprašymą ir mokslo darbuotojo / techninio darbuotojo gyvenimo aprašymą, įrodančius, kad jie atitinka pareigybei keliamus reikalavimus; mokslo darbuotojo / techninio darbuotojo darbo laiko apskaitos žiniaraščius, kurie skirti parodyti projekte dirbtą laiką (suskirstytą pagal valandas); veiklos ataskaitą, pagrįstą darbo valandomis arba bent jau patvirtinančią, kad atliktas darbas atitinka keliamus reikalavimus (DU fiksuotųjų įkainių nustatymo mokslinių tyrimų projektuose tyrimo santraukos 6 psl.).

[225] Projekte Nr. 01.2.2-CPVA-K-703-02-0011 tikrintas MP Nr. MP010, kurio vertė 95 892,78 Eur. Nustatyta detalaus testavimo metu.

[226] Audito metu nustatyta, kad CPVA neįvertino vieno jaunesniojo mokslo darbuotojo gyvenimo aprašymo, mokslo darbuotojų (t. y. vyresniojo mokslo darbuotojo, mokslo darbuotojo ir jaunesniojo mokslo darbuotojų) pareigybių aprašymų ir veiklos ataskaitos, pagrįstos darbo valandomis arba patvirtinančios, kad atliktas darbas atitinka keliamus reikalavimus. AI 2022-05-10 PPV metu, be kita ko, nustatyta, kad šių dokumentų PrV, teikdamas MP Nr. MP010, nepateikė CPVA.

[227] Redakcija, galiojusi nuo 2017-01-01 iki 2017-06-30.

2021–2022 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[191], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Audito metu nustatyta[228], kad PO vykdydama VšP[229], pakeitė[230] pirkimo sąlygas taip, jog po atliktų pakeitimų VšP galėtų dalyvauti daugiau tiekėjų, tačiau VšP nenutraukė ir nepaskelbė jo iš naujo[231]. Taip PrV nesilaikė VPĮ 3 str. 1 d. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę. Vadovaujantis EK FK gairių 9 d p., siūloma taikyti 10 proc. nuo preliminarios pirkimo sutarties pagrindu sudarytų sutarčių verčių (6 838,00 Eur[232] be PVM) finansinę korekciją, dėl kurios klaida projekte yra 738,71 Eur[233] be PVM (683,80 Eur tiesioginių ir 54,91 Eur netiesioginių išlaidų).			
7.	**(V) EX.12 PD nustatytos sąlygos, nepagrįstai ribojančios subrangovų pasitelkimą**	Rekomendacija neteikiama, nes CPVA veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.	2022-09-26 CPVA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmus.	–

[228] Projekte Nr. 01.2.2-CPVA-K-703-02-0011, tikrintas MP Nr. MP010, kurio vertė 95 892,78 Eur. Nustatyta detalaus testavimo metu.

[229] Tarptautinis atviro konkurso būdu vykdytas Reagentų ir kitų priemonių pirkimas, pirkimo Nr.187628, paskelbimo data 2017-05-31.

[230] Pirkimo sąlygų 2.1, 2.2 p. ir skelbimo Nr. 206366-2017 apie tarptautinį pirkimą II d. nurodyta, kad pirkimo objektas – reagentų (katalogų) pirkimas; objektas skirstomas į 15 dalių. Pirkimo sąlygų 2.3 p., be kita ko, nurodyta, kad tiekėjas gali teikti pasiūlymą vienai (pilnai) pirkimo objekto daliai, kelioms (pilnoms) arba visoms (pilnoms) pirkimo objekto dalims. Prekių kiekiai, nurodyti skirtingose pirkimo objekto dalyse, nėra skaidomi. Pasiūlymą galima teikti tik pilnoms pirkimo objekto dalims, t. y. turi būti siūlomos visos prekės nurodytos konkrečioje pirkimo objekto dalyje. 2017-06-05 pateikta tiekėjo pretenzija, kurioje nurodyta, kad Pirkimo sąlygos, susijusios su 11 pirkimo dalimi „Reagentai Nr. 11“, riboja tiekėjo galimybę dalyvauti konkurse, pateikiant pasiūlymą dėl 11 pirkimo dalies. Pretenzijoje, be kita ko, nurodoma, kad į 11 priedą sudarantį prekių sąrašą sudėti reagentai, kurių išskirtines tiekimo teises turi skirtingi rinkos dalyviai, o išskaidžius šiuos prekių sąrašus (katalogus), būtų užtikrinta, kad konkurse dalyvautų gerokai didesnis tiekėjų skaičius nei sujungus šiuos sąrašus. Atsižvelgiant į tai, pakeistos pirkimo sąlygos, atitinkamai 2.1 p. ir 2.2 p. nurodant, kad pirkimo objektas – reagentų (katalogų) pirkimas, pirkimo objektas skirstomas į 16 pirkimo objekto dalių. 2017-06-16 skelbime Nr. 230489 dėl papildomos informacijos nurodyta, kad 11 pirkimo objekto dalis „Reagentai Nr. 11“ skaidoma į dvi pirkimo dalis, t. y. dalis prekių iškeliama į 16 pirkimo objekto dalį „Reagentai Nr. 16“ (16 priedas); pratęstas pasiūlymų pateikimo terminas iki 2017-07-31.

[231] Vertinama, kad PO pakeitė esmines pirkimo sąlygas taip, jog po atliktų pakeitimų daugiau tiekėjų galėtų dalyvauti pirkime, todėl VšP dėl pirkimo dalies „Reagentai Nr. 11“ turėjo būti nutrauktas ir paskelbtas iš naujo. LAT praktikoje išaiškinta, kad „Paskelbto viešojo pirkimo dokumentai negali būti aiškinami ar tikslinami taip, jog keistųsi pagrindinių pirkimo sąlygų esmė; kai perkančioji organizacija apibrėžia pirkimo sąlygų turinį (jam suteikia tikslią reikšmę), ji negali vėliau keisti pirkimo dokumentų turinio ar jų aiškinti taip, kad būtų iš esmės pakeistos pirkimo sąlygos, nes tokiu atveju būtų pažeisti skaidrumo ir tiekėjų teisėtų lūkesčių principai“ (LAT 2016-03-30 nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-177-916/2016). LAT praktikoje taip pat išaiškinta, kad „Perkančiosios organizacijos, laikydamosi iš skaidrumo principo išplaukiančio imperatyvo nekeisti pirkimo sąlygų, per visą viešojo pirkimo procedūrą privalo laikytis iš anksto paskelbtų reikalavimų, nepriklausomai nuo to, kad sąlygų modifikavimu siekiama ištaisyti jų ydingumą, nes priešingu atveju ji VPĮ įtvirtintą reguliavimą pažeidžia du kartus: tiek iš pradžių nustatydama neteisėtas pirkimo sąlygas, tiek vėliau jas neteisėtai keisdama“ (LAT 2017-02-14 nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-7-23-248/2017). ESTT praktikoje nurodoma, kad leidžiama atlikti tam tikrus pirkimo sąlygų pakeitimus, tačiau atitinkami pakeitimai neturi būti tokie esminiai, kurie pritrauktų potencialių dalyvių, kurie jei šių pakeitimų nebūtų padaryta, nebūtų galėję pateikti pasiūlymo. (ESTT 2017-04-05 sprendimas byloje Nr. C-298/15). Vertinama, kad pakeitus esmines pirkimo sąlygas (pirkimo objektą) taip, kad galėtų atsirasti daugiau potencialių dalyvių, apie tokį pirkimo sąlygų pakeitimą turėtų būti paskelbiama taip, jog apie šį sprendimą sužinotų ne tik prie atitinkamo pirkimo prisijungę (priėmę kvietimus) dalyviai, bet visi potencialūs tiekėjai – tiek atitinkantys pradinę ir pakeistą viešojo pirkimo sąlygų redakciją ar jų neatitinkantys. Taip visiems ūkio subjektams būtų sudaromos vienodos prielaidos dalyvauti pirkime. Todėl tik pasiūlymų pateikimo termino pratęsimas šiuo atveju nėra pakankamas užtikrinti tiekėjų lygiateisiškumui, kadangi pakeistų pirkimo sąlygų CVP IS nemato prie pirkimo neprisijungę tiekėjai, kurie galimai nusprendė nedalyvauti (nepriimti kvietimo) pirkime po susipažinimo su pirminėmis (nepakeistomis) pirkimo sąlygomis.

[232] 2017-10-09 preliminarios sutarties Nr. P17-408-17/10/10/02 (11 pirkimo dalis) pagrindu sudarytų sutarčių ir pateiktų PVM sąskaitų faktūrų (2019-02-25 Nr. AA 069490, 2019-03-13 Nr. AA 069933, 2019-04-09 Nr. AA 070697, 2019-07-12 Nr. AA 072884, 2019-09-02 Nr. AA 073831, 2020-07-29 Nr. AA 081099, 2020-12-02 Nr. AA 084098, 2021-08-31 Nr. AA090040) suma, susijusi su projekto Nr. 01.2.2-CPVA-K-703-02-0011 tinkamų finansuoti išlaidų suma.

[233] Statistinės klaidos tikrintame MP Nr. MP010 nėra.

2021–2022 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[191], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	VPĮ[234] 17 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad PO užtikrina, kad vykdant pirkimą būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, proporcingumo ir skaidrumo principų. 17 str. 3 d., be kita ko, nustatyta, kad planuojant pirkimus ir jiems rengiantis negali būti siekiama dirbtinai sumažinti konkurenciją. Laikoma, kad konkurencija yra dirbtinai sumažinta, kai pirkimu nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos tam tikriems tiekėjams. 88 str. 1 d. nustatyta, kad pirkimo vykdytojas turi reikalauti, kad dalyvis savo pasiūlyme nurodytų, kokiai pirkimo sutarties daliai ir kokius subtiekėjus, jeigu jie yra žinomi, jis ketina pasitelkti[235]. Audito metu nustatyta[236], kad PO, vykdydama VšP[237], PD nustatė sąlygas, nepagrįstai ribojančias[238] subrangovų pasitelkimą. Taip PrV nesilaikė VPĮ 17 str. 1 d. ir 3 d. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę. Vadovaujantis EK FK gairių 13 p., siūloma taikyti 5 proc. pirkimo sutarties vertės (17 306 041,83 Eur[239] su PVM) finansinę korekciją, dėl kurios klaida projekte yra 865 302,09 Eur[240] su PVM.			
8.	**(V) EX.18 VšP nebuvo nutrauktas ir paskelbtas iš naujo, pakeitus esmines jo sąlygas, PD nustatyta sąlyga, nepagrįstai ribojanti subrangovų pasitelkimą, nesilaikyta atnaujinto tiekėjų varžymosi procedūros**	Rekomendacija neteikiama, nes CPVA veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.	2022-10-25 CPVA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmus.	–

[234] Redakcija, galiojusi nuo 2020-03-19 iki 2020-06-30.

[235] Kasacinio teismo pažymėta, kad PO draudžiama riboti tiek jungtinę veiklą, tiek subrangą. PO PD negali nustatyti sąlygų, ribojančių subrangą, o gali tik iš tiekėjų reikalauti išviešinti subrangovus (LAT nutartys, priimtos civilinėse bylose Nr. 3K-3-43/2012 ir Nr. 3K-3-415/2013). Vadovaujantis LAT formuojama praktika, tas pats ūkio subjektas gali būti nurodytas skirtingų tiekėjų pasiūlymuose kaip subtiekėjas. Taip pat tiekėjas, pateikęs pasiūlymą savarankiškai, ar pirkime dalyvaujantis jungtinės veiklos pagrindu, gali būti kitos įmonės, pateikusios pasiūlymą tame pačiame pirkime, subtiekėju, išskyrus tuos atvejus, kai turima pagrįstų įrodymų, kad toks ūkio subjektų elgesys turėtų būti kvalifikuojamas kaip draudžiamas susitarimas (pvz., LAT 2018-03-29 nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-112-690/2018).

[236] Projekte Nr. 06.1.1-TID-V-501-01-0013 tikrintas MP Nr. MP005, kurio vertė 3 142 281,32 Eur. Nustatyta detalaus testavimo metu.

[237] Tarptautinis atviro konkurso būdu vykdytas „Valstybinės reikšmės magistralinio kelio A1 Vilnius–Kaunas–Klaipėda ruožo nuo 102,90 iki 107,00 km rekonstravimas“ pirkimas Nr. 483535, paskelbimo data 2020-04-28.

[238] PD I tomo „Tarptautinio atviro konkurso sąlygos“ 50 p., be kita ko, nustatyta, kad tiekėjas teikdamas pasiūlymą kaip atskiras tiekėjas ar tiekėjų grupės partneris (jungtinės veiklos sutarties šalis), kitame pasiūlyme toje pačioje pirkimo dalyje nebegali būti subtiekėju. PD II tomo „Sutarties sąlygos“ Pirkimo sutarties sąlygų 4.4.4 papunktyje, be kita ko, nustatyta, kad papildomai pasitelkiamu subtiekėju negali būti viešojo pirkimo dalyvis ar pasiūlymą viešajame pirkime teikusios ūkio subjektų grupės partneris (išskyrus paskirtus subtiekėjus, kurie buvo parinkti elektros tinklų arba dujotiekio operatorių, savininkų). Atsižvelgiant į tai, vertinama, kad PD nustatyti nepagrįsti ribojimai tiekėjui/jungtinės veiklos partneriui dalyvauti pirkime kito tiekėjo subrangovu ne tik pasiūlymų pateikimo metu, bet ir būti papildomai pasitelkiamu subrangovu sutarties įgyvendinimo metu.

[239] 2020-10-28 sutarties Nr. S-1405 suma, susijusi su projekto Nr. 06.1.1-TID-V-501-01-0013 tinkamų finansuoti išlaidų suma.

[240] Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP005 yra 156 895,50 Eur.

2021–2022 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[191], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Auditoujamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	VPĮ[241] 17 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad PO užtikrina, kad vykdant pirkimą būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, proporcingumo ir skaidrumo principų. 17 str. 3 d., be kita ko, nustatyta, kad planuojant pirkimus ir jiems rengiantis negali būti siekiama dirbtinai sumažinti konkurenciją. Laikoma, kad konkurencija yra dirbtinai sumažinta, kai pirkimu nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos tam tikriems tiekėjams. 88 str. 1 d. nustatyta, kad PO turi reikalauti, kad dalyvis savo pasiūlyme nurodytų, kokiai pirkimo sutarties daliai ir kokius subtiekėjus, jeigu jie yra žinomi, jis ketina pasitelkti[242]. 78 str. 5 d. 2 p., be kita ko, nustatyta, kad atnaujinto tiekėjų varžymosi procedūrose dalyvauja preliminariąją sutartį sudarę tiekėjai. 78 str. 6 d. 1 p., be kita ko, nustatyta, kad PO vykdydama atnaujintą tiekėjų varžymąsi kvietime pateikti pasiūlymą, be kitos informacijos, turi nurodyti reikalavimą tiekėjui patvirtinti, kad EBVPD nurodyta informacija, kuri pateikta PO, teikiant pasiūlymą dėl preliminariosios sutarties sudarymo, yra nepasikeitusi, arba, jei pasikeitusi, pateikti aktualią informaciją. Audito metu nustatyta[243], kad PO vykdydama VšP[244]:			

[241] Redakcija, galiojusi nuo 2018-01-01 iki 2019-01-01.

[242] Kasacinio teismo pažymėta, kad PO draudžiama riboti tiek jungtinę veiklą, tiek subrangą. PO PD negali nustatyti sąlygų, ribojančių subrangą, o gali tik iš tiekėjų reikalauti išviešinti subrangovus (LAT nutartys, priimtos civilinėse bylose Nr. 3K-3-43/2012 ir Nr. 3K-3-415/2013).)

[243] Projekte Nr. 06.1.1-TID-V-501-01-0013 tikrintas MP Nr. MP005, kurio vertė 3 142 281,32 Eur. Nustatyta detalaus testavimo metu.

[244] Tarptautinis atviro konkurso būdu vykdytas pirkimas „Investicinių projektų statybos darbų techninė priežiūra, II etapas“, pirkimo Nr. 363292, paskelbimo data 2018-01-25 ir atnaujinto varžymosi būdu vykdytas pirkimas „Investicinių projektų statybos darbų techninė priežiūra, II etapas (19 dalis)“, pirkimo Nr. 512991, kvietimo data 2020-09-29.

2021–2022 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[191], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	1) pakeitė[245] esmines PD sąlygas taip, jog po atliktų pakeitimų VšP galėtų dalyvauti daugiau tiekėjų, tačiau VšP nenutraukė ir nepaskelbė jo iš naujo[246]; 2) PD nustatė sąlygą, nepagrįstai ribojančią[247] subrangovų pasitelkimą; 3) nesilaikė[248] atnaujinto varžymosi vykdymo procedūros.			

[245] 2018-02-14 CVP IS pranešimu Nr. 5914556 ir 2018-02-19 CVP IS pranešimu Nr. 5922054 gautos tiekėjų pretenzijos, kuriose nurodoma, kad PD 30.1 p ir 30.2 p. nustatyti kvalifikaciniai reikalavimai yra neproporcingi pirkimo objektui ir dirbtinai ribojantys konkurenciją. 2018-02-20 PO išnagrinėjusi pretenzijas priėmė sprendimą nustatyti mažesnes PD 30.1 p. ir 30.2 p. nurodytų kvalifikacinių reikalavimų reikšmes: PD 30.1 p. „Tiekėjo, tiekėjų grupės partnerių kartu vidutinės metinės veiklos, susijusios su techninės priežiūros paslaugomis (užsienio tiekėjams – lygiaverčiuose), pajamos per paskutinius 3 finansinius metus arba per laiką nuo tiekėjo įregistravimo dienos <...> turi būti ne mažesnės kaip 26 600 Eur be PVM“ (buvo 206 612,00 Eur be PVM), PD 30.2 p. „Tiekėjo, tiekėjų grupės partnerių kartu per paskutinius 3 metus iki pasiūlymų pateikimo termino pabaigos arba per laiką nuo įregistravimo dienos <...> bent vienos tinkamai įvykdytos (ir) ar vykdomos* techninės priežiūros sutarties suma (dalyvavimo sutartyje dalis, jei sutartis jungtinės veiklos pagrindu) ypatingų statinių grupei priskiriamuose statiniuose (užsienio lygiaverčiuose statiniuose) turi būti ne mažesnė kaip 15 900 Eur be PVM“ (buvo 123 967,00 Eur be PVM.). Be kita ko, PO, atsakiusi į tiekėjų 2018-02-23 CVP IS pranešimu Nr. 5936013 pateiktus klausimus, patikslino: PD 10 pr. 35 p. nurodant: „Per 10 (dešimt) darbo dienų po pagrindinės pirkimo sutarties pasirašymo tiekėjas, <...>, privalo savo sąskaita apsidrausti statinio statybos techninio prižiūrėtojo civilinę atsakomybę privalomuoju draudimu <...> draudimo suma, kuri turi sudaryti 10% pagrindinės pirkimo sutarties statybos montavimo darbų vertės be PVM, bet ne mažiau kaip 43 300 Eur draudimo suma <...>“. Atsakiusi į 2018-03-06 CVP IS pranešimu Nr. 5965882 pateiktus klausimus, patikslino: PD 42 p. nurodant: „Tiekėjas kartu su pasiūlymu privalo pateikti pasiūlymo galiojimą užtikrinantį dokumentą – banko garantiją arba draudimo bendrovės laidavimą elektronine forma, pateikiamą atskiru failu, pasirašytą pasiūlymo galiojimo užtikrinimą išdavusio banko ar draudimo bendrovės originaliu saugiu elektroniniu parašu, atitinkančiu teisės aktų reikalavimus, kurioje pasiūlymas turi būti užtikrinamas ne mažesnei negu 10 600 Eur sumai. <...>“, PD 1 pr. 6.2.1 p. g) dalį: „kontroliuoti statybos darbų normatyvinę kokybę, jų atlikimo pagal darbų technologiją ir jos nuoseklumą, nedelsiant apie nustatytus neatitikimus informuoti FIDIC inžinierių (techninės priežiūros grupės vadovą)“, panaikino PD 1 pr. 6.1 p. b) dalį, patikslino PD 55 p. 3 pastraipą, PD 1 pr. 8.5 p. 5 pastraipą ir PD 10 pr. V sk. 31 p. panaikinant: „<...> ar (ir) atliktų projektavimo paslaugų (kai perkančiosios organizacijos perkami statybos rangos darbai kartu su projektavimu) <....>“ ir panaikino PD 1 pr. 2 sk. pastraipą, kurioje nurodoma: „Atnaujinant tiekėjų varžymąsi, tiekėjams raštu pateikiamame kvietime teikti pasiūlymus atskirais atvejais gali būti nurodomi preliminarūs konkretaus projekto statybos ir montavimo darbų (toliau – SMD) kaina ir paslaugų teikimo terminas. Numatoma SMD kaina ir preliminarus paslaugų teikimo terminas bus nurodomi kaip planuojami, negalutiniai ir galės keistis priklausomai nuo statybos rangos darbų konkurso laimėtojo pasiūlyme numatytų statybos darbų kainos ir atlikimo termino, taip pat nuo rangos darbų pirkimo konkurso procedūrų eigos nesklandumų ir/ar kitų priežasčių. Tokiu atveju tiekėjai, teikdami pasiūlymus atnaujintam varžymuisi, turi įsivertinti galimą riziką.“.

[246] PO atlikus PD 30.1 p., 30.2 p., pakeitimus buvo tik pratęstas pasiūlymų pateikimo terminas iki 2018-03-22. Vertinama, kad šiais ir kitais pastebėjime minimais PD pakeitimais buvo pakeistos esmines pirkimo sąlygos taip, kad po atliktų pakeitimų daugiau tiekėjų galėtų dalyvauti pirkime, todėl VšP turėjo būti nutrauktas ir paskelbtas iš naujo, kad apie šiuos pakeitimus būtų tinkamai informuoti ir prie pirkimo neprisijungę tiekėjai. LAT praktikoje išaiškinta, kad „Paskelbto viešojo PD negali būti aiškinami ar tikslinami taip, jog keistųsi pagrindinių pirkimo sąlygų esmė; kai PO apibrėžia pirkimo sąlygų turinį (jam suteikia tikslią reikšmę), ji negali vėliau keisti PD turinio ar jų aiškinti taip, kad būtų iš esmės pakeistos pirkimo sąlygos, nes tokiu atveju būtų pažeisti skaidrumo ir tiekėjų teisėtų lūkesčių principai“ (LAT 2016-03-30 nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-177-916/2016). ESTT praktikoje nurodoma, kad leidžiama atlikti tam tikrus pirkimo sąlygų pakeitimus, tačiau atitinkami pakeitimai neturi būti tokie esminiai, kurie pritrauktų potencialių dalyvių, kurie jei šių pakeitimų nebūtų padaryta, nebūtų galėję pateikti pasiūlymo. (ESTT 2017-04-05 sprendimas byloje Nr. C-298/15). Vertinama, kad pakeitus esmines pirkimo sąlygas (kvalifikacinius reikalavimus) taip, kad galėtų atsirasti daugiau potencialių dalyvių, apie tokį pirkimo sąlygų pakeitimą turėtų būti paskelbiama taip, jog apie šį sprendimą sužinotų ne tik prie atitinkamo pirkimo prisijungę (priėmę kvietimus) dalyviai, bet visi potencialūs tiekėjai – tiek atitinkantys pradinę ir pakeistą viešojo pirkimo sąlygų redakciją ar jų neatitinkantys. Taip visiems ūkio subjektams būtų sudaromos vienodos prielaidos dalyvauti pirkime. Todėl tik pasiūlymų pateikimo termino pratęsimas šiuo atveju nėra pakankamas užtikrinti tiekėjų lygiateisiškumui, kadangi pakeistų pirkimo sąlygų CVP IS nemato prie pirkimo neprisijungę tiekėjai, kurie galimai nusprendė nedalyvauti (nepriimti kvietimo) pirkime po susipažinimo su pirminėmis (nepakeistomis) pirkimo sąlygomis.

[247] PD 52 p., be kita ko, nustatyta, kad bet kuris fizinis ar juridinis **asmuo, teikdamas pasiūlymą kaip atskiras tiekėjas ar tiekėjų grupės partneris** (jungtinės veiklos sutarties šalis), **kitame pasiūlyme nebegali būti subtiekėju**. PD 33 p., be kita ko, nustatyta, kad tiekėjas gali remtis kitų ūkio subjektų pajėgumais, neatsižvelgiant į ryšio su tais ūkio subjektais teisinį pobūdį. Atsižvelgiant į tai, vertinama, kad PD 52 p. nepagrįstai riboja tiekėjų galimybę jau teikiant pasiūlymą sutarties vykdymui pasitelkti ir pasiūlyme subtiekėjais nurodyti kitus tiekėjus ar susivienijusių bendrai veiklai asmenų grupės partnerius, nors pirkimo sąlygų 2 priede pirkimo vykdytojas žinomus subtiekėjus sutarties vykdymui nurodo išviešinti ir atitinkamus pagrindžiamuosius dokumentus pateikti kartu su pasiūlymu.

[248] 2018-06-26 preliminarioji pirkimo sutartis Nr. S-400 sudaryta su 8 tiekėjais. Remiantis 2020-09-29 CVP IS pranešimu Nr. 8762112, kvietimas pateikti pasiūlymus išsiųstas 7 iš 8 tiekėjų su kuriais buvo sudaryta preliminarioji sutartis. Taip pat, įvertinus kvietimo pateikti pasiūlymą turinį, nustatyta, kad jame vadovaujantis VPĮ 78 str. 6 d. 1 p. nėra nurodytas reikalavimas tiekėjams patvirtinti, kad EBVPD nurodyta informacija, kuri pateikta PO, teikiant pasiūlymą dėl preliminariosios sutarties sudarymo, yra nepasikeitusi, arba, jei pasikeitusi, pateikti aktualią informaciją.

2021–2022 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[191], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Taip PrV nesilaikė VPĮ 17 str. 1 d., 3 d., 78 str. 5 d. 2 p. ir 6 d. 1 p., reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę. Vadovaujantis EK FK gairių 1, 9 ir 13 p., siūloma taikyti 25 proc. pirkimo sutarties vertės (21 020,93 Eur[249] su PVM) finansinę korekciją, dėl kurios klaida projekte yra 5 255,23 Eur[250] su PVM.			
9.	**(V) EX.19 PD nustatyta sąlyga, nepagrįstai ribojanti subtiekėjų pasitelkimą** VPĮ[251] 17 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad PO užtikrina, kad vykdant pirkimą būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, proporcingumo ir skaidrumo principų. 17 str. 3 d., be kita ko, nustatyta, kad planuojant pirkimus ir jiems rengiantis negali būti siekiama dirbtinai sumažinti konkurenciją. Laikoma, kad konkurencija yra dirbtinai sumažinta, kai pirkimu nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos tam tikriems tiekėjams. 88 str. 1 d. nustatyta, kad PO turi reikalauti, kad dalyvis savo pasiūlyme nurodytų, kokiai pirkimo sutarties daliai ir kokius subtiekėjus, jeigu jie yra žinomi, jis ketina pasitelkti[252]. Audito metu nustatyta[253], kad PO, vykdydama VšP[254], PD nustatė sąlygą, nepagrįstai ribojančią[255] subtiekėjų pasitelkimą. Taip PrV nesilaikė VPĮ 17 str. 1 d. ir 3 d. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.	Rekomendacija neteikiama, nes CPVA veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.	2022-09-16 CPVA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmus.	–

[249] 2020-11-03 sutarties Nr. S-1433 suma, susijusi su projekto Nr. 06.1.1-TID-V-501-01-0013 tinkamų finansuoti išlaidų suma.

[250] Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP005 yra 1 092,82 Eur. AI nustatytas neatitikimas taip pat susijęs su projektu Nr. 06.2.1-TID-V-508-01-0005 ir Nr. 06.1.1-TID-V-501-01-0013.

[251] Redakcija, galiojusi nuo 2020-08-01 iki 2021-12-01.

[252] Kasacinio teismo pažymėta, kad PO draudžiama riboti tiek jungtinę veiklą, tiek subrangą. PO PD negali nustatyti sąlygų, ribojančių subrangą, o gali tik iš tiekėjų reikalauti išviešinti subrangovus (LAT nutartys, priimtos civilinėse bylose Nr. 3K-3-43/2012 ir Nr. 3K-3-415/2013). Vadovaujantis LAT formuojama praktika, tas pats ūkio subjektas gali būti nurodytas skirtingų tiekėjų pasiūlymuose kaip subtiekėjas. Taip pat tiekėjas, pateikęs pasiūlymą savarankiškai, ar pirkime dalyvaujantis jungtinės veiklos pagrindu, gali būti kitos įmonės, pateikusios pasiūlymą tame pačiame pirkime, subtiekėju, išskyrus tuos atvejus, kai turima pagrįstų įrodymų, kad toks ūkio subjektų elgesys turėtų būti kvalifikuojamas kaip draudžiamas susitarimas (pvz., LAT 2018-03-29 nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-112-690/2018).

[253] Projekte Nr. 09.1.2-CPVA-V-721-03-0001 tikrintas MP Nr. MP016, kurio vertė 167 460,44 Eur. Nustatyta detalaus testavimo metu.

[254] Supaprastintas atviro konkurso būdu vykdytas „Baldai bendrabučiui Gardino g. 4, Šiauliai“ pirkimas, Nr. 532166, paskelbimo data 2021-02-15.

[255] PD 32 p., be kita ko, nustatyta, kad tiekėjas negali būti nurodytas kaip subtiekėjas kito tiekėjo, teikiančio pasiūlymą tam pačiam konkursui. PD 26 p. nustatyta, kad tiekėjas gali remtis kitų ūkio subjektų pajėgumais, kurių kvalifikacija remiasi siekdamas atitikti pirkimo dokumentuose nustatytus kvalifikacijos reikalavimus. Atsižvelgiant į tai, vertinama, kad PD 32 p. nepagrįstai riboja tiekėjų galimybę teikiant pasiūlymą sutarties vykdymui pasitelkti ir pasiūlyme subtiekėjais nurodyti kitus tiekėjus.

2021–2022 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[191], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Vadovaujantis EK FK gairių 13 p., siūloma taikyti 5 proc. pirkimo sutarties vertės (87 210,75 Eur[256] su PVM) finansinę korekciją, dėl kurios klaida projekte 4 386,26 Eur[257] su PVM (4 360,54 Eur tiesioginių ir 25,73 Eur netiesioginių išlaidų).			
10.	**(V) EX.24 PD nustatyta sąlyga, nepagrįstai ribojanti subrangovų pasitelkimą, ir nustatytas konkurenciją dirbtinai ribojantis, neproporcingas kvalifikacijos reikalavimas** VPĮ[258] 17 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad PO užtikrina, kad vykdant pirkimą būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, proporcingumo, skaidrumo principų. 17 str. 3 d. nustatyta, kad planuojant pirkimus ir jiems rengiantis negali būti siekiama išvengti šiame įstatyme nustatytos tvarkos taikymo ar dirbtinai sumažinti konkurenciją. Laikoma, kad konkurencija yra dirbtinai sumažinta, kai pirkimu nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos tam tikriems tiekėjams. 47 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad PO turi teisę PD nustatyti būtinus kvalifikacijos reikalavimus. PO nustatyti kvalifikacijos reikalavimai negali dirbtinai riboti konkurencijos, turi būti proporcingi ir susiję su pirkimo objektu, tikslūs ir aiškūs. 47 str. 7 d. nustatyta, kad tiekėjo kvalifikacijos reikalavimai nustatomi pagal Kvalifikacijos metodiką. 88 str. 1 d. nustatyta, kad PO turi reikalauti, kad dalyvis savo pasiūlyme nurodytų, kokiai pirkimo sutarties daliai ir kokius subtiekėjus, jeigu jie yra žinomi, jis ketina pasitelkti[259]. Kvalifikacijos metodikos[260] 8.3 p., be kita ko, nustatyta, kad pirkimo vykdytojas turi siekti, kad PD būtų nustatomi geriausiai konkurenciją užtikrinantys kvalifikacijos reikalavimai. 8.4 p., be kita ko, nustatyta, kad keliami reikalavimai turi būti susiję su pirkimo objektu, jam proporcingi, tikslūs, aiškūs ir objektyviai patikrinami. 8.5 p. nustatyta, kad pirkimo vykdytojas nustato tik tuos kvalifikacijos reikalavimus, kurie geriausiai įrodys tiekėjo galimybes įvykdyti pirkimo sutartį.	Rekomendacija neteikiama, nes CPVA veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.	1. Dėl pastebėjimo pirmos dalies 2022-09-26 CPVA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmus. 2. Dėl nustatyto konkurenciją ribojančio, neproporcingo kvalifikacijos reikalavimo CPVA teikia savo argumentus. Nuoroda su paaiškinimu ir dokumentais pateikta AI.	

[256] 2021-03-23 sutarties Nr. PPS-18 suma, susijusi su projekto Nr. 09.1.2-CPVA-V-721-03-0001 tinkamų finansuoti išlaidų suma.

[257] Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP016 yra 4 386,26 Eur (4 360,54 Eur tiesioginių ir 25,73 Eur netiesioginių išlaidų).

[258] Redakcija, galiojusi nuo 2020-08-01 iki 2021-11-30.

[259] Kasacinio teismo pažymėta, kad PO draudžiama riboti tiek jungtinę veiklą, tiek subrangą. PO PD negali nustatyti sąlygų, ribojančių subrangą, o gali tik iš tiekėjų reikalauti išviešinti subrangovus (LAT nutartys, priimtos civilinėse bylose Nr. 3K-3-43/2012 ir Nr. 3K-3-415/2013). Vadovaujantis LAT formuojama praktika, tas pats ūkio subjektas gali būti nurodytas skirtingų tiekėjų pasiūlymuose kaip subtiekėjas. Taip pat tiekėjas, pateikęs pasiūlymą savarankiškai, ar pirkime dalyvaujantis jungtinės veiklos pagrindu, gali būti kitos įmonės, pateikusios pasiūlymą tame pačiame pirkime, subtiekėju, išskyrus tuos atvejus, kai turima pagrįstų įrodymų, kad toks ūkio subjektų elgesys turėtų būti kvalifikuojamas kaip draudžiamas susitarimas (pvz., LAT 2018-03-29 nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-112-690/2018).

[260] Redakcija, galiojusi nuo 2017-07-01 iki 2021-01-01.

2021–2022 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[191], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Audito metu nustatyta[261], kad PO, vykdydama VšP[262], PD nustatė: 1) sąlygą, nepagrįstai ribojančią[263] subrangovų pasitelkimą; 2) konkurenciją dirbtinai ribojantį ir neproporcingą, Kvalifikacijos metodikos reikalavimų neatitinkantį kvalifikacijos reikalavimą[264]. Taip PrV nesilaikė VPĮ 17 str. 1 ir 3 d., 47 str. 1 ir 7 d., Kvalifikacijos metodikos 8.3, 8.4 p. ir 8.5 p. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, kad deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę. Vadovaujantis EK FK gairių 11 ir 13 p., siūloma taikyti 5 proc. pirkimo sutarties vertės (336 017,00 Eur[265] su PVM) finansinę korekciją, dėl kurios klaida projekte yra 16 899,98 Eur[266] su PVM (16 800,85 Eur tiesioginių ir 99,13 Eur netiesioginių išlaidų).			
11.	**(V) EX.25 Atlikti rangos darbai neatitinka rangos sutartyje numatytų atlikti rangos darbų, dalis deklaruotų išlaidų nebuvo faktiškai patirta** CK[267] 6.200 str. 1 d. nustatyta, kad šalys privalo vykdyti sutartį tinkamai ir sąžiningai.	Rekomendacija neteikiama, nes CPVA veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.	CPVA iš dalies sutinka su pateiktu pastebėjimu. Visi argumentai bei pagrindžiantys dokumentai pateikti AI.	–

[261] Projekte Nr. 09.1.2-CPVA-V-721-03-0001 tikrintas MP Nr. MP016, kurio vertė 167 460,44 Eur. Nustatyta detalaus testavimo metu.

[262] Supaprastintas atviro konkurso būdu vykdytas „Papildomo paprastojo remonto darbai bendrabučio pastato J. Basanavičiaus g. 53 Šiauliai“ pirkimas Nr. 506069, paskelbimo data 2020-11-12.

[263] PD 31 p., be kita ko, nustatyta, kad tiekėjas negali būti nurodytas kaip subtiekėjas kito tiekėjo, teikiančio pasiūlymą tam pačiam konkursui. Tame pačiame konkurse bendrai veiklai susivienijusių tiekėjų grupės dalyviai negali būti nurodyti kaip subtiekėjai kitoje tiekėjų grupėje. PD 26 p., be kita ko, nustatyta, kad, remdamasis kitų ūkio subjektų pajėgumais, tiekėjas neatsižvelgia į tai, koks teisinis ryšys sieja tiekėją ir tą ūkio subjektą, kurio pajėgumais jis remiasi. Galimos įvairios naudojimosi kitam subjektui priklausiančiais ištekliais formos, pavyzdžiui, jungtinė veikla (partnerystė), subranga ir panašiai. Atsižvelgiant į tai, vertinama, kad PD 31 p. nepagrįstai riboja tiekėjų galimybę teikiant pasiūlymą sutarčiai vykdyti pasitelkti ir pasiūlyme subrangovais nurodyti kitus tiekėjus, kurie tam pačiam pirkimui jau pateikė pasiūlymą kaip pavienis dalyvis arba kaip jungtinės veiklos partneris, nors PD 47 p. nurodoma, kad tiekėjas pasiūlyme privalo nurodyti, kokius subtiekėjus jis ketina pasitelkti.

[264] PD 24 p. 2 lentelės 2 p., be kita ko, nustatyta, kad tiekėjas turi turėti kvalifikuotą specialistą – ypatingo statinio statybos darbų vadovą, kuris per paskutinius 5 metus yra vadovavęs bent 1 ypatingo negyvenamosios ar gyvenamosios paskirties pastato statybos (išskyrus griovimo) darbų vykdymo sutarčiai, kurios vertė ne mažesnės negu 190 000,00 Eur be PVM. Remiantis Kvalifikacijos metodikos 21.6 p., tokio tipo kvalifikacinis reikalavimas (siejamas su atitinkamos sutarties ar objekto verte) gali būti nustatomas pačiam tiekėjui, o ne jo personalui. Vadovaujantis Kvalifikacijos metodikos 21.1.4 ir 21.1.5 p., specialistų profesinis pajėgumas turėtų būti vertinamas atsižvelgiant į įgyvendintus projektus, jų vaidmenį tuose projektuose, jų teiktų paslaugų apimtį, o ne į sutarties ar rangos darbų objekto vertę, nes specialistų vaidmuo bei indėlis atitinkamame objekte gali būti skirtingas. Vertinama, kad taikant PD 24 p. 2 lentelės 2 p. nustatytą kvalifikacijos reikalavimą nėra objektyviai patikrinama specialisto įgyta patirtis, nes statybos darbų vykdymo sutarties vertė neparodo specialisto vaidmens ir indėlio, vykdant sutartį. Pvz., specialistas, kuris vadovavo statybos darbų sutarčiai, kurios vertė mažesnė nei 190 000 Eur, gali būti faktiškai ilgesnį laiką teikęs daugiau paslaugų ir atitinkamai įgijęs daugiau patirties, tačiau šiame pirkime dalyvauti negalėtų dėl reikalaujamos statybos darbų sutarties vertės. Iš to, kaip suformuluotas kvalifikacijos reikalavimas, nėra aišku, koks yra minimalus reikalavimas, taikytinas paslaugų teikėjo specialisto profesiniam pajėgumui įvertinti. Taigi, vertinama, kad nebuvo nustatyti geriausiai konkurenciją užtikrinantys ir geriausiai tiekėjo ir jo specialistų galimybes įvykdyti pirkimo sutartį įrodantys kvalifikacijos reikalavimai. Atsižvelgiant į tai, kad taikant PD 24 p. 2 lentelės 2 p. nustatytą kvalifikacijos reikalavimą taip pat vertintas ir atitinkamų specialisto paslaugų teikimo laikotarpis atitinkamos kategorijos objekte, reikalavimo dalis, susijusi su statybos darbų sutarties verte, vadovaujantis Kvalifikacijos metodika, vertinama kaip neužtikrinanti minimalaus kvalifikacijos reikalavimo nustatymo ir neproporcinga pirkimo objektui.

[265] 2020-12-21 sutarties Nr. PPS-56 suma, susijusi su projekto Nr. 09.1.2-CPVA-V-721-03-0001 tinkamų finansuoti išlaidų suma.

[266] Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP016 yra 3 986,76 Eur (3 963,37 Eur tiesioginių ir 23,38 Eur netiesioginių išlaidų).

[267] Šeštoji knyga. Prievolių teisė. Redakcija, galiojusi nuo 2020-11-19 iki 2021-01-22.

2021–2022 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[191], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	6.205 str., be kita ko, nustatyta, kad sutarties nevykdymu laikomos bet kokios iš sutarties atsiradusios prievolės nejvykdymas, įskaitant netinkamą įvykdymą. 6.689 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad užsakovas turi teisę kontroliuoti ir prižiūrėti atliekamų statybos darbų eigą ir kokybę, rangovo tiekiamų medžiagų kokybę, užsakovo perduodamų medžiagų naudojimą. 2 d., be kita ko, nustatyta, kad užsakovas, nustatęs nukrypimų nuo sutarties sąlygų, kurie gali pabloginti statybos darbų kokybę, ar kitų trūkumų, privalo apie tai nedelsdamas pranešti rangovui. Atsakomybės ir funkcijų taisyklių[268] 9.3 p., be kita ko, nustatyta, kad ĮI įsitikina, jog pagal projekto sutartį finansuojami darbai yra atlikti, prekės įsigytos ir paslaugos suteiktos. 9.3.1 p., be kita ko, nustatyta, kad ĮI nustato PrV teikiamų MP nurodytų išlaidų tinkamumą finansuoti ir deklaruoti EK. PAFT[269] 405.1 p., be kita ko, nustatyta, kad išlaidos turi būti faktiškai patirtos, t. y. skirtos už patiektas prekes, suteiktas paslaugas, atliktus darbus sumokėti. 408 p. nustatyta, kad išlaidos turi atitikti PAFT, PFSA ir kituose teisės aktuose išdėstytus reikalavimus. Projekto sutarties[270] 2.2 p. nustatyta, kad šalys susitaria, jog PAFT ir vėlesni jų pakeitimai yra projekto sutarties sąlygos. Rangos sutarties[271] 5.1 p., be kita ko, nustatyta, kad rangovas privalo vykdyti ir užbaigti darbus pagal sutartį, vadovaudamasis darbų užduotyje nustatytais reikalavimais. Audito metu, atliekant PPV, nustatyta[272], kad: 1) dalis rangos darbų neatitinka[273] rangos sutartyje nustatytų reikalavimų; 2) dalis įrangos neatitinka[274] rangos sutartyje nustatytų reikalavimų;		Dėl 273 ir 275 išnašose AI užfiksuotų neatitikimų, CPVA, vadovaujasi PAFT 298 p., kuriame nustatyta, kad: <...> *įgyvendinančioji institucija informacijos apie įtarimą dėl pažeidimo SFMIS2014 neregistruoja ir* ***įtariamas pažeidimas gali būti ištaisytas*** *<...>*, kreipėsi į projekto vykdytoją dėl neatitikimų ištaisymo. Projekto vykdytojas informavo, kad 275 išnašoje nustatyti AI neatitikimai buvo ištaisyti. Dėl 273 išnašoje nustatytų AI neatitikimų PrV CPVA informavo, kad neatitikimai bus ištaisyti vėliau.	

[268] Redakcija, galiojusi nuo 2021-02-12 iki 2021-10-31.

[269] Redakcija, galiojanti nuo 2021-04-27.

[270] 2018-05-31 iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamo projekto Nr. 09.1.2-CPVA-V-721-03-0001 „Statybos bei didmeninės ir mažmeninės prekybos sektorinių praktinio mokymo centrų Šiaulių profesinio rengimo centre plėtra“ sutartis Nr. 09.1.2-CPVA-V-721-03-0001.

[271] 2020-12-21 statybos rangos sutartis Nr. PPS-56.

[272] Projekte Nr. 09.1.2-CPVA-V-721-03-0001 tikrintas MP Nr. MP016, kurio vertė – 167 460,44 Eur. Nustatyta detalaus testavimo metu.

[273] 2020-12-21 statybos rangos sutarties Nr. PPS-56 2.1. p., be kita ko, nustatyta, kad šia sutartimi rangovas įsipareigojo sutartyje nustatytomis sąlygomis atlikti ir perduoti bendrabučio paprastojo remonto darbus, kaip numatyta sutartyje, bei ištaisyti po darbų atlikimo termino nustatytus defektus. PD 2 priedo „Paprastojo remonto aprašas“ (laida B, Tomas I) aiškinamojo rašto 7 d., be kita ko, nurodyta, kad numatoma atlikti statinio rūsio grindų dangos keitimas, lubų ir sienų apdailos atnaujinimas. 2022-06-02 AI PPV metu nustatyta, kad dalis, pagal minėtą sutartį, suremontuotų rūsio patalpų sienų yra su defektais, t. y., ant rūsio patalpų sienų vizualiai matomi dažų atšokimai. PPV metu PrV informavo, kad defektai atsirado po to kai pavasarį patalpos buvo užlietos vandeniu, nes nėra įrengta drenažo sistema..

[274] PD 2 priedo „Paprastojo remonto aprašas“ (laida B, Tomas I) (TS-18, 54 psl.) nurodyti reikalavimai šviestuvams: ***LED šviestuvai, IP44, 19 W, 2200 lm, 4000 K*** (spalvinė temperatūra – 4000 K, elektrosaugos klasė – II). AI PPV metu nustatyta, kad sumontuoti šviestuvai *Pavo P LED* , kurių viešai prieinamoje informacijoje nurodyti parametrai: spalvinė temperatūra – 3000 K, , elektrosaugos klasė – I . PD 2 priedo

2021–2022 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[191], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Auditoujamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	3) dalis deklaruotų išlaidų nebuvo[275] faktiškai patirta. Taip PrV nesilaikė CK 6.200 str. 1 d., 6.689 str. 1 d. ir 2 d. bei projekto sutarties 2.2 p. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 9.3, 9.3.1 p. ir PAFT 405.1 ir 408 p. reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę[276]. Dėl nurodytų aplinkybių, vadovaujantis proporcingumo principu, tikrintame projekte taikytina 20 proc.[277] korekcija nuo EK deklaruotų rūsio sienų remonto išlaidų[278], dėl kurios klaida projekte – 4 286,76 Eur su PVM. Taip pat tikrintame projekte taikytina 494,52 Eur[279] su PVM korekcija dėl neįstatyto lango, TS neatitinkančios įrangos. Dėl nustatytų neatitikimų bendra klaida projekte – 4 781,28 Eur[280] su PVM (4 753,24 Eur tiesioginių ir 28,04 Eur netiesioginių išlaidų).			
12.	**(V) EX.28 PD nustatyta sąlyga, nepagrįstai ribojanti subrangovų pasitelkimą** VPĮ[281] 3 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad PO užtikrina, jog atliekant pirkimo procedūras būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, proporcingumo ir skaidrumo principų. 24 str. 5 d., be kita ko, nustatyta, kad PD turi būti reikalaujama, kad kandidatas ar dalyvis savo pasiūlyme nurodytų, kokius subrangovus, subtiekėjus ar subteikėjus jis ketina pasitelkti, ir gali būti reikalaujama, kad kandidatas ar	Rekomendacija neteikiama, nes CPVA veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.	2022-11-21 CPVA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmus.	–

„Paprastojo remonto aprašas“ (TS-19, 60 psl.) nurodyti reikalavimai LED monitoriui: ***LED monitorius 24“ colių*** (ekrano ryškumas – 350 cd/m2, maksimali skiriamoji geba 2560x1440 60 Hz, ekrano taško dydis 0.233 mm, dinaminio kontrastingumo koeficientas 80000:1, spalvų skaičius 1.07 biln, USB3.0 arba USB 2.0). AI PPV metu nustatyta, kad pristatytas *Dell* monitorius SE2416H, kurio pagal viešai prieinamą informaciją nurodytas monitoriaus ryškumas yra 250 cd/m^2, maksimali skiriamoji geba 1920x1080 60 Hz, ekrano taško dydis 0.275 mm, dinaminio kontrastingumo koeficientas 1000:1, spalvų skaičius 16.7 mln.,VGA.

[275] PD 2 priedo „Paprastojo remonto aprašas“ (laida B, Tomas I) rūsio patalpų langų ir durų keitimo žiniaraščio eilutėje Nr. 3 nurodyta: naujų PVC langų montavimas – 31 vnt. Bendrabučio fasado brėžiniuose taip pat nurodyta, kad rūsio patalpose turi būti montuojamas 31 PVC langas. 2022-06-02 AI PPV metu nustatyta, kad rūsio patalpose sumontuota 30 PVC langų.

[276] CPVA nebuvo atlikusi projekto Nr. 09.1.2-CPVA-V-721-03-0001 PPV, iki AI atliko audituojamo MP atranką.

[277] Atsižvelgiant į 273 išnašoje esančią informaciją, kyla rizika, kad tam tikru metu rūsio patalpos gali tapti apskritai nenaudojamos, todėl netinkamų finansuoti išlaidų projekte gali būti ir daugiau ir šios išlaidos negalėtų būti deklaruojamos EK.

[278] Korekcija apskaičiuota pagal statybos darbų sistemą „Sistela“.

[279] Pagal rangovo pateiktą sąmatą įrangos vertė 623,15 Eur. Atsižvelgiant į tai, kad dalis įrangos parametrų prastesni nei numatyta, finansinė korekcija apskaičiuojama proporcingai pagal atitinkančių ir neatitinkančių parametrų santykį.: sumontuotas šviestuvas Pavo P LED *neatitinka 2 parametrų iš 8, Dell* monitorius SE2416H, neatitinka 6 parametrų iš 13. Parametrai, kurių nurodyta įranga neatitinka, išdėstyti 274 išnašoje.

[280] Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP016 yra 4 781,28 Eur (4 753,24 Eur tiesioginių ir 28,04 Eur netiesioginių išlaidų).

[281] Redakcija, galiojusi nuo 2012-10-01 iki 2013-01-30.

2021–2022 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[191], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	dalyvis savo pasiūlyme nurodytų, kokiai pirkimo daliai vykdyti jis ketina pasitelkti subrangovus[282]. Audito metu nustatyta[283], kad PO, vykdydama VšP[284], PD nustatė sąlygą, nepagrįstai ribojančią[285] subrangovų pasitelkimą. Taip PrV nesilaikė VPĮ 3 str. 1 d. reikalavimo, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę. Vadovaujantis EK FK gairių 13 p., siūloma taikyti 5 proc. pirkimo sutarties vertės (17 232,39 Eur[286] su PVM) finansinę korekciją, dėl kurios klaida projekte yra 861,62 Eur[287] su PVM.			
13.	**(V) EX.31 Faktiškai atlikti rangos darbai neatitinka rangos sutartyje numatytų atlikti rangos darbų, dalis MP deklaruotų išlaidų nebuvo faktiškai patirtos** CK[288] 6.200 str. 1 d. nustatyta, kad šalys privalo vykdyti sutartį tinkamai ir sąžiningai. 6.205 str., be kita ko, nustatyta, kad sutarties neįvykdymu laikomos bet kokios iš sutarties atsiradusios prievolės neįvykdymas, įskaitant netinkamą įvykdymą. 6.689 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad užsakovas turi teisę kontroliuoti ir prižiūrėti atliekamų statybos darbų eigą ir kokybę, statybos darbų grafiko laikymąsi, rangovo tiekiamų medžiagų kokybę, užsakovo perduodamų medžiagų naudojimą. Ten pat 2 d., be kita ko, nustatyta, kad užsakovas, nustatęs nukrypimus nuo sutarties sąlygų, kurie gali pabloginti statybos darbų kokybę, ar kitus trūkumus, privalo apie tai nedelsdamas pranešti rangovui. Atsakomybės ir funkcijų taisyklių[289] 9.3 p., be kita ko, nustatyta, kad ĮI įsitikina, jog pagal projekto sutartį finansuojami darbai yra atlikti, prekės įsigytos ir paslaugos suteiktos. 9.3.1 p., be kita ko, nustatyta, kad ĮI nustato PrV teikiamų MP nurodytų išlaidų tinkamumą finansuoti ir deklaruoti EK.	Dėl nustatytų neatitikimų rekomendacija neteikiama, nes CPVA veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje. Papildomai rekomenduojame CPVA įsitikinti, kad daugiau rangos sutarčių keitimų, kurie nebuvo pasirašyti šalių narių, nebuvo atlikta, o nustačius neatitikimų imtis veiksmų, nustatytų PAFT 25 skirsnyje.	CPVA iš dalies sutinka su pastebėjimu. Visi argumentai bei pagrindžiantys dokumentai pateikti AI.	–

[282] Kasacinio teismo pažymėta, kad PO draudžiama riboti tiek jungtinę veiklą, tiek subrangą. PO PD negali nustatyti sąlygų, ribojančių subrangą, o gali tik iš tiekėjų reikalauti išviešinti subrangovus (LAT nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-43/2012).

[283] Projekte Nr. 06.1.1-TID-V-503-01-0004 tikrintas MP Nr. MP024, kurio vertė 1 921 419,02 Eur. Nustatyta detalaus testavimo metu.

[284] Tarptautinis atviro konkurso būdu vykdytas „Antrojo kelio statyba ruože Livintai–Gaižiūnai“ projektavimo ir statinio projekto vykdymo priežiūros paslaugų pirkimas Nr. 131961, paskelbimo data 2013-01-22.

[285] PD 34 p., be kita ko, nustatyta, kad tiekėjas ir ūkio subjektų grupės narys negali dalyvauti kituose pasiūlymuose kaip subtiekėjas. PD 21.1 p., be kita ko, nustatyta, kad tiekėjas turi teisę remtis kitų ūkio subjektų pajėgumais. Atsižvelgiant į tai, vertinama, kad PD 34 p. nepagrįstai riboja tiekėjų galimybę teikiant pasiūlymą sutarčiai vykdyti pasitelkti ir pasiūlyme kaip subrangovus nurodyti kitus tiekėjus ar susivienijusių bendrai veiklai asmenų grupės partnerius.

[286] 2019-11-27 sutarties Nr. SUT(DI)-584 suma, susijusi su projekto Nr. 06.1.1-TID-V-503-01-0004 tinkamų finansuoti išlaidų suma.

[287] Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP024 yra 84,70 Eur.

[288] Šeštoji knyga. Prievolių teisė. Redakcija, galiojusi nuo 2021-07-30 iki 2022-01-01.

[289] Redakcija, galiojusi nuo 2021-11-01 iki 2021-12-13.

2021–2022 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[191], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	PAFT[290] 405.1 p., be kita ko, nustatyta, kad išlaidos turi būti faktiškai patirtos, t. y. skirtos už patiektas prekes, suteiktas paslaugas, atliktus darbus sumokėti. 408 p. nustatyta, kad išlaidos turi atitikti PAFT, PFSA ir kituose teisės aktuose išdėstytus reikalavimus. Rangos sutarties[291] 2.1 p., be kita ko, nustatyta, kad darbai turi būti atlikti pagal techninį projektą[292]. Audito metu, atliekant PPV, nustatyta[293], kad: 1) dalis atliktų rangos darbų neatitiko[294] TP TS nustatytų reikalavimų;			

[290] Redakcija, galiojanti nuo 2021-04-27.

[291] 2020-05-18 statybos rangos sutartis Nr. SR (6.68)-221.

[292] 2018 m. TP Nr. PRI17021-XX-TP.

[293] Projekte Nr. 07.1.1-CPVA-R-905-91-0016 tikrintas MP Nr. MP009, kurio vertė 192 813,32 Eur. Nustatyta detalaus testavimo metu.

[294] (1) TP bylos PRI.17021-01,02-TP-TA-TS 2.8.1 dalyje „Cinkuota metalinė 6 m aukščio atrama“ be kita ko nurodyta, kad: (a) atramos durelių dydis 85 x 300 mm, (b) viršutinis atramos diametras 10 mm, apatinis 136 mm, (c) kūgiškumas 1:10 (viename m. atramos išplatėjimas į apačią 10 mm), (d) sienelės storis ne mažiau 3 mm, (e) padengimas cinko sluoksniu ne mažesnis nei 55 mk., (f) atrama turi tenkinti EN 40-5 ir EN 1461 standartų reikalavimus, o TP bylos PRI.17021-XX-TP-SP.SŽ-02 4 dalies „Šviestuvai“ 4.2 papunktyje nurodyta (g) atramos turi būti dažytos antracito spalva RAL 7043. 2022-09-12 ĮI pateikė 2022-08-30 UAB „Elektrobalt“ Nr. 18/10/2017 atitikties deklaraciją, tačiau iš deklaracijos pateiktos neįmanoma nustatyti objekto atitikimo TP parametrams.
(2) TP bylos PRI.17021-TP-01-A.TS-7 dalyje „Šlaitinių stogų bei fasadų elementų skardinimo darbai“ nurodyti parametrai ir techninės savybės (lakštų matmenys, dengiamas plotas, jungties aukštis, svoris kg/m², atsparumas lankstymui, korozijai, terminis atsparumas, atsparumas šalčiui, dangos sukibimas su pagrindu, atsparumas nusitrynimui, cinkavimo kiekis g/m). Audito metu, vertinant PrV pateiktą 2014-08-01 „Eksploatacinių savybių deklaraciją Nr. 03/PA/14/1“ nustatyta, kad iš joje pateiktos informacijos negalima įsitikinti nurodytų darbų atitikimu TP parametrams ir savybėms, t. y. pateiktoje deklaracijoje yra 13 skirtingų organinės dangos tipų. Be kita ko, siekiant ištaisyti nustatytą neatitikimą, 2022-09-12 ĮI pateikė 2021-03-30 Blanchotrapez Sp. z.o.o. sertifikatą Nr. 88684, tačiau jame nenurodyti parametrai bei standartai, todėl negalima nustatyti objekto atitikimo TP parametrams.
(3) TP bylos PRI.17021-XX-TP-BD.6-BAR dalyje „Teritorijos tvarkymo konstrukcijų sprendiniai“ be kita ko nurodyta „Sklypo teritorijos betoninių trinkelių danga: betono trinkelės 8,0 cm“. TP bylos PRI.17021-XX-TP-SP.SŽ-02 dalyje „Statybos darbų, gaminių ir medžiagų sąnaudų žiniaraštis SP.SŽ-02. Teritorijos tvarkymas“ 1.1; 1.2 ir 1.3 punktuose nurodyta „Betono trinkelės (analogas „Senamiesčio grindys“) <...> betono trinkelės 8,0 cm. 2022-06-16 PPV metu nustatyta, kad betono trinkelės 6,0 cm, t. y. neatitinka TP nurodyto parametro. Audito metu PrV pateikė 7 skirtingas 6 cm storio betono trinkelių „Eksploatacinių savybių deklaracijas“, taip pat pažymėtina, kad TP buvo numatytos ir 6 cm betono trinkelės (tik pėsčiųjų judėjimui), todėl nėra galimybės įsitikinti, kuri deklaracija yra faktiškai objekte panaudotų „Betono trinkelių dangos“ bei įvertinti jos atitikimą kitiems TP TS nurodytiems reikalavimams. Pažymėtina, kad siekiant paaiškinti nustatytą neatitikimą dėl trinkelės storio 2022-09-12 ĮI pateikė 2021-09-09 įformintą defektinį aktą, kuriuo keičiamas betono trinkelių storis iš 8 cm į 6 cm tačiau vadovaujantis rangos sutarties Nr. SR (6.68)-221 10.1 p. pakeitimas neįformintas susitarimu ar protokolu dėl darbų pakeitimo, nurodant darbų pavadinimus, vienetus, kiekius, ***techninius sprendinius*** (pavyzdžiui, brėžinius ir kita), ***įkainių/kainų nustatymo pagrindimą ir skaičiavimą*** (vadovaujantis 9.9.1 papunkčiu), todėl yra nevertinamas kol nebus gauti papildomi pagrindžiamieji dokumentai.
(4) TP bylos PRI.17021-TP-02-A.TS-12 dalyje „Sieninės sendintos klinkerio plytelės. Montavimo darbai“, be kita ko, nurodyta, kad klinkerio plytelės turi būti itin mažo vandens įgėrio (< 3 proc.), naudotinos tik turinčios kampinius elementus, spalva marga, tamsiai ruda – raudona, parenkama statybos metu. 2022-06-16 PPV metu nustatyta, kad kampinius elementus turinčios plytelės nebuvo naudotos, kampuose rastos plytelės buvo pjautos, matėsi jų šoninės briaunos. PrV pateiktoje 2017-06-02 deklaracijoje „Feldhaus Klinker Wir Gehören Zum Guten Ton.“ nurodyta spalvos grupė „antracitas“, tuo buvo įsitikinta ir 2022-06-16 PPV metu – objekte (pastatas un. Nr. 4394-0003-04054) fasado klinkerio plytelių spalva buvo tamsiai pilka, t. y. neatitinkanti TP nurodyto parametro. Deklaracijoje nurodytas plytelių vandens sugėrimas < 6 proc., t. y. neatitinka TP nurodyto plytelių vandens įgėrio rodiklio < 3 proc.
(5) TP bylos PRI.17021-01,02-TP-AS-TS 1 dalyje „Apsauginė signalizacija“ nurodytas objekto apsaugos pultas (centralė) ir skystųjų kristalų centralės valdymo klaviatūros darbo temperatūra „-10 + 55 ºC”. 2022-09-12 ĮI pateiktame dokumente „192 Zonen Alarmentrale“ „Installations – und programmieranleitung“ 1.4.1. p. nurodyta centralės darbinė temperatūra -20 ºC ... +50 ºC, neatitinka TP TS nurodyto parametro +55 ºC. Pažymėtina, kad iš deklaracijoje pateiktos informacijos neįmanoma nustatyti objekto atitikimo šiems TP parametrams: maitinimo įtampa, transformatorius, sąsajos kompiuteriui, apsaugos laipsnis.

2021–2022 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[191], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Auditoujamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	2) dalis deklaruotų išlaidų nebuvo faktiškai patirtos[295]. Taip PrV nesilaikė CK 6.200 str. 1 d., 6.205 str., 6.689 str. 1 d ir 2 d. bei rangos sutarties 2.1 p. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 9.3, 9.3.1 p., PAFT 405.1 p., 408 p. reikalavimai bei R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę[296]. Dėl nurodytų aplinkybių, vadovaujantis proporcingumo principu, tikrintame projekte taikytina 10 proc. pirkimo sutarties vertės (829 378,84 Eur su PVM) finansinė korekcija, dėl kurios klaida projekte 83 676,03 Eur[297] su PVM (82 937,88 Eur tiesioginių ir 738,15 Eur netiesioginių išlaidų).			

(6) TP bylos PRI.17012-02-TP-ŠV-TS dalyje „Vėdinimas“ nurodyta, kad montuojant vėdinimo sistemas vadovautis šiais standartais: LST 1678:2001 „Pastatų vėdinimas. Patalpos vidaus aplinkos projektavimo reikalavimai“; LST EN 12599:2013 „Pastatų vėdinimas. Atiduodamų naudoti oro kondicionavimo ir vėdinimo sistemų bandymo procedūros ir matavimo metodai“; LST EN 16798-3:2017 „Pastatų energinis naudingumas. Pastatų vėdinimas. 3 dalis. Negyvenamieji pastatai. Vėdinimo ir patalpų kondicionavimo sistemų eksploatacinių charakteristikų reikalavimai“; LST EN 12220:2001 „Pastatų vėdinimas. Ortakių tinklas. Bendrojo vėdinimo apvaliųjų jungčių matmenys. 2022-09-12 ĮI pateikė deklaraciją Nr. JSOCP-ESD022001, tačiau joje nepateikta duomenų apie gaminio atitikimą TP bylos PRI.17012-02-TP-ŠV-TS dalyje „Vėdinimas“ nurodytiems standartams LST 1678:2001, LST EN 12599:2013, LST EN 16798-3:2017, LST EN 12220:2001.

(7) TP bylos PRI.17021-01,02-TP-E-TS.1 2.1 dalyje „Elektros paskirstymo skydai“ nurodyti TS reikalavimai. Audito metu, t. y. 2022-09-12 ĮI pateikė 2021-05-11 UAB „Elektrobalt“ ES atitikties deklaraciją Nr. 21/05/0410 (E) kartu su 2022-08-25 techniniu aprašu Datasheet -CS-86/200, kuriame nurodyti parametrai: aukščiausia aplinkos temperatūra +40°C, santykinis drėgnumas lygus 75 proc., skydo spalva RAL 7035 pilka neatitinka TS nurodytų parametrų: aukščiausia aplinkos temperatūra +70°C, santykinis drėgnumas su galimybe kondensuotis 0-95 proc., spalva RAL 9001 balta.

(8) TP bylos PRI.17021-XX-TP-BD.6-BAR dalyje „Teritorijos tvarkymo konstrukcijų sprendiniai“ nurodyti „Metalinio tinklo tvoros T3“ TS reikalavimai. ĮI 2022-09-12 pateikė 2022-07-04 pardavėjo UAB „Kesko senukai“ 2022-07-04 dokumentą „Atitikties deklaracija“ Nr. SPC/32052, tačiau iš jo negalima nustatyti vartelių atitikimų TS nustatytiems reikalavimams (tvoros aukštis apie 2030 mm, panelio matmenys apie 2500x2030 mm, spalva tamsiai pilka RAL 7016).

(9) TP bylos PRI.17021-XX-TP-BD.6-BAR dalyje „Teritorijos tvarkymo konstrukcijų sprendiniai“ nurodyti „Vartelių T3“ TS reikalavimai. ĮI 2022-09-12 pateikė 2022-07-04 pardavėjo UAB „Kesko senukai“ 2022-07-04 dokumentą „Atitikties deklaracija“ Nr. SPC/32052, tačiau iš pateikto dokumento negalima nustatyti vartelių atitikimų TS nustatytiems reikalavimams (vartelių aukštis 2030 mm, plotis 1350 mm, spalva tamsiai pilka RAL 7016).

(10) TP bylos PRI.17021-01,02-TP-E-TS.1 dalyje „Elektrotechnikos“ nurodyti „Apšvietimo tinklų jungiklių“ TS reikalavimai. ĮI 2022-09-12 pateiktoje 2020-09-28 Eksploatacinių savybių deklaracijoje Nr. 20-01 nurodyta jungiklių / perjungiklių vardinė srovė 10 A, neatitinka TP TS nurodytos srovės reikalavimo 16 A, nurodyti standartai IEC 60669-1 9 ir IEC 60884-1 neatitinka TP TS nurodytos standarto IEC 669. Be kita ko, iš pateikto dokumento negalima įsitikinti gaminio atitikimu TS nustatytam reikalavimui – spalva balta.

(11) TP bylos PRI.17021-01,02-TP-E-TS.2 dalyje „Elektrotechnikos“ nurodyti „Paviršinių šviestuvų LED 18 W“ TS reikalavimai. ĮI 2022-09-12 pateikė atitikties deklaraciją Nr. 17-239, kurioje nurodytas antivandalinis atsparumas IK02 neatitinka TP TS nustatyto antivandalinio atsparumo parametro IK03.

(12) TP bylos PRI.17021-01,02-TP-E-TS.2 dalyje „Elektrotechnikos“ nurodyti „Paviršinių šviestuvų LED 28 W“ TS reikalavimai. ĮI 2022-09-12 pateikė EU atitikties deklaraciją Nr. 16-209, kurioje pateikti parametrai tokie kaip šviestuvo galia 27,5 W, neatitinka TP TS nustatyto parametro, t. y. šviestuvo galia 28 W.

(13) Vertinimo metu nustatyta, kad dėl objektų, nurodytų išnašose 1, 6-9 p. pateiktos atitikties deklaracijos/techniniai aprašai, kurių datos yra vėlesnės nei atliktų darbų akto Nr. 9 data (2021-11-30), o objektų išnašose 11 ir 12 p. pateiktos deklaracijos/techniniai aprašai yra be datų, todėl vertinama, kad atliktų darbų akto patvirtinimo metu deklaracijos/techniniai aprašai nebuvo teikti ir vertinti ir taip nesilaikyta TP TS nustatyto reikalavimo, kad atitikimo standartui liudijimai negali būti atskiriami nuo produktų, o identifikacija turi būti visiškai aiški. Be kita ko, nėra galimybės įsitikinti, kad tai sumontuotų objektų atitikties deklaracijos/techniniai aprašai.

[295] Tikrintame MP Nr. MP009, be kita ko, deklaruotos 10 vnt. atramų (L=4 m) išlaidos („Metalinių atramų, kurių masė iki 1 t, pastatymas, išgręžiant iškasas“ 2 729,61 Eur be PVM). 2022-06-16 AI atliekant PPV, PrV pateikė statybos darbų žurnalą, kuriame nurodyta „2021-09-16. Atramos L=4 m montavimas kiekis 10 vnt.“. PPV metu AI nustatė, kad objekte sumontuota 9 vnt., todėl vertinama, kad faktinis sumontuotų atramų kiekis neatitinka MP Nr. MP009 deklaruotų išlaidų, t. y. 1 vnt. išlaidos („Metalinių atramų, kurių masė iki 1 t, pastatymas, išgręžiant iškasas“ 272,96 Eur be PVM) faktiškai nebuvo patirtos. Siekiant ištaisyti nustatytą neatitikimą, 2022-10-24 ĮI pateikė trūkstamos sumontuotos atramos nuotrauką, kurioje atrama vizualiai atitinka kitas atramas, kurios buvo rastos PPV metu.

[296] CPVA nebuvo atlikusi projekto Nr. 07.1.1-CPVA-R-905-91-0016 PPV iki AI atliko auditoujamo MP atranką. Atsižvelgiant į tai, vertinama, kad kai ĮI atliks PPV, netinkamų finansuoti išlaidų projekte gali būti ir daugiau ir šios išlaidos negalėtų būti deklaruojamos EK.

[297] Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP009 yra 19 281,33 Eur (19 111,24 Eur tiesioginių ir 170,09 Eur netiesioginių išlaidų).

2021–2022 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[191], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
14.	**(V) EX.34 PD nustatyta sąlyga, nepagrįstai ribojanti subtiekėjų pasitelkimą** VPĮ[298] 17 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad PO užtikrina, kad vykdant pirkimą būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, proporcingumo, skaidrumo principų. 17 str. 3 d. nustatyta, kad planuojant pirkimus ir jiems rengiantis negali būti siekiama išvengti šiame įstatyme nustatytos tvarkos taikymo ar dirbtinai sumažinti konkurenciją. Laikoma, kad konkurencija yra dirbtinai sumažinta, kai pirkimu nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos tam tikriems tiekėjams. 88 str. 1 d. nustatyta, kad PO turi reikalauti, kad dalyvis savo pasiūlyme nurodytų, kokiai pirkimo sutarties daliai ir kokius subtiekėjus, jeigu jie yra žinomi, jis ketina pasitelkti[299]. Audito metu nustatyta[300], kad PO, vykdydama VšP[301], PD nustatė sąlygą, nepagrįstai ribojančią[302] subrangovų pasitelkimą. Taip PrV nesilaikė VPĮ 17str. 1 d. ir 3 d. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę. Vadovaujantis EK FK gairių 13 p., siūloma taikyti 5 proc. pirkimo sutarties vertės (40 000,00 Eur[303] su PVM) finansinę korekciją, dėl kurios klaida projekte yra 2 000,00 Eur[304] su PVM.	Rekomendacija neteikiama, nes CPVA veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.	2022-11-21 CPVA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmus.	–
15.	**(V) EX.38 CPVA, tikrindama ir tvirtindama APFP, nejsitikino projekto sutartyje nustatyto projekto SR pasiekimu, investicijų tęstinumo užtikrinimu ir APFP pateiktų duomenų teisingumu, neužtikrino APFP pateikimo ir patvirtinimo laiku** Atsakomybės ir funkcijų taisyklių[305] 9.3 p., be kita ko, nustatyta, kad ĮI įsitikina,	Rekomenduojame CPVA: 1) nustatyti PV papildomas kontrolės priemones, skirtas užtikrinti, kad APFP vertinimo metu SR pasiekimu būtų įsitikinta	Iš dalies sutinkame su pastebėjimu. 1. Nesutinkame, jog CPVA, atlikdama APFP vertinimą, nejsitikino SR pasiekimu, nes rėmėsi tik antriniais informacijos šaltiniais.	2022-12-30

[298] Redakcija, galiojusi nuo 2020-08-01 iki 2021-11-30.

[299] Kasacinio teismo pažymėta, kad PO draudžiama riboti tiek jungtinę veiklą, tiek subrangą. PO PD negali nustatyti sąlygų, ribojančių subrangą, o gali tik iš tiekėjų reikalauti išviešinti subrangovus (LAT nutartys, priimtos civilinėse bylose Nr. 3K-3-43/2012 ir Nr. 3K-3-415/2013). Vadovaujantis LAT formuojama praktika, tas pats ūkio subjektas gali būti nurodytas skirtingų tiekėjų pasiūlymuose kaip subtiekėjas. Taip pat tiekėjas, pateikęs pasiūlymą savarankiškai, ar pirkime dalyvaujantis jungtinės veiklos pagrindu, gali būti kitos įmonės, pateikusios pasiūlymą tame pačiame pirkime, subtiekėju, išskyrus tuos atvejus, kai turima pagrįstų įrodymų, kad toks ūkio subjektų elgesys turėtų būti kvalifikuojamas kaip draudžiamas susitarimas (pvz., LAT 2018-03-29 nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-112-690/2018).

[300] Projekte Nr. 11.0.1-CPVA-V-201-01-0023 tikrintas MP Nr. MP037, kurio vertė 30 685,26 Eur. Nustatyta detalaus testavimo metu.

[301] Tarptautinis atviro konkurso būdu vykdytas „Tarnybinių kelionių organizavimo paslaugų“ pirkimas Nr. 526018, paskelbimo data 2020-12-17.

[302] PD 7.2 p., be kita ko, nustatyta, kad bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, teikdamas pasiūlymą kaip atskiras tiekėjas ar ūkio subjektų grupės narys (jungtinės veiklos sutarties šalis), kitame pasiūlyme negali būti subtiekėjas (subteikėjas). PD 5.1 p. nustatyta, kad tiekėjas gali remtis kitų ūkio subjektų pajėgumais, kad atitiktų techninio ir (arba) profesinio pajėgumo reikalavimus, neatsižvelgiant į ryšio su tais ūkio subjektais teisinį pobūdį. Atsižvelgiant į tai, vertinama, kad PD 7.2 p. nepagrįstai riboja tiekėjų galimybę teikiant pasiūlymą sutarties vykdymui pasitelkti ir pasiūlyme subtiekėjais nurodyti kitus tiekėjus ar susivienijusių bendrai veiklai asmenų grupės partnerius.

[303] 2021-03-12 sutarties Nr. D4-42 suma, susijusi su projekto Nr. 11.0.1-CPVA-V-201-01-0023 tinkamų finansuoti išlaidų suma.

[304] Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP037 yra 26,85 Eur. Audito metu nustatyti faktai galimai turi įtakos ir kito projekto Nr. 12.0.1-CPVA-V202-01-0005 VšP Nr. 493758.

[305] Redakcija, galiojusi nuo 2019-02-06 iki 2020-05-22.

2021–2022 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[191], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	kad projekto sutartyje nustatyti projekto SR pasiekti. PAFT[306] 255 p., be kita ko, nustatyta, kad, nustatant SR, skaičiuojant pasiektas jų reikšmes ir atsiskaitant už juos, turi būti vadovaujamasi SR skaičiavimo aprašais. 257 p., be kita ko, nustatyta, kad už projekto sutartyje nustatytų SR pasiekimą PrV atsiskaito teikdamas APFP. 338 p., be kita ko, nustatyta, kad po projekto finansavimo pabaigos turi būti užtikrintas investicijų tęstinumas. 342 p., be kita ko, nustatyta, kad PrV per poprojektinį laikotarpį privalo teikti ĮI APFP. 344 p., be kita ko, nustatyta, kad ĮI gali paprašyti PrV APFP patikslinti ir (arba) atlikti PPV. Taip pat, be kita ko, nustatyta, kad ĮI per 30 d. nuo APFP gavimo iš PrV dienos ją patvirtina. SFMIS2014 naudotojo vadovo[307] 21 skyriuje, be kita ko, nustatyta, kad gavęs APFP, atsakingas ĮI darbuotojas ne vėliau kaip per 7 d. nuo jos gavimo ĮI dienos turi užregistruoti APFP duomenis SFMIS2014. CPVA PV[308] 15 p., be kita ko, nustatyta, kad atsakingas darbuotojas, ne vėliau kaip per 30 d. nuo APFP ar APFP patikslinimo gavimo dienos, patikrina, ar APFP duomenys pateikti laikantis teisės aktuose nustatytų reikalavimų, įsitikina, ar nėra aplinkybių įtakojančių suteiktą finansavimą. 17 p., be kita ko, nustatyta, kad jei PrV laiku nepateikia APFP, atsakingas darbuotojas per DMS išsiunčia PrV pranešimą, kuriame nustato APFP pateikimo terminą. Jeigu APFP per priminime nustatytą terminą yra nepateikiama, pakartotinis priminimas siunčiamas raštu. 52 p., be kita ko, nustatyta, kad visa su projektų priežiūra poprektiniu laikotarpiu susijusi dokumentacija saugoma projektų susirašinėjimo byloje. Audito metu nustatyta, kad CPVA: 1) tvirtindama APFP[309] ir fiksuodama SR[310] pasiekimą, netikrino SR pasiekimo	remiantis SR skaičiavimo aprašais ir juose nurodytais pirminiais šaltiniais; 2) įsitikinti SR Nr. R.N.501 pasiekimo reikšme, vadovaujantis Nacionalinių SR skaičiavimo apraše nurodytais reikalavimais; 3) atlikti pastebėjimo 2 p. nurodytų APFP vertinimą ir įsitikinti investicijų tęstinumo užtikrinimu ir PrV pateiktų duomenų teisingumu.	Atkreiptinas dėmesys, kad 2014–2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programą reglamentuojantys teisės aktai nenustato prievolės atliekant APFP nurodytų SR vertinimą, tikrinti pirminius informacijos šaltinius, o projekto vykdytojui pastaruosius teikti CPVA. SR skaičiavimo aprašuose yra nustatoma SR skaičiavimo metodika, kokie gali būti pirminiai informacijos šaltiniai, kuriuos turi turėti projekto vykdytojas ir kuriais remdamasis turi atsiskaityti CPVA už SR pasiekimą. Pažymėtina, kad CPVA, vertindama APFP deklaruojamų SR pasiekimą, įsitikina, kad skaičiuojant SR buvo taikoma teisinga jo skaičiavimo metodika – tokia, kokia ji nustatyta atitinkamo SR skaičiavimo apraše ir ar remiamasi teisingais pirminiais informacijos šaltiniais – tais, kurie nurodyti atitinkamo SR skaičiavimo apraše. Projekto vykdytojo teikiama laisvos formos pažyma/lydraštis, kurį rengiama vadovaujantis pirminiu informacijos šaltiniu, leidžia CPVA APFP vertinimo metu įsitikinti SR metodikos skaičiavimo teisingumu (tai parodo CPVA atlikti ir atliekami ataskaitų po projekto užbaigimo tikslinimai, kuomet buvo aiškinamasi rodiklių skaičiavimo metodikos teisingumu). Minėti CPVA teikiami dokumentai taip pat leidžia įsitikinti, kad deklaruojama SR reikšmė surinkta iš to informacijos šaltinio, iš kurio turi būti renkama (tai yra nurodoma pažymoje/lydraštyje). Be to, dar kartą pastarasis aspektas gali būti patikrinamas atliekant projekto patikrą vietoje. 2014–2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programą reglamentuojantys teisės aktai nenustato prievolės CPVA atlikti patikrą vietoje projekto tęstinumo laikotarpiu, todėl, CPVA, siekiant optimizuoti ES fondų investicijų lėšomis finansuojamų projektų poprojektiniu laikotarpiu tikrinimą, taiko statistine analize ir rizikos valdymu pagrįstas tikrinimo procedūras. Projektai patikroms	

[306] Redakcijos, galiojusios: nuo 2019-05-17 iki 2019-06-25, nuo 2021-01-29 iki 2021-04-26 ir galiojanti nuo 2021-04-27.

[307] Redakcijos, galiojusios nuo 2020-01-29 iki 2020-09-15.

[308] Projektų priežiūros poprojektiniu laikotarpiu vykdymo procedūra (3.1.10), patvirtinta CPVA direktoriaus 2016-06-06 įsakymu Nr. 2016/8-117 (CPVA direktoriaus 2021-01-12 įsakymo Nr. 2021/8-5 redakcija).

[309] Projekto Nr. 06.1.1-TID-V-501-01-0002 2019-01-23 APFP Nr. APFP-002, patvirtinta 2019-06-19.

[310] SR Nr. R.N.501-06.1.1-TID-V-501 „Sugaištas kelionių automobilių keliais TEN-T tinkle laikas“.

2021–2022 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[191], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	pirminių šaltinių[311] ir neįsitikino SR pasiekimu[312]; 2) tvirtindama APFP[313] neįsitikino investicijų tęstinumo užtikrinimu ir PrV pateiktų duomenų teisingumu[314]; 3) neužtikrino APFP pateikimo laiku[315]; 4) neužtikrino savalaikio APFP užregistravimo[316] ĮI;		vietoje yra atrenkami taikant Projektų atrankos metodiką patikrai vietoje poprojektiniu laikotarpiu pagal aiškiai aprašytus kriterijus, kurie apima ir rodiklių pasiekimą. Sutinkame, jog CPVA taikoma SR vertinimo tvarka, vertinant laisvos formos pažymą, nėra aiškiai aprašyta CPVA Projektų priežiūros poprojektiniu laikotarpiu vykdymo procedūroje (3.1.10), patvirtintoje CPVA	

[311] Audito metu 2022-09-12 mainavietėje CPVA pateikė paaiškinimus ir, be kita ko, nurodė, kad, vertindama rodiklio pasiekimą, neprašo pateikti SR pasiekimą įrodančių pirminių šaltinų. CPVA, vertindama rodiklio pasiekimą, vadovavosi PrV pateikta 2019-01-23 pažyma Nr. 6-46. Pažymėtina, kad pagal Nacionalinių SR skaičiavimo aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2015-07-02 įsakymu Nr. 3-285(1.5 E) (redakcija, galiojusi nuo 2019-05-28 iki 2019-06-27), SR Nr. R.N.501 pasiekimą įrodantis pirminis šaltinis yra PrV atlikto tyrimo (vertinimo) ataskaita. CPVA 2022-10-13 mainavietėje papildė paaiškinimą, be kita ko, nurodydama, kad CPVA pirminius rodiklių pagrindimo dokumentus tikrina, atliekant PPV poprojektiniu laikotarpiu, o deklaruojant rodiklio pasiekimą kartu su APFP prašoma pateikti SR pasiekimą pagrindžiantį dokumentą – laisvos formos pažymą, kurioje nurodoma ši informacija: (1) projekto numeris, (2) SR už kurį atsiskaitoma, (3) SR matavimo laikotarpis (4) faktiškai pasiekta SR reikšmė, (5) pirminiai šaltiniai, pagal kuriuos suskaičiuotas SR, (6) jeigu taikoma, pažymėta, ar skaičiuojant SR įtraukti tik unikalūs asmenys. Pažyma turi būti patvirtina PrV įstaigos vadovo arba jo įgalioto asmens. Audito metu nustatyta, kad pagal SFMIS2014 duomenis, CPVA nėra atlikusi vertinto PPV poprojektiniu laikotarpiu. Taip pat pažymima, kad CPVA nurodyta SR vertinimo tvarka, kai vertinama laisvos formos pažyma, o ne vertinami pirminiai SR pasiekimą pagrindžiantys dokumentai nėra aiškiai aprašyta CPVA Projektų priežiūros poprojektiniu laikotarpiu vykdymo procedūroje, patvirtintoje CPVA direktoriaus 2016-06-06 įsakymu Nr. 2016/8-117 (CPVA direktoriaus 2021-01-12 įsakymo Nr. 2021/8-5 redakcija).

[312] Audito metu 2022-09-19 mainavietėje CVPA pateikė 2019 m. kovo mėn. VšĮ Transporto kompetencijų agentūros (iki 2019 m. VšĮ Kelių ir transporto tyrimo institutas) atlikto vertinimo ataskaitą „Eismo intensyvumo apskaita valstybinės reikšmės keliuose 2018 m.“. Patikrinus SR Nr. R.N.501 apskaičiavimui (pagal Nacionalinių SR skaičiavimo aprašą SR skaičiuojamas pagal formulę: (N*L*365)/(V*1000000) kur: N – vidutinis metinis paros eismo intensyvumas, aut./parą; V – vidutinis kelionės greitis, km/val.; L – rekonstruoto ar nutiesto kelio ruožo ilgis, km) naudotus duomenis (vidutinis metinis paros eismo intensyvumas ir vidutinis kelionės greitis), nustatyta, kad vidutinis metinis paros eismo intensyvumas ataskaitoje nurodytas didesnis (19 329 aut./parą) nei PrV pateiktoje 2019-01-23 pažymoje Nr. 6-46 (18 360 aut./parą). Audito metu CPVA nepateikė informacijos ir pagrindžiančių dokumentų dėl nustatyto neatitikimo bei 2022-10-13 mainavietėje pateiktame paaiškinime, be kita ko, nurodė, kad kreipsis į PrV paaiškinimo dėl audito metu nustatyto duomenų nesutapimo.

[313] Projektų APFP: Nr. 08.1.3-CPVA-R-609-71-0015, 2021-02-15 APFP Nr. APFP-001; Nr. 08.1.3-CPVA-R-609-01-0036, 2021-09-06 APFP Nr. APFP-001; Nr. 08.1.3-CPVA-R-609-11-0006, 2021-06-11 APFP Nr. APFP-001.

[314] 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.1.3-CPVA-R-609 „Pirminės asmens sveikatos priežiūros veiklos efektyvumo didinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2017-11-17 įsakymu Nr. V–1291 (redakcija, galiojanti nuo 2018-04-13), 12 p., be kita ko, nustatyta, kad remiamos veiklos, susijusios su asmens sveikatos priežiūros įstaigų, teikiančių pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugas, veikla. Audito metu nustatyta, kad PrV yra licencijuojamas paslaugas (medicinos paslaugas) teikiantys subjektai, tačiau CPVA nepateikė informacijos ir pagrindžiančių dokumentų, kaip, tikrinant ir tvirtinant APFP, įsitikino APFP pateiktų duomenų teisingumu ir veiklos, kuriai įgyvendinti buvo skirtos investicijos, tęstinumu.

[315] Audito metu nustatyta, kad APFP pateiktos vėliau nei projekto sutartyje nustatytas APFP pateikimo terminas: 1) 2019-02-13 projekto sutarties Nr. 08.1.3-CPVA-R-609-11-0006 1 pr. 7.1 p., be kita ko, nustatyta, kad APFP teikiamos kasmet per 30 dienų praėjus kiekvieniems metams po projekto finansavimo pabaigos. Pagal SFMIS2014 ir DMS duomenis nustatyta, kad projekto įgyvendinimo pabaigos data 2019-08-08. Už laikotarpį nuo 2019-08-09 iki 2020-08-08 APFP turėjo būti pateikta iki 2020-09-07, tačiau audito metu nustatyta, kad už nurodytą laikotarpį APFP Nr. APFP-001 pateikta 2021-06-11, CPVA patvirtino APFP 2021-06-11. Audito metu nustatyta, kad CPVA 2020-12-17 ir 2021-04-19 DMS pranešimais bei 2021-06-04 raštu Nr. 2021/2-3437 informavo PrV, kad nėra pateikta ataskaita; 2) 2021-01-04 projekto sutarties Nr. 08.1.3-CPVA-R-609-31-0002 1 pr. 7.1 p., be kita ko, nustatyta, kad APFP teikiamos kasmet per 30 dienų praėjus kiekvieniems metams po projekto finansavimo pabaigos. Pagal SFMIS2014 ir DMS duomenis nustatyta, kad projekto įgyvendinimo pabaigos data 2019-10-29. Už laikotarpį nuo 2019-10-30 iki 2020-10-29 turėjo būti pateikta iki 2020-11-28, tačiau audito metu nustatyta, kad už nurodytą laikotarpį APFP Nr. APFP-001 pateikta 2021-01-20, o CPVA patvirtino APFP 2021-02-23. Audito metu nustatyta, kad CPVA DMS neteikė pranešimų PrV apie vėluojamą pateikti APFT.

[316] Audito metu nustatyta, kad APFP pateiktos pagal projekto sutartyje nustatytą APFP pateikimo terminą, tačiau CPVA neužregistravo jų laiku: 1) projekto Nr. 06.2.1-TID-V-507-01-0004 APFP Nr. APFP-001 už laikotarpį nuo 2019-01-01 iki 2019-12-31 DMS pateikta 2020-01-30. Pagal SFMIS2014 duomenis nustatyta, kad būsena „Tikrinama ĮI“ suteikta 2020-01-30, tačiau būsena „Užregistruota“ suteikta 2020-09-14 ir 2021-01-29 pakeista į „Tikslinama PV“. CPVA patvirtino APFP Nr. APFP-01 2021-03-25; 2) projekto Nr. 06.2.1-TID-R-511-01-0005 APFP Nr. APFP-001 už laikotarpį nuo 2019-04-06 iki 2020-04-05 DMS pranešimu CPVA pateikta 2020-05-22, tačiau CPVA APFP Nr. APFP-001 neužregistravo ir pranešimą perskaitė 2022-08-22. Pakartotinai APFP Nr. APFP-001 DMS pateikta ir užregistruota 2021-01-19. CPVA patvirtino APFP 2021-01-22. T. y., nebuvo laikomasi SFMIS2014 naudotojo vadovo 21 skyriuje nustatytos tvarkos.

2021–2022 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[191], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	5) neužtikrino audito sekos[317]. Taip CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 9.3 p., PAFT 255, 257, 338, 342 ir 344 p. nustatyti reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę ir 125 str. 4 d. d p. reikalavimas, pagal kurį VI nustato procedūras, užtikrinančias, kad visi su išlaidomis ir auditais susiję dokumentai, reikalingi tinkamai audito sekai garantuoti, būtų saugomi laikantis 72 str. g p. reikalavimų.		direktoriaus 2016-06-06 įsakymu Nr. 2016/8-117 (CPVA direktoriaus 2021-01-12 įsakymo Nr. 2021/8-5 redakcija) bei nėra dokumentuota kaip taikomos praktikos sprendimas. Atsižvelgiant į tai, vidaus procedūrose nustatyta tvarka parengsime taikomos praktikos sprendimą, kuriame aprašysime taikomą tvarką. Patvirtinus taikomos praktikos sprendimą bus įtvirtina, kad SR vertinimas remiantis laisvos formos pažymos informacija. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad analogiškas preliminarus VK pastebėjimas buvo pateiktas dėl 2007 – 2013 metų ES struktūrinės paramos projektų APFP vertinimo (2014 m.). Pažymėtina, kad 2014–2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programą reglamentuojantys teisės aktai nenustatė kitokios APFP vertinimo tvarkos, todėl CPVA taikoma projektų priežiūros poprojektiniu laikotarpiu praktika iš esmės nepasikeitė. 2. Nesutinkame, jog CPVA, atlikdama APFP, neįsitikino investicijų tęstinumo užtikrinimu ir PrV pateiktų duomenų teisingumu. Pažymime, kad Projekto vykdytojas patvirtinęs APFP DMS deklaruoja, kad APFP pateikti duomenys yra teisingi. DMS naudotojas per DMS teikiamus dokumentus ir duomenis teikimo metu turi pasirašyti elektroniniu parašu. Tikrinant APFP vertinama projekto vyktojo pateikta faktinė informacija APFP ir prie jos pridedamuose dokumentuose. APFP nustačius klaidingą informaciją ar kilus įtarimui dėl pateiktos informacijos teisingumo yra tikrinami CPVA turimi projekto dokumentai, viešai prieinama informacija, jeigu to nepakankama - prašoma projekto vykdytojo papildomos informacijos. Be to, dar kartą pastarasis aspektas gali būti patikrinamas atliekant projekto patikrą vietoje. 2014–2020 metų ES fondų investicijų veiksmų programą reglamentuojantys teisės aktai nenustato prievolės CPVA atlikti patikrą vietoje projekto tęstinumo laikotarpiu, todėl, CPVA, siekiant optimizuoti ES fondų investicijų lėšomis finansuojamų projektų poprojektiniu laikotarpiu	

[317] Tikrinant projekto Nr. 08.1.3-CPVA-R-609-31-0002 2021-01-20 APFP Nr. APFP-01 pateikimą ir patvirtinimą, nustatyta, kad CPVA per DMS nesiuntė pranešimo PrV apie APFP nepateikimą laiku. Audito metu CPVA, be kita ko, 2022-08-24 mainavietėje pateiktame paaiškinime nurodė, kad priminimas galėjo būti siunčiamas el. paštu dėl to, kad tuo metu galėjo būti neužtikrintos DMS funkcinės galimybės; keitėsi darbuotojai, atsakingi už APFF priežiūrą ir vertinimą, todėl priminimas galimai liko darbuotojo, kuris CPVA nebedirba, el. pašte.

2021–2022 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[191], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
			tikrinimą, taiko statistine analize ir rizikos valdymu pagrįstas tikrinimo procedūras. Projektai patikroms vietoje yra atrenkami taikant Projektų atrankos metodiką patikrai vietoje poprojektiniu laikotarpiu pagal aiškiai aprašytus kriterijus, kurie apima investicijų tęstinumo užtikrinimo atžvilgiu svarbius kriterijus. Papildoma kontrolės priemonė – atrinktų projektų patikros vietoje poprojektiniu laikotarpiu vykdymas, taikant Projektų atrankos metodiką patikrai vietoje poprojektiniu laikotarpiu, užtikrina sisteminį požiūrį siekiant įsitikinti investicijų tęstinumo užtikrinimu.	
16.	**(V) EX.40 Atlikti rangos darbai neatitinka rangos sutartyje numatytų atlikti darbų, neužtikrintas horizontaliųjų principų laikymasis** CK[318] 6.200 str. 1 d. nustatyta, kad šalys privalo vykdyti sutartį tinkamai ir sąžiningai. 6.205 str., be kita ko, nustatyta, kad sutarties neįvykdymu laikomos bet kokios iš sutarties atsiradusios prievolės neįvykdymas, įskaitant netinkamą įvykdymą. 6.689 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad užsakovas turi teisę kontroliuoti ir prižiūrėti atliekamų statybos darbų eigą ir kokybę, statybos darbų grafiko laikymąsi, rangovo tiekiamų medžiagų kokybę, užsakovo perduodamų medžiagų naudojimą. Ten pat 2 d., be kita ko, nustatyta, kad užsakovas, nustatęs nukrypimus nuo sutarties sąlygų, kurie gali pabloginti statybos darbų kokybę, ar kitus trūkumus, privalo apie tai nedelsdamas pranešti rangovui. Atsakomybės ir funkcijų taisyklių[319] 9.3.1 p., be kita ko, nustatyta, kad ĮI nustato PrV teikiamų MP nurodytų išlaidų tinkamumą finansuoti ir deklaruoti EK. PAFT[320] 66.4 p., be kita ko, nustatyta, kad projektas turi atitikti horizontaliuosius (nediskriminavimo) principus. 408 p. nustatyta, kad išlaidos turi atitikti PAFT, PFSA ir kituose teisės aktuose išdėstytus reikalavimus. PFSA[321] 24 p., be kita ko, nustatyta, kad kiekvienoje savivaldybėje, vadovaujantis STR 2.03.01:2001[322] ir kituose norminiuose statybos techniniuose dokumentuose nustatytais reikalavimais, žmonėms, turintiems negalią, turi būti pritaikyti ne mažiau kaip vieni pagal PFSA finansuojami bendruomeniniai vaikų globos namai.	Rekomendacija neteikiama, nes CPVA veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.	2022-12-01 CPVA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmus.	–

[318] Šeštoji knyga. Prievolių teisė. Redakcija, galiojusi nuo 2021-01-23 iki 2021-06-30.

[319] Redakcija, galiojusi nuo 2021-12-14 iki 2022-04-01.

[320] Redakcija, galiojanti nuo 2021-04-27.

[321] 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 8 prioriteto „Socialinės įtraukties didinimas ir kova su skurdu“ įgyvendinimo priemonės Nr. 08.1.1-CPVA-V-427 „Institucinės globos pertvarka: investicijos į infrastruktūrą“ projektų finansavimo sąlygų aprašą Nr. 1, patvirtintas socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018-08-31 įsakymu Nr. A1-457. Redakcija, galiojanti nuo 2021-10-09.

[322] Aplinkos ministro 2019-11-04 įsakymu Nr. D1-653 STR 2.03.01:2001 pripažintas netekusiu galios nuo 2020-01-01 ir patvirtintas naujas STR 2.03.01:2019, kuris įsigaliojo nuo 2020-01-01.

2021–2022 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[191], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	STR 2.03.01:2019[323] 37 p., be kita ko, nustatyta, kad mažiausias durų laisvasis plotis turi būti 850 mm. 40 p., be kita ko, nustatyta, kad gyvenamuosiuose pastatuose ir patalpose durys turi atitikti šio reglamento 37 p. reikalavimus. Projekto sutarties[324] 2.2 p. nustatyta, kad šalys susitaria, kad PAFT ir vėlesni jų pakeitimai yra Projekto sutarties sąlygos. Projekto sutarties 1 priedo 8.2.2 p., be kita ko, nustatyta, kad, įkuriant bendruomeninius vaikų globos namus, bus įgyvendinti PFSA 24 p. nurodyti reikalavimai, bus statomas vieno aukšto gyvenamasis namas, kuris bus pritaikomas žmonių su negalia reikmėms, vadovaujantis tai reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais. Rangos sutarties[325] 3.2.6 p., be kita ko, nustatyta, kad PD (įskaitant pirkimų sąlygų paaiškinimus, patikslinimus ir pan., jeigu tokių bus pirkimo procedūrų metu) yra rangos sutartį sudarantys dokumentai[326]. Audito metu, atliekant PPV, nustatyta[327], kad atlikti rangos darbai neatitiko[328] rangos sutarties reikalavimų, taip neužtikrinant ir horizontaliųjų principų laikymosi[329]. Taip PrV nesilaikė CK 6.200 str. 1 d., 6.689 str. 1 d ir 2 d. bei Projekto sutarties 2.2 p. ir 1 priedo 8.2.2 p. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti PAFT 66.4 ir 408 p. reikalavimai bei R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę[330]. Dėl nurodytų aplinkybių preliminari klaida projekte yra 4 957,97 Eur[331] su PVM (4 915,21 Eur tiesioginių ir 42,76 Eur netiesioginių išlaidų).			

[323] Redakcija, galiojanti nuo 2020-01-01.

[324] 2020-04-09 projekto sutartis Nr. 08.1.1-CPVA-V-427-03-0005.

[325] 2021-05-27 statybos rangos sutartis Nr. SRV-226.

[326] Pirkimo „Gyvenamosios paskirties (Įvairių socialinių grupių asmenims) pastato V. Kudirkos g. 108, Biržuose, statybos darbai“ sąlygų (pirkimo Nr. 528982) 9.3 p., be kita ko, nustatyta, kad papildomi pirkimo dokumentai (paaiškinimai ar pataisymai) yra neatsiejama PD dalis. Audito metu nustatyta, kad 2021-04-19 tiekėjas pirkimo konkurso metu pateikė PO paklausimą CVP IS priemonėmis (pranešimo Nr. 9397589), kuriame, be kita ko, nurodė, kad vidaus durys pagal langų ir durų specifikaciją SS19053-01-TP-SA.B-05 nurodytos 900 mm pločio, bet tokio pločio durys netiks neįgaliųjų pravažiavimui. 2021-04-21 PO CVP IS priemonėmis (pranešimo Nr. 9406871) informavo tiekėjus, kad padaryta klaida - durų varčios turi būti mažiausiai 850 mm pločio, angos – mažiausiai 950 mm pločio.

[327] Projekte Nr. 08.1.1-CPVA-V-427-03-0005 tikrintas MP Nr. MP009, kurio vertė 46 543,99 Eur. Nustatyta detalaus testavimo metu.

[328] AI PPV metu (2022-09-08), tikrinant gyvenamosios paskirties pastato (bendruomeninių vaikų globos namų) vidaus duris, nustatyta, kad durų varčia 800 mm, o anga – 900 mm. Pažymima, kad AI PPV metu vidaus durys dar nebuvo įstatytos. Atsižvelgiant į tai, vertinama, kad atlikti rangos darbai neatitinka rangos sutarties reikalavimų, nes PD (įskaitant pirkimų sąlygų patikslinimus) yra rangos sutartį sudarantys dokumentai.

[329] AI PPV metu, be kita ko, nustatė, kad gyvenamosios paskirties pastato (bendruomeninių vaikų globos namų) vidaus durys nėra pritaikytos žmonėms su negalia, kadangi neatitinka STR 2.03.01:2019 37 p. nurodytų reikalavimų. Vertinama, kad projekto įgyvendinimo metu nebuvo užtikrintas horizontaliųjų principų laikymasis.

[330] CPVA nebuvo atlikusi projekto Nr. 08.1.1-CPVA-V-427-03-0005 patikros vietoje iki AI atliko audituojamo MP atranką.

[331] Statistinės klaidos tikrintame MP Nr. MP009 nėra.

2021–2022 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[191], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Auditoujamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
17.	**(V) EX.56 PD nustatyta sąlyga, nepagrįstai ribojanti galimybę tiekėjams teikti paraiškas individualiai ir kaip ūkio subjektų grupės dalyviams skirtingose pirkimo dalyse, atliktas esminis pirkimo sutarties keitimas** VPĮ[332] 17 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad PO užtikrina, kad vykdant pirkimą būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, proporcingumo ir skaidrumo principų. 17 str. 3 d., be kita ko, nustatyta, kad planuojant pirkimus ir jiems rengiantis negali būti siekiama dirbtinai sumažinti konkurenciją. Laikoma, kad konkurencija yra dirbtinai sumažinta, kai pirkimu nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos tam tikriems tiekėjams. 40 str. 9 d. nustatyta, kad tiekėjas gali pateikti tik vieną pasiūlymą, o jeigu pirkimo objektas suskaidytas į dalis, kurių kiekvienai numatoma sudaryti atskirą pirkimo sutartį, tiekėjas PO gali pateikti po vieną pasiūlymą dėl vienos, kelių ar visų pirkimo objekto dalių, kaip nurodo PO, išskyrus atvejus, kai PD leidžiama pateikti alternatyvius pasiūlymus. 89 str. 1 d. 5 p., be kita ko, nustatyta, kad pirkimo sutartis jos galiojimo laikotarpiu gali būti keičiama neatliekant naujos pirkimo procedūros pagal šį įstatymą, kai pakeitimas, neatsižvelgiant į jo vertę, nėra esminis, kaip nustatyta šio straipsnio 4 dalyje. 89 str. 4 d. 1 p., be kita ko, nustatyta, kad pirkimo sutarties pakeitimas jos galiojimo laikotarpiu laikomas esminiu, kai pakeitimu nustatoma tokia nauja sąlyga, kurią įtraukus į pradinį pirkimą būtų galima priimti kitų kandidatų paraiškų, dalyvių pasiūlymų ar pirkimas sudomintų daugiau tiekėjų. Ten pat 2 p., be kita ko, nustatyta, kad pakeitimas taip pat laikomas esminiu, kai dėl jo ekonominė pirkimo sutarties pusiausvyra pasikeičia tiekėjo, su kuriuo sudaryta ši sutartis, naudai taip, kaip nebuvo aptarta pradinėje sutartyje. Pirkimo sutarties[333] 10.1 p., be kita ko, nustatyta, kad sutartis įsigalioja tiekėjui pateikus galiojantį sutarties įvykdymo užtikrinimą. 11.1 p., be kita ko, nustatyta, kad tiekėjas privalo pateikti užsakovui pirkimo sutarties įvykdymo užtikrinimą sumai, ne mažesnei nei 10 proc. pirkimo sutarties vertės. 11.2 p., be kita ko, nustatyta, kad jei pirkimo sutartis galioja ilgiau kaip vienerius metus, tiekėjo pateikiamas pirkimo sutarties įvykdymo užtikrinimo dokumentas gali galioti trumpiau nei iki 30 (trisdešimtos) kalendorinės dienos, po pirkimo sutartyje numatyto, vėliausio sutartinių įsipareigojimų vykdymo termino pabaigos, bet likus ne mažiau nei 20 (dvidešimt) kalendorinių dienų iki pirkimo sutarties įvykdymo užtikrinimo dokumento galiojimo termino pabaigos, tokio dokumento galiojimas privalo būti pratęstas.	Rekomendacija neteikiama, nes CPVA veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.	CPVA nesutinka su pateiktu pastebėjimu. Visi argumentai pateikti AI.	–

[332] Redakcija, galiojusi nuo 2018-08-01 iki 2018-12-31.

[333] 2019-05-23 pirkimo sutartis Nr. CPO123628.

2021–2022 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[191], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Auditoujamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Audito metu nustatyta[334], kad: 1) CPO, vykdydama VšP[335], siekiant sukurti DPS, PD nustatė sąlygą, nepagrįstai ribojančią galimybę tiekėjams teikti paraiškas individualiai ir kaip ūkio subjektų grupės dalyviams skirtingoms pirkimo objekto dalims[336], siekiant prisijungti prie DPS ir dalyvauti teikiant pasiūlymus konkretiems pirkimams. Taip CPO nesilaikė VPĮ 17 str. 1 d., 3 d. ir 40 str. 9 d. reikalavimų, dėl to neužtikrinta, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę[337]. 2) PO atliko[338] esminį pirkimo sutarties keitimą, leisdama tiekėjui pirkimo sutartį vykdyti kitomis nei nustatytomis pradinėje pirkimo sutartyje sąlygomis, kurias įtraukus į pradinį pirkimą būtų galima priimti kitų dalyvių pasiūlymų ar pirkimas sudomintų daugiau tiekėjų ir dėl kurio ekonominė pirkimo sutarties pusiausvyra pasikeitė tiekėjo naudai taip, kaip nebuvo aptarta pradinėje sutartyje. Taip PrV nesilaikė VPĮ 17 str. 1 d., 3 d. ir 89 str. 1 d. 5 p. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę[339].			

[334] Projekte Nr. 07.1.1-CPVA-R-904-31-0007 tikrintas MP Nr. MP017, kurio vertė 555 259,90 Eur; projekte Nr. 07.1.1-CPVA-R-904-21-0012 tikrintas MP Nr. MP011, kurio vertė 1 156 564,56 Eur. Nustatyta detalaus testavimo metu.

[335] Tarptautinis riboto konkurso būdu vykdytas statinio statybos techninės priežiūros paslaugų centralizuotas viešasis pirkimas, taikant DPS (pirkimas Nr. 415558, paskelbtas – 2018-12-20).

[336] PD A dalies 11.2 p. nustatyta, kad tiekėjas gali pateikti tik vieną paraišką (individualiai arba kaip ūkio subjektų grupės dalyvis). Jei tiekėjas pateikia daugiau nei vieną paraišką (kaip savarankiškai veikiantis subjektas, kaip savarankiškai veikiantis subjektas ir kaip partneris, kaip partneris keliose paraiškose), visos tokios paraiškos bus atmestos. Vertinama, kad ši nuostata apribojo galimybę tiekėjams teikti paraiškas vienose dalyse savarankiškai, o kitose (ne tose pačiose) pirkimo dalyse kartu su jungtinės veiklos partneriais, kadangi remiantis PD A dalies 11.2 p., pateikus dvi paraiškas (t. y. vieną savarankiškai, kitą kaip ūkio subjektų grupės dalyviui), jos abi būtų atmestos.

[337] CPVA nebuvo atlikusi VšP Nr. 415558, kurio pagrindu sukurta DPS, patikros iki AI atliko audituojamo MP atranką.

[338] PD C dalies 2 priedo 11.1 p. nurodyta, kad tiekėjas kartu su pirkimo sutartimi privalo pateikti užsakovui pirkimo sutarties įvykdymo užtikrinimą – Lietuvoje ar užsienyje registruoto banko garantiją ar draudimo bendrovės laidavimo raštą sumai ne mažesnei nei 10 proc. pirkimo sutarties vertės; šis užtikrinimas turi būti besąlyginis ir neatšaukiamas ir galioti ne trumpiau kaip iki 30 kalendorinės dienos po pirkimo sutartyje numatyto vėliausio tiekėjo sutartinių įsipareigojimų vykdymo termino pabaigos. Audito metu nustatyta, kad užsakovas, formuodamas užsakymą CPO, nurodė, kad pirkimo sutartis įsigalioja nuo to momento, kai ją pasirašo abi pirkimo sutarties šalys ir tiekėjas pateikia jos įvykdymo užtikrinimą. CPO 2022-12-23 el. laišku pateikė sutartinių įsipareigojimų įvykdymo laidavimo draudimą Nr. 1551/9100447, kuris galiojo nuo 2019-05-14 iki 2021-05-14. Audito metu nustatyta, kad, remiantis rangos sutarties Nr. SR-0221 papildomu susitarimu Nr. SR1-129 (2021-05-03), buvo pratęstas rangos darbų atlikimo terminas iki 2021-09-04; remiantis pirkimo sutarties Nr. CPO123628 2019-06-09 papildomu susitarimu Nr. SR1-180 atitinkamai buvo pratęstas techninės priežiūros paslaugų teikimo terminas. Atsižvelgiant į tai, kad audito metu nepateiktas pirkimo sutarties įvykdymo užtikrinimo priemonės pratęsimas, kaip tai reikalaujama pirkimo sutarties 11.2 p., vertinama, kad atliktas esminis sutarties keitimas, kuris pažeidė lygiateisiškumo, nediskriminavimo ir skaidrumo principus. Taip pat vertinama, kad jeigu pradiniame pirkime būtų nustatyta, kad sutarties užtikrinimas ir/ar jo pratęsimas nereikalaujamas, pirkime būtų galėję dalyvauti daugiau tiekėjų, taip užtikrinant didesnę konkurenciją. Be to, nepateikus sutarties įvykdymo užtikrinimo, ekonominė sutarties pusiausvyra pasikeitė tiekėjo, su kuriuo sudaryta sutartis, naudai taip, kaip nebuvo aptarta pradinėje sutartyje ir PD. Pažymėtina, kad teismų praktikoje sutarties įvykdymo užtikrinimas laikytinas esmine pirkimo sutarties sąlyga (pvz., žr. Vilniaus apygardos teismo 2019-04-10 sprendimą c. b. Nr. e2-2722-653/2019).

[339] CPVA nebuvo atlikusi VšP Nr. 415558, kurio pagrindu sukurta DPS, patikros iki AI atliko audituojamo MP atranką.

2021–2022 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[191], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Remiantis EK FK gairės 13 p., taikytina 5 proc. pirkimo sutarties Nr. CPO128618/19TP-008 (J9-2613) vertės (20 295,33 Eur[340] su PVM)) finansinė korekcija, o remiantis EK FK gairių 13 p. ir 23 p. taikytina 25 proc. pirkimo sutarties Nr. CPO123628 vertės (6 480,28 [341] Eur su PVM) finansinė korekcija, dėl kurių klaida projekte yra 2 647,64 Eur[342] su PVM (2 634,84 Eur tiesioginių ir 12,81 Eur netiesioginių išlaidų).			
18.	**(V) EX.58 PD nustatyta sąlyga, nepagrįstai ribojanti galimybę tiekėjams teikti paraiškas individualiai ir kaip ūkio subjektų grupės dalyviams skirtingose pirkimo kategorijose, atliktas esminis pirkimo sutarties keitimas** VPĮ[343] 17 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad PO užtikrina, kad vykdant pirkimą būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, proporcingumo ir skaidrumo principų. 17 str. 3 d., be kita ko, nustatyta, kad planuojant pirkimus ir jiems rengiantis negali būti siekiama dirbtinai sumažinti konkurenciją. Laikoma, kad konkurencija yra dirbtinai sumažinta, kai pirkimu nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos tam tikriems tiekėjams. 40 str. 9 d. nustatyta, kad tiekėjas gali pateikti tik vieną pasiūlymą, o jeigu pirkimo objektas suskaidytas į dalis, kurių kiekvienai numatoma sudaryti atskirą pirkimo sutartį, tiekėjas gali pateikti perkančiajai organizacijai po vieną pasiūlymą dėl vienos, kelių ar visų pirkimo objekto dalių, kaip nurodo perkančioji organizacija, išskyrus atvejus, kai pirkimo dokumentuose leidžiama pateikti alternatyvius pasiūlymus. 89 str. 1 d. 5 p., be kita ko, nustatyta, kad pirkimo sutartis jos galiojimo laikotarpiu gali būti keičiama neatliekant naujos pirkimo procedūros pagal šį įstatymą, kai pakeitimas, neatsižvelgiant į jo vertę, nėra esminis, kaip nustatyta šio straipsnio 4 dalyje. 89 str. 4 d. 1 p., be kita ko, nustatyta, kad pirkimo sutarties pakeitimas jos galiojimo laikotarpiu laikomas esminiu, kai pakeitimu nustatoma tokia nauja sąlyga, kurią įtraukus į pradinį pirkimą būtų galima priimti kitų kandidatų paraiškų, dalyvių pasiūlymų ar pirkimas sudomintų daugiau tiekėjų. Ten pat 2 p., be kita ko, nustatyta, kad pakeitimas taip pat laikomas esminiu, kai dėl pakeitimo ekonominė pirkimo sutarties pusiausvyra pasikeičia tiekėjo, su kuriuo sudaryta ši sutartis, naudai taip, kaip nebuvo aptarta pradinėje sutartyje.	Rekomendacija neteikiama, nes CPVA veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.	CPVA nesutinka su pateiktu pastebėjimu. Visi argumentai bei pagrindžiantys dokumentai pateikti AI.	–

[340] 2019-10-07 pirkimo sutarties Nr. CPO128618/19TP-008 (J9-2613), sudarytos DPS pagrindu, suma, susijusi su projekto Nr. 07.1.1-CPVA-R-904-31-0007 tinkamų finansuoti išlaidų suma. Pažymėtina, kad keliama rizika ir dėl kitų sutarčių, sudarytų tos pačios DPS pagrindu, išlaidų tinkamumo.

[341] 2019-05-23 pirkimo sutarties Nr. CPO123628, sudarytos DPS pagrindu, suma, susijusi su projekto Nr. 07.1.1-CPVA-R-904-21-0012 tinkamų finansuoti išlaidų suma.

[342] Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP011 yra 200,83 Eur (199,65 Eur tiesioginių išlaidų ir 1,18 Eur netiesioginių išlaidų); statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP017 yra 575,56 Eur (573,72 Eur tiesioginių išlaidų ir 1,84 Eur netiesioginių išlaidų).

[343] Redakcija, galiojusi nuo 2020-08-01 - 2021-11-30.

2021–2022 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[191], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Pirkimo sutarties[344] 11.1 p., be kita ko, nustatyta, kad sutartis įsigalioja tiekėjui pateikus galiojantį sutarties įvykdymo užtikrinimą. 12.1 p., be kita ko, nustatyta, kad tiekėjas privalo pateikti užsakovui pirkimo sutarties įvykdymo užtikrinimą, sumai ne mažesnei nei 10 proc. pirkimo sutarties vertės. Audito metu nustatyta[345], kad: 1) CPO, vykdydama VšP[346], siekiant sukurti DPS, PD nustatė sąlygą, nepagrįstai ribojančią galimybę tiekėjams teikti paraiškas individualiai ir kaip ūkio subjektų grupės dalyviams skirtingoms pirkimo objekto kategorijoms [347], siekiant prisijungti prie DPS ir dalyvauti teikiant pasiūlymus konkretiems pirkimams; Taip CPO nesilaikė VPĮ 17 str. 1 d., 3 d. ir 40 str. 9 d. reikalavimų, dėl to neužtikrinta, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę. 2) PO atliko[348] esminį pirkimo sutarties keitimą, leisdama tiekėjui pirkimo sutartį vykdyti kitomis nei nustatytomis pradinėje pirkimo sutartyje sąlygomis, kurias įtraukus į pradinį pirkimą būtų galima priimti kitų dalyvių pasiūlymų ar pirkimas sudomintų daugiau tiekėjų ir dėl kurio ekonominė pirkimo sutarties pusiausvyra pasikeitė tiekėjo naudai taip, kaip nebuvo aptarta pradinėje sutartyje. Taip PrV nesilaikė VPĮ 17 str. 1 d., 3 d. ir 89 str. 1 d. 5 p. reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę[349].			

[344] 2021-10-08 pirkimo sutartis Nr. CPO182047.

[345] Projekte Nr. 08.1.1-CPVA-V-427-03-0005 tikrintas MP Nr. MP009, kurio vertė 46 543,99 Eur. Nustatyta detalaus testavimo metu.

[346] Tarptautinis riboto konkurso būdu vykdytas VšĮ „Vaiko užuovėja“ VDC kompiuterinės įrangos įsigijimo viešasis pirkimas, taikant DPS (pirkimas Nr. 522872, paskelbtas – 2020-11-30).

[347] PD A dalies 11.2 p. nustatyta, kad tiekėjas gali pateikti tik vieną paraišką (individualiai arba kaip ūkio subjektų grupės dalyvis). Jei tiekėjas pateikia daugiau nei vieną paraišką (kaip savarankiškai veikiantis subjektas, kaip savarankiškai veikiantis subjektas ir kaip partneris, kaip partneris keliose paraiškose), visos tokios paraiškos bus atmestos. Vertinama, kad ši nuostata apribojo galimybę tiekėjams teikti paraiškas vienose kategorijose savarankiškai, o kitose (ne tose pačiose) pirkimo kategorijose kartu su jungtinės veiklos partneriais, kadangi remiantis PD A dalies 11.2 p., pateikus dvi paraiškas (t. y. vieną savarankiškai, kitą kaip ūkio subjektų grupės dalyviui), jos abi būtų atmestos.

[348] PD C dalies 3 priedo 12.1 p. nurodyta, kad tiekėjas, kartu su pirkimo sutartimi privalo pateikti užsakovui pirkimo sutarties įvykdymo užtikrinimą – Lietuvoje ar užsienyje registruoto banko garantiją ar draudimo bendrovės laidavimo raštą sumai ne mažesnei nei 10 proc. pirkimo sutarties vertės; pirkimo sutarties įvykdymo užtikrinimas turi būti besąlyginis ir neatšaukiamas bei galioti ne trumpiau kaip iki 30 kalendorinės dienos, po pirkimo sutartyje numatyto, vėliausio tiekėjo sutartinių įsipareigojimų vykdymo termino pabaigos. Audito metu nustatyta, kad užsakovas, formuodamas užsakymą CPO, nurodė, kad reikalaujamas pirkimo sutarties įvykdymo užtikrinimas; PO, atsakydama į AI teiktą paklausimą, nurodė, kad „Sutarties įvykdymo užtikrinimo dokumento rasti nepavyko <...> Buvo kreiptasi į tiekėją, kuris taip pat parašė, kad įvykdžius sutartį tokių dokumentų nesaugo <....>.“ Atsižvelgiant į tai, vertinama, kad sutarties užtikrinimas nebuvo pateiktas, kaip to reikalavo PD ir užsakovo užsakymo nuostatos, o atliktas sutarties keitimas, kuris pažeidė lygiateisiškumo, nediskriminavimo ir skaidrumo principus. Taip pat vertinama, kad jeigu pradiniame pirkime būtų nustatyta, kad sutarties užtikrinimas nereikalaujamas, pirkime būtų galėję dalyvauti daugiau tiekėjų, taip užtikrinant didesnę konkurenciją. Taip pat dėl sutarties įvykdymo užtikrinimo nepateikimo ekonominė sutarties pusiausvyra pasikeitė tiekėjo, su kuriuo sudaryta sutartis, naudai taip, kaip nebuvo aptarta pradinėje sutartyje ir PD. Pažymėtina, kad teismų praktikoje sutarties įvykdymo užtikrinimas laikytinas esmine pirkimo sutarties sąlyga (pvz., žr. Vilniaus apygardos teismo 2019-04-10 sprendimą c. b. Nr. e2-2722-653/2019).

[349] CPVA nebuvo atlikusi VšP Nr. 522872, kurio pagrindu sukurta DPS, patikros iki AI atliko audituojamo MP atranką.

2021–2022 m. valstybinio audito metu CPVA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[191], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Auditoujamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Remiantis EK FK gairių 13 p. ir 23 p., siūloma taikyti 25 proc. pirkimo sutarties vertės (968,39 Eur[350] su PVM) finansinę korekciją, dėl kurios preliminari klaida projekte yra 244,21 Eur[351] su PVM (242,10 Eur tiesioginių ir 2,11 Eur netiesioginių išlaidų).			
Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros Struktūrinių ir investicinių fondų programos Pirkimų ir pažeidimų prevencijos skyriaus vyresnioji teisininkė Brigita Blikertė Tel. (8 614) 80 477, el. p. B.Blikerte@cpva.lt				

Šaltinis – Valstybės kontrolė

[350] 2021-10-08 pirkimo sutarties Nr. CPO182047, sudarytos DPS pagrindu, suma, susijusi su projekto Nr. 08.1.1-CPVA-V-427-03-0005 tinkamų finansuoti išlaidų suma. Pažymėtina, kad keliama rizika ir dėl kitų sutarčių, sudarytų tos pačios DPS pagrindu, išlaidų tinkamumo.

[351] Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP009 yra 244,21 Eur su PMV (242,10 Eur su PVM tiesioginių išlaidų ir 2,11 Eur su PVM netiesioginių išlaidų).

Valstybinio audito ataskaitos projekto
„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2021 m. liepos 1 d.–2022 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
15 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas VšĮ Europos socialinio fondo agentūrai

2021–2022 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[352], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai				
1.	**(V) EX.27 PD nustatyta sąlyga, nepagrįstai ribojanti subteikėjų pasitelkimą, nustatytas su pirkimo objektu nesusijęs, neproporcingas ir konkurenciją dirbtinai ribojantis kvalifikacijos reikalavimas, PO neįsitikino laimėjusio tiekėjo kvalifikacijos atitiktimi PD** VPĮ[353] 17 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad PO užtikrina, kad vykdant pirkimą būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, proporcingumo ir skaidrumo principų. 17 str. 3 d., be kita ko, nustatyta, kad planuojant pirkimus ir jiems rengiantis negali būti siekiama dirbtinai sumažinti konkurenciją. Laikoma, kad konkurencija yra dirbtinai sumažinta, kai pirkimu nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos tam tikriems tiekėjams. 45 str. 1 d. 3 p., be kita ko, nustatyta, kad PO nustato laimėjusį pasiūlymą, jei pasiūlymą pateikęs tiekėjas atitinka pirkimo dokumentuose nustatytus kvalifikacijos reikalavimus. 47 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad PO turi teisę skelbime apie pirkimą ar kituose pirkimo dokumentuose nustatyti būtinus kandidatų ar dalyvių kvalifikacijos reikalavimus ir šių reikalavimų atitiktį patvirtinančius dokumentus ar informaciją. PO nustatyti kvalifikacijos reikalavimai negali dirbtinai riboti konkurencijos, turi būti proporcingi ir susiję su pirkimo objektu, tikslūs ir aiškūs. 47 str. 7 d. nustatyta, kad tiekėjo kvalifikacijos reikalavimai nustatomi pagal Kvalifikacijos metodiką.	Rekomendacija neteikiama, nes ESFA veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.	Bus atlikti PAFT 25 skirsnyje nustatyti veiksmai.	2022-11-15

[352] S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

[353] Redakcija, galiojusi nuo 2019-12-31 iki 2020-03-18.

2021–2022 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[352], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Auditoujamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	59 str. 3 d. 2 p., be kita ko, nustatyta, kad PO, vykdydama atvirą konkursą, patikrina, ar dalyviai atitinka keliamus kvalifikacijos reikalavimus. 88 str. 1 d. nustatyta, kad PO turi reikalauti, kad dalyvis savo pasiūlyme nurodytų, kokiai pirkimo sutarties daliai ir kokius subtiekėjus, jeigu jie yra žinomi, jis ketina pasitelkti[354]. Kvalifikacijos metodikos[355] 8.3 p., be kita ko, nustatyta, kad pirkimo vykdytojas turi siekti, kad PD būtų nustatomi geriausiai konkurenciją užtikrinantys kvalifikacijos reikalavimai. 8.4 p., be kita ko, nustatyta, kad keliami reikalavimai turi būti susiję su pirkimo objektu, jam proporcingi, tikslūs, aiškūs ir objektyviai patikrinami. 8.5 p. nustatyta, kad pirkimo vykdytojas nustato tik tuos kvalifikacijos reikalavimus, kurie geriausiai įrodys tiekėjo galimybes įvykdyti pirkimo sutartį. Audito metu nustatyta[356], kad PO, vykdydama VšP[357]: 1) PD nustatė sąlygą, nepagrįstai ribojančią subteikėjų pasitelkimą[358]; 2) PD nustatė su pirkimo objektu nesusijusį, neproporcingą ir konkurenciją dirbtinai ribojantį, Kvalifikacijos metodikos reikalavimų neatitinkantį kvalifikacijos reikalavimą[359];			

[354] Kasacinio teismo pažymėta, kad PO draudžiama riboti tiek jungtinę veiklą, tiek subrangą. PO PD negali nustatyti sąlygų, ribojančių subrangą, o gali tik iš tiekėjų reikalauti išviešinti subrangovus (LAT nutartys, priimtos civilinėse bylose Nr. 3K-3-43/2012 ir Nr. 3K-3-415/2013). Vadovaujantis LAT formuojama praktika, tas pats ūkio subjektas gali būti nurodytas skirtingų tiekėjų pasiūlymuose kaip subtiekėjas. Taip pat tiekėjas, pateikęs pasiūlymą savarankiškai, ar pirkime dalyvaujantis jungtinės veiklos pagrindu, gali būti kitos įmonės, pateikusios pasiūlymą tame pačiame pirkime, subtiekėju, išskyrus tuos atvejus, kai turima pagrįstų įrodymų, kad toks ūkio subjektų elgesys turėtų būti kvalifikuojamas kaip draudžiamas susitarimas (pvz., LAT 2018-03-29 nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-112-690/2018).

[355] Redakcija, galiojusi nuo 2017-07-01 iki 2021-01-01.

[356] Projekte Nr. 09.2.1-ESFA-V-719-01-0001 tikrinta EK deklaruotų išlaidų suma (Nr. IKV04), kurios vertė – 7 162 627,12 Eur. Ši suma susijusi su MP Nr. MP005, MP007, MP008, MP009 ir MP010. Nustatyta detalaus testavimo metu.

[357] Tarptautinio atviro konkurso būdu vykdytas pirkimas Nr. 469240 „Konsultavimo paslaugų pirkimas“, paskelbimo data 2020-02-06.

[358] PD 38 p. nustatyta, kad teikėjas negali būti nurodytas kaip subteikėjas kito teikėjo, teikiančio pasiūlymą tam pačiam konkursui. Tame pačiame konkurse bendrai veiklai susivienijusių asmenų grupės partneriai negali būti nurodyti kaip subteikėjai kitoje susivienijusių asmenų grupėje. PD 83 p. nustatyta, kad teikėjas gali remtis kitų ūkio subjektų pajėgumais, kurių kvalifikacija remiasi siekdamas atitikti pirkimo dokumentuose pirkimo vykdytojo nustatytus kvalifikacijos reikalavimus. Atsižvelgiant į tai, vertinama, kad PD 38 p. nustatyti nepagrįsti ribojimai teikėjui pasiūlymo teikimo metu pasitelkti teikėjus ar susivienijusių asmenų grupės partnerius pirkimo sutarčiai vykdyti, kurie teikia pasiūlymą dalyvauti tame pačiame pirkime kaip pavieniai dalyviai arba kaip jungtinės veiklos partneriai, nors PD 25 p. nurodoma, kad tiekėjas pasiūlyme privalo nurodyti, kokius subtiekėjus ir kokiai pirkimo sutarties daliai jis ketina subtiekėjus pasitelkti.

[359] PD 13 p. nustatytas pirkimo objektas – konsultavimo paslaugos, skirtos mokyklų veiklos tobulinimo planų parengimui, planų įgyvendinimo stebėsenai bei planų galimam koregavimui, naudojant mokyklų veiklos kokybės išorinio vertinimo ir įsivertinimo duomenis. PD 82 p. 2 lentelės 1 p., be kita ko, nustatyta, kad tiekėjas turi turėti bent vieną konsultantą, turintį būtinas žinias bei patirtį, reikalingą sutarčiai įvykdyti. Konsultantas turi tenkinti šiuos reikalavimus: <...> 3. turėti ne mažesnę nei 3 metų mokyklų veiklos kokybės išorinio vertinimo ir / ar įsivertinimo mokyklos ar savivaldybės lygmeniu praktinę patirtį. Atsižvelgiant į tai, kad pirkimo tikslas yra įsigyti konsultavimo paslaugas, siekiant parengti mokyklų veiklos tobulinimo planus, vykdyti jų įgyvendinimo stebėseną ir galimą koregavimą, ir nėra numatoma vykdyti mokyklų veiklos kokybės išorinio vertinimo ir / ar įsivertinimo, vertinama, kad PD 82 p. 2 lentelės 3 p. nustatytas kvalifikacijos reikalavimas nėra susijęs su pirkimo objektu, yra neproporcingas ir dirbtinai ribojantis konkurenciją.

2021–2022 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[352], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	3) neįsitikino laimėjusio tiekėjo kvalifikacijos atitiktimi PD nustatytam kvalifikacijos reikalavimui[360]. Taip PrV nesilaikė VPĮ 17 str. 1 ir 3 d., 45 str. 1 d. 3 p., 47 str. 1 ir 7 d., 59 str. 3 d. 2 p., Kvalifikacijos metodikos 8.3, 8.4 p. ir 8.5 p. reikalavimų, o ESFA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę. Vadovaujantis EK FK gairių 11, 13 p. ir 14 p., siūloma taikyti 25 proc. pirkimo sutarčių vertės (195 895,20 Eur [361] su PVM) finansinę korekciją, dėl kurios klaida projekte yra 49 558,48 Eur[362] su PVM[363] (48 973,80 Eur tiesioginių ir 584,68 Eur netiesioginių išlaidų).			
2.	**(V) EX.33 ESFA, tvirtindama MP, neįsitikino išlaidų tinkamumu finansuoti** Atsakomybės ir funkcijų taisyklių[364] 9.3.1 p., be kita ko, nustatyta, kad ĮI tikrina PrV teikiamus MP, nustato MP nurodytų išlaidų tinkamumą finansuoti ir deklaruoti EK. PAFT[365] 232 p. nustatyta, kad už MP tikrinimą, projekto tinkamų finansuoti išlaidų patvirtinimo dokumentų tikrinimą ir tinkamų finansuoti išlaidų nustatymą atsakinga ĮI. PFSA[366] 53 p., be kita ko, nustatyta, kad projektas įgyvendinamas pagal projekto sutartyje, PFSA, PAFT ir Kokybės krepšelio skyrimo tvarkos apraše nustatytus reikalavimus. Kokybės krepšelio skyrimo tvarkos aprašo[367] 12 p., be kita ko, nustatyta, kad savivaldybės mokykloms iš savo biudžeto skiria likusius 15 proc. kokybės krepšelio lėšų. 13 p., be kita ko, nustatyta, kad, jei savivaldybė po vienerių mokslo metų (iki einamųjų metų spalio 31 d.) nuo partnerystės sutarties[368] pasirašymo įvykdo visas Kokybės krepšelio skyrimo tvarkos aprašo 14 p. numatytas sąlygas, tai savivaldybei PrV	Atsižvelgiant į tai, kad nustatytų klaidų lygis vertinamoje EK deklaruotų išlaidų sumoje viršija 2 proc. reikšmingumo lygį, rekomenduojame ESFA atlikti likusių nepatikrintų projekte deklaruotų išlaidų tinkamumo finansuoti vertinimą pagal Kokybės krepšelio skyrimo tvarkos aprašo 14 p. nustatytas sąlygas, remiantis pirminiais dokumentais ir, esant poreikiui, imtis PAFT 25 skirsnyje nustatytų veiksmų.	Projekto vykdytojo paprašyta pateikti išfiltruotas ŠVIS duomenų ataskaitas su pilnais duomenimis tinkamumo finansuoti įvertinimui pagal Kokybės krepšelio aprašo 14-15 punktais nustatytas sąlygas. Nustačius neatitikimų, bus atlikti PAFT 25 skirsnyje nustatyti veiksmai	2022-11-15

[360] Audito metu nustatyta, kad tiekėjas, laimėjęs 40, 41, 42, 43, 44, 48 pirkimo dalis, su kuriuo buvo pasirašyta pirkimo sutartis Nr. KK4-14, nepateikė PD 82 p. 2 lentelės 3 p. nustatytą kvalifikacijos reikalavimą *turėti ne mažesnę nei 3 metų mokyklų veiklos kokybės išorinio vertinimo ir / ar įsivertinimo mokyklos ar savivaldybės lygmeniu praktinę patirtį* pagrindžiančių dokumentų (t. y. kvalifikacijai pagrįsti tiekėjas CVP IS 2020-04-01 pranešimu Nr. 8135795 pateikė dokumentą „Mokyklų konsultavimo patirtis per paskutinius 3 metus“, kuris pagrindžia tik mokyklų konsultavimo patirtį, o ne mokyklų veiklos kokybės išorinio vertinimo ir / ar įsivertinimo mokyklos ar savivaldybės lygmeniu praktinę patirtį, kaip reikalaujama PD 82 p. 2 lentelės 3 p.).

[361] Pirkimo sutarčių Nr. KK4-7, Nr. KK4-14 ir Nr. KK4-21 suma, susijusi su projekto Nr. 09.2.1-ESFA-V-719-01-0001 tinkamų finansuoti išlaidų suma.

[362] Faktinė klaida EK deklaruotų išlaidų sumoje yra 5 032,16 Eur (4 972,79 Eur tiesioginių ir 59,37 Eur netiesioginių išlaidų). Statistinė klaida EK deklaruotų išlaidų sumoje yra 56 819,11 Eur. AI nustatytas neatitikimas taip pat susijęs su sutartimis: 2020-04-14 Nr. KK4-4, 2020-04-15 Nr. KK4-5, 2020-05-14 Nr. KK4-6, 2020-05-14 Nr. KK4-8, 2020-05-14 Nr. KK4-9, 2020-05-14 Nr. KK4-10, 2020-05-15 Nr. KK4-11, 2020-05-15 Nr. KK4-12, 2020-05-18 Nr. KK4-13, 2020-05-19 Nr. KK4-15, 2020-05-19 Nr. KK4-16, 2020-05-19 Nr. KK4-17, 2020-05-21 Nr. KK4-18, 2020-05-25 Nr. KK4-19, 2020-05-25 Nr. KK4-20, 2020-05-27 Nr. KK4-22, 2020-05-28 Nr. KK4-23.

[363] Sutarties Nr. KK4-21 vertė su PVM, sutarčių Nr. KK4-7 ir Nr. KK4-14 vertės be PVM.

[364] Redakcija, galiojusi nuo 2020-11-10 iki 2021-02-11.

[365] Redakcija, galiojusi nuo 2020-11-04 iki 2021-01-28.

[366] 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ 09.2.1-ESFA-V-719 priemonės „Kokybės krepšelis“ projektų finansavimo sąlygų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018-11-23 įsakymu Nr. V-926. Redakcija, galiojusi nuo 2019-02-08 iki 2021-09-03.

[367] Redakcija, galiojusi nuo 2019-06-12 iki 2021-03-30.

[368] Pagal Kokybės krepšelio skyrimo tvarkos aprašo 9 p., partnerystės sutartis – tai PrV ir savivaldybės sudaryta sutartis dėl projekto įgyvendinimo, kurios tipines sąlygas nustato PrV, remdamasis Kokybės krepšelio skyrimo tvarkos aprašu.

2021–2022 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[352], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Auditoujamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	kompensuoja iš savivaldybės biudžeto lėšomis padengtą kokybės krepšelio lėšų dalį, nurodytą Kokybės krepšelio skyrimo tvarkos aprašo 12 p. 14 p. nustatytos sąlygos, kurias įvykdžius savivaldybei kompensuojama 15 proc. kokybės krepšelio lėšų už pirmuosius mokslo metus nuo partnerystės sutarties pasirašymo, t. y. (14.1 p.), be kita ko, savivaldybės mokyklų 5–8 klasėse sumažėjo jungtinių klasių (14.2 p.), be kita ko, savivaldybėje sumažėjo mokyklų, juridinių vienetų, kuriose mokosi iki 120 mokinių, ir (14.3 p.), be kita ko, savivaldybės mokyklose sumažėjo ne visu etatu dirbančių mokytojų. 14.1–14.3 p., be kita ko, nustatyta, kad šių sąlygų įgyvendinimas fiksuojamas partnerystės sutarties papildyme, remiantis ITC pateiktais ŠVIS duomenimis. Audito metu nustatyta[369], kad ESFA, tikrindama ir tvirtindama MP[370], neįsitikino[371] MP nurodytų išlaidų tinkamumu[372] finansuoti ir deklaruoti EK. Taip ESFA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 9.3.1 p., PAFT 232 p., PFSA 53 p., Kokybės krepšelio skyrimo tvarkos aprašo 13 ir 14 p. nustatyti reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę. Dėl nurodytų aplinkybių preliminari klaida projekte yra 170 528,15 Eur [373] (168 516,30 Eur tiesioginių ir 2 011,85 Eur netiesioginių išlaidų).			
3.	**(V) EX.55 Projektų sutartyse nustatytos netinkamos ir taikomos nepakankamos informavimo apie projektą priemonės** Atsakomybės ir funkcijų taisyklių[374] 9.11 p., be kita ko, nustatyta, kad JI užtikrina, kad PrV laikytųsi informavimo apie ES struktūrinius fondus reikalavimų. PAFT [375] 450.2 p., be kita ko, nustatyta, kad projekto įgyvendinimo pradžioje pakabintame plakate turi būti pateikta informacija apie įgyvendinamą projektą ir finansavimą iš atitinkamo ES struktūrinio fondo lėšų.	Audito metu ESFA buvo teiktos rekomendacijos: 1) įvertinti ar projektų, įgyvendinamų pagal priemones Nr. 07.3.1-ESFA-V-401 ir Nr. 07.4.1-ESFA-V-414, sutartyse nustatytos informavimo apie projektą priemonės atitinka PAFT 450.6 p. nustatytus reikalavimus ir, nustačius	Rekomendacija įgyvendinta 2022-12-21.	2022-12-31

[369] Projekte Nr. 09.2.1-ESFA-V-719-01-0001 tikrinta EK deklaruotų išlaidų suma (Nr. IKV04), kurios vertė – 7 162 627,12 Eur. Ši suma susijusi su MP Nr. MP005, MP007, MP008, MP009 ir MP010. Nustatyta detalaus testavimo metu.

[370] 2020-12-21 MP Nr. MP009, kurio vertė – 2 840 258,49 Eur.

[371] Audito metu ESFA 2022-07-27 el. laiške nurodė, kad, tikrinant MP Nr. MP009 išlaidas, nebuvo tikrinti prašomų pripažinti tinkamomis finansuoti kokybės krepšelio lėšų (savivaldybėms kompensuojamos 15 proc. dalies) pirminiai šaltiniai (t. y. neįsitikinta išlaidų tinkamumu pagal PFSA 53 p. ir Kokybės krepšelio skyrimo tvarkos aprašo 14 p. nuostatas).

[372] Audito metu, vertinant atrinktų mokyklų išlaidų atitiktį PFSA 53 p. ir Kokybės krepšelio skyrimo tvarkos aprašo 14.1–14.3 p. nuostatoms, nustatyta, kad ŠVIS nėra funkcinių galimybių patikrinti išlaidų atitikties Kokybės krepšelio skyrimo tvarkos aprašo 14.1–14.3 p. nuostatoms fakto sprendimų priėmimo metu (partnerystės sutarties papildymo pasirašymo momentu). Grįsdama išlaidų atitiktį, ESFA pateikė Kauno miesto (2020-10-27 Nr. KK7-47), Kauno rajono (2020-10-27 Nr. KK7-40), Klaipėdos miesto (2020-10-27 Nr. KK7-46) ir Vilniaus miesto (2020-10-28 Nr. KK7-52) savivaldybių partnerystės sutarčių papildymus, kuriuose užfiksuotas Kokybės krepšelio skyrimo tvarkos aprašo 14.1–14.3 p. nustatytų sąlygų pasiekimas, kurio ESFA negalėjo pagrįsti tinkamais ir pakankamais pagrindžiančiais dokumentais (pirminiais šaltiniais).

[373] Faktinė klaida EK deklaruotų išlaidų sumoje yra 170 528,15 Eur (168 516,30 Eur tiesioginių ir 2 011,85 Eur netiesioginių išlaidų). Statistinė klaida EK deklaruotų išlaidų sumoje yra 486 216,52 Eur.

[374] Redakcijos, galiojusios nuo 2017-10-05 iki 2022-04-01.

[375] Redakcijos, galiojusios nuo 2017-12-14 iki 2022-11-10.

2021–2022 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[352], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Auditoujamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	450.6 p., be kita ko, nustatyta, kad projekto tikslinei grupei skirtuose dokumentuose turi būti naudojamas ES 2014–2020 m. struktūrinių fondų ženklas ir informuojama apie projekto finansavimą iš tam tikro ES struktūrinio fondo lėšų. 450.7 p. nustatyta, kad PrV gali vykdyti ir kitas informavimo apie projektą veiklas, jei tai nustatyta PFSA[376]. 451 p., be kita ko, nustatyta, kad PrV įgyvendinamose informavimo apie projektą priemonėse turi būti naudojamas ES 2014–2020 m. struktūrinių fondų ženklas ir pateikiama nuoroda į ES struktūrinį fondą. Audito metu nustatyta, kad PrV: 1) projektų[377] sutartyse nustatė netinkamas[378] informavimo apie projektus priemones; 2) projektų dokumentuose nenurodė[379] informacijos apie projekto finansavimą iš konkretaus ES struktūrinio fondo lėšų ir nenaudojo ES 2014–2020 m. struktūrinių fondų ženklo; 3) pakabintuose plakatuose nenurodė[380] informacijos apie įgyvendinamo projekto finansavimą iš konkretaus ES struktūrinio fondo lėšų; 4) radijo klipe nenurodė[381] informacijos apie įgyvendinamo projekto finansavimą iš konkretaus ES struktūrinio fondo lėšų. Taip PrV nesilaikė PAFT 450.2, 450.6 ir 451 p. reikalavimų, o ESFA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 9.11 p. reikalavimas ir	neatitikimų, atlikti projektų sutarčių keitimus; 2) užtikrinti, kad dokumentuose, skirtuose naujiems projekto dalyviams informuoti, atnaujinant šių dokumentų šablonus, būtų naudojamos informavimo apie projektus priemonės, nurodytos PAFT 450.6 p. ESFA, atlikusi rekomendacijoje nustatytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino.		

[376] 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 7 prioriteto „Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas“ įgyvendinimo priemonės Nr. 07.3.1-ESFA-V-401 „Bedarbių integracija į darbo rinką“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 3, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017-06-05 įsakymu Nr. A1-281, 29 p. lent. išlaidų kategorijoje Nr. 6, be kita ko, nustatyta, kad tinkamomis finansuoti išlaidomis yra kitų informavimo apie projektą priemonių išlaidos: straipsnių, informacinių plakatų, lankstinukų, reprezentacinių priemonių ir kt. išlaidos. Redakcijos, galiojusios nuo 2019-01-05 iki 2022-05-17.

[377] Projekte Nr. 07.3.1-ESFA-V-401-04-0002 tikrintas MP Nr. MP045, kurio vertė – 1 572 328,07 Eur; projekte Nr. 07.3.1-ESFA-V-401-05-0001 tikrintas MP Nr. MP039, kurio vertė – 1 892 757,11 Eur; projekte Nr. 07.4.1-ESFA-V-414-01-0001 tikrintas MP Nr. MP023, kurio vertė – 636 543,65 Eur.

[378] 2017-12-14 projekto sutarties Nr. 07.3.1-ESFA-V-401-04-0002, 2019-01-23 projekto sutarties Nr. 07.3.1-ESFA-V-401-05-0001 ir 2019-03-15 projekto sutarties Nr. 07.4.1-ESFA-V-414-01-0001 1 pr. 9.5 p. skiltyje „Aprašymas“ numatyta, kad projektą vykdantiems asmenims, projekto tikslinei grupei, projekto rezultatus naudojantiems asmenims informacija apie projekto finansavimą iš ESF bus pateikta pagal R. 1828/2006 8 str. 4 d. nuostatas. Pažymėtina, kad R. 1828/2006 8 str. 4 d. nuostatos yra aktualios įgyvendinant tik Lietuvos 2007–2013 m. ES struktūrinės paramos panaudojimo strategiją ir veiksmų programas, be to, R. 1828/2006 8 str. 4 d. nenustatyta, kad informavimo apie projektą priemonėse turi būti naudojamas ES struktūrinių fondų ženklas. Atsižvelgiant į tai, kad tiek R. 1303/2013, tiek PAFT, kuriuose nustatyti reikalavimai projektams, įgyvendinamiems pagal 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programą, nustatyta, jog informavimo apie projektą priemonėse turi būti nurodomas ES struktūrinių fondų ženklas ir nuoroda į ES struktūrinį fondą, kurio lėšomis finansuojamas projektas, vertinama, kad projektų sutartyse buvo nustatytos netinkamos informavimo apie įgyvendinamus projektus priemonės.

[379] Projekto Nr. 07.3.1-ESFA-V-401-05-0001 sutartyse su projekto dalyviais, dalyvio anketose ir dalyvio paraiškose nepateikta informacija apie projekto finansavimą iš konkretaus ES struktūrinio fondo lėšų bei nenurodytas ES 2014–2020 m. struktūrinių fondų ženklas; projekto Nr. 07.4.1-ESFA-V-414-01-0001 sutartyse su projekto dalyviais, kuponuose, pažymėjimuose ir dalyvio anketose nepateikta informacija apie projekto finansavimą iš konkretaus ES struktūrinio fondo lėšų bei nenurodytas ES 2014–2020 m. struktūrinių fondų ženklas.

[380] Neatitikimas nustatytas projekte Nr. 07.3.1-ESFA-V-401-05-0001. 2022-11-11 ESFA el. laiškais pateiktose Užimtumo tarnybos prie SADM Panevėžio, Alytaus, Kauno, Marijampolės ir Ukmergės skyriuose pakabintų plakatų nuotraukose nėra nurodyta informacija apie projekto finansavimą iš konkretaus ES struktūrinio fondo lėšų.

[381] Neatitikimas nustatytas projekte Nr. 07.3.1-ESFA-V-401-05-0001. 2022-11-04 ESFA el. laišku pateiktame radijo klipe nėra nurodyta informacija apie projekto finansavimą iš konkretaus ES struktūrinio fondo lėšų.

2021–2022 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[352], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Auditуojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.			
Keli pagrindiniai reikalavimai				
4.	**(V) EX.44[382] ESFA neužtikrino APFP pateikimo laiku, PV nustatytos nepakankamos kontrolės priemonės įsitikinti projektų investicijų tęstinumo užtikrinimu** PAFT[383] 338 p., be kita ko, nustatyta, kad po projekto finansavimo pabaigos turi būti užtikrintas investicijų tęstinumas. 342 p., be kita ko, nustatyta, kad PrV per poprojektinį laikotarpį, privalo teikti ĮI APFP. 344 p., be kita ko, nustatyta, kad ĮI per 30 d. nuo APFP gavimo iš PrV dienos ją patvirtinta arba paprašo patikslinti. ESFA PV[384] 12 žingsnyje „Sutarties tęstinumas“, be kita ko, nustatyta, kad, jei PrV nepateikė APFP sutartyje nustatytais terminais, projekto vadovas turi nusiųsti priminimą PrV. Taip pat, be kita ko, nustatyta, kad projektų vadovas, tikrindamas ataskaitą, turi užpildyti ir pasirašyti APFP PL. Audito metu nustatyta, kad ESFA: 1) neužtikrino APFP[385] pateikimo laiku[386]; 2) PV nustatytos nepakankamos[387] kontrolės priemonės įsitikinti projektų investicijų tęstinumo užtikrinimu po projekto finansavimo pabaigos. Taip ESFA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti PAFT 338, 342 ir 344 p. nustatyti reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę	Audito metu ESFA buvo teikta rekomendacija nustatyti PV papildomas kontrolės priemones, skirtas įsitikinti projektų investicijų tęstinumo užtikrinimu po projekto finansavimo pabaigos. ESFA, atlikusi rekomendacijoje nurodytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino.	Rekomendacija įgyvendinta 2022-12-13.	2022-12-01

[382] Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

[383] Redakcijos, galiojusios nuo 2020-11-14 iki 2021-04-26.

[384] Projektų administravimo valdymas D.2-ESF, patvirtintas ESFA direktoriaus 2020-11-03 įsakymu Nr. V-2020-00085 (redakcija, galiojusi nuo 2020-11-03 iki 2021-02-01) ir 2021-02-02 įsakymu Nr. V-2021-00015 (redakcija, galiojanti nuo 2021-02-02).

[385] Projekto Nr. 08.6.1-ESFA-V-911-14-0001 2021-02-12 APFP Nr. APFP-001.

[386] Audito metu nustatyta, kad APFP pateikta vėliau nei projekto sutartyje nustatytas APFP pateikimo terminas: 2018-09-27 projekto sutarties Nr. 08.6.1-ESFA-V-911-14-0001 1 pr. 7.1 p., be kita ko, nustatyta, kad APFP teikiamos kasmet per 30 dienų nuo kalendorinių metų pabaigos. Pagal SFMIS2014 ir DMS duomenis nustatyta, kad projekto įgyvendinimo pabaigos data 2019-10-24. Už laikotarpį nuo 2019-10-25 iki 2019-12-31 APFP turėjo būti pateikta iki 2020-01-30, tačiau audito metu nustatyta, kad už nurodytą laikotarpį APFP Nr. APFP-01 pateikta 2021-02-12, patikslinta – 2021-02-17, o ESFA ją patvirtino 2021-02-18. Audito metu nustatyta, kad ESFA DMS neteikė pranešimų PrV apie vėluojamą pateikti APFP.

[387] PV nėra nustatyta, kokiu būdu ir kokiomis priemonėmis, tikrinant ir tvirtinant APFP, yra įsitikinama, kad PrV užtikrino investicijų tęstinumo reikalavimus. Audito metu, vertinant projektų Nr. 10.1.3-ESFA-R-920-61-0004 2021-01-29 APFP Nr. APFP-001 2021-02-17 PL Nr. ESFV14-2021-01802, Nr. 10.1.1-ESFA-V-912-01-0013 2021-01-23 APFP Nr. APFP-001 2021-02-09 PL Nr. ESFV14-2021-01554, Nr. 08.6.1-ESFA-T-927-01-00572021-01-26 APFP Nr. APFP-001 2021-02-08 PL Nr. ESFV14-2021-01491, Nr. 08.6.1-ESFA-V-911-22-0004 2021-01-30 APFP Nr. APFP-002 2021-02-01 PL Nr. ESFV14-2021-01258, nustatyta, kad iš PL pateiktos informacijos nėra galimybės identifikuoti, kokius veiksmus atliko ESFA, siekdama įsitikinti investicijų tęstinumo reikalavimų įvykdymu.

2021–2022 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[352], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
5.	**(V) EX.52 [388] ESFA neįsitikino „Vienos įmonės“ deklaracijoje pateiktų duomenų pagrįstumu** Atsakomybės ir funkcijų taisyklių [389] 9.2.4 p., be kita ko, nustatyta, kad ĮI pagal kompetenciją atlieka projektų vertinimą. PAFT [390] 232 p., be kita ko, nustatyta, kad už MP tikrinimą ir projekto tinkamų finansuoti išlaidų patvirtinimo dokumentų tikrinimą atsakinga ĮI. PFSA [391] 42 p., be kita ko, nustatyta, kad ĮI paraiškos vertinimo metu patikrina pareiškėjo teisę gauti vienai įmonei suteikiamą *de minimis* pagalbą. ĮI turi patikrinti visas su pareiškėju susijusias įmones, nurodytas pateiktoje „Vienos įmonės“ deklaracijoje, taip pat KOTIS registre patikrinti, ar teikiama pagalba neviršys leidžiamo *de minimis* pagalbos dydžio. 66.9 p., be kita ko, nustatyta, kad kartu su paraiška pareiškėjas turi pateikti informaciją apie įmonių tarpusavio santykius reikalingą vienos įmonės apimčiai nustatyti (pildoma „Vienos įmonės“ deklaracija). PFSA[392] 26.1.3 p., be kita ko, nustatyta, kad PrV įvertina sąsajas pagal R. 1407/2013 „vienos įmonės“ sąvoką, *de minimis* pagalbos gavėjui užpildžius „Vienos įmonės“ deklaraciją pagal R. 1407/2013. Audito metu nustatyta [393], kad ESFA, atlikdama TF ir MP vertinimą, neįsitikino [394] „Vienos įmonės“ deklaracijoje pateiktų duomenų pagrįstumu.	Rekomenduojame ESFA: 1) pakartotinai įvertinti projektuose Nr. 09.4.3-ESFA-K-827-04-0022 ir Nr. 07.3.1-ESFA-V-401-05-0001 pateiktose „Vienos įmonės“ deklaracijose nurodytų duomenų pagrįstumą; 2) PV nustatyti kontroles priemones, skirtas įsitikinti „Vienos įmonės“ deklaracijoje pateiktų duomenų pagrįstumu.	Nesutinkame su pateiktomis rekomendacijomis. Teikiame komentarus dėl projektų Nr. 09.4.3-ESFA-K-827-04-0022 ir Nr. 07.3.1-ESFA-V-401-05-0001 „Vienos įmonės“ deklaracijos duomenų pagrįstumo vertinant duomenis. Atliekant projekto Nr. 09.4.3-ESFA-K-827-04-0022 audito patiktą buvo pateiktas Agentūros užpildytas „Projektų atitikties *De minimis* pagalbos taisyklėms patikros lapas“, kuris buvo taikomas partneriui Šiaulių prekybos, pramonės ir amatų rūmai patikrai atlikti. Kadangi vadovaujantis Aprašo 41-42 p. nurodytomis nuostatomis, *de minimis* Reglamentas yra taikomas tik valstybės pagalbos gavėjui (šiuo atveju partneriui), kuris paraiškoje nusimato patirti Aprašo 59 p. 3 lentelėje nurodytas išlaidas. Paraiškos vertinimo metu buvo įvertinta projekto partnerio Šiaulių prekybos, pramonės ir amatų rūmų teisė gauti vienai įmonei, kaip nurodyta *de minimis* reglamento 2 straipsnio 2 dalyje, suteikiamą *de minimis* pagalbą. Agentūra patikrino „Vienos įmonės“ deklaraciją ir	2023-02-15

[388] Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos, PR 2. Tinkama veiksmų atranka ir PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

[389] Redakcija, galiojusi nuo 2020-05-23 iki 2020-11-09.

[390] Redakcija, galiojusi nuo 2021-04-27 iki 2022-11-10.

[391] 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 9 prioriteto „Visuomenės švietimas ir žmogiškųjų išteklių potencialo didinimas“ priemonės Nr. 09.4.3-ESFA-K-827 „Pameistrystė ir kvalifikacijos tobulinimas darbo vietoje“ projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr. 3, patvirtintas Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2020-04-09 įsakymu Nr. 4-211. Redakcija, galiojanti nuo 2020-10-08.

[392] Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 7 prioriteto „Kokybiško užimtumo ir dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas“ įgyvendinimo priemonės Nr. 07.3.1-ESFA-V-401 „Bedarbių integracija į darbo rinką“ projektų finansavimo sąlygų aprašo Nr. 3 patvirtinimo, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017-06-05 įsakymu Nr. A1-281. Redakcija, galiojusi nuo 2020-12-02 iki 2022-05-17.

[393] Projekte Nr. 09.4.3-ESFA-K-827-04-0022 tikrintas MP Nr. MP006, kurio vertė – 72 777,23 Eur ir projekte Nr. 07.3.1-ESFA-V-401-05-0001 tikrintas MP Nr. MP039, kurio vertė 1 852 350,14 Eur. Nustatyta detalaus testavimo metu.

[394] Projekte Nr. 09.4.3-ESFA-K-827-04-0022, AI vertinimu, tam, kad ĮI galėtų atlikti PFSA nustatytus veiksmus susijusius su „Vienos įmonės“ deklaracijoje pateiktais duomenimis, pirmiausia turi įsitikinti šioje deklaracijoje pateiktų duomenų teisingumu, tačiau atsižvelgiant tiek į 2020-11-09 patvirtintame Projektų atitikties *de minimis* pagalbos taisyklėms patikros lape ESFA pateiktus atsakymus (pvz., atsakydama į 3.11 kl., kuriame turi būti įvertinama, ar yra įmonių susijungimas ar įmonių įsigijimas, ESFA nurodė, kad informacija „tikrinta pagal pateiktą „Vienos įmonės“ deklaraciją“ nedetalizuojant, kokius „Vienos įmonės“ deklaracijoje nurodytus duomenis tikrino bei kaip įsitikino šių duomenų teisingumu), tiek į 2022-10-21 ESFA el. laišku pateiktą informaciją, kad, be kita ko, tikrinant, ar vienas iš partnerių, kuris pateikė „Vienos įmonės“ deklaraciją, nėra susijęs su kitomis įmonėmis, buvo tikrinta KOTIS registre esanti informacija, vertinama, kad ĮI, atlikdama TF vertinimą, neįsitikino projekto partnerio „Vienos įmonės“ deklaracijoje nurodytų duomenų pagrįstumu, t. y., netikrino juridinių asmenų sąsajų su kitais juridiniais asmenimis, o tik vertino informaciją, esančią KOTIS registre.

2021–2022 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[352], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Auditoujamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Taip ESFA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 9.2.4 p., PAFT 232 p., PFSA 42 p. ir 26.1.3 p. reikalavimai bei R. 1303/2013 125 str. 3 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, taikyti patvirtintas atrankos procedūras ir kriterijus ir 125 str. 4 d. a p. reikalavimas, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.		duomenys sutikrino pagal Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registre suvestus duomenis, taip pat patikrino ar teikiama pagalba neviršija leidžiamo *de minimis* pagalbos dydžio, kaip nustatyta *de minimis* reglamento 3 straipsnyje. Taip pat atliekant paraiškos vertinimą buvo vertinama ar ūkio subjektas (visas ūkinis vienetas) įtraukiant ir susijusias įmones nepatiria sunkumų, tuo tikslu buvo tikrinama konsoliduota finansinė atskaitomybė, kurioje irgi matosi susijusios įmonės. Jokių neatitikimų nebuvo užfiksuota, todėl pakartotinam pervertinimui nėra poreikio. Atkreipiame dėmesį, kad skirtingai nei Nr. 09.4.3-ESFA-K-827-04-0022 projekto atveju, projektui Nr. 07.3.1-ESFA-V-401-05-0001 taikomas PFSA skirtingai reglamentuoja *de minimis* pagalbos tikrinimo ir kontrolės procedūras, įskaitant sąsajų pagal Komisijos reglamento (ES) Nr. 1407/2013 „vienos įmonės“ sąvoką vertinimą. Projekto Nr. 07.3.1-ESFA-V-401-05-0001 atveju subjektas, kuriam PFSA nustato pareigą atlikti *de minimis* pagalbos priskyrimo konkretiems naudos gavėjams teisėtumo vertinimą, yra projekto vykdytojas (Užimtumo tarnyba prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos). Projekto vykdytojas, vadovaudamasis PFSA 26 punkto nuostatomis ir vadovaudamasis KOTIS registre pateiktais duomenimis vertina sąsajas pagal Komisijos reglamento (ES) Nr. 1407/2013 „vienos įmonės“ sąvoką užpildant Vienos įmonės deklaraciją; tikrina, ar nebus viršyta *de minimis* pagalbos suteikimo riba, taip pat priima sprendimus dėl *de minimis* pagalbos priskyrimo konkretiems *de minimis* pagalbos gavėjams bei registruoja duomenis KOTIS registre. Šiuo atveju, skirtingai nei Nr. 09.4.3-ESFA-K-827-04-0022 projekto atveju, PFSA Agentūrai nenustato pagrindų pačiai atlikti aukščiau nurodytus veiksmus ir/ar pertikrinti projekto vykdytojo pateiktų *de minimis* pagalbos duomenų. Agentūra, vykdydama projekto Nr. 07.3.1-ESFA-V-401-05-	

Dėl projekto Nr. 07.3.1-ESFA-V-401-05-0001 2022-11-22 ESFA el. laišku pateikė informaciją, kad, be kita ko, teisės aktuose nėra numatytas reikalavimas, kartu su paraiška pateikti dokumentus, kurie įrodytų „Vienos įmonės“ deklaracijoje pateiktų duomenų teisingumą. Paraišką teikiantis subjektas patvirtina, kad paraiškoje ir kituose dokumentuose pateikta informacija yra teisinga, todėl pasitiki projekto teikėjo pasižadėjimu, kad duomenys visuose prie paraiškos pridedamuose dokumentuose, tame tarpe ir „Vienos įmonės“ deklaracijoje yra teisingi. Vertinama, kad ĮI, atlikdama MP vertinimą, neįsitikino projekto dalyvių „Vienos įmonės“ deklaracijoje nurodytų duomenų pagrįstumu, t. y., nepatikrino juridinių asmenų sąsajų su kitais juridiniais asmenimis.

2021–2022 m. valstybinio audito metu ESFA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[352], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Auditoujamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
			0001 priežiūrą patikrina ar subjektas, kuriam PFSA paveda atlikti anksčiau nurodytus veiksmus, juos atliko ir remiasi šiais duomenimis iš Aprašo 2 priedo. Pakartotinai įvertinsime projektuose Nr. 09.4.3-ESFA-K-827-04-0022 ir Nr. 07.3.1-ESFA-V-401-05-0001 pateiktose „Vienos įmonės“ deklaracijose nurodytų duomenų pagrįstumą, kai nustatysime kontroles priemones, skirtas įsitikinti „Vienos įmonės“ deklaracijoje pateiktų duomenų pagrįstumu.	

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:
Viešosios įstaigos Europos socialinio fondo agentūros Kokybės skyriaus veiklos procesų koordinatorė
Laura Klimaitė
Tel. (8 659) 42 573, el. p. laura.klimaite@esf.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos projekto
„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2021 m. liepos 1 d.–2022 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
16 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas VšĮ Inovacijų agentūrai

2021–2022 m. valstybinio audito metu IA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[395], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
PR 2. Tinkama veiksmų atranka				
1.	(V) EX.39 IA neįsitikino PrV SVV deklaracijoje pateiktų duomenų pagrįstumu Atsakomybės ir funkcijų taisyklių[396] 9.2.4 p., be kita ko, nustatyta, kad ĮI pagal kompetenciją atlieka projektų vertinimą. PFSA[397] 61.4 p., be kita ko, nustatyta, kad kartu su paraiška pareiškėjas turi pateikti SVV deklaraciją. 41 p., be kita ko, nustatyta, kad projekto finansuojamoji[398] dalis nustatoma, atsižvelgiant į PrV statusą[399]. Audito metu nustatyta[400], kad IA, TF vertinimo metu[401], neatliko[402] PrV SVV deklaracijoje pateiktų duomenų vertinimo ir taip neįsitikino jų pagrįstumu.	Rekomenduojame IA įvertinti SVV deklaracijoje pateiktų duomenų apie susijusias įmones teisingumą, o nustačius neatitikimų – atlikti PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmus.	IA nesutinka su pateiktu pastebėjime nurodytu teiginiu, kad IA TF vertinimo metu, neatliko PrV SVV deklaracijoje pateiktų duomenų vertinimo ir neįsitikino jų pagrįstumu. Atkreipiame dėmesį, kad pareiškėjas kartu su paraiška vadovaujantis PFSA 61.4 p. nuostatomis pateikė SVV deklaraciją. Paraiškos vertinimo metu IA, siekdama įvertinti PrV statusą, taip kaip jį apibrėžia Lietuvos Respublikos smulkaus ir vidutinio verslo plėtros įstatymas (toliau – Įstatymas), atsižvelgiant į SVV	–

[395] S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

[396] Redakcija, galiojusi nuo 2020-05-23 iki 2020-11-09.

[397] 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 3 prioriteto „Smulkiojo ir vidutinio verslo konkurencingumo skatinimas“ priemonės Nr. 03.3.1-LVPA-K-854 „Pramonės skaitmeninimas LT“ projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr. 2, patvirtintas Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2020-03-06 įsakymu Nr. 4-147. Redakcija, galiojanti nuo 2020-03-10.

[398] PFSA 41.1 p., be kita ko, nustatyta, kad didžiausia galima projekto finansuojamoji dalis negali viršyti 45 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų, jeigu pareiškėjas yra labai maža įmonė ir maža įmonė; PFSA 41.2 p., be kita ko, nustatyta, kad didžiausia galima projekto finansuojamoji dalis negali viršyti 35 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų, jeigu pareiškėjas yra vidutinė įmonė.

[399] Labai maža, maža ar vidutinė įmonė.

[400] Projekte Nr. 03.3.1-LVPA-K-854-02-0041 tikrintas MP Nr. MP005, kurio vertė 231 500,00 Eur. Nustatyta detalaus testavimo metu.

[401] 2020-09-17 paraiškos TF vertinimo ataskaita Nr. 0041.

[402] Audito metu, vertinant PrV pateiktos 2020-07-07 patikslintos SVV deklaracijos 2 priedo 4 p. nurodytas susijusias įmones, nustatyta rizika, kad pateiktas įmonių sąrašas galimai yra nebaigtinis, kadangi projekto paraiškos 5.2 p. nurodyta, kad pareiškėjas priklauso konkrečiai įmonių grupei, tačiau patikslintoje SVV deklaracijoje šiai įmonių grupei priklausančios įmonės nėra nurodytos. Audito metu pateiktas

2021–2022 m. valstybinio audito metu IA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[395], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Taip IA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 9.2.4 p. reikalavimas bei R. 1303/2013 125 str. 3 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, taikyti patvirtintas atrankos procedūras ir kriterijus. Dėl nurodytų aplinkybių klaida tikrintame projekte yra 48 984,26 Eur[403].		deklaracijoje pateiktą informaciją, atliko duomenų patikrą Juridinių asmenų dalyvių informacinė sistemoje ir papildomai kreipėsi į pareiškėją 3 kartus. Pareiškėjas IA paraiškos vertinimo metu teikė papildomą informaciją, kuri buvo reikalinga ūkio subjekto statuso nustatymui. Įvertinusi turimą ir gautą informaciją, IA kreipėsi į pareiškėją prašydama patikslinti SVV deklaraciją, o pareiškėjas pateikė patikslintą SVV deklaraciją. Atlikus vertinimą pareiškėjo statusas nurodytas TF vertinimo ataskaitoje, taip pat Projektų atitikties valstybės pagalbos taisyklėms patikros lape. Pažymime, kad vadovaujantis Įstatymo 3 str. 10 p. už SVV deklaracijoje pateikiamų duomenų teisingumą ir tikrumą atsako deklaraciją pasirašęs asmuo. Taip pat apkreipiame dėmesį, kad AI yra prieinama visa informacija ir dokumentai esantys SFMIS2014. Papildomi paaiškinimai dėl atlikto vertinimo AI pateikti 2022-11-14 raštu Nr. R4-3001. IA audito metu gavo papildomos informacijos, kurios neturėjo paraiškos vertinimo metu, susijusios su pareiškėju, dėl to inicijavo ir atliko naują ekspertinį vertinimą, atsižvelgiant į vertinimo rezultatus, IA kreipsis į PV ir atliks veiksmus numatytus PAFT.	
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai				
2.	(V) EX.6 IA nesilaikė paraiškos AV duomenų perdavimo į VBAMS termino R. 1303/2013 132 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad VI užtikrina, kad paramos gavėjas gautų visą tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų sumą, kuri turi būti sumokėta visa ir ne vėliau kaip per 90 d. nuo tos dienos, kurią paramos gavėjas pateikia MP. 132 str. 2 d., be kita ko, nustatyta, kad 132 str. 1 d. nurodytą mokėjimo terminą VI gali pertraukti. Taip pat, kad atitinkamas paramos gavėjas raštu informuojamas apie šį pertraukimą ir jo priežastis. Atsakomybės ir funkcijų taisyklių[404] 9.3.2 p., be kita ko, nurodyta, kad ĮI rengia ir tvirtina SFMIS2014 paraiškų AV duomenis dėl lėšų išmokėjimo PrV ir atsako už šių duomenų teisingumą.	Rekomendacija dėl kontrolės priemonių neteikiama, nes LVPA PV nustatytos pakankamos kontrolės priemonės, bet audituojamu laikotarpiu jų veikimas nebuvo užtikrintas.	IA audito metu pateikė detalią atliktų veiksmų chronologiją siekiant patvirtinti GMP aprašymą kaip paaiškinimą kodėl IA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 9.3.2 p., PAFT 508 p. ir LVPA PV 42.2.2 p. reikalavimai bei R. 1303/2013 132 str. 1 d. reikalavimas VI, užtikrinti, kad tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų suma būtų sumokėta ne vėliau kaip per 90 d. nuo tos dienos, kurią paramos gavėjas pateikia MP: 1. 2021-05-25 projekto vykdytojas pateikė GMP. 2. Atsižvelgiant į tai, kad PrV buvo nepateikęs veikos ataskaitos, kuria pagrindžiamas fizinio rodiklio pasiekimas,	–

paklausimas IA dėl galimai nebaigtinio susijusių įmonių sąrašo, nurodyto SVV deklaracijoje, prašant IA pateikti vertinimą bei jį pagrindžiančius dokumentus. IA 2022-10-04 el. paštu nurodė, kad po AI paklausimo IA inicijavo ekspertinį vertinimą ir gavusi tyrimo rezultatus galės pateikti detalesnę informaciją, todėl vertiname, kad IA paraiškos TF vertinimo metu neįvertino pareiškėjo patikslintoje SVV deklaracijoje pateiktų duomenų teisingumo, o reikiamų veiksmų ėmėsi tik audito metu. Atžvelgiant į tai, keliama rizika, kad projektui netinkamai nustatyta finansuojamoji dalis (pagal 2020-11-09 projekto sutartį Nr. S-03.3.1-LVPA-K-854-02-0041 projekto finansuojamoji dalis yra 45 proc., jei būtų nustatyta neatitikimų dėl pareiškėjo statuso, didžiausia galima projekto finansuojamoji dalis būtų iki 35 proc.).

[403] Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP005 yra 23 150,00 Eur.

[404] Redakcijos, galiojusios nuo 2021-02-12 iki 2021-12-13.

2021–2022 m. valstybinio audito metu IA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[395], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	PAFT[405] 508 p. nustatyta, kad PAFT 239 p. nurodytas paraiškos AV duomenų rengimo, tvirtinimo ir perdavimo į VBAMS terminas paskelbus valstybės lygio ekstremaliąją situaciją dėl koronaviruso trumpinamas iki 35 d. LVPA[406] PV[407] 42.2.2 p., be kita ko, nustatyta, kad GMP tikrinamas ir tvirtinamas atliekamas, užtikrinant, kad paraiška VBAMS būtų parengta ir pateikta ne vėliau kaip 35 d. nuo MP gavimo dienos, – jeigu GMP tikrinimo metu atliekama PPV arba įvertinamos projekto pajamos, arba yra reikalinga gauti kitų institucijų ar ekspertų išvadas. Audito metu nustatyta[408], kad IA, gavusi GMP, nesilaikė[409] paraiškos AV duomenų rengimo, tvirtinimo ir perdavimo į VBAMS termino. Taip IA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 9.3.2 p., PAFT 508 p. ir LVPA PV 42.2.2 p. reikalavimai bei R. 1303/2013 132 str. 1 d. reikalavimas VI, užtikrinti, kad tinkamų finansuoti viešųjų išlaidų suma būtų sumokėta ne vėliau kaip per 90 d. nuo tos dienos, kurią paramos gavėjas pateikia MP.		SFMIS2014 2021-05-31 15:34:29 pranešimu PrV paprašyta pateikti galutinę veiklos Nr. 1.6 ataskaitą iki 2021-06-07. 3. SFMIS2014 2021-06-18 14:52:48 pranešimu PrV pateikė veiklos ataskaitą. 4. Veiklos ataskaitos, siekiant įvertinti rodiklio pasiekimą, vertinamos ekspertų, todėl PrV pateikta veiklos ataskaita 2021-06-22 perduota eksperto įvertinimui, įvertinimas gautas 2021-07-07. 5. SFMIS2014 2021-07-12 16:09:18 pranešimu PrV paprašyta pateikti papildomus dokumentus. PrV prašomus dokumentus pateikė 2021-08-08 22:02:42 SFMIS2014 pranešimu. 6. SFMIS2014 2021-07-26 10:19:28 pranešimu išsiųstu raštu PrV informuotas apie planuojama patikros vietoje datą ir laiką – 2021 m. liepos 29 d. 13:00 val. Pažymime, kad vadovaujantis PAFT 280 p. *„jeigu įgyvendinančioji institucija neatliko projekto patikros vietoje, projekto vykdytojui negali būti išmokėtos projekto finansavimo lėšos pagal galutinį mokėjimo prašymą*. Taip pat 239 p. nustatyta, kad *„PAFT 237 p. nurodytas terminas netaikomas, kai įgyvendinančioji institucija galutinio mokėjimo prašymo tikrinimo metu, vadovaudamasi PAFT 277 p., atlieka projekto patikrą vietoje ar [...] ekspertų išvadas dėl produktų ir (ar) rezultatų kokybės patvirtinimo. Šiame PAFT punkte nurodytais atvejais įgyvendinančioji institucija paraiškos asignavimų valdytojui duomenis rengia, tvirtina ir perduoda juos į VBAMS ne vėliau kaip per 70 dienų nuo mokėjimo prašymo gavimo dienos.“* 7. SFMIS2014 2021-07-28 14:57:41 pranešimu PrV kreipėsi dėl patikros vietoje laiko perkėlimo į 2021-08-13.	

[405] Redakcija, galiojanti nuo 2021-04-27.

[406] Nuo 2022-04-06 veikia kaip IA.

[407] Mokėjimų prašymų tikrinimo ir tvirtinimo vidaus tvarkos aprašas, patvirtintas LVPA direktoriaus 2014-10-31 įsakymu Nr. R1-052(15.1.8) (2020-03-27 įsakymo Nr. R1-033(15.1.8) redakcija), kuris buvo pakeistas, atsižvelgiant į LRVN 2020-02-26 Nr. 152 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo“.

[408] Projekto Nr. J05-LVPA-K-02-0023, MP Nr. MP011 MPD2 2021-11-26 paraiška AV Nr. PAV-18552. Nustatyta kontrolės testavimo metu.

[409] MP Nr. MP011 gavimo data 2021-05-25, paraiškos AV duomenys perduoti į VBAMS 2021-11-26, t. y. po 185 d. Atsižvelgiant į tai, kad IA neinformavo PrV apie šio termino pertraukimą, vertiname, kad IA nesilaikė PAFT 508 p. nustatyto termino.

2021–2022 m. valstybinio audito metu IA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[395], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
			Atsižvelgiant į tai, SFMIS2014 2021-07-29 08:31:34 PrV išsiųstas pernešimas apie planuojamą patikrą vietoje. 8. SFMIS2014 2021-07-29 09:45:26 pranešimu PrV paprašyta pateikti atnaujintą verslo planą iki 2021-08-06. 9. 2021-08-13 patikros metu PrV nepateikė visų reikiamų dokumentų, todėl buvo organizuojama pakartotinė patikra. Dėl nepateiktų dokumentų išsiųstas raštas SFMIS2014 2021-08-20 15:50:14 pranešimu, kuriuo PrV paprašyta pateikti papildomus dokumentus po patikros vietoje. 10. Pakartotinė patikra buvo suplanuota 2021-10-01 nuotoliniu būdu, tačiau PrV atstovai suplanuotu patikros laiku neprisijungė, taip pat iš anksto nepranešė, kad joje nedalyvaus. Pakartotinė patikra atlikta 2021-10-06. Informacija apie vykdytas patikras užfiksuota patikros vietoje lape. 11. SFMIS2014 2021-10-11 10:52:32 pranešimu PrV paprašyta pateikti trūkstamus dokumentus GMP finansinės dalies įvertinimui per 3 d. d. Dėl nepateiktų dokumentų, SFMIS2014 2021-11-03 17:04:54 pranešimu PrV raštu paprašyta pateikti trūkstamus dokumentus. PrV pateikė dokumentus 2021-11-05. 12. SFMIS2014 2021-11-10 09:30:31 pranešimu PrV pateiktas patikros vietoje lapas tvirtinimui. 13. SFMIS2014 2021-11-15 09:37:26 pranešimu PrV pateikta informacija apie atliktos patikros vietoje rezultatus. 14. SFMIS2014 2021-11-18 01:16:47 pranešimu PrV informavo, kad sutinka su patikros vietoje rezultatais. 15. 2021-11-25 patvirtinta GMP veiklų dalis, 2021-11-26 patvirtinta GMP finansinė dalis ir suformuota paraiška AV. Atkreipiame dėmesį, kad IA prieš patvirtindama GMP bei rengdama paraišką AV, turėjo ne tik įvertinti su GMP pateiktus dokumentus, bet ir pateikti ekspertams vertinti PrV pateiktą veiklos ataskaitą bei sulaukti eksperto išvadų, taip pat atlikti projekto patikrą vietoje, o kilus klausimams dėl pateiktų dokumentų, kreiptis į PrV papildomų paaiškinimų, tam, kad įsitikinti, kad PrV deklaruojamos išlaidos yra tinkamos finansuoti bei, kad projekto veiklos įgyvendintos tinkamai.	

2021–2022 m. valstybinio audito metu IA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[395], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
3.	**(V) EX.15 PD nustatyta sąlyga, nepagrįstai ribojanti subrangovų pasitelkimą** PAFT[410] 457 p., be kita ko, nustatyta, kad pareiškėjas ar PrV, partneris, kurie nėra PO pagal VPĮ reikalavimus, pirkimus vykdo vadovaudamiesi Sutarties dėl ES veikimo principais, lygiateisiškumo, skaidrumo ir proporcingumo principais, taip pat PAFT reikalavimais. 460.1 p., be kita ko, nustatyta, kad KDP ir kituose PD nustatyti reikalavimai negali dirbtinai riboti tiekėjų galimybių dalyvauti pirkime ar sudaryti sąlygas dalyvauti tik konkretiems tiekėjams. Projekto sutarties[411] 2.2 p. nustatyta, kad šalys susitaria, kad PAFT ir vėlesni jų pakeitimai yra projekto sutarties sąlygos. Audito metu nustatyta[412], kad NPO, vykdydama pirkimą[413], PD nustatė sąlygą, nepagrįstai ribojančią[414] subrangovų pasitelkimą. Taip PrV nesilaikė PAFT 457 ir 460.1 p. bei projekto sutarties 2.2 p. reikalavimų, o IA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę. Vadovaujantis EK FK gairių 13 p., siūloma taikyti 5 proc. pirkimo sutarties vertės (216 300,00 Eur[415] be PVM) finansinę korekciją, dėl kurios klaida projekte yra 10 815,00 Eur[416] be PVM.	Rekomendacija neteikiama, nes IA veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.	IA nesutinka su pateiktu pastebėjimu. Visi argumentai bei pagrindžiantys dokumentai pateikti AI.	–
4.	**(V) EX.16 IA PPV metu neužtikrino pakankamos audito sekos ir neįsitikino, ar visos prekės, už kurias išlaidos deklaruotos EK, buvo faktiškai įsigytos ir atitinka TS bei ar atlikti sutarties keitimai nėra esminiai** Atsakomybės ir funkcijų taisyklių[417] 9.3.4 p., be kita ko, nustatyta, kad ĮI įsitikina, kad pagal projekto sutartį finansuojamos prekės yra įsigytos ir kad PrV deklaruotos su projektų įgyvendinimu susijusios išlaidos buvo padarytos ir nepažeidžia ES ir LR teisės aktų nuostatų, ir patvirtina tai atlikdama PPV teisės aktų nustatyta tvarka.	Audito metu IA buvo teikta rekomendacija pakartotinai atlikti PPV pagal PV nustatytas kontrolės priemones, siekiant įsitikinti: 1) ar visos prekės, kurių įsigijimo išlaidos deklaruotos EK, yra pristatytos; 2) ar visos pristatytos prekės atitinka techninės specifikacijos reikalavimus;	Rekomendacija įgyvendinta 2022-09-22. IA atsižvelgdama į AI pastebėjime nurodytus finansinės korekcijos dydžio skaičiavimus, atkreipia dėmesį, kad šiuo metu pradėtas įtariamo pažeidimo tyrimas nėra baigtas. Vadovaujantis PAFT 307.1 punktu, netinkamų finansuoti projekto išlaidų dydis atitinka su pažeidimu susijusią projekto išlaidų sumą, jei ją galima tiesiogiai nustatyti.	–

[410] Redakcija, galiojusi nuo 2019-12-18 iki 2020-02-13.

[411] 2019-11-29 projekto sutartis Nr. S-03.3.1-LVPA-K-850-01-0166.

[412] Projekte Nr. 03.3.1-LVPA-K-850-01-0166 tikrintas MP Nr. MP008, kurio vertė 8 973,74 Eur. Nustatyta detalaus testavimo metu.

[413] Konkurso būdu vykdytas pirkimas „Rekonstrukcijos rangos darbai (bendrieji statybos darbai)“, paskelbimo data 2020-02-03.

[414] PD 3.5 p., be kita ko, nustatyta, kad jei darbų pirkimo sutarčiai vykdyti pasitelkiami subrangovai, tuomet rangovo atliekamų darbų dalis turi būti ne mažesnė kaip 40 proc. Vertinama, kad PD nustatytas reikalavimas nepagrįstai ribojo tiekėjų galimybes pasitelkti subrangovus, kadangi paties rangovo turima atlikti darbų dalis išreikšta abstrakčia procentine išraiška, neatsižvelgiant į galimybę patikrinti subrangovų pajėgumus šiai darbų daliai ir nepagrindžiant šių darbų esminio pobūdžio (svarbos) ar kodėl jų negalėtų atlikti subrangovai. Toks reikalavimas laikytinas nepagrįstai sukeliančių atgrasomąjį poveikį potencialiems tiekėjams, ketinusiems pasitelkti subrangovus didesnei nei 60 proc. darbų daliai.

[415] 2020-03-20 sutarties suma, susijusi su projekto Nr. 03.3.1-LVPA-K-850-01-0166 tinkamų finansuoti išlaidų suma.

[416] Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP008 yra 448,69 Eur.

[417] Redakcija, galiojusi nuo 2021-02-12 iki 2021-10-31.

2021–2022 m. valstybinio audito metu IA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[395], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	PAFT[418] 285.3 p., be kita ko, nustatyta, kad ĮI, atlikdama PPV, atsako į klausimą, ar PrV ĮI su MP pateiktuose dokumentuose nurodyta informacija yra teisinga ir užtikrinta tinkama audito seka. 285.4 p., be kita ko, nustatyta, kad ĮI, atlikdama PPV, atsako į klausimą, ar tinkamai įsigytos prekės, kurių išlaidas PrV deklaravo ĮI pateiktuose MP. 405.1 p., be kita ko, nustatyta, kad išlaidos turi būti faktiškai patirtos, t. y., skirtos už patiektas prekes. 460.8.4 p., be kita ko, nustatyta, kad NPO pirkimo sutarties galiojimo laikotarpiu gali ją keisti, pagal PAFT neatlikdama naujos pirkimo procedūros, išskyrus šį atvejį, kai keičiama esminės pirkimo sutarties sąlyga – ekonominė sutarties pusiausvyra pasikeičia asmens, su kuriuo sudaryta sutartis, naudai taip, kaip nebuvo nustatyta pirminės sutarties sąlygose. 460.9.1 p., be kita ko, nustatyta, kad pirkimo sutartis jos galiojimo laikotarpiu gali būti keičiama pagal taisykles neatliekant naujos pirkimo procedūros, kai bendra atskirų pakeitimų pagal šį papunktį vertė neviršija 10 proc. pradinės pirkimo sutarties vertės, kai perkamos prekės ar paslaugos. IA PV[419] 60.5 p. be kita ko, nustatyta, kad atsižvelgdami į PPV metu tikrinamų objektų pobūdį ir mastą, patikros vykdytojai turi teisę atrankos būdu tikrinti atskirus pasiektų rezultatų rodiklius, naudodami apžiūros ir patikrinimo natūroje, inspekcijos, perskaičiavimo, apklausos būdus. Jei yra tikrinami atskiri pasiektų rezultatų rodikliai, patikros vietoje dokumentuose turi būti nurodyti atrinkti ir tikrinti rodikliai, aprašytas atrankos metodas. Audito metu nustatyta[420], kad: 1) IA atlikusi PPV neužtikrino[421] audito sekos; 2) projekto įgyvendinimo vietoje nėra[422] dalies įsigytų prekių, už kurias išlaidos buvo deklaruotos EK;	3) ar sutarties Nr. 2019/02/01-001 bendra atliktų atskirų keitimų vertė neviršija 10 proc. pradinės pirkimo sutarties vertės. IA, atlikusi rekomendacijoje nurodytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino. Atsižvelgiant į pakartotinai atliktos PPV metu nustatytus neatitikimus, papildoma rekomendacija neteikiama, nes IA veiksmai nustatyti PAFT 25 skirsnyje.	Dėl prekių, už kurias išlaidos buvo deklaruotos EK ir kurių projekto įgyvendinimo vietoje nėra (jei projekto vykdytojas nepagrįs prekių nebuvimo projekto įgyvendinimo vietoje), atitinkamą su pažeidimu susijusią projekto išlaidų sumą galima tiesiogiai nustatyti, IA numato apskaičiuoti netinkamų finansuoti projekto išlaidų dydį vadovaudamasi PAFT 307.1 punktu. Vadovaujantis PAFT 307.2 punktu, netinkamų finansuoti projekto išlaidų dydis yra atitinkanti su pažeidimu susijusių projekto išlaidų dalis, kuri apskaičiuojama PAFT 310 ir 311 punktuose nustatyta tvarka, jei su pažeidimu susijusių išlaidų negalima tiesiogiai nustatyti. Atsižvelgiant į tai, kad PAFT 460.9.1 punkte numatyta, kad galimi bendri atskiri pakeitimai, kurių vertė neviršija 10 proc. pradinės pirkimo sutarties vertės ir kurie iš esmės nepakeičia pirkimo sutarties pobūdžio, IA dėl pakeitimų viršijančių 10 proc. ribą nustatydama su pažeidimu susijusių išlaidų dydį, numato vadovautis PAFT 307.2 punktu. Galutinis finansinės korekcijos dydis bus nustatytas IA priimtame sprendime, baigus įtariamo pažeidimo tyrimą.	

[418] Redakcija, galiojanti nuo 2021-04-27.

[419] Projektų patikrų vietoje planavimo ir atlikimo vidaus tvarkos aprašas, patvirtintas LVPA direktoriaus 2014-10-31 įsakymu Nr. R1-052(15.1.8) (2021-07-01 įsakymo Nr. R1- (15.1.8)E redakcija).

[420] Projekte Nr. 03.3.1-LVPA-K-803-01-0102 tikrintas 2021-09-22 PPV lapas Nr. 03.3.1-LVPA-K-803-01-0102/03. Nustatyta kontrolės testavimo metu.

[421] 2021-09-22 PPV lapo Nr. 03.3.1-LVPA-K-803-01-0102/03 5.1 p., be kita ko, nurodyta, kad dėl didelio įsigyto baldų kiekio bei reabilitacijos centre apsigyvenusių svečių taikytina baldų patikros atranka (patikrinti konferencijų salės, restorano, vestibiulio, gydymo patalpų, SPA baldai, bei kelių standartinio ir liukso kambarių baldai). 2022-06-27 IA el. laišku, be kita ko, nurodė, kad PPV lapo 5.1 p. nurodytose erdvėse (konferencijų salės, restorano, vestibiulio, gydymo, SPA ir kambarių) tikrintini baldai nebuvo patikrinti 100 proc., šiose erdvėse baldai patikrinti atrankos būdu, tačiau dėl didelio baldų kiekio PPV lape nebuvo užfiksuoti patikrinti konkretūs baldai. Taip pat IA nurodė, kad PPV metu nebuvo užfiksuoti tikrintinų kambarių numeriai, todėl šiuo metu IA negali konkrečiai nurodyti, kurie kambariai buvo tikrinti. Atsižvelgiant į tai, vertinama, kad IA atlikdama PPV nesilaikė IA (LVPA) PV Projektų patikrų vietoje planavimo ir atlikimo vidaus tvarkos aprašo 60.5 p., kuriame, be kita ko, nustatyta, kad, jei yra tikrinami atskiri pasiektų rezultatų rodikliai, patikros vietoje dokumentuose turi būti nurodyti atrinkti ir tikrinti rodikliai, aprašytas atrankos metodas, ir taip neužtikrino audito sekos (iš PPV lapo neįmanoma nustatyti, kokie konkrečiai baldai buvo patikrinti IA PPV metu).

[422] AI PPV metu nustatyta, kad projekto įgyvendinimo vietoje nėra 22 metalinių persirengimo spintų (4 vietų), 5 metalinių persirengimo spintų (3 vietų), 31 stačiakampio formos valgomojo stalo, 4 kvadratinių restorano erdvės staliukų, 4 apvalių restorano erdvės staliukų ir 6 WC lentynų.

2021–2022 m. valstybinio audito metu IA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[395], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	3) dalis su MP deklaruotų išlaidų patirtos už prekes, neatitinkančias[423] TS; 4) atliktas esminis[424] sutarties keitimas. Taip IA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 9.3.4 p., PAFT 285.3, 285.4, 405.1, 460.8.4 p. ir 460.9.1 p. ir IA PV 60.5 p. reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar paramos gavėjų deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę, bei 125 str. 5 d. b p. reikalavimas VI, be kita ko, atlikti veiksmų patikras vietoje. Vadovaujantis EK FK gairių 23 p., siūloma taikyti 25 proc. pirkimo sutarties vertės (389 550,00[425] Eur be PVM) finansinę korekciją, dėl kurios klaida projekte yra 97 387,50 Eur be PVM. Taip pat dėl nurodytų aplinkybių, vadovaujantis proporcingumo principu, tikrintame projekte pakeistų baldų išlaidoms taikytina 10 proc.[426] finansinė korekcija, dėl kurios klaida projekte yra 7 134,80 Eur be PVM, ir 100 proc.[427] finansinė korekcija išlaidoms už nepristatytus baldus, dėl kurios klaida projekte yra 3 350,00 Eur be PVM. Dėl nustatytų neatitikimų bendra klaida projekte yra 107 872,30 Eur[428] be PVM.			
5.	**(V) EX.35 KDP nustatytas konkurenciją dirbtinai ribojantis ir pirkimo objektui neproporcingas reikalavimas tiekėjams** PAFT[429] 457 p., be kita ko, nustatyta, kad pareiškėjas ar PrV, partneris, kurie nėra PO pagal VPĮ reikalavimus, pirkimus vykdo vadovaudamiesi Sutarties dėl ES veikimo principais – lygiateisiškumo, nediskriminavimo, skaidrumo, proporcingumo principais ir PAFT reikalavimais. 460 p., be kita ko, nustatyta, kad KDP ir kita tiekėjams pateikta informacija turi būti tiksli, aiški, nedviprasmiška, kad pirkimu suinteresuoti tiekėjai galėtų pateikti	Rekomendacija neteikiama, nes IA veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.	IA nesutinka su pateiktu pastebėjimu. Visi argumentai bei pagrindžiantys dokumentai pateikti AI.	–

[423] AI PPV metu nustatyta, kad kai kurie pristatyti baldai neatitinka TS numatytų reikalavimų. Pavyzdžiui, TS sk. „I aukštas. Konferencijų salė ir restoranas“ 8 p. „Rakinama rūbų pakaba“, be kita ko, nurodyta, kad į 1 komplektą įeina drabužių pakaba, trosas užraktui, du raktai, spynos mechanizmas, metalinių vamzdžių sistema per visą patalpą, tačiau PPV metu įsitikinta, kad kiekvienam iš pakabų komplektų trūksta troso užraktui, dviejų raktų, spynos mechanizmui. Taip pat, TS sk. „Rūsys“ 7 p. „WC praustuvų akmeniniai stalviršiai“, sk. „Konferencijų salė ir restoranas“ 20 p. „Restorano erdvės servantas akmeniniu stalviršiu“ ir 24 p. „Baro karkasas akmeniniu stalviršiu, su spintelėmis po stalviršiu ir spintelėmis už nugaros“, be kita ko, nustatyta, kad turi būti sumontuoti akmeniniai stalviršiai, tačiau PPV metu įsitikinta, kad vietoje akmeninių stalviršių sumontuoti stalviršiai iš MDF plokštės.

[424] 2022-09-22 pakartotinai atlikus PPV nustatyta, kad sutarties Nr. 2019/02/01-001 bendra atliktų atskirų keitimų vertė viršija 10 proc. Taip pat nustatyta, kad dalis pakeistų baldų neatitinka TS, kuri yra sutarties Nr. 2019/02/01-001 sudedamoji ir neatskiriama dalis, todėl vertinama, kad sutarties vykdymo metu ekonominė sutarties pusiausvyra pasikeitė baldų tiekėjo, su kuriuo buvo sudaryta sutartis, naudai taip, kaip nebuvo nustatyta pirminės sutarties sąlygose. Atsižvelgiant į tai, kad pasikeitė ekonominė sutarties pusiausvyra baldų tiekėjo naudai, ir į tai, kad bendra atliktų atskirų keitimų vertė viršija 10 proc., vertinama, kad buvo atliktas esminis sutarties keitimas.

[425] 2019-02-01 sutarties Nr. 2019/02/01-001 suma, susijusi su projekto Nr. 03.3.1-LVPA-K-803-01-0102 tinkamų finansuoti išlaidų suma.

[426] Atsižvelgiant į tai, kad dalis pakeistų baldų yra prastesnės kokybės negu nurodyta baldų techninėje specifikacijoje.

[427] Atsižvelgiant į tai, kad pakartotinai atliktos PPV metu dalies baldų, už kuriuos išlaidos buvo deklaruotos EK, nebuvo projekto įgyvendinimo vietoje, taikytina 100 proc. korekcija šių baldų išlaidoms.

[428] Ataskaitiniu laikotarpiu EK deklaruotų išlaidų nebuvo.

[429] Redakcija, galiojusi nuo 2021-01-29 iki 2021-04-26.

2021–2022 m. valstybinio audito metu IA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[395], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	pasiūlymus, o NPO nupirkti tas prekes, kurios numatytos pirkti iš projekto finansavimo lėšų. 460.1 p., be kita ko, nustatyta, kad KDP ir kituose PD nustatyti reikalavimai negali dirbtinai riboti tiekėjų galimybių dalyvauti pirkime. Minimalūs tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai turi būti proporcingi pirkimo objektui. Projekto sutarties[430] 2.2 p. nustatyta, kad šalys susitaria, kad PAFT ir vėlesni jų pakeitimai yra projekto sutarties sąlygos. Audito metu nustatyta[431], kad NPO, vykdydama pirkimą[432], KDP nustatė konkurenciją dirbtinai ribojantį ir pirkimo objektui[433] neproporcingą reikalavimą tiekėjams[434]. Taip PrV nesilaikė PAFT 457, 460 ir 460.1 p. bei projekto sutarties 2.2 p. reikalavimų, o IA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a. p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę. Vadovaujantis EK FK gairių 11 p., siūloma taikyti 5 proc. pirkimo sutarties vertės (231 500,00 Eur [435] be PVM) finansinę korekciją, dėl kurios klaida projekte 11 575,00 Eur[436] be PVM.			
6.	**(V) EX.36 PD nustatytos sąlygos, nepagrįstai ribojančios subrangovų pasitelkimą** KSPĮ[437] 29 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad PS užtikrina, kad vykdant pirkimą būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, proporcingumo ir skaidrumo principų. 29 str. 3 d. nustatyta, kad planuojant pirkimus ir jiems rengiantis negali būti siekiama dirbtinai sumažinti konkurenciją. Laikoma, kad konkurencija yra dirbtinai sumažinta, kai pirkimu nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos tam tikriems tiekėjams.	Rekomendacija neteikiama, nes IA veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.	2022-11-22 IA atliko PAFT 25 skirsnyje nustatytus veiksmus.	–

[430] 2020-11-09 projekto sutartis Nr. S-03.3.1-LVPA-K-854-02-0041.

[431] Projekte Nr. 03.3.1-LVPA-K-854-02-0041 tikrintas MP Nr. MP005, kurio vertė 231 500,00 Eur. Nustatyta detalaus testavimo metu.

[432] Konkurso būdu vykdytas „Automatinės fasavimo į maišus linijos su metalo detektoriumi su integruota skaitmenine technologija“ pirkimas, paskelbimo data 2021-02-19.

[433] KDP 7 p. nurodytas pirkimo objektas – automatinė svėrimo ir fasavimo linija (toliau - įranga). Pažymėtina, kad KDP 8 p. nurodyta, kad įranga privalo atitikti reikalavimus, pateiktus techninėje užduotyje.

[434] KDP 11 p. nustatyta, kad „Įrangos tiekėjas, jeigu nėra teikiamos įrangos gamintojas, turi turėti Įrangos gamintojo išduotą atstovavimo dokumentą ar sutartį, suteikiantį teisę <...> atlikti <...> pogarantinį remontą bei planinį aptarnavimą“. 2022-07-11 IA el. paštu pateikė paaiškinimą, kad „<...> pogarantinis laikotarpis nėra įtraukiamas į bendrą pasiūlymo kainą“. Kaip nurodyta KDP, pogarantinis remontas ir planinis aptarnavimas nėra pirkimo objekto sudėtinė dalis, šios paslaugos neįtrauktos nei į TS, nei į pasiūlymo formą. Pažymėtina, kad pasiūlymus pateikė trys tiekėjai, iš kurių vienas nebuvo įrangos gamintojas. Šis tiekėjas kartu su pasiūlymu pateikė KDP 11 p. reikalavimą atitinkantį dokumentą. Vadovaujantis tuo, vertinama, kad tiekėjas, pateikęs dokumentus pagal KDP 11 p. nustatytą reikalavimą, grindė atitiktį šiam reikalavimui, nors pogarantinis remontas bei planinis aptarnavimas ir nesudarė pirkimo objekto. Vertinama, kad KDP 11 p. nustatytas reikalavimas tiekėjams turėti gamintojo suteiktą įgaliojimą atlikti pogarantinį remontą ir planinį aptarnavimą yra neproporcingas pirkimo objektui, dirbtinai ribojantis tiekėjų konkurenciją ir galėjo turėti atgrasomąjį poveikį didesnei tiekėjų konkurencijai.

[435] 2021-03-29 sutarties Nr. 09/03/2021/DMX suma, susijusi su projekto Nr. 03.3.1-LVPA-K-854-02-0041 tinkamų finansuoti išlaidų suma.

[436] Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP005 yra 11 575,00 Eur.

[437] Redakcija, galiojusi nuo 2020-08-01 iki 2021-11-30.

2021–2022 m. valstybinio audito metu IA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[395], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	96 str. 1 d. nustatyta, kad pirkimo vykdytojas turi reikalauti, kad dalyvis savo pasiūlyme nurodytų, kokiai pirkimo sutarties daliai ir kokius subtiekėjus, jeigu jie yra žinomi, jis ketina pasitelkti[438]. Audito metu nustatyta[439], kad PS, vykdydamas VšP[440], PD nustatė sąlygas, nepagrįstai ribojančias[441] subrangovų pasitelkimą. Taip PrV nesilaikė KSPĮ 29 str. 1 d. ir 3 d. reikalavimų, o IA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę. Vadovaujantis EK FK gairių 13 p., siūloma taikyti 5 proc. pirkimo sutarties vertės (986 426,00 Eur[442] be PVM) finansinę korekciją, dėl kurios klaida projekte yra 49 321,30 Eur[443] be PVM.			
7.	**(V) EX.41 Nesilaikoma viešinimo sąlygų projektams, finansuojamiems pagal REACT-EU prioritetą** R. 1303/2013[444] 92b str. 14 d., be kita ko, nustatyta, kad VI užtikrina, kad visuomenė žinotų apie papildomų išteklių buvimą, mastą ir teikiamą REACT-EU paramą. Valstybės narės ir VI piliečiams aiškiai nurodo, kad atitinkamas veiksmas finansuojamas kaip ES atsako į COVID-19 pandemiją priemonė. Atsakomybės ir funkcijų taisyklių[445] 9.11 p., be kita ko, nustatyta, kad ĮI užtikrina, kad PrV laikytųsi informavimo apie ES struktūrinius fondus reikalavimų. PAFT[446] 449 p., be kita ko, nustatyta, kad kai informavimo ir komunikacijos priemonės susijusios su REACT-EU prioritetais, nurodant pasirinktą ES fondą (ESF	Rekomenduojame IA užtikrinti, kad pagal REACT-EU prioritetą finansuojamuose projektuose būtų įgyvendinta PAFT 449 p. nustatyta viešinimo priemonė. Rekomendacija dėl kitų pastebėjime minimų atvejų įgyvendinimo neteikiama, nes neatitikimai buvo ištaisyti audito metu.	IA nesutinka su pastebėjime nurodyti teiginiu, kad projektų Nr. 03.3.1-LVPA-T-859-01-0030 (Nr. 13.1.1-LVPA-T-859-01-0050) ir Nr. 03.3.1-LVPA-T-859-01-0034 (Nr. 13.1.1-LVPA-T-859-01-0025) PrV interneto svetainėje ir informaciniame plakate privalėjo pateikti nuoroda į REACT-EU prioritetą. Visi argumentai bei pagrindžiantys dokumentai pateikti AI.	2023-02-28

[438] Kasacinio teismo pažymėta, kad PS draudžiama riboti tiek jungtinę veiklą, tiek subrangą. PS PD negali nustatyti sąlygų, ribojančių subrangą, o gali tik iš tiekėjų reikalauti išviešinti subrangovus (LAT nutartys, priimtos civilinėse bylose Nr. 3K-3-43/2012 ir Nr. 3K-3-415/2013). Vadovaujantis LAT formuojama praktika, tas pats ūkio subjektas gali būti nurodytas skirtingų tiekėjų pasiūlymuose kaip subtiekėjas. Taip pat tiekėjas, pateikęs pasiūlymą savarankiškai, ar pirkime dalyvaujantis jungtinės veiklos pagrindu, gali būti kitos įmonės, pateikusios pasiūlymą tame pačiame pirkime, subtiekėju, išskyrus tuos atvejus, kai turima pagrįstų įrodymų, kad toks ūkio subjektų elgesys turėtų būti kvalifikuojamas kaip draudžiamas susitarimas (pvz., LAT 2018-03-29 nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-112-690/2018).

[439] Projekte Nr. 04.3.2-LVPA-K-102-06-0033 tikrintas MP Nr. MP017, kurio vertė 56 980,32 Eur. Nustatyta detalaus testavimo metu.

[440] Supaprastinto atviro konkurso būdu vykdytas pirkimas Nr. 513379 „Elektrėnų miesto magistralinių šilumos tiekimo tinklų modernizavimas“, paskelbimo data 2020-10-02.

[441] PD 35 p. nustatyta, kad tiekėjas negali būti nurodytas kaip subtiekėjas kito tiekėjo, teikiančio pasiūlymą tam pačiam konkursui. Tame pačiame konkurse bendrai veiklai susivienijusių asmenų grupės partneriai negali būti nurodyti kaip subtiekėjai kitoje susivienijusių asmenų grupėje. PD 82 p. nustatyta, kad tiekėjas gali remtis kitų ūkio subjektų pajėgumais, kurių kvalifikacija remiasi siekdamas atitikti pirkimo dokumentuose pirkimo vykdytojo nustatytus kvalifikacijos reikalavimus. Atsižvelgiant į tai, vertinama, kad PD 35 p. nepagrįstai riboja tiekėjų galimybę jau teikiant pasiūlymą sutarties vykdymui pasitelkti ir pasiūlyme subrangovais nurodyti kitus tiekėjus ar susivienijusių bendrai veiklai asmenų grupėse partnerius, nors PD 22 p. nustatyta, kad tiekėjas pasiūlyme privalo nurodyti, kokius subtiekėjus ir kokiai pirkimo sutarties daliai jis ketina pasitelkti.

[442] 2020-12-21 sutarties Nr. P-20-0140 suma, susijusi su projekto Nr. 04.3.2-LVPA-K-102-06-0033 tinkamų finansuoti išlaidų suma.

[443] Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP017 yra 2 761,52 Eur.

[444] Redakcija, galiojusi nuo 2020-12-29 iki 2022-04-09.

[445] Redakcija, galiojusi nuo 2021-12-14 iki 2022-04-01.

[446] Redakcija, galiojanti nuo 2021-04-27.

2021–2022 m. valstybinio audito metu IA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[395], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	ar ERPF) turi būti nuoroda į REACT-EU prioritetą – prierašas „finansuojama kaip ES atsako į COVID-19 pandemiją priemonė“. 450.1 p., be kita ko, nustatyta, kad PrV privalo interneto svetainėje paskelbti informaciją apie įgyvendinamą projektą, apibūdinti jo tikslus, rezultatus ir informuoti apie finansavimą iš atitinkamo (-ų) ES struktūrinio (-ių) fondo (-ų) lėšų. 450.2 p., be kita ko, nustatyta, kad PrV privalo pakabinti bent vieną plakatą, kuriame turi būti pateikta informacija apie įgyvendinamą projektą ir finansavimą iš atitinkamo (-ų) ES struktūrinio (-ių) fondo (-ų) lėšų. 450.5 p., be kita ko, nustatyta, kad informacinė lentelė arba informacinis stendas turi būti įrengti visuomenei gerai matomoje vietoje ir tinkamo dydžio, kad būtų aiškiai matomi, o juose pateikta informacija įskaitoma. Audito metu nustatyta, kad: 1) PrV[447] interneto svetainėje ir nuolatinėje informacinėje lentelėje nepateikta nuoroda[448] į REACT-EU prioritetą; 2) PrV[449] interneto svetainėje ir informaciniame plakate nepateikta nuoroda[450] į REACT-EU prioritetą. Taip PrV nesilaikė PAFT 449, 450.1, 450.2 ir 450.5 p. reikalavimų, o IA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 9.11 p. bei R. 1303/2013 92b str. 14 d. ir 125 str. 4 d. a p. reikalavimai VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.			
8.	**(V) EX.47 PrV nepagrįstai pirkimą vykdė kaip NPO, PD nustatyta sąlyga, dirbtinai ribojanti tiekėjų galimybę dalyvauti pirkime, informacija, reikalinga tinkamo pasiūlymo parengimui, nebuvo paskelbta viešai, pasiūlymų vertinimo metu nereikalauta, kad pirkimą laimėjęs tiekėjas pagrįstų atitiktį kvalifikaciniam reikalavimui** VPĮ[451] 2 str. 25 d. 2 p. a sąlygoje, be kita ko, nustatyta, kad PO yra viešasis ar privatusis juridinis asmuo, jeigu visa ar tam tikra jo veiklos dalis yra skirta specialiai nekomercinio ir nepramoninio pobūdžio viešiesiems interesams tenkinti ir jei jo veikla yra daugiau kaip 50 proc. finansuojama iš valstybės ar	Dėl nustatytų neatitikimų rekomendacija neteikiama, nes IA veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje. Papildomai rekomenduojame IA įsitikinti, kad vykdant kitus PrV projektų viešuosius pirkimus buvo tinkamai nustatytas PrV statusas, o nustačius neatitikimų imtis veiksmų, nustatytų PAFT 25 skirsnyje.	IA nesutinka su pateiktu pastebėjimu. Visi argumentai bei pagrindžiantys dokumentai pateikti AI.	–

[447] Projekte Nr. 03.3.1-LVPA-T-859-01-0030 (Nr. 13.1.1-LVPA-T-859-01-0050) tikrintas MP Nr. MP004, kurio vertė 86 677,00 Eur. Nustatyta detalaus testavimo metu.

[448] Audito metu nustatyta, kad projektas Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2022-02-25 įsakymu Nr. 4-281 perkeltas iš 3 VP prioriteto į 13 VP prioritetą, tačiau PrV internetinėje svetainėje ir nuolatinėje informacinėje lentelėje neatnaujino informacijos apie projektą ir nepateikė nuorodos į REACT-EU prioritetą su prierašu „finansuojama kaip ES atsako į COVID-19 pandemiją priemonė“. Audito metu, AI 2022-09-21 pateikus ĮI paklausimą, PrV interneto svetainėje trūkstama informacija buvo paskelbta.

[449] Projekte Nr. 03.3.1-LVPA-T-859-01-0034 (Nr. 13.1.1-LVPA-T-859-01-0025) tikrintas MP Nr. MP004, kurio vertė 204 920,00 Eur. Nustatyta detalaus testavimo metu.

[450] Audito metu nustatyta, kad projektas Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2022-02-25 įsakymu Nr. 4-281 perkeltas iš 3 VP prioriteto į 13 VP prioritetą, tačiau PrV internetinėje svetainėje bei informaciniame plakate neatnaujino informacijos apie projektą ir nepateikė nuorodos į REACT-EU prioritetą su prierašu „finansuojama kaip ES atsako į COVID-19 pandemiją priemonė“.

[451] Redakcija, galiojusi nuo 2020-08-01 iki 2021-11-30.

2021–2022 m. valstybinio audito metu IA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[395], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	savivaldybių biudžetų arba kitų valstybės ar savivaldybių fondų lėšų, arba kitų šioje dalyje nustatytų viešųjų ar privačiųjų juridinių asmenų lėšų. Atsakomybės ir funkcijų taisyklių[452] 9.3 p., be kita ko, nustatyta, kad ĮI įsitikina, jog PrV deklaruotos su projektų įgyvendinimu susijusios išlaidos nepažeidžia ES ir LR teisės aktų nuostatų. MVPĮ[453] 4 str. 1 p., be kita ko, nustatyta, kad komercinėje sutartyje tarp ūkio subjektų nustatytas mokėjimo už atliktus darbus laikotarpis negali būti ilgesnis negu 60 kalendorinių dienų nuo darbų atlikimo dienos, išskyrus atvejus, kai dėl to komercinėje sutartyje aiškiai susitariama kitaip ir jeigu tai nėra nesąžininga kreditoriaus atžvilgiu pagal šio įstatymo 9 straipsnio nuostatas. 9 str. 2 d., be kita ko, nustatyta, kad, nustatant, ar komercinės sutarties sąlyga yra nesąžininga kreditoriaus atžvilgiu, atsižvelgiama į visas konkretaus atvejo aplinkybes, įskaitant nukrypimą nuo gerosios komercinės praktikos, pažeidžiant sąžiningumo ir sąžiningo elgesio principus, darbų pobūdį. PAFT[454] 457 p., be kita ko, nustatyta, kad pareiškėjas ar PrV, kurie nėra PO pagal VPĮ reikalavimus, pirkimus vykdo vadovaudamiesi Sutarties dėl ES veikimo principais – lygiateisiškumo, skaidrumo, taip pat PAFT reikalavimais. 459 p., be kita ko, nustatyta, kad NPO KDP pateikia informaciją apie atsiskaitymo tvarką. Jei paskelbus KDP, yra keičiama pasiūlymams parengti reikalinga informacija, taip pat kai tiekėjams teikiami dokumentų paaiškinimai (patikslinimai), NPO PAFT 458 punkte nustatyta tvarka paskelbia pakeistą KDP. 460.1 p., be kita ko, nustatyta, kad KDP ir kituose PD nustatyti reikalavimai negali dirbtinai riboti tiekėjų galimybių dalyvauti pirkime ar sudaryti sąlygas dalyvauti tik konkretiems tiekėjams. 460.7 p., be kita ko, nustatyta, kad pirkimo sutartis sudaroma su laimėjusį pasiūlymą pateikusiu tiekėju, kurio galutinis pasiūlymas atitinka NPO nustatytus reikalavimus. Audito metu nustatyta[455], kad PrV, vykdydamas pirkimą[456]: 1) nepagrįstai[457] jį vykdė kaip NPO;			

[452] Redakcija, galiojusi nuo 2020-11-10 iki 2021-02-11.

[453] Redakcija, galiojanti nuo 2017-07-01.

[454] Redakcija, galiojusi nuo 2020-11-14 iki 2021-01-28.

[455] Projektas Nr. 01.2.1-LVPA-K-857-01-0002 tikrintas MP Nr. MP013, kurio vertė 529 767,28 Eur. Nustatyta detalaus testavimo metu.

[456] Konkurso būdu vykdytas pirkimas „Mokslo paskirties pastato statybos darbų pirkimas“, paskelbimo data 2020-11-19.

[457] Audito metu nustatyta, kad PrV veiklos forma ir tam tikra PrV veiklos dalis yra skirta nekomercinio ir nepramoninio pobūdžio viešiesiems interesams tenkinti, todėl tenkinamas VPĮ 2 str. 25 d. 2 p. nustatytas kriterijus. VĮĮ 2 str. 1 p. (aktuali redakcija, galiojusi nuo 2019-01-01 iki 2020-12-31) nustatyta, kad VšĮ – tai pagal šį ir kitus įstatymus įsteigtas pelno nesiekiantis ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, kurio tikslas – tenkinti viešuosius interesus, vykdant švietimo, mokymo ir mokslinę, kultūrinę, sveikatos priežiūros, aplinkos apsaugos, sporto plėtojimo, socialinės ar teisinės pagalbos teikimo, taip pat kitokią visuomenei naudingą veiklą. PrV įstatų (2008-12-17 redakcija) 1 p., be kita ko, nustatyta, kad PrV - <...> VĮĮ nustatyta tvarka įsteigtas pelno nesiekiantis ribotos civilinės atsakomybės

2021–2022 m. valstybinio audito metu IA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[395], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	2) PD nustatė nepagrįstai[458] ilgą apmokėjimo terminą už atliktus darbus; 3) pasiūlymų vertinimo metu neįvertino [459] pirkimo laimėtojo atitikties PD nustatytam kvalifikaciniam reikalavimui; 4) nepaskelbė[460] PD paaiškinimų ir papildomos informacijos pakeičiant KDP taip, kad, informaciją galėtų matyti visi tiekėjai. Taip PrV nesilaikė VPĮ 2 str. 25 d. 2 p. a sąlygos, PAFT 457 p., 459 p., 460.1 p., 460.7 p. bei MVPĮ 4 str. 1 p. reikalavimų, o IA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 9.3 p. bei R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimai VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.			

viešasis juridinis asmuo. Įstatų 10.4 p. nustatyta, kad vienas iš PrV veiklos tikslų yra *„10.4.* ***tenkinti viešuosius interesus*** *vykdant švietimo, mokymo ir mokslinę, kultūrinę, sveikatos priežiūros, aplinkos apsaugos, sporto plėtojimo, socialinės ar teisinės pagalbos teikimo, taip pat kitokią visuomenei naudingą veiklą*". Be kita ko, PrV 2016-10-17 rašte Nr. 20161017/01, pateiktame VPT, nurodė, kad jis rašte nurodytu laikotarpiu pirkimus vykdė kaip PO, vadovaujantis VPĮ; taip pat rašte pažymima, kad dalis veiklos tenkina viešąjį interesą. Pažymėtina, kad remiantis LAT formuojama teismų praktika, išplėtota vadinamoji infekcijos (užkrato) teorija, kuri iš esmės reiškia, kad net ir maža vykdomos veiklos dalis, jei ji atitinka visuotinės svarbos poreikius, neturinčius komercinio ir pramoninio pobūdžio, suponuoja tokio subjekto pripažinimą perkančiąja organizacija, nepriklausomai nuo to, kad likusi veiklos dalis yra grynai komercinė, nešanti pelną (pvz., LAT 2016-03-30 nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-175-415/2016**).** Audito metu taip pat nustatyta, kad tenkinama VPĮ 2 str. 25 d. 2 p. a sąlyga (t. y. 2020 m. prognozuojamos gauti pajamos siekė 450 000,00 Eur, o iš valstybės ir kitų biudžetų finansavimo pajamos siekė 2 399 292,50 Eur, kas sudaro daugiau nei 50 proc.) ir pirkimas turėjo būti vykdomas vadovaujantis VPĮ nustatytais reikalavimais, o ne PAFT nuostatomis.
VPT 2020-06-04 rašte Nr. 4S-504, pateiktame IA, nurodyta, kad *„jei jau 2020 metais vykdomi projektiniai pirkimai, kurie bus finansuojami iš ES lėšų 2021 metais, tuomet jau 2020 metais PO turi skaičiuoti šias pajamas prie planuojamų gauti ir vertinti, ar neįgyja PO statuso*". Pažymėtina, kad sprendimas dėl finansavimo skyrimo projektui priimtas 2020-09-18, o pirkimas paskelbtas 2020-11-19. Be kita ko, PrV 2020-10-29 pateikė IA pirkimų planą, kuriame nustatyta, kad planuojama pirkimo vertė – 3 440 450,00 Eur (pagal finansavimo santykį ES skirtas finansavimas šiam pirkimui yra 2 249 292,50 Eur). Atsižvelgiant į tai, kad PrV dar prieš pirkimo paskelbimą buvo informuotas apie skirtą ES finansavimą šiam pirkimui, jis šias lėšas turėjo sumuoti su kitomis iš valstybės biudžeto ir ES gaunamomis lėšomis: t. y. turėjo būti apskaičiuota, kad 2020 m. finansavimas iš valstybės biudžeto ir ES lėšų yra **2 399 292,50 Eur** (2 249 292,50 + 150 000,00). Atsižvelgiant į PrV prognozuojamas gauti pajamas 2020 m. (t. y. 450 000,00 Eur), darytina išvada, kad PrV veikla daugiau kaip 50 proc. buvo finansuota iš valstybės ir ES fondo lėšų (t. y. valstybės biudžeto ir ES lėšos sudaro 81,25 proc. PrV gautinų pajamų) ir vertinama, kad PrV tenkino VPĮ 2 str. 25 d. 2 p. a sąlygoje nustatytą kriterijų. Taip pat pažymėtina, kad PrV pasiskolintos lėšos (banko paskola, kurios suma 5 500 000,00 Eur, bei privataus asmens paskolintos lėšos, kurių suma - 1 600 000,00 Eur) nėra laikomos PrV pajamomis, nes, remiantis Pelno nesiekiančių juridinių asmenų buhalterinės apskaitos ir finansinių ataskaitų sudarymo ir pateikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2018-12-18 įsakymo Nr. 1K-443, 116 p., 183 p., 184 p. šie įsipareigojimai grupuojami atskirose buhalterinėse sąskaitose ir priskirtini ilgalaikių ir trumpalaikių įsiskolinimų kategorijoms. Atsižvelgiant į nustatytas aplinkybes, keliama rizika, kad kiti PrV vykdyti iš ES lėšų finansuojamų projektų Nr. 01.2.1-LVPA-V-842-01-0003 ir Nr. 01.2.1-LVPA-T-844-01-0142 viešieji pirkimai taip pat turėjo būti vykdomi vadovaujantis VPĮ nustatytais reikalavimais.

[458] PD 6 priedo (sutarties projektas) 5.7 p., be kita ko, nustatyta, kad užsakovas rangovui už tinkamai atliktus ir pagal darbų priėmimo - perdavimo aktą priimtus darbus apmoka mokestiniu pavedimu per 90 (devyniasdešimt) **darbo dienų** nuo rangovo PVM sąskaitos-faktūros gavimo dienos. Vertinama, kad tokiu būdu ribojamos mažos įmonės, kurios neturi pakankamų finansinių išteklių, kad pačios per šį laikotarpį galėtų kompensuoti statybos darbų kaštus. Be kita ko, vadovaujantis PAFT 460.5.2 p. vertinama, kad pirkimo konkurso metu tiekėjai negalėjo derėtis dėl apmokėjimo už atliktus darbus terminų, kadangi derybos dėl esminių pirkimo sutarties sąlygų yra draudžiamos, nors derybų etape tiekėjai ir kėlė klausimus dėl tokio ilgo apmokėjimo termino pagrįstumo.

[459] PD 6 priedo (sutarties projektas) 7.6 p. nustatyta, kad rangovas turi prieš 3 (tris) darbo dienas iki darbų pradžios įsakymu ar kitu tvarkomuoju dokumentu, įstatymų nustatyta tvarka paskirti darbų statybos vadovą, kuris turėtų teisę būti ypatingo pastato statybos projekto vadovu ir turėtų ne mažesnę nei 3 metų darbo patirtį; paskirti atestuotą asmenį, atsakingą už elektros ūkį ir darbų saugą. Audito metu nustatyta, kad PD 6 priedo (sutarties projektas) 7.6 p. nustatytas reikalavimas savo turiniu atitinka kvalifikacinį reikalavimą tiekėjams, tačiau atitiktis šiam reikalavimui pirkimo procedūros metu nebuvo įvertinta, t. y. pirkimo vykdymo metu neįsitikinta, kad pirkimą laimėjęs tiekėjas bei jo specialistai atitinka visas PD nustatytas sąlygas.

[460] Audito metu įvertinus tiekėjų paklausimų ir NPO atsakymų turinį (NPO teikė atsakymus į paklausimus dėl PVM skaičiavimo, dėl pasiūlymo užtikrinimo garantijos, dėl kvalifikacinio reikalavimo būti įvykdžius statybos darbų sutartį ne mažesnei kaip 2 mln. Eur pagrindimo, taip pat teikta informacija Tiekėjui, kad nereikia vertinti jokios mokslinės įrangos, taip pat teikta papildoma TS informacija, patikslinti darbų žiniaraščiai, darbų kiekiai ir pan.), vertinama, kad pirkimo konkurso metu tiekėjams buvo pateikta svarbi papildoma informacija, reikalinga tinkamo pasiūlymo parengimui. Dėl to vertinama, kad papildoma informacija taip pat turėjo būti pateikta www.esinvectijos.lt puslapyje atnaujinant KDP, kaip tai nurodyta PAFT 459 p., kad ją matytų ne tik pirkime dalyvaujantys tiekėjai, bet ir visi kiti potencialūs tiekėjai.

2021–2022 m. valstybinio audito metu IA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[395], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Vadovaujantis EK FK gairių 1, 9 ir 11 p., siūloma taikyti 25 proc. pirkimo sutarties vertės (3 460 450,00 Eur[461] be PVM) finansinę korekciją, dėl kurios klaida projekte yra 865 112,50 Eur[462] be PVM.			
9.	**(V) EX.49 Atlikti rangos darbai neatitinka rangos sutartyje numatytų atlikti rangos darbų, dalis MP deklaruotų išlaidų nebuvo faktiškai patirtos, dalis atliktų sutarties keitimų nebuvo sudokumentuoti** CK[463] 6.200 str. 1 d. nustatyta, kad šalys privalo vykdyti sutartį tinkamai ir sąžiningai. 6.205 str., be kita ko, nustatyta, kad sutarties neįvykdymu laikomos bet kokios iš sutarties atsiradusios prievolės neįvykdymas, įskaitant netinkamą įvykdymą. 6.689 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad užsakovas turi teisę kontroliuoti ir prižiūrėti atliekamų statybos darbų eigą ir kokybę, statybos darbų grafiko laikymąsi, rangovo tiekiamų medžiagų kokybę, užsakovo perduodamų medžiagų naudojimą, o 2 d., be kita ko, nustatyta, kad užsakovas, nustatęs nukrypimus nuo sutarties sąlygų, kurie gali pabloginti statybos darbų kokybę, ar kitus trūkumus, privalo apie tai nedelsdamas pranešti rangovui. Atsakomybės ir funkcijų taisyklių[464] 9.3 p., be kita ko, nustatyta, kad ĮI įsitikina, jog pagal projekto sutartį finansuojami darbai yra atlikti, prekės įsigytos ir paslaugos suteiktos; be kita ko, nustato PrV teikiamų MP nurodytų išlaidų tinkamumą finansuoti ir deklaruoti EK. PAFT[465] 405.1 p., be kita ko, nustatyta, kad išlaidos turi būti faktiškai patirtos, t. y. skirtos už patiektas prekes, suteiktas paslaugas, atliktus darbus sumokėti. 408 p. nustatyta, kad išlaidos turi atitikti PAFT, PFSA ir kituose teisės aktuose išdėstytus reikalavimus. Projekto sutarties[466] 2.2 p., be kita ko, nustatyta, kad PAFT ir vėlesni jų pakeitimai yra sutarties sąlygos. Rangos sutarties[467] 7.2.2 p., be kita ko, nustatyta, kad rangovas įsipareigoja užtikrinti, jog statybos darbai ir jų apimtis atitiktų parengtą techninį projektą[468].	Rekomendacija neteikiama, nes IA veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.	IA įvertins AI pateiktą informaciją vadovaudamasi IA PV Pirkimų priežiūros pirkimų vidaus tvarkos aprašu. Apie vertinimo rezultatus IA informuos AI. Pažymime, kad sudaryta pirkimo sutartis Nr. RS2021/03-MPPSD-01 yra **fiksuotos kainos.** Vadovaujantis Kainodaros taisyklių nustatymo metodikos [475] 33.3 p. *statinio projekto sąnaudų kiekių žiniaraščiuose (jeigu yra) nurodyti dydžiai – statybos produktų kiekis, įrenginių, mechanizmų skaičius ir statybos darbų (statinio, jo elementų baigtinių darbų ir jiems atlikti reikalingų resursų) apimtis (išreikšta statybos darbų vienetais) – yra apytikriai ir neturi būti laikomi faktiniu ir tiksliu darbų, kuriuos darbų rangovui reikia atlikti, kiekiu. Jei tiekėjo įvykdytų darbų faktinis kiekis skiriasi nuo nurodyto perkamo kiekio (nurodyto statinio projekto kiekių žiniaraštyje ar kitame dokumente), laikoma, kad šie didesni ar mažesni darbų kiekiai buvo įskaičiuoti į mokėtiną pagal sutartį kainą, t. y. nepriklausomai nuo faktinio atliktų darbų kiekio sutarties kaina negali būti keičiama. Taikant šį metodą, jei nesikeičia darbų apimtys, didesni atliktų darbų kiekiai nelaikomi papildomais darbais, o mažesni – atsisakomais darbais.* Taip pat pažymime, kad pagal projekto finansavimo sutartį Mokslo paskirties pastatas – fizinis rodiklis Nr. 1.1.1 sudaro 0,46 vnt. iš 1, t. y. didžioji pastato dalis	–

[461] 2021-03-21 sutarties Nr. RS2021/03-MPPSD-01 suma, susijusi su projekto Nr. 01.2.1-LVPA-K-857-01-0002 tinkamų finansuoti išlaidų suma.

[462] Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP013 yra 53 838,06 Eur be PVM.

[463] Šeštoji knyga. Prievolių teisė. Redakcija, galiojusi nuo 2021-01-23 iki 2021-06-30.

[464] Redakcija, galiojusi nuo 2021-12-14 iki 2022-04-01.

[465] Redakcija, galiojanti nuo 2021-04-27.

[466] 2020-12-18 projekto sutartis Nr. S-01.2.1-LVPA-K-857-01-0002.

[467] 2021-03-21 statybos rangos sutartis Nr. RS2021/03-MPPSD-01.

[468] 2020-04-27 „Mokslo paskirties pastato“ techninis projektas (kompleksas Nr. UT-236/19, sutartis Nr. 2360/19.

2021–2022 m. valstybinio audito metu IA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[395], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Audito metu, atliekant PPV, nustatyta[469], kad: 1) dalis atliktų rangos darbų neatitiko[470] rangos sutarties reikalavimų; 2) dalis deklaruotų išlaidų nebuvo faktiškai patirtos[471]; 3) atlikti rangos sutarties keitimai, kurių dalis nebuvo sudokumentuoti[472]. Taip PrV nesilaikė CK 6.200 str. 1 d., 6.689 str. 1 d ir 2 d. bei Projekto sutarties 2.2 p. reikalavimų, o IA neužtikrino[473], kad būtų tinkamai įgyvendinti Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 9.3, 9.3.1 p., PAFT 405.1 p., 408 p. reikalavimai bei R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.		yra finansuojama nuosavomis PrV lėšomis (banko paskola). IA PrV dėl „Mokslo paskirties pastato“ pirkimo yra išmokėjusi tiek lėšų, kiek ir buvo planuota. Skiriamos finansavimo lėšos sudaro 2 249 292,50 Eur, kai bendra rangos sutarties vertė yra 7 835 141,13 Eur.	

[469] Projekte Nr. 01.2.1-LVPA-K-857-01-0002 tikrintas MP Nr. MP013, kurio vertė 529 767,28 Eur. Nustatyta detalaus testavimo metu.

[470] (1) Tikrintame MP Nr. MP013, be kita ko, deklaruotos išlaidos už lauko aliuminio duris LDA150 ir LDA150K (7 vnt.). Techninio projekto byloje „Architektūra. Knyga 1. Pastato architektūra“ (kompl. Nr. UT-236/19; tekstinis žymuo „2360/19-TP-UT-236/19-SA“) TS, be kita ko, nurodytas šilumos perdavimo koeficientas - U 0,85 W/m²K°. Audito metu, vertinant PrV pateiktas 2021-11-26 Eksploatacinių savybių deklaracijas Nr. 211126-01, Nr. 211126-02, Nr. 211126-03 ir Nr. 21126-04, nustatyta, kad jose nurodytas šilumos perdavimo koeficientas - U 1,1 W/m²K° (t. y. minėtose deklaracijose nurodytas šilumos perdavimo koeficientas neatitinka TS nustatytos koeficiento reikšmės). Be to, remiantis šių deklaracijų duomenimis, nėra galimybės įsitikinti, kad aliuminio durys atitinka kitus techniniame projekte nurodytus parametrus (t. y. nėra duomenų, kad lauko aliuminio durys LDA150K (1 a. įėjimo durys) atitinka 1 atsparumo įsilaužimo klasę pagal LST EN 1627:2011, bei 2 durų stiprio klasę pagal LSTEN 1192:2002). (2) Techninio projekto bylos Nr. 2360/19-TP-UT-236/19-SP-TS dalies „Sklypo planas“ 3 skyriaus „Reikalavimai statybos produktams (gaminiams ir medžiagoms), įrenginiams“ 3.1 p. „Asfalto danga (DK 0,3 klasės dangos konstrukcija)“, be kita ko, nurodyta, kad asfalto viršutinio dangos sluoksnio AC 11 VN storis 4 cm, o asfalto pagrindo sluoksnio AC 22 PN storis 8 cm, šių mišinių sutankinimo rodiklis turi būti ne mažesnis kaip 97 proc. Pažymėtina, kad audito metu nepateikti AI pagrindžiamieji dokumentai, leidžiantys įsitikinti, kad asfalto viršutinio dangos sluoksnio storis, asfalto pagrindo sluoksnio storis bei mišinių sutankinimo rodiklis atitinka aukščiau nurodytiems TS reikalavimams. 2022-12-22 PrV el. paštu pateikė 2022-12-21 „Bituminių mišinių bandymo protokolą“ Nr. 331, kuriame nurodytas viršutinio dangos sluoksnio AC 11 VN vidutinis storis 42 mm (arba 4,2 cm), sutankinimo laipsnis 99,1 proc., asfalto pagrindo sluoksnio AC 22 PN vidutinis storis 81 mm (arba 8,1 cm), sutankinimo laipsnis 99,9 proc. atitinka TP nustatytus reikalavimus, t. y. asfalto viršutinio dangos sluoksnio AC 11 VN storis 4 cm, asfalto pagrindo sluoksnio AC 22 PN storis 8 cm, šių mišinių sutankinimo rodiklis turi būti ne mažesnis kaip 97 proc.. Be kita ko, pažymėtina, kad 2022-12-22 PrV el. paštu pateikto „Bituminių mišinių bandymo protokolo“ Nr. 331 data (2022-12-21) yra vėlesnė nei mokėjimo prašymo Nr. MP013, kuriame deklaruotos asfalto dangos įrengimo išlaidos, data (2022-02-17) ir vėlesnė nei IA atliko PPV (2022-06-22) ir nustatė, kad asfalto danga atitiko TP nustatytus reikalavimus. (3) Techninio projekto bylos Nr. UT-236/19-TP-GSS-TS dalies „Gaisro aptikimas ir signalizavimas“ skyriuje „TS3. Adresinis optinis dūmų jutiklis“, be kita ko, nurodyta optinio dūmų jutiklio apsaugos klasė IP43. Pažymėtina, kad 2022-11-18 PrV el. paštu pateikė 2014-10-14 gamintojo deklaraciją, kurioje nurodyta dūmų jutiklio apsaugos klasė IP40 (t. y. gamintojo deklaracijoje nurodyta dūmų jutiklio apsaugos klasė neatitinka TS nustatytos klasės). (4) Techninio projekto byloje „Architektūra. Knyga 1. Pastato architektūra“ (kompl. Nr. UT-236/19; tekstinis žymuo „2360/19-TP-UT-236/19-SA“) TS nustatyti reikalavimai stiklo paketams (šilumos pralaidumas, saulės faktorius, šviesos pralaidumas, šviesos atspindys (išorėje), tiesioginis saulės spindulių pralaidumas, tiesioginis saulės atspindys (išorėje), bendrasis spalvų perteikimo indeksas, tiesioginio ore sklindančio garso izoliacija). Remiantis 2022-10-07 PrV pateiktos Eksploatacinių savybių deklaracijos Nr. 148 (pozicija „6GRSN70S-16U-f-6EML RAL 7016 AL9005) duomenimis, nėra galimybės įsitikinti, kad stiklo paketai atitinka TS nustatytus parametrus (t. y. saulės faktoriaus, šviesos pralaidumo, šviesos atspindžio (išorėje), tiesioginio saulės spindulių pralaidumo, tiesioginio saulės atspindžio (išorėje), bendrojo spalvų perteikimo indekso, tiesioginio ore sklindančio garso izoliacijos). (5) Techninio projekto bylos Nr. UT-236/19-TP-E-TS dalies „Elektrotechninė. Knyga 2. Vidaus elektrotechnikos darbai“ skyriuje „4.1 Laidai ir kabeliai“ nurodyta žemiausia kabelių darbo aplinkos temperatūra – 40 °C. Audito metu, įvertinus 2022-11-18 el. paštu PrV pateiktą 2021-10-04 dokumentą „*Declaration of performance*“ Nr. DoP-DMS-002-01 (kabeliai 2x0,75, 3x0,75), kuriame nurodyta žemiausia darbo temperatūra – 30 °C, nustatyta, kad ji neatitinka TS nurodyto parametro (–40 °C).

[471] 2021 m. gruodžio mėn. atliktų darbų akto Nr. 9/2 (žiniaraštis „Automatizacijos darbai, įskaitant ir pastato valdymo sistemą“) 383 eil. nurodyta: „Kabelio tiesimas“, per ataskaitinį mėn. nurodyta reikšmė yra 26 700 m., kurių vertė 17 651,37 Eur (susumavus per ataskaitinį mėn. deklaruotas kabelio pozicijas metrais 384-407 eil.). Audito metu, atlikus aritmetinius skaičiavimus, nustatyta, kad ataskaitinį mėnesį reikšmė yra 14 400 m., kurių vertė 9 519,84 Eur, t. y. reikšmė yra mažesnė nei nurodyta atliktų darbų akte Nr. 9/2.

[472] PAFT 460.8 ir 460.9 p. nustatytos sutarčių keitimo sąlygos. Atsižvelgiant į tai, kad dalis atliktų rangos sutarties keitimų nėra sudokumentuoti, keliama rizika, kad atliktų rangos sutarties pakeitimų galėjo būti daugiau, dėl ko galėjo būti pažeisti PAFT 460.8 ir 460.9 p. nustatyti reikalavimai ir rangos sutarčiai turėtų būti taikytina finansinė korekcija pagal EK FK gairių 23 p.

[473] IA 2022-06-22 atliko PPV. Remiantis 2022-06-22 PPV lapo Nr. 01.2.1-LVPA-K-857-01-0002/01 priedo Nr.1 nurodytu tikrintų objektų sąrašu, vertinama, kad dalis IA ir AI tikrintų objektų sutampa, tačiau agentūra neatitikimų nenustatė.

2021–2022 m. valstybinio audito metu IA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[395], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Auditoujamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Dėl nurodytų aplinkybių, vadovaujantis proporcingumo principu, tikrintame projekte taikytina 10 proc. pirkimo sutarties vertės (3 460 450,00 Eur su PVM) finansinė korekcija, dėl kurios klaida projekte yra 346 045,00 Eur[474].			
10.	**(V) EX.57 PD nustatyta sąlyga, nepagrįstai ribojanti galimybę tiekėjams teikti paraiškas individualiai ir kaip ūkio subjektų grupės dalyviams skirtingose pirkimo dalyse** VPĮ[476] 17 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad PO užtikrina, kad vykdant pirkimą būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo, proporcingumo ir skaidrumo principų. 17 str. 3 d., be kita ko, nustatyta, kad planuojant pirkimus ir jiems rengiantis negali būti siekiama dirbtinai sumažinti konkurenciją. Laikoma, kad konkurencija yra dirbtinai sumažinta, kai pirkimu nepagrįstai sudaromos palankesnės ar nepalankesnės sąlygos tam tikriems tiekėjams. 40 str. 9 d. nustatyta, kad tiekėjas gali pateikti tik vieną pasiūlymą, o jeigu pirkimo objektas suskaidytas į dalis, kurių kiekvienai numatoma sudaryti atskirą pirkimo sutartį, tiekėjas gali pateikti perkančiajai organizacijai po vieną pasiūlymą dėl vienos, kelių ar visų pirkimo objekto dalių, kaip nurodo perkančioji organizacija, išskyrus atvejus, kai pirkimo dokumentuose leidžiama pateikti alternatyvius pasiūlymus. Audito metu nustatyta[477], kad CPO, vykdydama VšP[478], siekiant sukurti DPS,PD nustatė sąlygą, nepagrįstai ribojančią galimybę tiekėjams teikti paraiškas individualiai ir kaip ūkio subjektų grupės dalyviams skirtingoms pirkimo objekto dalims[479], siekiant prisijungti prie DPS ir dalyvauti teikiant pasiūlymus konkretiems pirkimams. Taip CPO nesilaikė VPĮ 17 str. 1 d., 3 d. ir 40 str. 9 d. reikalavimų, dėl to neužtikrinta, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę[480].	Rekomendacija neteikiama, nes IA veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje.	IA nesutinka su pateiktu pastebėjimu. Visi argumentai bei pagrindžiantys dokumentai pateikti AI.	–

[474] Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP013 yra 21 535,23 Eur.

[476] Redakcija, galiojusi nuo 2018-08-01 iki 2018-12-31.

[477] Projekte Nr. 04.3.2-LVPA-K-102-06-0033 tikrintas MP Nr. MP017, kurio vertė 56 980,32 Eur. Nustatyta detalaus testavimo metu.

[478] Tarptautinis riboto konkurso būdu vykdytas Statinio statybos techninės priežiūros paslaugų centralizuotas viešasis pirkimas, taikant DPS (pirkimas Nr. 415558, paskelbtas – 2018-12-20).

[479] PD A dalies 11.2 p. nustatyta, kad tiekėjas gali pateikti tik vieną paraišką (individualiai arba kaip ūkio subjektų grupės dalyvis). Jei tiekėjas pateikia daugiau nei vieną paraišką (kaip savarankiškai veikiantis subjektas, kaip savarankiškai veikiantis subjektas ir kaip partneris, kaip partneris keliose paraiškose), visos tokios paraiškos bus atmestos. Vertinama, kad ši nuostata apribojo galimybę tiekėjams teikti paraiškas vienose dalyse savarankiškai, o kitose (ne tose pačiose) pirkimo dalyse kartu su jungtinės veiklos partneriais, kadangi remiantis PD A dalies 11.2 p., pateikus dvi paraiškas (t. y. vieną savarankiškai, kitą kaip ūkio subjektų grupės dalyviui), jos abi būtų atmestos.

[480] IA nebuvo atlikusi VšP Nr. 415558, kurio pagrindu sukurta DPS, patikros iki AI atliko auditoujamo MP atranką.

2021–2022 m. valstybinio audito metu IA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[395], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Remiantis EK FK gairių 13 p., siūloma taikyti 5 proc. pirkimo sutarties vertės (3 500,00 Eur[481] be PVM) finansinę korekciją, dėl kurios klaida projekte yra 175,00 Eur[482] be PVM.			
Keli pagrindiniai reikalavimai				
11.	**(V) EX.7[483] IA TF vertinimo metu neužtikrino tinkamos audito sekos** Atsakomybės ir funkcijų taisyklių[484] 9.2.4 p., be kita ko, nustatyta, kad ĮI pagal kompetenciją atlieka projektų vertinimą. 9.8 p., be kita ko, nustatyta, kad ĮI užtikrina audito seką, saugo gaunamus ir rengiamus dokumentus, kurių reikia audito sekai užtikrinti. PAFT[485] 118 p., be kita ko, nustatyta, kad jeigu vertinant paraišką nustatoma, kad vertinimui atlikti pateikti ne visi reikiami dokumentai ir (ar) informacija, arba jei dėl paraiškoje pateiktos neišsamios ar netikslios informacijos, trūkstamų dokumentų ĮI negali tinkamai įvertinti projekto, ji turi per DMS paprašyti pareiškėjo per nustatytą terminą pateikti papildomus duomenis ir dokumentus, papildyti ar patikslinti paraiškoje pateiktą informaciją. PFSA[486] 46 p., be kita ko, nustatyta, kad pareiškėjas privalo turėti dokumentus, įrodančius projekto biudžeto pagrįstumą (projektinės sąmatos arba techniniai projektai, arba tiekėjų komerciniai pasiūlymai, arba nuorodos į rinkoje galiojančias kainas, arba galimybių studijos ir panašiai). 62.8 p. nustatyta, kad kartu su paraiška pareiškėjas turi pateikti dokumentus, įrodančius projekto biudžeto pagrįstumą, kaip nurodyta PFSA 46 p. 63 p., be kita ko, nustatyta, kad jei teikdamas paraišką pareiškėjas PFSA 62 p. nurodytus priedus yra pateikęs ĮI su ankstesne paraiška, juos teikti pakartotinai neprivalo, bet turi nurodyti rašto, kuriuo pateiktas (-i) priedas (-ai), pavadinimą,	Audito metu IA buvo teikta rekomendacija IA PV nustatyti papildomas kontrolės priemones, skirtas TF vertinimo metu atliekamo projekto biudžeto vertinimo audito sekai užtikrinti. IA, atlikusi rekomendacijoje nurodytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino.	Rekomendacija įgyvendinta 2022-09-30.	2022-09-30

[481] 2021-02-02 pirkimo sutarties Nr. P-21-0012/CPO159201, sudarytos DPS pagrindu, suma, susijusi su projekto Nr. 04.3.2-LVPA-K-102-06-0033 tinkamų finansuoti išlaidų suma. Pažymėtina, kad keliama rizika ir dėl kitų sutarčių, sudarytų tos pačios DPS pagrindu, išlaidų tinkamumo.

[482] Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP017 yra 87,50 Eur.

[483] Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos, PR 2. Tinkama veiksmų atranka ir PR 5. Tinkama audito seka.

[484] Redakcija, galiojusi nuo 2019-02-06 iki 2020-05-22.

[485] Redakcija, galiojusi nuo 2019-12-18 iki 2020-02-13.

[486] 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 6 prioriteto „Darnaus transporto ir pagrindinių tinklų infrastruktūros plėtra“ 06.3.1-LVPA-V-103 priemonės „Elektros perdavimo sistemos modernizavimas ir plėtra“ projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr. 2, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2016-05-30 įsakymu Nr. 1-172 (redakcija, galiojanti nuo 2018-10-04).

2021–2022 m. valstybinio audito metu IA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[395], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	numerį ir išsiuntimo datą. Jei informacija pateikta rašto priede – jo pavadinimą ir (ar) numerį. IA PV[487] 11. 5 p. nustatyta, kad IA tvarko ir saugo paraiškos bylas, kuriose saugomi visi su paraiškos vertinimu susiję dokumentai. 13 p., be kita ko, nustatyta, kad dokumentai reikalingi projektui (-ams) administruoti, tikrinti, audituoti, kaupiami ir apdorojami SFMIS2014. Audito metu nustatyta[488], kad IA, atlikdama TF vertinimą[489], neužtikrino tinkamos audito sekos[490]. Taip IA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 9.8 p., PAFT 118 p., PFSA 46 p., 62.8 p. 63 p. ir IA PV 11.5 ir 13 p. nustatyti reikalavimai ir R 1303/2013 125 str. 4 d. d p. reikalavimas, pagal kurį VI nustato procedūras, užtikrinančias, kad visi su išlaidomis ir auditais susiję dokumentai, reikalingi tinkamai audito sekai garantuoti, būtų saugomi laikantis 72 str. g p. reikalavimų.			
12.	(V) EX.13[491] IA TF vertinimo metu neužtikrino tinkamos audito sekos Atsakomybės ir funkcijų taisyklių[492] 9.2.4 p., be kita ko, nustatyta, kad ĮI pagal kompetenciją atlieka projektų vertinimą. 9.8 p., be kita ko, nustatyta, kad ĮI užtikrina audito seką, saugo gaunamus ir rengiamus dokumentus, kurių reikia audito sekai užtikrinti. PV[493] 11.5 p. nustatyta, kad IA tvarko ir saugo paraiškos bylas, kuriose saugomi visi su paraiškos vertinimu susiję dokumentai.	Atsižvelgiant į tai, kad IA audito metu pakeitė PV ir nustatė kontrolės priemones, skirtas TF vertinimo metu SVV statuso deklaracijose pateiktų dokumentų vertinimo audito sekai užtikrinti, rekomendacija nėra teikiama.	–	–

[487] Struktūrinių fondų investicijų administravimo dokumentų bylų tvarkymo vidaus tvarkos aprašas, patvirtintas LVPA direktoriaus 2014-10-31 įsakymu Nr. R1-052(15.1.8) (redakcija, patvirtinta 2018-12-28 įsakymu Nr. R1-126(15.1.8)).

[488] Projekte Nr. 06.3.1-LVPA-V-103-02-0013 tikrintas MP Nr. MP008, kurio vertė 332 380,81 Eur. Nustatyta detalaus testavimo metu.

[489] 2019-12-18 paraiškos TF vertinimo ataskaita Nr. 0013.

[490] Audito metu nustatyta, kad pareiškėjas projekto biudžetui pagrįsti kartu su paraiška pateikė 5 priedą „330 kV OL Lietuvos E - Alytus rekonstravimo kainos skaičiavimo pagrindimas“ (toliau – 5 priedas), kuriame nurodė, jog rėmėsi ankstesniais vykdytais projektais, gautais pasiūlymais ir ekspertine išvada, tačiau šių dokumentų kartu su paraiška nepateikė ir nenurodė, kad buvo IA juos teikęs anksčiau, kaip tai nurodyta PFSA 63 p. IA 2022-04-15 el. laišku nurodė, kad PrV atsiųstame 5 priede „nurodytos dalies darbų kainos buvo pagrįstos PrV anksčiau įgyvendintų ir LVPA administruotų panašių projektų darbų kainomis. Atsižvelgiant į tai, kad kainos grindžiamos jau įgyvendintų projektų duomenimis, vertinome, kad informacija yra objektyvi, patikima ir pakankama.“ AI vertina, kad nebuvo užtikrinta pakankama audito seka, nes IA projekto tinkamumo finansuoti patikros lape neužfiksuotas projekto biudžeto pagrindimo vertinimas. Atsižvelgiant į tai, kad audito metu VšP jau buvo atlikti, o jų vertė iš esmės panaši į planuotą biudžete, rizika dėl netinkamai suplanuoto biudžeto nekeliama.

[491] Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos, PR 2. Tinkama veiksmų atranka ir PR 5. Tinkama audito seka.

[492] Redakcijos, galiojusios nuo 2017-10-05 iki 2021-02-11.

[493] LVPA Struktūrinių fondų investicijų administravimo dokumentų bylų tvarkymo vidaus tvarkos aprašas, patvirtintas LVPA direktoriaus 2018-12-28 įsakymu Nr. R1-126(15.1.8).

2021–2022 m. valstybinio audito metu IA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[395], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Audito metu nustatyta[494], kad IA, atlikdama TF vertinimą[495], neužtikrino[496] tinkamos audito sekos. Taip IA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 9.8 p. reikalavimas bei R. 1303/2013 125 str. 4 d. d p. reikalavimas, pagal kurį VI nustato procedūras, užtikrinančias, kad visi su išlaidomis ir auditais susiję dokumentai, reikalingi tinkamai audito sekai garantuoti, būtų saugomi laikantis 72 str. g p. reikalavimų.			
13.	**(V) EX.43[497] IA, tikrindama ir tvirtindama MP, neįsitikino, kad išlaidos atitiktų tinkamumo finansuoti reikalavimus** EK valdymo patikrinimų gairių[498] 1.7 sk., be kita ko, nustatyta, kad, atliekant administracinius patikrinimus, turėtų būti išsamiai peržiūrėti patvirtinamieji dokumentai (pvz., sąskaitos faktūros, apmokėjimo įrodymai, darbo laiko apskaitos žiniaraščiai, dalyvavimo sąrašai, pristatymo įrodymai ir kiti dokumentai), pridėti prie kiekvienos paraiškos atlyginti išlaidas. PAFT[499] 232 p., be kita ko, nustatyta, kad už MP tikrinimą ir projekto tinkamų finansuoti išlaidų patvirtinimo dokumentų tikrinimą atsakinga ĮI. 400 p., be kita ko, nustatyta, kad ĮI, vertindama projektų išlaidų atitiktį jų tinkamumo finansuoti reikalavimams, vadovaujasi Rekomendacijomis dėl projektų išlaidų atitikties ES struktūrinių fondų reikalavimams. Rekomendacijų dėl projektų išlaidų atitikties ES fondų reikalavimams[500] 203 p., be kita ko, nustatyta, kad tais atvejais, kai išlaidoms pagrįsti teikiami duomenys pagal ĮI arba, vadovaujantis PFSA, kitų atsakingų institucijų parengtas suvestinių pažymų formas, ĮI taip pat turi patikrinti bent dalį visų pirminių tinkamų finansuoti išlaidų ir veiklų patvirtinimo dokumentų.	Audito metu IA buvo teikta rekomendacija: 1) remiantis teisės aktuose nurodytais pirminiais dokumentais, pakartotinai įvertinti ir užtikrinti, kad pastebėjime nurodytuose projektuose EK deklaruotos ir deklaruotinos DU išlaidos būtų pagrįstos pirminiais dokumentais ir atitiktų tinkamumo finansuoti reikalavimus, o nustačius neatitikimų imtis veiksmų, nustatytų PAFT 25 skirsnyje; 2) nustatyti PV papildomas kontrolės priemones dėl pirminių dokumentų vertinimo, tikrinant ir tvirtinant MP. IA, atlikusi rekomendacijos 2 dalyje nurodytus veiksmus, šią rekomendacijos dalį įgyvendino. Laukiama rekomendacijos 1 dalies įgyvendinimo.	IA siekdama įgyvendinti pateiktas rekomendacijas: 1. Remiantis teisės aktuose nurodytais pirminiais dokumentais, iki 2022-12-30 pakartotinai įvertins ir užtikrins, kad pastebėjime nurodytuose projektuose EK deklaruotos ir deklaruotinos DU išlaidos būtų pagrįstos pirminiais dokumentais ir atitiktų tinkamumo finansuoti reikalavimus; 2. 2022-11-17 IA papildomai per SFMIS2014 informavo PrV, kad kartu su mokėjimo prašymais turi būti patekti ir DU išlaidas pagrindžiantys pirminiai dokumentai. Rekomendacijos įgyvendinimo pagrindimui 2022-11-17 AI el. laišku pateikti ekranvaizdžiai iš SFMIS2014, įrodantys, kad pranešimai PrV buvo išsiųsti. 3. IA 2022-12-02 PV Mokėjimo prašymų tikrinimo ir tvirtinimo vidaus tvarkos apraše nustatė papildomas	2022-12-30

[494] Projektuose Nr. 01.2.1-LVPA-K-856-01-0030 tikrintas MP Nr. MP006, kurio vertė – 63 688,56 Eur, Nr. 03.3.2-LVPA-K-837-02-0027 tikrintas MP Nr. MP014, kurio vertė – 300 000 Eur, Nr. 03.3.1-LVPA-K-850-01-0166 tikrintas MP Nr. MP008, kurio vertė – 8 973,7 Eur, Nr. 03.3.2-LVPA-K-837-04-0006 tikrintas MP Nr. MP005, kurio vertė – 2 961 502,60 Eur, Nr. 03.3.1-LVPA-T-859-01-0030 tikrintas MP Nr. MP004, kurio vertė – 86 677,00 Eur, Nr. 01.2.1-LVPA-T-858-01-0020 tikrintas MP Nr. MP003, kurio vertė – 39 603,36 Eur. Nustatyta detalaus testavimo metu.

[495] 2020-05-11 paraiškos TF vertinimo ataskaita Nr. 0030, 2018-02-27 paraiškos TF vertinimo ataskaita Nr. 0027, 2019-05-08 paraiškos TF vertinimo ataskaita Nr. 0166, 2020-10-15 paraiškos TF vertinimo ataskaita Nr. 006, 2020-12-10 paraiškos TF vertinimo ataskaita Nr. 0030, 2021-01-05 paraiškos TF vertinimo ataskaita Nr. 0020.

[496] TF vertinimo lentelėse nenurodyti duomenys, leidžiantys identifikuoti, kad IA atliko SVV statuso deklaracijoje pateiktų duomenų vertinimą. Audito metu remiantis finansinių ataskaitų duomenimis AI atliko SVV statuso deklaracijoje pateiktų duomenų vertinimą. Pažymėtina, kad minėto vertinimo metu buvo nustatyta SVV statuso deklaracijos ir finansinių ataskaitų duomenų neatitikimų, kurie nebuvo užfiksuoti TF vertinimo lentelėje, tačiau jie neturėjo įtakos finansuojamosios dalies ar PrV tinkamumo nustatymui pagal PFSA nustatytas sąlygas. Taip pat audito metu nustatyta, kad IA 2022-05-03 direktoriaus įsakymu Nr. R1-064 (15.1.8E) patvirtintame Paraiškų vertinimo vidaus tvarkos aprašė nėra numatyta pakankamų kontrolės priemonių audito sekai užtikrinti, kai atliekamas SVV deklaracijoje pateiktų duomenų vertinimas (t. y. rezultatų fiksavimas patikros lape).

[497] Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

[498] Redakcija, galiojanti nuo 2015-09-17.

[499] Redakcija, galiojanti nuo 2021-04-27.

[500] Redakcija, galiojanti nuo 2021-03-29.

2021–2022 m. valstybinio audito metu IA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[395], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	205 p., be kita ko, nustatyta, kad konkrečius teiktinus dokumentus nustato ĮI, atsižvelgdama į reikalavimus PrV bei projekto išlaidų pobūdį. Audito metu nustatyta[501], kad IA, tikrindama ir tvirtindama MP, neįsitikino, kad išlaidos, deklaruojamos pagal DU pažymą, būtų pagrįstos[502] tinkamais pirminiais dokumentais ir atitiktų tinkamumo finansuoti reikalavimus. Taip IA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti EK valdymo patikrinimų gairių 1.7 sk., PAFT 232 ir 400 p., Rekomendacijų dėl projektų išlaidų atitikties ES fondų reikalavimams 203 ir 205 p. reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 5 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, atlikti kiekvienos paramos gavėjų pateiktos išlaidų atlyginimo paraiškos administracinį tikrinimą.		kontrolės priemones dėl pirminių dokumentų vertinimo, tikrinant ir tvirtinant MP.	
14.	**(V) EX.45 [503] IA netinkamai įvertino PrV statusą kaip NPO, IA PV nustatytos nepakankamos kontrolės priemonės dėl PrV statuso, vykdant pirkimus, vertinimo** PAFT[504] 457 p., be kita ko, nustatyta, kad pareiškėjas ar PrV, kurie nėra PO pagal VPĮ reikalavimus, pirkimus vykdo vadovaudamiesi Sutarties dėl ES veikimo principais – lygiateisiškumo, skaidrumo, taip pat PAFT reikalavimais. VPĮ[505] 2 str. 25 d. 2 p. a sąlygoje, be kita ko, nustatyta, kad PO yra viešasis ar privatusis juridinis asmuo, jeigu visa ar tam tikra jo veiklos dalis yra skirta specialiai nekomercinio ir nepramoninio pobūdžio viešiesiems interesams tenkinti ir jei jo veikla yra daugiau kaip 50 proc. finansuojama iš valstybės ar savivaldybių biudžetų arba kitų valstybės ar savivaldybių fondų lėšų, arba kitų šioje dalyje nustatytų viešųjų ar privačiųjų juridinių asmenų lėšų. Atsakomybės ir funkcijų taisyklių[506] 9.3 p., be kita ko, nustatyta, kad ĮI įsitikina, jog PrV deklaruotos su projektų įgyvendinimu susijusios išlaidos nepažeidžia ES ir LR teisės aktų nuostatų.	Rekomenduojame IA PV nustatyti papildomas kontrolės priemones, užtikrinančias tinkamą PrV statuso vertinimą, atliekant pirkimų priežiūrą.	**IA nesutinka su pateiktu pastebėjimu.** Dėl pirmos pastebėjimo dalies IA informaciją pateikė EX.47 komentare. Dėl antros pastebėjimo ir rekomendacijos dalies IA 2022-12-06 organizavo taikomų kontrolės priemonių aptarimą su VI ir AI, kurio metu buvo pristatyta taikoma vienoda praktika vertinant PrV statusą. Dėl taikomų kontrolės priemonių IA informacijos iš AI po aptarimo nėra gavusi, nors aptarimo metu AI žadėjo aptarti VKS taikomas kontroles priemones su VI.	–

[501] Projekte Nr. 01.2.1-LVPA-T-858-01-0020 (papildomas projekto kodas po perkėlimo į 13 VP prioritetą Nr. 13.1.1-LVPA-T-858-01-0026) tikrintas MP Nr. MP003, kurio vertė 39 603,36 Eur ir projekte Nr. 01.2.1-LVPA-K-857-01-0002 tikrintas MP Nr. MP013, kurio vertė 529 767,28 Eur. Nustatyta detalaus testavimo metu.

[502] Audito metu IA nepateikė projekto Nr. 01.2.1-LVPA-T-858-01-0020 (papildomas projekto kodas po perkėlimo į 13 VP prioritetą 13.1.1-LVPA-T-858-01-0026) MP Nr. MP003 ir projekto Nr. 01.2.1-LVPA-K-857-01-0002 MP Nr. MP013 deklaruotų ir atrinktų DU išlaidų apmokėjimą patvirtinančių dokumentų. IA 2022-10-04 ir 2022-10-06 el. laiškais informavo AI, kad neprašė PrV pateikti pirminių DU pagrindimo dokumentų, susijusių su išlaidų apmokėjimu, nes, remiantis Pažymos dėl darbo užmokesčio priskaitymo, išmokėjimo ir priskyrimo projektui, taikant kasmetinių atostogų ir papildomų poilsio dienų išmokų fiksuotąsias normas formos, patvirtintos 2014–2020 m. ES struktūrinių fondų administravimo darbo grupės, sudarytos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2013-07-11 įsakymu Nr. 1K-243, 2018-12-19 posėdžio protokolu Nr. 4 (43), PrV, pasirašydamas nustatytą DU pažymą patvirtina, kad šioje pažymoje deklaruojamos DU išlaidos ir su DU susiję mokesčiai yra apmokėti. Tačiau pažymima, kad IA per DMS 2021-02-11 pateikė PrV projekto tinkamų finansuoti išlaidų patvirtinimo dokumentų sąrašą, kurio 5.8 p. nurodyta, kad projektą vykdančio personalo DU pagrindimui, PrV turi teikti išlaidų apmokėjimo įrodymo dokumentus (banko arba kitos kredito įstaigos sąskaitos išrašus, kasos pajamų ir išlaidų orderius ir (ar) kitus dokumentus, kuriais įrodoma, kad pagal išlaidų pagrindimo dokumentus buvo atliktas mokėjimas). Atsižvelgiant į tai, vertinama, kad IA, atlikdama išlaidų tinkamumo vertinimą, nepatikrino visų tinkamų finansuoti išlaidų pirminių dokumentų.

[503] Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

[504] Redakcija, galiojusi nuo 2020-11-14 iki 2021-01-28.

[505] Redakcija, galiojusi nuo 2020-08-01 iki 2021-11-30.

[506] Redakcija, galiojusi nuo 2020-11-10 iki 2021-02-11.

2021–2022 m. valstybinio audito metu IA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[395], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Audito metu nustatyta[507], kad IA: 1) netinkamai[508] įvertino PrV statusą kaip NPO; 2) PV[509] nėra[510] pakankamų kontrolės priemonių nustatyti, ar PrV pirkimą pagrįstai vykdo kaip NPO. Taip IA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 9.3 p., bei R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimai VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.			
15.	**(V) EX.46[511] PV nustatytos nepakankamos kontrolės priemonės įsitikinti projektų investicijų tęstinumo užtikrinimu** Atsakomybės ir funkcijų taisyklių[512] 9.8 p., be kita ko, nustatyta, kad JI užtikrina audito seką, saugo gaunamus ir rengiamus dokumentus, kurių reikia audito sekai užtikrinti. PAFT[513] 338 p. be kita ko, nustatyta, kad po projekto finansavimo pabaigos turi būti užtikrintas investicijų tęstinumas. 344 p., be kita ko, nustatyta, kad JI, gavusi APFP iš PrV, ją patvirtina arba paprašo patikslinti.	Rekomenduojame IA nustatyti PV papildomas kontrolės priemones, skirtas įsitikinti projektų investicijų tęstinumo užtikrinimu po projekto finansavimo pabaigos, užtikrinant audito seką.	IA PV Projektų sutarčių vykdymo priežiūros vidaus tvarkos apraše nustatys papildomas kontrolės priemones iki 2023-01-13.	2023-01-13

[507] Projekte Nr. 01.2.1-LVPA-K-857-01-0002 tikrintas MP Nr. MP013, kurio vertė 529 767,28 Eur. Nustatyta detalaus testavimo metu.

[508] Audito metu nustatyta, kad PrV, 2020 m. vykdydamas Mokslo paskirties pastato statybos darbų pirkimą (paskelbtas 2020-11-19), atitiko VPĮ 2 str. 25 d. 2 p. a sąlygoje nustatytus kriterijus, todėl jo statusas 2020 m. iš NPO pasikeitė į PO (t. y., subjektas vykdė dalį nekomercinio ir nepramoninio pobūdžio veiklos, skirtos viešojo intereso tenkinimui bei PrV 2020 m. prognozuojamos gauti pajamos siekė 450 000,00 Eur, o iš valstybės ir kitų biudžetų finansavimo pajamos siekė 2 399 292,50 Eur, kas sudaro daugiau nei 50 proc.) ir pirkimas turėjo būti vykdomas vadovaujantis VPĮ nustatytais reikalavimais, o ne PAFT nuostatomis. Atsižvelgiant į tai, IA teiktas pastebėjimas EX.47.

[509] Pirkimų priežiūros vidaus tvarkos aprašas, patvirtintas LVPA direktoriaus 2014-10-31 įsakymu Nr. R1-052(15.1.8) (2020-05-18 įsakymo Nr. R1-051 (15.1.8) redakcija).

[510] IA PV 22 žingsnyje, be kita ko, nustatyta, kad, kai vertinamas NPO pirkimų planas, įsitikinama, ar pasirinktas tinkamas pirkimą vykdančio subjekto statusas. PV 36 žingsnyje, be kita ko, nustatyta, kad pirkimo tikrinimas yra atliekamas, pildant pirkimo tikrinimo lapą, atsižvelgiant į tai, ar pareiškėjas yra PO ar NPO. Pažymėtina, kad VI 2021-07-08 rašte Nr. 24.78E-07, be kita ko, nurodo, kad PrV statusas nėra pastovus ir dėl vykdomų veiklų bei skiriamo finansavimo metų eigoje gali kisti, todėl įvertinti PrV statusą pirkimų vykdymui tik remiantis pirkimų planu nepakanka. Atsižvelgiant į tai, kad pagal IA PV, PrV statusas yra tikrinamas tik NPO pirkimo plano vertinimo, o ne pirkimo tikrinimo metu, vertinama, kad IA neturi pakankamų kontrolės priemonių, kurios atliekant pirkimų patikrą leistų nustatyti, ar prieš pirkimo vykdymą PrV statusas nebuvo pasikeitęs ir ar pagrįstai PrV pirkimą vykdė kaip NPO, vadovaujantis PAFT, o ne VPĮ reikalavimais. Pažymėtina, kad netinkamai PrV statusas buvo įvertintas ir taikant turimą kontrolės priemonę, nustatytą PV 22 žingsnyje.

[511] Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos; PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai; PR 5. Tinkama audito seka.

[512] Redakcijos, galiojusios nuo 2021-02-12 iki 2021-10-31.

[513] Redakcijos, galiojusios nuo 2020-11-14 iki 2021-04-26.

2021–2022 m. valstybinio audito metu IA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[395], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Audito metu nustatyta, kad IA: PV[514] nustatytos nepakankamos[515] kontrolės priemonės įsitikinti projektų investicijų tęstinumo užtikrinimu po projekto finansavimo pabaigos bei neužtikrinta[516] audito seka. Taip IA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 9.8 p., PAFT 338 ir 344 p. nustatyti reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.			
16.	**(V) EX.48[517] IA atlikus dalinį VšP vertinimą nejvertinta, kad, pakeitus esmines pirkimo sąlygas, nenutrauktos pirkimo procedūros ir pirkimas nepaskelbtas iš naujo** Atsakomybės ir funkcijų taisyklių[518] 9.3 p., be kita ko, nustatyta, kad ĮI įsitikina, jog PrV deklaruotos su projektų įgyvendinimu susijusios išlaidos nepažeidžia ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatų. KSPĮ[519] 29 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad PS užtikrina, kad vykdant pirkimą būtų laikomasi lygiateisiškumo ir skaidrumo principų. 41 str. 3 d., be kita ko, nustatyta, kad PS privalo nutraukti pradėtas pirkimo procedūras, jeigu buvo pažeisti 29 str. 1 d. nustatyti principai ir atitinkamos padėties negalima ištaisyti. Audito metu nustatyta[520], kad: 1) PS vykdydamas VšP[521], pakeitė esmines pirkimo sąlygas[522] taip, kad po atliktų	Rekomendacija dėl pirmos pastebėjimo dalies neteikiama, nes IA veiksmai, gavus informaciją apie įtariamą pažeidimą, nustatyti PAFT 25 skirsnyje. Dėl antros pastebėjimo dalies audito metu buvo teikta rekomendacija IA PV nustatyti papildomas kontrolės priemones, skirtas įvertinti VšP, vykdomų taikant DPS, visa apimtimi. IA, atlikusi rekomendacijoje nurodytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino.	IA su pateiktu pastebėjimu ir rekomendacija nesutinka. Visi argumentai bei pagrindžiantys dokumentai pateikti AI.	

[514] Projektų sutarčių vykdymo priežiūros vidaus tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos verslo paramos agentūros direktoriaus 2014-10-31 įsakymu Nr. R1-052(15.1.8) (2021-01-27 įsakymo Nr. R1-009 (15.1.8E) redakcija).

[515] PV nėra nustatyta, kokiu būdu ir kokiomis priemonėmis, tikrinant ir tvirtinant APFP, yra įsitikinama, kad PrV užtikrino investicijų tęstinumo reikalavimus.

[516] Audito metu, vertinant projekto Nr. 05.4.1-LVPA-K-808-01-0023, 2021-01-18 patvirtinta APFP Nr. APFP-003 pateiktą informaciją, nustatyta, kad projekto veiklomis sukurta mobilioji aplikacija šiuo metu yra nepasiekiama, o projekto įgyvendinimo metu sukurtoje interneto svetainėje skelbiama informacija neatitinka projekto tikslo. Atsižvelgdami į tai, vertiname, kad IA, atlikdama APFP vertinimą, neįsitikino PrV APFP pateiktos informacijos teisingumu ir investicijų tęstinumo užtikrinimu, tačiau audito metu IA el. laišku 2022-11-28 pateikė informaciją apie projekto veiklų pasiekimą, t.y. sukurtą interneto svetainę ir mobiliąją aplikaciją.

[517] Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

[518] Redakcija, galiojusi nuo 2021-02-12 iki 2021-10-31.

[519] Redakcija, galiojusi nuo 2020-08-01 iki 2021-11-30.

[520] Projekte Nr. 04.3.2-LVPA-K-102-06-0029 tikrintas MP Nr. MP014, kurio vertė 418 659,75 Eur. Nustatyta detalaus testavimo metu.

[521] Tarptautinis riboto konkurso būdu, taikant DPS, vykdytas šilumos tiekimo tinklų rekonstravimo darbų pirkimas Nr. 524378, paskelbimo data 2020-12-08.

[522] 2020-12-21 PS CVP IS priemonėmis (pranešimo Nr. 9045839) gavo vieno iš suinteresuotų tiekėjų pretenziją, kurioje, be kita ko, nurodyta, kad DPS PD 1 priedo „Pirkimo objekto pobūdžio aprašymas“ 4 d. 8 p. nurodyti tinklų vartotojams atjungimo terminai „<...> atjungimai bus galimi tik trumpalaikiai (iki 1 paros). Bendroje sumoje atjungimai negalės viršyti 5 parų per visą Darbų vykdymo laiką. Atjungimai iki 2 val. galės būti derinami atskirai“ yra pernelyg trumpi ir akivaizdu, kad kai kurių konkrečių projektų atveju bus praktiškai neįgyvendinti. 2020-12-30 PS tiekėjui, pateikusiam pretenziją, CVP IS priemonėmis pateikė atsakymą Nr. 9066493, kuriame, be kita ko, nurodė, kad „Tiekėjo prašymas dėl trumpalaikių (iki 1 paros) atjungimų, kurie įvertinus visas aplinkybes yra galimai per trumpi laikytinas pagrįstu. PS pakoreguos DPS dokumentų 1 priedo „Pirkimo objekto pobūdžio aprašymo“ 4 dalies 8 punktą.“ Taip pat 2020-12-30 PS CVP IS priemonėmis išsiuntė visiems prie pirkimo prisijungusiems tiekėjams informacinį

2021–2022 m. valstybinio audito metu IA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[395], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	pakeitimų VšP galėtų dalyvauti daugiau tiekėjų, tačiau VšP nenutraukė ir nepaskelbė jo iš naujo[523]; 2) IA visa apimtimi neįvertino VšP, vykdomų taikant DPS[524]. Taip PrV nesilaikė Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 9.3 p., KSPĮ 29 str. 1 d. ir 41 str. 3 d. reikalavimų, o IA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę. Vadovaujantis EK FK gairių 9 d p., siūloma taikyti 10 proc. pirkimo sutarties vertės (671 295,00 Eur[525] be PVM) finansinę korekciją, dėl kurios klaida projekte yra 67 129,50 Eur[526] be PVM.			
Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Viešosios įstaigos Inovacijų agentūros Projektų rizikos prevencijos skyriaus vyresnioji projektų rizikos ekspertė Mažvydė Kemerzūnė Tel. (8 614) 83 419, el. p. M.Kemerzune@inovacijuagentura.lt				
Šaltinis – Valstybės kontrolė				

pranešimą Nr. 9066510, kuriame, be kita ko, nurodė, kad VšP komisija tikslina PD 1 priedo „Pirkimo objekto pobūdžio aprašymas“ 4 d. 8 p. į „Karšto vandens atjungimų vartotojams terminai turės būti derinami su užsakovu.“, t. y. buvo atsisakyta konkrečių ir nederinamų atjungimo terminų.

[523] LAT praktikoje išaiškinta, kad „Paskelbto VšP dokumentai negali būti aiškinami ar tikslinami taip, jog keistųsi pagrindinių pirkimo sąlygų esmė; kai PO apibrėžia pirkimo sąlygų turinį (jam suteikia tikslią reikšmę), ji negali vėliau keisti pirkimo dokumentų turinio ar jų aiškinti taip, kad būtų iš esmės pakeistos pirkimo sąlygos, nes tokiu atveju būtų pažeisti skaidrumo ir tiekėjų teisėtų lūkesčių principai“ (LAT 2016-03-30 nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-177-916/2016). LAT praktikoje taip pat išaiškinta, kad „PO, laikydamosi iš skaidrumo principo išplaukiančio imperatyvo nekeisti pirkimo sąlygų, per visą viešojo pirkimo procedūrą privalo laikytis iš anksto paskelbtų reikalavimų, nepriklausomai nuo to, kad sąlygų modifikavimu siekiama ištaisyti jų ydingumą, nes priešingu atveju ji VPĮ įtvirtintą reguliavimą pažeidžia du kartus: tiek iš pradžių nustatydama neteisėtas pirkimo sąlygas, tiek vėliau jas neteisėtai keisdama“ (LAT 2017-02-14 nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-7-23-248/2017). ESTT praktikoje nurodoma, kad leidžiama atlikti tam tikrus pirkimo sąlygų pakeitimus, tačiau atitinkami pakeitimai neturi būti tokie esminiai, kurie pritrauktų potencialių dalyvių, kurie jei šių pakeitimų nebūtų padaryta, nebūtų galėję pateikti pasiūlymo. (ESTT 2017-04-05 sprendimas byloje Nr. C-298/15). Vertinama, kad pakeitus esmines DPS sąlygas (terminus) taip, kad galėtų atsirasti daugiau DPS dalyvių, apie tokį pirkimo sąlygų pakeitimą turėtų būti paskelbiama taip, jog apie šį sprendimą sužinotų ne tik prie DPS jau prisijungę (priėmę kvietimus) dalyviai, bet visi potencialūs tiekėjai – t. y. ir tie, kurie dėl pirminių DPS sąlygų prie DPS neprisijungė. Taip visiems ūkio subjektams būtų sudaromos vienodos prielaidos dalyvauti DPS ir pretenduoti į konkrečių sutarčių, DPS pagrindu, sudarymą. Kadangi prie DPS galėjo neprisijungti tiekėjai, kurie, susipažinę su pirminėmis DPS sąlygomis (t. y., PD 1 priedo „Pirkimo objekto pobūdžio aprašymas“ 4 d. 8 p.), priėmė sprendimą DPS nedalyvauti, atsižvelgiant į tai, kad nebūtų galėję užtikrinti jose nustatytų trumpalaikių atjungimų terminų, vertinama, kad DPS po šių sąlygų atsisakymo turėjo būti nutraukta ir paskelbta iš naujo. Atsižvelgiant į tai, kad patikslintų pirkimo sąlygų CVP IS nemato prie pirkimo neprisijungę (nepriėmę kvietimo) tiekėjai, vertinama, kad nebuvo užtikrintas pakankamas skaidrumas ir tiekėjų lygiateisiškumas.

[524] Remiantis 2021-09-06 pirkimo/pirkimo sutarties tikrinimo lapu Nr. 04.3.2-LVPA-K-102-06-0029/01 bei 2022-09-27 IA el. paštu pateikta informacija, kad „<...> su pirkimu Nr. 524378 <...> susijusių dokumentų (t. y. kvalifikaciją bei pašalinimo pagrindų nebuvimą įrodančius dokumentus, susirašinėjimus su tiekėjais, pretenzijas ir pan.) pateikti arba sudaryti galimybę matyti pirkimo dokumentus CVP IS negalime, nes šios informacijos neturime. Tikrinant pirkimą Nr. 559283, tikrinome konkretaus pirkimo laimėtojo kvalifikaciją bei pašalinimo pagrindų nebuvimą įrodančius dokumentus, laimėtojo įtraukimą į Dinaminės sistemos kvalifikuotų tiekėjų sąrašą, ar Dinaminės sistemos kvalifikaciniai reikalavimai proporcingi, neužaukštinti konkretaus pirkimo objektui“, vertinama, kad IA, nagrinėdama VšP, vykdomų taikant DPS, neįvertino visų susijusių dokumentų ir informacijos., taip tinkamai neįsitikindama ar VšP išlaidos yra tinkamos finansuoti.

[525] 2021-08-30 pirkimo sutarties Nr. SUT-561 suma, susijusi su projekto Nr. 04.3.2-LVPA-K-102-06-0029 tinkamų finansuoti išlaidų suma.

[526] Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP014 yra 41 865,98 Eur. AI nustatytas neatitikimas taip pat, galimai susijęs su projektais Nr. 04.3.2-LVPA-K-102-06-0025, Nr. 04.3.2-LVPA-K-102-06-0026, Nr. 04.3.2-LVPA-K-102-06-0027 ir Nr. 04.3.2-LVPA-K-102-06-0028.

Valstybinio audito ataskaitos projekto
„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2021 m. liepos 1 d.–2022 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
17 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas UAB „Viešųjų investicijų plėtros agentūra“

2021–2022 m. valstybinio audito metu VIPA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[527], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
Keli pagrindiniai reikalavimai				
1.	**(V) EX.17[528] VIPA PPV metu neužtikrino tinkamos audito sekos** Atsakomybės ir funkcijų taisyklių[529] 9.8 p., be kita ko, nustatyta, kad ĮI užtikrina audito seką, saugo gaunamus ir rengiamus dokumentus, kurių reikia audito sekai užtikrinti. PAFT[530] 284 p., be kita ko, nustatyta, jog atlikdami PPV, ĮI darbuotojai pildo vidaus procedūrų apraše nustatyto turinio patikros vietoje lapą. 285.4 p., be kita ko, nustatyta, jog ĮI, atlikdama PPV, atsako į klausimą, ar tinkamai atlikti darbai, suteiktos paslaugos ir įsigytos prekės, kurių išlaidas PrV deklaravo ĮI pateiktuose MP. Audito metu nustatyta[531], kad VIPA PPV metu neužtikrino[532] tinkamos audito sekos.	Audito metu VIPA buvo teikta rekomendacija PV nustatyti papildomas kontrolės priemones, užtikrinančias tinkamą PPV atlikimą, rezultatų fiksavimą bei audito seką. VIPA, atlikusi rekomendacijoje nurodytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino.	Rekomendacija įgyvendinta 2022-09-29.	2022-09-30

[527] S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

[528] Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

[529] Redakcija, galiojusi nuo 2021-02-12 iki 2021-11-01.

[530] Redakcija, galiojanti nuo 2021-04-27.

[531] Projekte Nr. 04.3.1-VIPA-V-101-01-0003 ir Nr. 04.3.1-VIPA-V-101-01-0004. Nustatyta kontrolės testavimo metu.

[532] Pavyzdžiui, VIPA 2021-09-07 patikros lapų Nr. PV02-004-01 ir Nr. PV02-0003-01 5.1 klausimo, pagal kurį VIPA darbuotojai, be kita ko, vertino PrV pagal pirkimo sutartis įsigytų / sumontuotų langų ir durų kiekius, komentare nurodyta: „Darbų kiekiai (apimtys) įvertintos vizualiai, matavimai atliekami nebuvo.“ Audito metu nustatyta, kad 2021-01-12 pirkimo sutarties Nr. CPO0159407 07/3-5 bei 2021-01-22 pirkimo sutarties Nr. CPO160191 07/3-4 prieduose Nr. 2 nurodyta, jog langų ir durų apimtys matuojamos kv. m. Atsižvelgiant į tai, kad vizualiai įvertinti sumontuotų langų ir durų kv. m. kiekių neįmanoma, VIPA darbuotojai PPV metu turėjo atlikti matavimus ir įsitikinti, kad sumontuotų langų ir durų kv. m. atitiko PD nustatytus reikalavimus, ir patikros lape užfiksuoti šių matavimų rezultatus. Pažymėtina, jog atsakydama į šį klausimą VIPA prie patikros lapų nepridėjo jokių duomenų fiksavimo įrodymų (pavyzdžiui, nuotraukų, darytų PPV metu). Taip pat šių patikros lapų 8.2 klausimo komentare VIPA nurodė, jog „sutartyje numatyti įsipareigojimai dėl darnaus vystymosi principo įgyvendinimo vykdomi“, tačiau nėra nurodyta, nei kokie principai nustatyti projekto sutartyje, nei kaip buvo įsitikinta, jog jie yra vykdomi. Rizika dėl išlaidų tinkamumo nekeliama, nes 2022-04-12 AI atliktos PPV metu atrinkti tikrinti objektai atitiko PD keliamus kiekių bei kokybės reikalavimus.

2021–2022 m. valstybinio audito metu VIPA pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos				
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[527], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
	Taip VIPA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 9.8 p., PAFT 284 ir 285.4 p. reikalavimai bei R. 1303/2013 125 str. 5 d. b p. reikalavimas VI, be kita ko, atlikti veiksmų patikras vietoje ir 125 str.4 d. d p. reikalavimas užtikrinti, kad visi su išlaidomis ir auditais susiję dokumentai, reikalingi tinkamai audito sekai garantuoti, būtų saugomi laikantis 72 str. g p. reikalavimų.			

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:
Klientų aptarnavimo departamento Regioninės plėtros skyriaus vadovė
Vaida Lauruševičienė
Tel. (8 5) 203 4890, el. p. vaida.lauruseviciene@vipa.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos projekto
„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2021 m. liepos 1 d.–2022 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
18 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas Tauragės regiono plėtros tarybai

2021–2022 m. valstybinio audito metu Tauragės RPT pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[533], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos				
1.	(V) EX.21 Tauragės RPT netaikė rizikos valdymo priemonių Atsakomybės ir funkcijų taisyklių[534] 11.7 p., be kita ko, nustatyta, kad RPT taiko rizikos valdymo priemones, susijusias su VI atsakomybe atliekamų šiose taisyklėse nustatytų funkcijų įgyvendinimu. Vidaus kontrolės tvarkos aprašo[535] 19 p., be kita ko, nustatyta, kad administracijos direktorius užtikrina, kad kiekvienais metais būtų atliekama vidaus kontrolės analizė, apimanti visus vidaus kontrolės elementus. 12 p. nustatyta, kad rizikos valdymas apima: rizikos veiksnių nustatymą; rizikos veiksnių analizę ir vertinimą; toleruojamos rizikos nustatymą; reagavimo į riziką numatymą (rizikos valdymo būdų parinkimą). Audito metu nustatyta[536], kad Tauragės RPT netaikė rizikos valdymo priemonių. Taip Tauragės RPT neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 11.7 p. ir Vidaus kontrolės tvarkos aprašo 12 ir 19 p. reikalavimai bei R. 1303/2013 125 str. 3 d. a p. reikalavimas VI, taikyti patvirtintas atrankos procedūras ir kriterijus.	Audito metu teikta rekomendacija Tauragės RPT taikyti rizikos valdymo priemones, susijusias su VI atsakomybe atliekamų funkcijų įgyvendinimu. Tauragės RPT atlikusi rekomendacijoje nurodytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino.	Rekomendacija įgyvendinta 2022-06-09.	–

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:
Tauragės regiono plėtros tarybos administracijos direktorė
Jurgita Choromanskytė
Tel. (8 698) 77 465, el. p. jurgita.choromanskyte@trpt.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

[533] S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

[534] Redakcijos, galiojusios nuo 2020-11-10 iki 2022-04-01.

[535] Tauragės RPT vidaus kontrolės tvarkos aprašas, patvirtintas Tauragės RPT visuotinio dalyvių susirinkimo 2021-05-03 sprendimu Nr. DS-3.

[536] Nustatyta kontrolės testavimo metu.

Valstybinio audito ataskaitos projekto
„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2021 m. liepos 1 d.–2022 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
19 priedas

Pastebėjimų suvestinė ir rekomendacijų įgyvendinimo planas, skirtas Utenos regiono plėtros tarybai

2021–2022 m. valstybinio audito metu Tauragės RPT pateikti pastebėjimai ir rekomendacijos

Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[537], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Auditoujamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos				
2.	(V) EX.22 Utenos RPT netaikė rizikos valdymo priemonių Atsakomybės ir funkcijų taisyklių[538] 11.7 p., be kita ko, nustatyta, kad RPT taiko rizikos valdymo priemones, susijusias su VI atsakomybe atliekamų šiose taisyklėse nustatytų funkcijų įgyvendinimu. Vidaus kontrolės įgyvendinimo tvarkos aprašo[539] 17 p., be kita ko, nustatyta, kad administracijos direktorius užtikrina, kad būtų atliekama vidaus kontrolės analizė, apimanti visus vidaus kontrolės elementus. 12.2 p., be kita ko, nustatyta, kad rizikos vertinimas apima: rizikos veiksnių nustatymą; rizikos veiksnių analizę ir vertinimą; toleruojamos rizikos nustatymą; reagavimo į riziką numatymas (rizikos valdymo būdų parinkimą). Audito metu nustatyta[540], kad Utenos RPT netaikė rizikos valdymo priemonių. Taip Utenos RPT neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 11.7 p. ir Vidaus kontrolės įgyvendinimo tvarkos aprašo 12.2 ir 17 p. reikalavimai bei R. 1303/2013 125 str. 3 d. a p. reikalavimas VI, taikyti patvirtintas atrankos procedūras ir kriterijus.	Audito metu teikta rekomendacija Utenos RPT taikyti rizikos valdymo priemones, susijusias su VI atsakomybe atliekamų funkcijų įgyvendinimu. Utenos RPT, atlikusi rekomendacijoje nurodytus veiksmus, rekomendaciją įgyvendino.	Rekomendacija įgyvendinta 2022-07-21.	–

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:
L. a. administracijos direktoriaus funkcijas
Romualda Zapolskienė
Tel. (8 665) 58 547, el. p. romualda.zapolskiene@utenosregionas.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

[537] S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

[538] Redakcijos, galiojusios nuo 2020-11-10 iki 2022-04-01.

[539] Vidaus kontrolės įgyvendinimo Utenos RPT tvarkos aprašas, patvirtintas Utenos RPT visuotinio dalyvių susirinkimo 2021-12-15 sprendimu Nr. VS-13.

[540] Nustatyta kontrolės testavimo metu.

Valstybinio audito ataskaitos projekto
„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2021 m. liepos 1 d.–2022 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
20 priedas

Klaidų vertinimas

1 lentelė. Klaidų vertinimas

			I atrankos etapas	II atrankos etapas	III atrankos etapas	IV atrankos etapas	Bendra
(1)	Populiacija iš viso [*angl. Total population*], Eur		<...>[541]	<...>	<...>	<...>	<...>
	ESF [*angl. ESF*], Eur		<...>	<...>	<...>	<...>	<...>
	FP [*angl. FP*], Eur		<...>	<...>	<...>	<...>	<...>
	ERPF [*angl. ERDF*], Eur		<...>	<...>	<...>	<...>	<...>
	SF [*angl. CF*], Eur		<...>	<...>	<...>	<...>	<...>
	Reikšmingumas [*angl. Materiality*], Eur	(2 %)					<...>
	Patikimumas [*angl. Confidence level*]						<...>
	Patikimumo koeficientas z [*angl. Confidence coefficient z*]						<...>
	Atrankos intervalai (atsižvelgus į didelės vertės pavyzdžius) pagal stratas [*angl. Sampling intervals by strata (considering items from exhaustive groups)*]						
	ESF [*angl. ESF*], Eur		<...>	<...>	<...>	<...>	
	FP [*angl. FP*], Eur		<...>	<...>	<...>	<...>	
	ERPF [*angl. ERDF*], Eur		<...>	<...>	<...>	<...>	
	SF [*angl. CF*], Eur		<...>	<...>	<...>	<...>	
	Bendro klaidų lygio skaičiavimas [*angl. Calculation of Total Error Rate*]						

[541] Informacija bus pateikta galutinėje Ataskaitoje.

		I atrankos etapas	II atrankos etapas	III atrankos etapas	IV atrankos etapas	Bendra	
	Klaidų santykių suma pagal stratas [*angl. Total taint by strata*]						
	ESF [*angl. ESF*]	<...>	<...>	<...>	<...>		
	FP [*angl. FP*]	<...>	<...>	<...>	<...>		
	ERPF [*angl. ERDF*]	<...>	<...>	<...>	<...>		
	SF [*angl. CF*]	<...>	<...>	<...>	<...>		
	Ekstrapoliuotos klaidos pagal stratas [*angl. Extrapolated errors by strata*]						*(angl. Total taint by strata * Sampling interval by strata (considering high value items))*
(2)	ESF [*angl. ESF*], Eur	<...>	<...>	<...>	<...>		
(3)	FP [*angl. FP*]	<...>	<...>	<...>	<...>		
(4)	ERPF [*angl. ERDF*], Eur	<...>	<...>	<...>	<...>		
(5)	SF [*angl. CF*], Eur	<...>	<...>	<...>	<...>		
(6)	Ekstrapoliuotos klaidos iš viso [*angl. Total extrapolated errors*], Eur	<...>	<...>	<...>	<...>	**<...>**	*(2)+(3)+(4)+(5)*
(7)	Žinomos klaidos iš didelės vertės pavyzdžių [*angl. Known errors from exhaustive groups*], Eur	<...>	<...>	<...>	<...>	**<...>**	
(8)	Sisteminės klaidos [*angl. Systemic errors*], Eur	<...>	<...>	<...>	<...>	**<...>**	
	Bendras klaidų lygis [*angl. Total Error Rate*], Eur					<...>	*(6)+(7)+(8)*
	Viršutinės klaidos ribos skaičiavimas [*angl. Calculation of Upper Error Limit*]						
	Atrinktų pavyzdžių skaičius (be didelės vertės pavyzdžių) pagal stratas [*angl. Items selected by strata excluding high value items*]	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	
	ESF [*angl. ESF*], vnt.	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	
	FP [*angl. FP*], vnt.	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	
	ERPF [*angl. ERDF*], vnt.	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	
	SF [*angl. CF*], vnt..	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	
	Atrinktų didelės vertės pavyzdžių skaičius [*angl. Exhaustive group items selected*]	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	
	ESF [*angl. ESF*], vnt.	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	
	FP [*angl. FP*], vnt.	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	
	ERPF [*angl. ERDF*], vnt.	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	
	SF [*angl. CF*], vnt..	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	
	Klaidų santykių standartinis nuokrypis pagal stratas [*angl. Standard deviation of taints by strata*]						
	ESF [*angl. ESF*]	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	
	FP [*angl. FP*]	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	
	ERPF [*angl. ERDF*]	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	
	SF [*angl. CF*]	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	
(9)	Tikslumas [*angl. Precision*], Eur					<...>	<...>

		I atrankos etapas	II atrankos etapas	III atrankos etapas	IV atrankos etapas	Bendra	
(10)	Bendras klaidų lygis [*angl. Total Error Rate*], Eur					<...>	<...>
	Viršutinė klaidos riba [*angl. Upper Error Limit*], Eur					<...>	*(9)+(10)* <...>

Šaltinis – Valstybės kontrolė

2 lentelė. Likutinės klaidos vertinimas

Parametrai	Žymėjimas	Duomenys[542]
Populiacija iš viso [angl. *Audit Population*], Eur	A	<...>[543]
Atsitiktinėje imtyje audituotos ataskaitinių metų išlaidos [angl. *Expenditure audited*], Eur	B	<...>
Netinkamų finansuoti išlaidų suma atsitiktinėje imtyje [angl. *Errors found in the sample*], Eur	C	<...>
Bendras klaidų lygis [angl. *Total Error Rate after extrapolation*], proc.	D	<...>
Išlaidos, kurių teisėtumas ir tvarkingumas yra vertinamas pagal R. 1303/2013 137 str. 2 d. (dalinai susijusios su atrankos imtimi), Eur	E_1	<...>
Kitos neigiamos sumos [angl. *Other negative amounts*], Eur	E_2	<...>
Populiacija atėmus išlaidas, kurių teisėtumas ir tvarkingumas yra vertinamas, Eur	$F=(A-E_1-E_2)$	<...>
Rizikos suma [angl. *Amount at risk*], Eur	G=D*F	<...>
Finansinės korekcijos, susijusios su veiksmų audito rezultatais [angl. *Financial corrections*], Eur	H	<...>
Sąskaitose deklaruota išlaidų suma [angl. *Amount certifiable in the accounts*], Eur	I=F-H	<...>
Likutinės rizikos suma [angl. *Residual amount at risk*], Eur	J=G-H	<...>
Likutinis klaidų lygis [angl. *Residual Total Error Rate*], proc.	K=J/I	<...>
Finansinės korekcijos suma, kuri sumažintų likutinę riziką [angl. *Amount of correction to reduce residual risk to materiality level*], Eur	L=(J-0.02*I)/0,98	<...>

Šaltinis – Valstybės kontrolė

3 lentelė. Nustatytos klaidos Išlaidų populiacijoje detalaus testavimo metu ir VKS institucijų nustatytos klaidos, susijusios su AI atrinktais pavyzdžiais detaliajam testavimui

[542] Galimi nedideli nukrypimai dėl skaičių apvalinimo, nes lentelėje skaičių reikšmės atvaizduotos apvalintos, tačiau atliekant skaičiavimus buvo naudojamos originalios reikšmės.

[543] Informacija bus pateikta galutinėje Ataskaitoje.

Eil. Nr.	Projekto kodas	Mokėjimo prašymo Nr.	Fondas	Deklaruota suma, EUR	ĮI	Klaidą nustatė (AI/ ĮI/ EK)	Klaidos požymis (A[544] / S[545] / DV[546])	Tikrintame / kituose MP nustatyta klaida, Eur	Klaidos santykis	Pastebėjimo / Pažeidimo tyrimo išvados Nr.	Klaidos aprašymas
1.	<...>[547]	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>
							Iš viso nustatyta klaidų:	**<...>**	**<...>**		

Šaltinis – Valstybės kontrolė

4 lentelė. Klaidų klasifikavimas

Klaidų kategorijų paaiškinimai	Klaidų Nr.	Klaidų subkategorijos	Įtariamo sukčiavimo atvejai	Administracinės naštos atvejai[548]	Dažnis (atvejų skaičius)	Neatitikimų išlaidų suma (iš viso išlaidų, Eur)
<...>[549]	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>

Šaltinis – Valstybės kontrolė

[544] Atsitiktinė klaida.

[545] Sisteminė klaida.

[546] Žinoma klaida iš didelės vertės pavyzdžio.

[547] Informacija bus pateikta galutinėje Ataskaitoje.

[548] angl. *Gold plating*.

[549] Informacija bus pateikta galutinėje Ataskaitoje.

Valstybinio audito ataskaitos projekto
„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2021 m. liepos 1 d.–2022 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
21 priedas

FM Investicijų departamentui (Vadovaujančiajai institucijai) skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama

1 lentelė. Informacija apie 2016–2017 m. audito metu teiktas rekomendacijas, skirtas VI

2016–2017 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2023-01-10	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[550], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai						
1.	**(V) EX.70 VI neužtikrino, kad būtų parengta tinkama fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaita** LRVN 1090 patvirtintų taisyklių 68.2.5.2 p., be kita ko, nustatyta, kad ministerija PFSA ir jo keitimo projektus su VI derina, kai PFSA numatyta taikyti naujus (VI nepaskelbtus ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt) fiksuotuosius įkainius, fiksuotąsias sumas, fiksuotąsias normas ir (ar) apdovanojimų dydžius, išskyrus tuos atvejus, kai fiksuotuosius įkainius, fiksuotąsias sumas, fiksuotąsias normas ir (ar) apdovanojimų dydžius nustato VI. PFSA[551] 43 p., be kita ko, nurodyta, kad mokomų asmenų kelionių mokytis į užsienį išlaidų fiksuotasis	Rekomendacija atitinka EK audito Nr. REGC2214LT0049 ataskaitoje pateiktą rekomendaciją Nr. 13.01 susijusią su netinkamu fiksuotųjų įkainių nustatymu. AI stebės EK pateiktos rekomendacijos įgyvendinimo eigą.	Finansų ministerijos nuomone, Lietuvos mokslo tarybos 2014 m. spalio 6 d. „Mokslinių išvykų išlaidų fiksuotųjų įkainių dydžių apskaičiavimo tyrimo ataskaitoje“ (toliau – 2014 m. tyrimas) fiksuotieji skrydžių įkainiai yra tinkamai nustatyti. 2014 m. tyrimo ataskaitos 7 psl. yra išdėstyti pagrįsti argumentai, kodėl tyrimo metu renkant duomenis neįtrauktos pigių skrydžių bendrovės (pvz., Ryanair, Wizzair). Šių bendrovių skrydžiai dažnai vykdomi nepatogiu laiku ir į nuo didžiųjų miestų nutolusius oro uostus. Be to, šios bendrovės nesiūlo jungiamųjų skrydžių. Pavyzdžiui, į Briuselį (kur skrendama bene dažniausiai) Ryanair siūlo 2 skrydžius per savaitę (antradienį 21.20 val., ir šeštadienį), t. y nuvykstama labai vėlai į nutolusį oro uostą (nuo Charleroi iki Briuselio centro apie 55 km, panašiai ir kitomis kryptimis: nuo Beauvais iki Paryžiaus 88 km, nuo Lutono iki Londono 46 km), nėra galimybės spėti į tos dienos susitikimus, skrydžių dažnumas nepakankamas; grįžimas šeštadienį 17.55 val., t. y. reikia visą išeiginę dieną praleisti Briuselyje. Už darbą poilsio dienomis įprastai mokamas dvigubas darbo užmokestis, taip pat mokami dienpinigiai, papildoma	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas priklauso nuo Europos Komisijos audito Nr. REGC2214LT0049 ataskaitoje pateiktos rekomendacijos Nr. 13.01 įgyvendinimo eigos.	Laukiama įgyvendinimo	Rekomendacija bus laikoma įgyvendinta, kai EK patvirtins, jog rekomendacija Nr. 13.01 yra įgyvendinta.

[550] S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

[551] Patvirtinto ŪMĮ 4-532.

2016–2017 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2023-01-10	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[550], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	įkainis yra nustatytas remiantis „Mokslinių išvykų išlaidų fiksuotųjų įkainių dydžių apskaičiavimo tyrimo ataskaita“ [552]. Audito metu nustatėme atvejį kai fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaita yra neišsami, nes nustatant vidutinius lėktuvų skrydžių įkainius: 1) į analizę neįtrauktos pigių skrydžių oro bendrovių (pvz. „Ryanair“, „Wizzair“) skrydžių kainos [553]. Todėl kyla rizika, kad apskaičiuotas įkainis yra nepagrįstai didelis; 2) rinkos tyrimui naudoti tik trijų kelionių agentūrų turimi 2014 m. birželio–liepos mėn. duomenys apie skrydžių kainas[554]. Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas LRVN 1090 patvirtintų taisyklių 68.2.5.2 p. reikalavimas ir R. 1303/2013 125 str. 3 d. c p. reikalavimai VI, be kita ko, užtikrinti, kad paramos gavėjui būtų pateiktas dokumentas, kuriame išdėstomos paramos teikimo kiekvienam veiksmui sąlygos, taip pat konkretūs reikalavimai dėl pagal veiksmą tiektinų produktų arba paslaugų, finansavimo plano ir vykdymo termino.		nakvynė, o tai generuoja papildomas visai nereikalingas išlaidas. Tik nuo 2017 m. rugsėjo mėn. Ryanair pradėjo siūlyti 8 jungiamuosius skrydžius per Milaną, tačiau mažai populiariomis kryptimis: į Barį, Brindisį, Kaljarį, Kataniją, Neapolį, Palermą, Trapanį ir Valensiją (t. y, tos kryptys populiaresnės kaip poilsinės, bet ne darbo reikalais). Wizzair jungiamųjų skrydžių iki šiol nesiūlo. Jei tokių skrydžių bendrovių kainos būtų įtrauktos, nustatant fiksuotąjį įkainį, jis tikėtina taptų žemesnis, tačiau taip pat sąlygotų tai, kad įsigydami bilietus projektų vykdytojai realiai (dauguma atvejų) negalėtų šių bendrovių skrydžiais pasinaudoti, o pirkdami bilietus iš kitų skrydžių bendrovių mokėtų didesnę kainą, nei nustatytas fiksuotasis įkainis. Arba prarastų lėšas, apmokėdami darbuotojams už papildomas komandiruotėje praleistas darbo dienas, mokėdami daugiau už apgyvendinimą, taip pat už vietines keliones užsienyje (kurios apmokamos pagal fiksuotąjį įkainį, kuris apskaičiuotas iš istorinių duomenų, kai skrydžiai buvo vykdomi ne pigių skrydžių bendrovių). Informuojame, kad įvertinus tai, kad rinkos kainos gali keistis, 2014 m. tyrimo ataskaitoje jau iš anksto buvo nustatyta rinkos kainas įvertinti pakartotinai. Lietuvos mokslo taryba 2017 m. kovą–balandį atliko pakartotinį skrydžių rinkos tyrimą, nauji įkainiai taikomi projektuose nuo 2017 m. gegužės 24 d. Pažymėtina, kad ir šiame tyrime dėl aukščiau minėtų priežasčių pigių skrydžių bendrovių kainos nebuvo įtrauktos, nustatant fiksuotąjį įkainį. Šie įkainiai yra žymiai mažesni, nei 2014 m. tyrime, bet tai sąlygoja pasikeitusios rinkos kainos. Šie nauji įkainiai yra labai artimi, dažnu atveju net mažesni, nei ERASMUS+ kelionių schema, kurią taikyti rekomenduoja Europos Komisija.			

[552] Patvirtinta Lietuvos mokslo tarybos pirmininko 2014-10-06 įsakymu Nr. V-191 „Dėl Mokslinių išvykų išlaidų fiksuotųjų įkainių dydžių apskaičiavimo tyrimo ataskaitos patvirtinimo“.

[553] Fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimo ataskaitoje, be kita ko, nurodyta, kad kainos netirtos kadangi, remiantis ankstesnių mokslinių išvykų duomenimis, išvykų poreikiams įmonės ir organizacijos retai naudojasi pigių skrydžių bendrovių paslaugomis, o jų skrydžiai dažnai vykdomi nepatogiu laiku ir į nuo didžiųjų miestų nutolusius oro uostus. Be to, šios bendrovės nesiūlo jungiamųjų skrydžių. Valstybinių auditorių nuomone šie argumentai nepakankami, kadangi mokymai nebūtinai vykdomi didžiuosiuose miestuose (pagal PFSA remiama veikla – specialiųjų mokymų, skirtų sektorinių kompetencijų ugdymui, įmonėms teikimas), o PFSA nurodyti pareiškėjai (verslo asociacijos, prekybos, pramonės ir amatų rūmai ir klasterio koordinatorius) nėra nei perkančiųjų organizacijų nei mokslinių įmonių darbuotojai.

[554] Europos Komisija, audito Nr. REGC2214LT0049 ataskaitoje taip pat pateikė pastebėjimą, kad skrydžių vieneto įkainiai nebuvo nustatyti sąžiningu, teisingu ir patikrinamu metodu, kaip numatyta R. 1303/2013 67 str. 5 d.

2016–2017 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2023-01-10	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[550], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
			Taip pat pažymime, kad vadovaujantis Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – PAFT), 442 punktu, projekto sutartyje nustatytų fiksuotųjų įkainių ir fiksuotųjų sumų dydis projekto įgyvendinimo metu nėra keičiamas, išskyrus atvejus, kai pasikeičia jų taikymą reglamentuojantys teisės aktai, taip pat PAFT 428 punkte nustatytais atvejais (t. y., supaprastintai apmokamos išlaidos yra tinkamos finansuoti, jei galimybė jas apmokėti supaprastintai iš anksto (iki projekto sutarties sudarymo) nustatyta projektų finansavimo sąlygų apraše, aiškiai nurodant supaprastintai apmokamų išlaidų taikymo sritį. Kai galimybė taikyti konkretų fiksuotąjį įkainį, fiksuotąją sumą ar fiksuotąją normą nustatoma projektų finansavimo sąlygų apraše sudarius projekto sutartį, tokia galimybė gali būti taikoma jau įgyvendinamam projektui, jei aiškiai atskiriamas naujai nustatytų supaprastintai apmokamų išlaidų taikymo laikotarpis, kad būtų išvengta dvigubo projekto išlaidų deklaravimo mokėjimo prašymuose). Atsižvelgiant į tai, kad, Finansų ministerijos nuomone, 2014 m. tyrimas buvo atliktas tinkamai, išlaidos patirtos pagal šio tyrimo metu nustatytą skrydžių vieneto įkainį yra tinkamos finansuoti. Europos Komisija preliminarioje audito ataskaitoje Nr. REGC2214LT0049 yra pateikusi preliminarų pastebėjimą, susijusį su skrydžių fiksuotojo įkainio nustatymu (dėl tyrimo laikotarpio, apklaustų agentūrų skaičiaus bei nustatytų didesnių įkainių nei kitose ES lygmens schemose panašiems projektams ir projektų vykdytojams (pvz., ERASMUS+). VI 2017 m. spalio 25 d. pateikė Europos Komisijai paaiškinimus dėl pateiktų preliminarių pastebėjimų (Finansų ministerijos 2017 m. spalio 25 d. rašto Nr. ((24.60-09)-5K-1713443; 1717654)-6K-1706378 kopija pateikta ir Valstybės kontrolei).			

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:
Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Investicijų departamento Valdymo ir kontrolės sistemų priežiūros skyriaus vedėja
Rasa Baltronaitė
Tel. 8 5 239 0257, el. p. Rasa.Baltronaite@finmin.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

2 lentelė. Informacija apie 2018–2019 m. audito metu teiktas rekomendacijas, skirtas VI

2018–2019 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2023-01-10	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[555], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
Keli pagrindiniai reikalavimai						
1.	**(V) EX.21 [556] SFMIS2014 generuoja netikslią rodiklių pasiekimo ataskaitą ir neužtikrina tinkamos audito sekos** LRVN 528(326) patvirtintų taisyklių 4.16.3 p., be kita ko, nustatyta, kad VI kuria ir plėtoja SFMIS2014, užtikrina jos veikimą, pagal kompetenciją registruoja SFMIS2014 informaciją apie atliekamus veiksmus. 4.16.6. p. nustatyta, kad VI užtikrina audito seką, saugo gaunamus ir rengiamus dokumentus, kurie susiję su veiksmų programos administravimu ir kurių reikia audito sekai užtikrinti. R. 821/2014 9 str. 1 d. b p., be kita ko, nustatyta, kad duomenų įrašymo ir saugojimo sistemoje yra užtikrinama ataskaitų teikimo funkcija, leidžianti generuoti ataskaitas pagal iš anksto nustatytus kriterijus, visų pirma duomenų, nustatytų Komisijos deleguotajame reglamente (ES) Nr. 480/2014. Audito metu nustatėme, kad SFMIS2014: 1) generuoja netikslias rodiklių pasiekimo ataskaitas[557]; 2) nefiksuoja rodiklių pasiekimo įrašų datos, todėl papildomai suvedus ar patikslinus informaciją apie rodiklių pasiekimą, nėra galimybės sugeneruoti	Rekomenduojame VI: 1) identifikuoti SFMIS2014 netikslių rodiklių pasiekimo ataskaitų generavimo priežastis ir jas pašalinti; 2) įdiegti SFMIS2014 funkcionalumą, kuris užtikrintų rodiklių pasiekimo įrašų datos fiksavimą.	***1) Įgyvendinta.*** Rodiklių ataskaitos generavimo klaida dėl rodiklio P.B. 231 ištaisyta, į ataskaita traukiama teisinga rodiklio reikšmė. Rodiklių ataskaitos korektiškumas peržiūrėtas – formuotos ataskaitos laikotarpiu nuo 2019 m. rugsėjo iki lapkričio, rodiklių reikšmės pagal atnaujintas ataskaitas suvestos į metinę ataskaitą. Nustatyta 1 klaida dėl rodiklio R.B.028 generavimo. Klaida ištaisyta, metinėje ataskaitoje nurodyta ištaisyta rodiklio R.B.028 reikšmė. ***2) Nesutinkame su pastebėjimu.*** SFMIS2014 rodiklių pasiekimų duomenys, kaip ir kita projektų informacija (sutarčių keitimai, mokėjimai ir pan.), yra nuolat atnaujinama, kad SFMIS2014 bet kuriuo momentu generuotų aktualius duomenis. Rodiklių ataskaitoje atvaizduojamos aktualios rodiklių pasiekimo reikšmės bet kuriai norimai datai, laikotarpiui, fondui ir t.t. Duomenys gali būti atnaujinami dėl įvairių priežasčių: informacijos tikslinimo, klaidų taisymo, pažeidimų tyrimų ir pan. Kadangi duomenys agreguojami kaupiamuoju būdu, visi tikslinimų duomenys patenka į kitų metų ataskaitinį laikotarpį, pvz. 2017 m. patikslinta rodiklio reikšmė atsispindės 2018 m. duomenyse ir t.t. Rodiklių pasiekimų įrašų data yra fiksuojama rodiklių ataskaitos 46 stulpelyje. Rodiklių atsekamumą (reikšmes, pasiekimo datas, pastabas ir t.t.) galima matyti hierarchinėje rodiklių pasiekimo informacijoje SFMIS2014 nuo priemonės iki konkretaus projekto. Audito metu buvo pateikti pavyzdžiai dėl rodiklių P.S.355, P.B.214 atsekamumo SFMIS2014, taip pat po	2019-12-31	Iš dalies įgyvendinta	AI laukia informacijos iš VI dėl rekomendacijos įgyvendinimo.

[555] S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

[556] Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 5. Tinkama audito seka; PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos.

[557] Pvz. SFMIS2014 pasirinkus aplikacijas Ataskaitos/Stebėsenos rodiklių ataskaita, paieškos parametruose nustačius rodiklio kodą arba pavadinimą (vertinamu atveju – rodiklis P.B.231 „Namų ūkių, priskirtų geresnei energijos vartojimo efektyvumo klasei, skaičius“ (toliau – rodiklis P.B.231)) bei rodiklio pasiekimo ataskaitinį laikotarpį iki 2017-12-31, sugeneruojama ataskaita, kurioje rodiklio P.B.231 pasiekimo reikšmė 2017-12-31 užfiksuota – 0 namų ūkių, kai tuo tarpu projektų Nr.04.3.1-FM-F-001-01-0001 ir Nr.04.3.1-FM-F-001-02-0001 lygmenyje 2017-12-31 užfiksuota rodiklio P.B.231 reikšmė – 25 825 namų ūkiai.

2018–2019 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2023-01-10	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[555], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	ataskaitos su rodiklių pasiekimo reikšmėmis[558] už tam tikrą laikotarpį be vėliau įvestos papildomos ar patikslintos informacijos ir neįmanoma ataskaitoje identifikuoti atliktų patikslinimų, taip neužtikrinant tinkamos SFMIS2014 audito sekos. Remiantis audito metu sugeneruotų SFMIS2014 rodiklių pasiekimo ataskaitų duomenimis, nebuvo galimybės įsitikinti rodiklių pasiekimo reikšmių, pateiktų EK MVPĮA už 2017 m., tikslumu. Rodiklių reikšmių tikslumas buvo vertinamas remiantis VI turimomis SFMIS2014 ataskaitomis, kurios buvo VI sugeneruotos rengiant MVPĮA už 2017 m. Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti LRVN 528(326) patvirtintų taisyklių 4.16.3 ir 4.16.6 p. reikalavimai, R. 821/2014 9 str. 1 d. b p. ir R. 1303/2013 125 str. 2 d. e p. reikalavimai VI, be kita ko, užtikrinti, kad kompiuterizuoti kiekvieno veiksmo duomenys būtų renkami, įvedami į elektroninio keitimosi duomenų sistemą ir joje saugojami.		EX.21 pastebėjimo gavimo pateikti visų finansinių, produkto rodiklių ir įgyvendinimo žingsnių pagrindimai dėl pasikeitusių reikšmių, lyginant 2017 m. MVPĮA nurodytas reikšmes ir audito metu generuotose rodiklių ataskaitose už 2017 m. laikotarpį nurodytas reikšmes. SFMIS2014 įdiegti funkcionalumą, kuris užtikrintų rodiklių reikšmių, buvusių prieš patikslinimus, atvaizdavimą yra: - daug finansinių resursų reikalaujantis funkcionalumas, - rodiklių atvaizdavima-nuotrauka nepagrįstų rodiklių reikšmių pasikeitimų, todėl tokio funkcionalumo reali nauda yra abejotina; - tokio funkcionalumo įdiegimas ženkliai apkrautų sistemos veikimą ir lėtintų kitų vartotojų darbą sistemoje. 2007-2013 programavimo laikotarpyje SFMIS2007 turėjo tokį funkcionalumą, kuris užtikrindavo duomenų, suvestų tam tikru momentu, atvaizdavimą-nuotrauką, tačiau poreikio naudotis tokiu funkcionalumu beveik nebuvo, o įdiegimo bei palaikymo kaštai buvo dideli, sistema buvo apkraunama, lėtėjo jos veikimas. Įvertinus funkcionalumo kaštus ir teikiamą naudą, SFMIS2014 jis nebuvo diegiamas. Atkreipiame dėmesį, kad nėra nustatyto tokio reikalavimo, kad IT sistema generuotų rodiklių ataskaitą, kurioje būtų fiksuojamos prieš patikslinimą buvusios rodiklių reikšmės. Net ir nesant tokios ataskaitos, kurioje būtų fiksuojamos prieš patikslinimą buvusios rodiklių reikšmės, audito atsekamumui reikalingi duomenys SFMIS2014 yra ir juos galima patikrinti, t.y. audito seka yra užtikrinama. Sutinkame, kad audito atsekamumui aktualių duomenų patikrinimas SFMIS2014 reikalauja laiko ir gilesnės duomenų analizės priemonės/projekto lygmeniu, tačiau Finansų ministerijos nuomone, siūlomo funkcionalumo įdiegimo kaina/kaštai būtų ženkliai didesni nei funkcionalumo teikiama nauda. Tačiau, siekiant rodiklių reikšmių pasiekimo audito sekos patikrinimo procesą padaryti kuo paprastesnį bei greitesnį, atliekame šiuos veiksmus:			

[558] Vertinant rodiklių pasiekimo duomenis, pateiktus EK MVPĮA už 2017 m. ir SFMIS2014, už tą patį laikotarpį, generuojamose rodiklių pasiekimo ataskaitose, nustatyta, kad duomenys nesutampa. Pavyzdžiui, rodiklio P.B.218 „Papildomi gyventojai, kuriems teikiamos pagerintos vandens tiekimo paslaugos“ (toliau rodiklis – P.B.218) reikšmė nurodyta MVPĮA už 2017 m. 5 lentelėje – 165 354 asmenys (duomenys už 2017 m.), o SFMIS2014 2019-06-13 sugeneruotoje ataskaitoje (duomenys už 2017 m.) vertinamo rodiklio P.B.218 reikšmė nurodyta – 165 838,7 asmenys.

2018–2019 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2023-01-10	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[555], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
			- ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, metinės ataskaitos rengimo metu SFMIS2014 formuosime daugiau ir detalesnių (t. y. ne tik uždavinio, bet ir projekto lygiu) rodiklių bei kitų ataskaitų (pvz. lygiagrečiai bus užsakomas duomenų ištraukimas iš SFMIS2014 duomenų bazės), kad iškilus būtinybei, būtų užtikrinta galimybė paaiškinti konkretaus rodiklio duomenis bei būtų galima greičiau rasti reikiamą informaciją. - šiuo metu vyksta/diegiama ir iki 2020-04-01 SFMIS2014 planuojama įdiegti rodiklių funkcionalumų patobulinimus, iš kurių pagrindiniai yra šie: 1. Įmonių rodikliai (P.B.201-205 ir P.B.228, P.B.229) bus skaičiuojami automatiniu būdu, šalinant besidubliuojančias įmones (šiuo metu šis rodiklis, perskaičiuojamas rankiniu būdu, šalinant besidubliuojančias įmones). 2. Dalyvių anketų duomenys bus susieti su mokėjimo prašymo teikimo metu deklaruojamais duomenimis. 3. Rodiklių ataskaitos formavimas pritaikytas pagal EK nustatytą metinės ataskaitos formą. Minimi funkcionalumų patobulinimai leis eliminuoti žmogiškąjį faktorių skaičiuojant rodiklių duomenis ir tokiu būdu sumažės klaidų tikimybė, taip pat bus užtikrintas paprastesnis dalyvių duomenų atsekamumas. Taip pat informuojame, kad šiuo metu pradėtas SFMIS2014 analizės modulio kūrimo projektas. Šio modulio pagalba bus galima suformuoti įvairias duomenų ataskaitas reikalingais pjūviais, kas pagreitins informacijos surinkimą. Atsižvelgiant į tai, siūlome rekomendacijos atsisakyti.			
2.	**(V) EX.22[559] EK pateiktoje metinėje veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitoje už 2017 m. dalis rodiklių reikšmių nurodytos netiksliai** LRVN 528(772) patvirtintų taisyklių 4.16.6. p. nustatyta, kad VI užtikrina audito seką, saugo gaunamus ir rengiamus dokumentus, kurie susiję su veiksmų programos administravimu ir kurių reikia audito sekai užtikrinti. 4.16.8. p., be kita ko,	Rekomenduojame VI: 1) ištaisyti audito metu nustatytas netikslias rodiklių pasiekimo reikšmes, kurios EK pateiktos MVPĮA už 2017 m.; 2) peržiūrėti MVPĮA už 2017 m. rodiklių pasiekimo reikšmes ir, nustačius netikslias rodiklių pasiekimo reikšmes, jas ištaisyti;	*1) Įgyvendinta audito metu* *2) Įgyvendinta* Peržiūrėtos ESF ir veiklos peržiūros rodiklių reikšmės už 2017 m. bei atnaujintos metinėje ataskaitoje už 2018 m. *3) Nesutinkame su pastebėjimu* Žr. į EX.21 2 p. komentarus. Tačiau parengtas ir VK bei EK pateiktas veiksmų planas rodiklių reikšmių audito atsekamumui užtikrinti, kuriame numatyti veiksmai:	2020-05-31	Iš dalies įgyvendinta	AI laukia informacijos iš VI dėl rekomendacijos įgyvendinimo.

[559] Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos; PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos.

2018–2019 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2023-01-10	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[555], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	nustatyta, kad VI rengia ir teikia Veiksmų programos stebėsenos komitetui tvirtinti metines ir galutines veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitas, Veiksmų programos stebėsenos komitetui patvirtinus, teikia jas EK. LRVN 1090(773) patvirtintų taisyklių 252.4. p., be kita ko, nustatyta, kad VI, atsižvelgdama į ministerijų pastabas ir pasiūlymus dėl metinės ataskaitos projekto, prireikus patikslina jį ir elektroniniu paštu teikia Veiksmų programos stebėsenos komiteto nariams. Audito metu nustatėme, kad VI: 1) EK pateikė MVPĮA už 2017 m., kurioje nurodė netikslias rodiklių pasiekimo reikšmes[560]; 2) neįsitikino, kad ministerijų[561] pateikta ar patvirtinta informacija dėl rodiklių reikšmių pasiekimo yra teisinga, taip neužtikrindama, kad EK pateiktoje MVPĮA už 2017 m. būtų nurodyti teisingi duomenys. 3) neužtikrina rodiklių pasiekimo reikšmių, kurios nurodomos MVPĮA, atnaujinimo ar patikslinimo[562] tinkamos audito sekos. Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas LRVN 528(772) patvirtintų taisyklių 4.16.8 p. reikalavimas ir R. 1303/2013 125 str. 2 d. b p. reikalavimas VI, be kita ko, užtikrinti, kad metinė įgyvendinimo ataskaita būtų parengta ir pateikta EK pagal R. 1303/2013 50 str.	3) nusimatyti kontrolės priemones ir užtikrinti rodiklių pasiekimo reikšmių atnaujinimo ar patikslinimo tinkamą audito seką, kol bus įgyvendintas VI teikto pastebėjimo EX.21 rekomendacijos 2 p.	**1) Vadovaujančiosios institucijos procedūrų vadovo papildymas rodiklių reikšmių atsekamumu** – 2020 m. sausio 15 d. procedūrų vadovo skyrius „Metinių ir galutinės Veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitų rengimo ir teikimo procedūra“ papildytas dalimi „V. Stebėsenos rodiklių reikšmių atsekamumas“. Procedūrų vadovas papildytas informacija, kokie veiksniai turi įtakos vėlesniam rodiklių reikšmių už atitinkamą laikotarpį pasikeitimui ir kokius veiksmus reikia nuosekliai atlikti norint patikrinti, ar į Metinę ataskaitą įrašytos rodiklių reikšmės sutapo su konkrečiu momentu egzistavusiomis rodiklių reikšmėmis bei dėl kokių priežasčių vėlesniu momentu rodiklių reikšmės už atitinkamą laikotarpį pasikeitė ir koks buvo jų pokytis. Procedūrų vadove nustatyti konkretūs žingsniai, kuriuos atlikus galima įsitikinti, kaip užtikrinta rodiklių reikšmių audito seka. **2) Reguliari rodiklių reikšmių analizė** – 2020 m. sausio 15 d. procedūrų vadovo XXI skyrius „Stebėsenos rodiklių priežiūros procedūra“ papildytas dalimi „V. Rizikos, trukdančios užtikrinti tinkamą stebėsenos rodiklių reikšmių pateikimą Metinėje įgyvendinimo ataskaitoje“. Procedūrų vadove nurodytos: 1. pagrindines rizikos, trukdančios užtikrinti tinkamą rodiklių reikšmių audito seką; 2. metodika, remiantis kuria reguliariai bus atliekama SFMS2014 užfiksuotų rodiklių analizė, siekiant įsitikinti, ar yra atsižvelgta į nurodytas rizikas, t. y. jos yra suvaldytos ir užfiksuotos tinkamos rodiklių reikšmės. **3) SFMIS2014 funkcionalumų tobulinimai** dėl įmonių rodiklių, dalyvių anketų, rodiklių ataskaitos formavimo šiuo metu vyksta/diegiami (žr. EX. 21 2 p.) **4) Detalios Metinės ataskaitos pildymo instrukcijos parengimas ir pristatymas** - raštas, Metinės ataskaitos			

[560] Pvz. AM 2018-03-08 raštu Nr. (15-2)-D8(E)-61 „Dėl veiksmų programos įgyvendinimo ataskaitos už 2017 m. rengimo“ VI pateikė informaciją reikalingą MVPĮA už 2017 m. parengti, nurodydama, kad rodiklio P.B.231 „Namų ūkių, priskirtų geresnei energijos vartojimo efektyvumo klasei, skaičius“ (toliau - rodiklis P.B.231) pasiekta reikšmė už 2017 m. – 25 825 namų ūkiai, tačiau VI MVPĮA už 2017 m. 5 lentelėje, ties rodikliu P.B.231 nurodė – 82 589 namų ūkius.

[561] Žr. susijusius pastebėjimus Nr. EX.23, EX.24, EX.25 ir EX.26.

[562] Žr. susijusį pastebėjimą Nr. 21 2 p.

2018–2019 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2023-01-10	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[555], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
			pildymo instrukcija ir VP ataskaitos forma ministerijoms ir įgyvendinančiosioms institucijoms pateikta raštu ir el. paštu vasario mėn. pradžioje. **5) Iki ataskaitinių metų pabaigos nepatvirtintų mokėjimo prašymų analizė**: - 2020 m. sausio 20 d. elektroniniu paštu kreiptasi į įgyvendinančias institucijas (IĮ), kurios turėjo nepabaigtų vertinti MP, prašant nurodyti priežastis, kodėl MP vis dar vertinami; - ĮI pateikus informaciją, atlikta nepatvirtintų MP, kurių ataskaitinis laikotarpis yra iki 2019 m. gruodžio 31 d., analizė; - 2020 m. sausio 31 d. pateiktas pakartotinis prašymas IĮ raštu su prašymu iki 2020 m. kovo 1 d. pabaigti vertinti kiek įmanoma daugiau MP, kurių ataskaitinis laikotarpis yra iki 2019 m. gruodžio 31 d. atsižvelgiant į tai, kad duomenys apie stebėsenos rodiklių pasiekimus už 2019 m. iš SFMIS2014 bus traukiami 2020 m. kovo 2 d. Taip pat paprašyta atsiųsti sąrašus MP, kurių iki prašomos datos nepavyks pabaigti vertinti bei nurodyti to priežastis. **6) Vienodos praktikos įvedimas tikslinant rodiklių reikšmes mokėjimo prašymuose** – suvienodinta įgyvendinančiųjų institucijų praktika tikslinant neteisingai nurodytas rodiklių reikšmes MP: - Atliktas SFMIS2014 naudotojo vadovo keitimas (Papildytas 4.3 skyrius "Stebėsenos rodiklių reikšmių pasiekimų administravimas"); - 2020 m. sausio 29 d. procedūrų vadovo XXI skyrius „Stebėsenos rodiklių priežiūros procedūra“ papildytas dalimi „V. Rizikos, trukdančios užtikrinti tinkamą stebėsenos rodiklių reikšmių pateikimą Metinėje įgyvendinimo ataskaitoje“.			

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:
Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Investicijų departamento Valdymo ir kontrolės sistemų priežiūros skyriaus vedėja
Rasa Baltronaitė
Tel. 8 5 239 0257, el. p. Rasa.Baltronaite@finmin.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

3 lentelė. Informacija apie 2019–2020 m. audito metu teiktas rekomendacijas, skirtas VI

2019–2020 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2023-01-10	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[563], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
Keli pagrindiniai reikalavimai						
1.	**(V) EX.70[564] Fiksuotųjų sumų tyrimo ataskaita parengta nesivadovaujant patikimo finansų valdymo principu** R. 1303/2013 67 str. 5 d. a. p., be kita ko, nustatyta, kad fiksuotosios sumos dydis nustatomas sąžiningu, teisingu ir patikrinamu skaičiavimo metodu. FMĮ 1K-316(1K-121) patvirtintų taisyklių 425.1. ir 425.2. p., be kita ko, nustatyta, kad supaprastintai, t. y. pagal fiksuotąsias sumas, apmokamos išlaidos yra tinkamos finansuoti, jei yra nustatytos vadovaujantis atlikto reprezentatyvaus tyrimo rezultatais, kai yra įvertinamos vidutinės rinkos kainos, statistiniai duomenys, projektų istoriniai duomenys, įprasta konkrečių paramos gavėjų taikoma išlaidų apskaitos praktika ar kiti duomenys, kurie yra patikimi ir gali būti patikrinami; remiantis LR teisės aktuose ar kituose dokumentuose galiojančia supaprastinto išlaidų apmokėjimo schema, jeigu ji bus taikoma panašiems projektams ir panašiems projektų vykdytojams. Audito metu nustatyta[565], kad fiksuotosios sumos nustatytos nesivadovaujant patikimo finansų valdymo principu ir	Rekomenduojame VI atnaujinti techninių galimybių studijų parengimo, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros paslaugų už inovacinius čekius fiksuotųjų dydžių nustatymo tyrimo ataskaitą ir imtis susijusių korekcinių veiksmų.	**Su pateiktu pastebėjimu sutinkame iš dalies.** Sutinkame su AI pastebėjimu, kad Lietuvos mokslo tarybos pirmininko 2017-05-29 įsakymu Nr. V-137 patvirtinti didžiausi leistini pareigybių valandiniai atlygiai yra maksimalūs dydžiai ir jų naudojimas neatitinka PAFT 425.1 p. Metodika šiuo aspektu buvo patikslinta, šiuos maksimalius dydžius pakeičiant fiksuotaisiais įkainiais, kurie nustatyti mokslininkų pareigybėms Darbo užmokesčio fiksuotųjų įkainių nustatymo mokslinių tyrimų projektuose tyrimo ataskaitoje (2019-09-13 redakcija, FĮ-037-03), ir 2020-12-11 el. paštu pateikta AI. 2020-12-30 AI el. paštu informavo, kad pritaria atliktiems tyrimo ataskaitos atnaujinimams, kurie susiję su mokslininkų darbo užmokesčio dalimi. Paskelbti atnaujintos metodikos negalime, nes dėl tam tikrų metodikos dalių yra išsiskyrusios AI ir VI nuomonės. VI argumentai, kodėl nesutinkama su kitais AI pastebėjimo aspektais pateikti žemiau esančiose pastraipose. AI 2021-01-06 el. paštu informavo, kad pritarimo visai atnaujintai metodikai negali pateikti ir, kad šios metodikos problematiką AI aptars su EK ir dėl tos dalies bus pateikta atskira nuomonė. EK 2021-01-27 raštu Nr. Ares(2021)662612 informavo, kad 2021-01-27 ir 2021-01-28 atliks AI darbo, susijusio su supaprastintai apmokamomis išlaidomis peržiūrą, kurios objektas bus ir minėta metodika. VI, gavusi iš EK oficialius atliktos peržiūros rezultatus, priklausomai nuo jų, imsis tolesnių veiksmų. VI argumentai, kodėl nesutinkama su kitais AI pastebėjimo aspektais: Pažymime, kad R. 1303/2013 67 str. 5 d. a p. teigiama, kad fiksuotieji dydžiai nustatomi sąžiningu, teisingu ir patikrinamu skaičiavimo metodu, pagrįstu statistiniais duomenimis, kita objektyvia informacija, ekspertiniu vertinimu ar kitais būdais.	2020-01-29	Laukiama įgyvendinimo	AI atlieka gautos informacijos vertinimą.

[563] S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

[564] Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

[565] Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros 2016-11-28 parengta techninių galimybių studijų parengimo, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros paslaugų už inovacinius čekius fiksuotųjų dydžių nustatymo tyrimo ataskaita (2018-03-19 redakcija, FS-001-01, FS-002-01, FS-004).

2019–2020 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2023-01-10	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[563], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	teisingu bei patikrinamu skaičiavimo metodu[566]. Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti FMĮ 1K-316(1K-121) patvirtintų taisyklių 425.1. ir 425.2. p. reikalavimai ir R. 1303/2013 67 str. 5 d. a p. ir 125 str. 1 d. reikalavimai VI fiksuotąsias sumas nustatyti sąžiningu, teisingu ir patikrinamu skaičiavimo metodu, nacionalinėmis panašaus pobūdžio fiksuotųjų sumų taikymo taisyklėmis bei atsakyti už veiksmų programos valdymą laikantis patikimo finansų valdymo principo.		Nustatant techninės galimybių studijos, mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros projektų fiksuotąsias sumas (FS-001-01, FS-002-01, FS-004) buvo taikyti keli skirtingi metodai dydžiams apskaičiuoti: eksperto atlikta ES valstybių narių praktikos analizė – nustatyti išlaidų santykiui tarp patyrusių ir nepatyrusių inovatorių, Lietuvos mokslo institucijų apklausa – žmogiškųjų išteklių darbo laiko sąnaudoms ir papildomoms išlaidoms apskaičiuoti, teisės akte nustatytais darbo valandos atlygio dydžiais perskaičiuotos žmogiškųjų išteklių darbo laiko sąnaudos, užsienio šalių praktikos analizės pagrindu apskaičiuotos fiksuotos sumos. Atliekant ES valstybių narių praktikų analizę buvo taikytas ekspertinio vertinimo metodas, kadangi ekspertas atliko apžvalginę aplinkos analizę – išnagrinėjo duomenų šaltinius, suformavo metodiką ir pateikė vertinimo išvadą. Atkreipiame dėmesį, kad nagrinėti šaltiniai atitinka Reglamento 1303/2013 67 str. 5 d. a punktą „kita objektyvi informacija“. Atlikdamas užsienio šalių praktikos analizę ekspertas yra nuosekliai aprašęs tyrimo eigą, naudotus šaltinius, taikytus metodus ir pateikęs tyrimo rezultatus. Atliekant tyrimą buvo vertinamos visų ES šalių tyrimo atlikimo metu viso prieinamo laikotarpio Europos Komisijos internetiniame puslapyje skelbiamos Jungtinių tyrimo centro rengiamos ES šalių mokslinių tyrimų ir inovacijų ataskaitos, tačiau pagal tinkamumo kriterijus tolesniam tyrimui atrinkta tik tų šalių informacija, kurių finansuojamos priemonės geriausiai atspindi Lietuvoje finansuojamos priemonės tikslus. Be to, tyrėjo buvo įvertinta, kad ES šalių duomenys neturi būti perskaičiuojami atsižvelgiant į kainų lygių skirtumus, kadangi perkamosios galios pariteto koeficientai nekoreliuoja su inovacinių čekių projektų vertėmis, todėl kainų lygis šalyje neturi įtakos inovacijų paslaugų kainai. Todėl manome, kad ES šalių praktikų analizė yra atlikta tinkamai, taikant tinkamus metodus,			

[566] Vidutinių išlaidų žmogiškiesiems ir papildomiems ištekliams skaičiavime naudojami Lietuvos mokslo tarybos pirmininko 2017-05-29 įsakymu Nr. V-137 patvirtinti didžiausi leistini pareigybių valandiniai atlygiai. Šiame įsakyme patvirtinti dydžiai yra maksimalūs, o ne vieneto įkainiai, nustatyti supaprastinto išlaidų apmokėjimo schemoje, todėl vertinama, kad jie neatitinka FMĮ 1K-316 425.2. p. Taip pat, nustatant fiksuotąsias sumas, naudojama apklausa (reprezentatyvus rinkos tyrimas), kurios rezultatai tyrimo ataskaitos rengėjo vertinami dviprasmiškai: „Naudojant apklausos metodą buvo nustatyti realistiški, rinkos kainas atitinkantys fiksuoti dydžiai“ ir „Respondentai gali būti linkę pervertinti paslaugų teikimui reikalingus išteklius, taip pat dalis jų teigė, kad labai sudėtinga tiksliai nustatyti paslaugoms suteikti reikalingą darbo dienų ir papildomų išlaidų skaičių, kadangi tai priklauso nuo individualaus projekto.“. Atsižvelgiant į tai, vertinama, kad šios apklausos duomenų naudojimas fiksuotųjų sumų nustatyme neatitinka FMĮ 1K-316 425.1. p. Be kita ko, nustatant fiksuotąsias sumas, tyrime apskaičiuotos vidutinės projektų vertės palyginamos ir perskaičiuojamos remiantis ES užsienio šalių praktika paremta analize, kurios reprezentatyvumas tyrimo ataskaitoje nėra pagrįstas. Be kita ko, šis veiksmas atliktas neatsižvelgus į galimą lyginamųjų dydžių kriterijų nesuderinamumą, skirtingas apskaičiavimo sąlygas ir į kainų lygių skirtumo tarp šalių įtakos dydžiams, todėl vertinama, kad tai neatitinka FMĮ 1K-316 425.1. p.

2019–2020 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2023-01-10	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[563], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
			naudojant patikimus duomenų šaltinius ir atitinka FMĮ 1K-316 425.1 p. ir R. 1303/2013 67 str. 5 d. a p. Atliekant Lietuvos mokslo ir studijų institucijų analizę buvo taikytas apklausos metodas. Pažymime, kad šioje tyrimo dalyje galima aptikti subjektyvių tyrėjo vertinimų, kurie nesuteikia pridėtinės vertės tyrimui. Todėl, atliekant su Supaprastintai apmokamų išlaidų metodikų peržiūros ir koregavimo veiksmų plano įgyvendinimu susijusius veiksmus, tyrėjo teiktos prielaidos, tokios kaip: „respondentai yra linkę pervertinti teikiamoms paslaugoms reikalingus išteklius“ buvo papildomai MPC įvertintos taikant mokslinį ekspertinio vertinimo metodą, siekiant įsitikinti respondentų pateiktų atsakymų patikimumu. Atlikus vertinimą buvo nustatyta, kad visų respondentų atsakymai yra suderinti, o tai reiškia – patikimi, todėl abejoti apklausos rezultatų patikimumu nėra pagrindo. Atsižvelgiant į tai, manome, kad Lietuvos mokslo ir studijų institucijų atlikta apklausa yra tinkama ir atitinka FMĮ 1K-316 425.1 p. ir R. 1303/2013 67 str. 5 d. a p. Tačiau kadangi metodika buvo tikslinama dėl darbo užmokesčio dydžių, jos aprašymas taip pat buvo papildytas minėtu MPC atliktu vertinimu.			
2.	**(V) EX.92 [567] VI teisės aktuose nenustatė netinkamų finansuoti netiesioginių išlaidų apskaičiavimo tvarkos** Teisėkūros pagrindų įstatymo[568] 3 str. 2 d. 5–6 p., be kita ko, nustatyta, kad teisėkūroje vadovaujamasi efektyvumo ir aiškumo principais. LRVN 528(1233) 4.7.1 p., be kita ko, nustatyta, kad VI rengia teisės aktus, reglamentuojančius VP administravimą ir finansavimą, jų pakeitimus, pagal poreikį ir kompetenciją rengia ir tvirtina teisės aktų, reglamentuojančių VP administravimą ir finansavimą, detalizavimo dokumentus ir metodinius nurodymus, teikia paaiškinimus dėl jų taikymo.	Rekomenduojame VI teisės aktuose nustatyti tvarką, reglamentuojančią netinkamų finansuoti išlaidų, deklaruotų EK, apskaičiavimą, kai šias išlaidas sudaro ir EK deklaruota netiesioginių išlaidų dalis bei užtikrinti, kad JI nusimatytų tinkamas kontrolės priemones šios tvarkos įgyvendinimui.	**Į rekomendacija atsižvelgta.** JI 2021-01-29 raštu Nr. (24.37Mr)-6K-2100812 išsiųstas paaiškinimas dėl netinkamų finansuoti išlaidų apskaičiavimo tvarkos, rašte taip pat nurodoma vidaus tvarkos aprašuose nusimatyti priemones šios tvarkos įgyvendinimui ir per mėnesį nuo rašto gavimo dienos pateikti atnaujintus vidaus tvarkos aprašus VI, rašte nurodytais kontaktais.	2021-01-29	Laukiama įgyvendinimo	AI laukia informacijos iš VI dėl rekomendacijos įgyvendinimo.

[567] Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai.

[568] 2020-06-30 įstatymo Nr. XIII-3243 redakcija.

2019–2020 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2023-01-10	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[563], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	FMĮ 1K-316(1K-361) patvirtintų taisyklių 5.1 p., be kita ko, nustatyta, kad vykdant projektų įgyvendinimo priežiūrą turi būti laikomasi lygiateisiškumo principo[569]. 335 p., be kita ko, nustatyta, kad sprendimai dėl lėšų grąžinimo priimami ir vykdomi, grąžintinos ir PrV grąžintos lėšos administruojamos Finansinės paramos grąžinimo taisyklėse ir 2014–2020 metų grąžintinų ir grąžintų lėšų administravimo taisyklėse, nustatyta tvarka. Audito metu nustatyta, kad IĮ priimdamos sprendimus dėl lėšų grąžinimo ir nustatydamos netinkamas finansuoti EK išlaidas, taiko skirtingus netiesioginių išlaidų apskaičiavimo metodus [570], nes sprendimų dėl lėšų grąžinimo ir grąžintinų lėšų administravimo tvarkoje nenustatytos netinkamų finansuoti išlaidų, deklaruotų EK, apskaičiavimo taisyklės, kai šias išlaidas sudaro ir netiesioginių išlaidų dalis. Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 str. 2 d. 5–6 p. ir LRVN 528(1233) 4.7.1 p. reikalavimai.					
Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Investicijų departamento Valdymo ir kontrolės sistemų priežiūros skyriaus vedėja Rasa Baltronaitė Tel. 8 5 239 0257, el. p. Rasa.Baltronaite@finmin.lt						
Šaltinis – Valstybės kontrolė						

[569] Projektams turi būti taikomi vienodi vertinimo ir įgyvendinimo priežiūros principai.

[570] Audito metu, atliekant neigiamų išlaidų, deklaruotų EK mokėjimo paraiškose, vertinimą ir sąskaitų EK audito metu vertinant, ar TvI tinkamai atsižvelgė į nustatytus pažeidimus ir atliko susijusius korekcinius veiksmus sąskaitose, nustatyta, kad dėl esamų reglamentavimo trūkumų ĮI, priimdamos sprendimus dėl lėšų grąžinimo, taiko skirtingą metodiką apskaičiuojant netinkamų finansuoti netiesioginių išlaidų sumą, o tai daro įtaką ir apskaičiuojamam netinkamų finansuoti išlaidų dydžiui, pvz.: ĮI netiesiogines išlaidas skaičiuoja 1) nuo visų išlaidų, deklaruotų mokėjimo prašymuose, kurie buvo deklaruoti iki grąžintinų lėšų formos pildymo momento, arba 2) tik nuo deklaruotų išlaidų pagal sutartį, su kuria susijęs sprendimas dėl pažeidimo, arba 3) individualaus mokėjimo prašymo lygmeniu ir t.t. Tokia skirtinga ir dviprasmiška sprendimų dėl lėšų grąžinimo ir grąžintinų lėšų administravimo tvarka neužtikrina, kad mokėjimo paraiškose EK ir sąskaitose būtų atlikti tinkami korekciniai veiksmai.

4 lentelė. Informacija apie 2020–2021 m. audito metu teiktas rekomendacijas, skirtas VI

2020–2021 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2023-01-10	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[571], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai						
1.	**(V) EX.95 Įregistruotas neteisingai apskaičiuotas suteiktos nereikšmingos (*de minimis*) valstybės pagalbos dydis** VPRN [572] 13 p., be kita ko, nustatyta, kad registro duomenų teikėjai yra pagalbos teikėjai arba jų įgaliotos registro duomenis teikti įmonės, įstaigos ar organizacijos, o 15 p., be kita ko, nustatyta, kad registro duomenų teikėjai privalo nuostatų nustatyta tvarka ir terminais teikti registrui tikslius, išsamius ir teisingus duomenis apie suteiktą valstybės pagalbą ir nereikšmingą (*de minimis*) pagalbą. Audito metu nustatyti atvejai [573], kai neteisingai [574] apskaičiuoti ir įregistruoti suteiktos nereikšmingos (*de minimis*) valstybės pagalbos dydžiai. Taip PrV nesilaikė Fondų fondo steigimo ir finansavimo sutarties [575] 10.2.7 p. reikalavimo dėti visas pastangas tinkamai valdyti fondą, laikantis Sutarties, ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktų, įskaitant Valstybės pagalbos taisykles, o VI neužtikrino, kad būtų įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p., kuriame be kita ko, nustatytas reikalavimas tikrinti, ar bendrai finansuojami produktai ir paslaugos suteikti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę, veiksmų programą ir paramos veiksmui sąlygas.	Rekomenduojame VI patikrinti projekte Nr. 07.3.3-FM-F-424-01-0001 suteiktos nereikšmingos *(de minimis)* pagalbos duomenis ir nustačius, kad suteiktos nereikšmingos pagalbos dydis viršija R. 1407/2013 nustatytus dydžius, pakoreguoti Suteiktos valstybės pagalbos ir nereikšmingos (*de minimis*) pagalbos registro duomenis.	Su rekomendacija sutinkame. Sutartyse, kuriose nustatytas neteisingai apskaičiuotas *de minimis* dydis ištaisysime suteiktos nereikšmingos *(de minimis)* pagalbos duomenis valstybės pagalbos registre.	2022-10-01	Laukiama įgyvendinimo	AI laukia informacijos dėl rekomendacijos įgyvendinimo.

[571] S – svarbus pastebėjimas, V – vidutinės svarbos pastebėjimas.

[572] Redakcijos, galiojusios nuo 2015-08-01 iki 2018-12-11 ir nuo 2018-12-11 iki 2021-01-13.

[573] Projekte Nr. 07.3.3-FM-F-424-01-0001, tikrintas MP Nr. MP006, kurio vertė 6 702 640,50 Eur.

[574] Skaičiuojant nereikšmingos *(de minimis)* pagalbos dydį pagal kredito sutartis: 2020-10-16 Nr. VSF202010-000180; 2019-07-17 Nr. VSF201907-000330; 2020-10-19 Nr. VSF202010-000140; 2019-01-14 Nr. VSF201901-000012; 2017-09-24 Nr. VSF201708-000352; 2020-06-11 Nr. VSF202006-000130; 2017-11-23 Nr. VSF201711-000467; 2019-04-29 Nr. VSF201904-000101; 2019-08-21 Nr. VSF201908-000096; 2017-08-25 Nr. VSF201708-000125; 2019-01-02 Nr. VSF201901-000003; 2020-10-05 Nr. VSF202010-000150; 2017-11-21 Nr. VSF201711-000470; 2018-04-25 Nr. VSF201804-000076; 2019-01-08 Nr. VSF201901-000007; 2019-04-04 Nr. VSF201904-000311; 2017-05-25 Nr. VSF201705-000060; 2018-10-19 Nr. VSF201810-000190; 2018-11-06 Nr. VSF201811-000369; 2018-02-21 Nr. VSF201802-000042; 2017-11-07 Nr. VSF201711-000160; 2018-12-03 Nr. VSF201811-000207; 2018-05-16 Nr. VSF201805-000120; 2019-01-28 Nr. VSF201901-000032; 2018-07-16 Nr. VSF201807-000060; 2019-12-04 Nr. VSKAKU/201912/00036; 2020-03-13 Nr. VSF202003-000025; 2018-05-09 Nr. VSF201805-000085.

[575] 2015-12-08 Fondų fondo „Verslumo skatinimo fondas 2014–2020, finansuojamas iš Europos socialinio fondo“ steigimo ir finansavimo sutarties Nr. 07.3.3-FM-F-424-01-001/1S-69/D4-239 10.2.5 p., be kita ko, nurodyta, kad projekto vykdytojas įsipareigoja užtikrinti, kad Finansinė priemonė atitiktų valstybės pagalbos taisykles.

2020–2021 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2023-01-10	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[571], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
Keli pagrindiniai reikalavimai						
2.	**(V) EX.71 [576] VI nepakankamai užtikrina SFMIS2014 saugą** R. 1303/2013 125 str. 2 d. d p. nustatyta, kad valdydama veiksmų programą VI nustato kompiuterizuotų kiekvieno veiksmo duomenų, kurie yra reikalingi stebėsenai, vertinimui, finansų valdymui, tikrinimui ir auditui, įskaitant duomenis apie atskirus veiksmų dalyvius, kai taikytina, kaupimo ir saugojimo sistemą. R. 821/2014 7 str. 5 d., be kita ko, nustatyta, kad elektroninė saugykla turi būti apsaugota nuo bet kokios jos vientisumo netekimo arba pažeidimo grėsmės. Jos apsauga apima tinkamas apsaugos nuo virusų ir programišių puolimų sistemas bei apsaugos nuo kitokio neteisėto bandymo prisijungti sistemas. 7 str. 6 d. nustatyta, kad sistemoje yra numatytas duomenų, formato ir kompiuterinės aplinkos konvertavimas tokiais intervalais, kurių pakaktų dokumentų ir duomenų įskaitomumui ir prieinamumui iki R. 1303/2013 140 str. 1 d. nurodyto atitinkamo laikotarpio pabaigos užtikrinti. 11 str., be kita ko, nustatyta, kad sistema apsaugoma tinkamomis apsaugos priemonėmis, skirtomis dokumentams klasifikuoti, informacinėms sistemoms ir asmens duomenims apsaugoti. Šios priemonės turi atitikti tarptautinius standartus ir nacionalinės teisės reikalavimus. Nurodytos apsaugos priemonės apsaugo tinklų ir perdavimo įrangą, kai sistema sąveikauja su kitais moduliais ir sistemomis. Atsakomybės ir funkcijų taisyklių [577] 4.16.3 p. nustatyta, kad VI koordinuoja SFMIS2014 kūrimą ir plėtrą, užtikrina SFMIS2014 reikalingos techninės ir programinės įrangos suteikimą bei jos priežiūrą, nustato duomenų tvarkymo SFMIS2014 organizavimo	Rekomenduojame VI: 1) įsivertinti kitų nustatytų pažeidžiamumų svarbą atliekant IS saugumo rizikos vertinimą ir rizikos vertinimo ataskaitos pagrindu pasirengti SFMIS2014 technologinio pažeidžiamumo vertinimo metu nustatytų saugumo spragų šalinimo planą bei jį įgyvendinti; 2) atnaujinti ir parengti trūkstamus IS saugos politiką įgyvendinančius dokumentus, atsižvelgiant į SFMIS2014 duomenų saugos atitikties vertinimo metu nustatytus neatitikimus. Taip pat audito metu teikta rekomendacija pašalinti aukštos rizikos autorizacijos apėjimo pažeidžiamumą DMS posistemėje. VI atlikusi veiksmus, dėl aukštos rizikos trukdžių pašalinimo, šią rekomendacijos dalį įgyvendino.	1) su rekomendacijos antrame punkte nurodytais vidutinės rizikos technologiniais pažeidžiamumais sutinkame, išskyrus, pažeidžiamumą Nr. 4.4.1; 2) su rekomendacijos trečiame punkte nurodytais SFMIS2014 duomenų saugos atitikties neatitikimais: Nr. A.12.6.1, Nr. A.14.2.5, Nr. A.14.2.7, Nr. A14.2.8, Nr. A.17.1.3, Nr. A18.2.3 nesutinkame; su neatitikimais: Nr. A.16.1.2, Nr. A.17.1.1, Nr. A.17.1.2 sutinkame.	2022 m. III ketv. 2022 m. VI ketv.	Iš dalies įgyvendinta	AI laukia informacijos dėl rekomendacijos įgyvendinimo.

[576] Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos.

[577] Redakcija, galiojanti nuo 2021-02-12.

2020–2021 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2023-01-10	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[571], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	principus ir tvarką, pagal kompetenciją registruoja SFMIS2014 informaciją apie atliekamus veiksmus. LR valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo[578] 10 str. 5 d. nustatyta, kad institucijos, kurdamos ir tvarkydamos valstybės informacinius išteklius, savo veikloje vadovaujasi informacijos saugumo principu, kuris reiškia, kad užtikrinama, jog informacija, taip pat vidaus administravimo informacija, apdorojama informacinių technologijų priemonėmis, nebūtų neteisėtai sunaikinta ar pakeista, sugadinta, neteisėtai pasisavinta, paskelbta, pateikta ar kitaip panaudota. Audito metu nustatyta, kad VI: 1) neužtikrino[579] DMS posistemės saugumo; 2) neįsitikino [580] SFMIS2014 ir su ja susijusių komponentų tinkamu veikimu; 3) IS saugos politiką įgyvendinančiuose dokumentuose nenustatė[581] pakankamų kontrolės priemonių, kad būtų užtikrinamas tinkamas SFMIS2014 duomenų saugos reikalavimų laikymasis.					

[578] Redakcija, galiojanti nuo 2021-07-01.

[579] Audito metu, tikrinant web aplikacijos Dms2014test.finmin.lt (195.182.91.110) apsaugą, nustatytas aukštos rizikos pažeidžiamumas, kuris leidžia peržiūrėti bet kurio vartotojo teikiamą paraišką ir susijusius failus. Be to, per jį galima trinti ir pakeisti kitų vartotojų paraiškas bei įkeltus failus.

[580] Tikrinant išorinio kompiuterinio tinklo technologinį pažeidžiamumą aptikti vidutinės rizikos pažeidžiamumai, kurie gali būti išnaudoti tik esant tam tikroms sąlygoms: Sfmis2014test.finmin.lt aplikacijos vartotojo prisijungimo funkcija neturi jokios apsaugos prieš automatizavimo atakas; nesaugus slaptažodžio atkūrimo mechanizmas leidžia sutrikdyti esamų vartotojų prisijungimą prie sistemos, pakeitus slaptažodžius be jų sutikimo; Sfmis2014test.finmin.lt, Dms2014test.finmin.lt, Sfmis2014testws.finmin.lt aplikacijų web serverių SSL/TLS konfigūracijose egzistuoja daugybiniai pažeidžiamumai (2017–2018 m. audito metu dėl nustatytų SSL protokolo pažeidžiamumų buvo teiktas pastebėjimas EX.48); Sfmis2014test.finmin.lt, Dms2014test.finmin.lt aplikacijose naudojamos pasenusių programinių įrangų versijos. Tikrinant vidinio tinklo infrastruktūros saugumą aptikti vidutinės rizikos pažeidžiamumai, kurie gali būti išnaudoti tik esant tam tikroms sąlygoms: 192.168.2.94 (sfmis2014test.finmin.lt), 192.168.2.161 (dms2014test.finmin.lt), 192.168.2.92 (sfmis analizės Qlik Centrinis mazgas), 192.168.2.199 (sfmis2014testws.finmin.lt) objektuose nustatyti web serverio SSL/TLS konfigūracijų daugybiniai pažeidžiamumai (2017–2018 m. audito metu dėl nustatytų SSL protokolo pažeidžiamumų buvo teiktas pastebėjimas EX.48); tinklo įrangos konfigūracija nėra apsaugota nuo ARP paketų klastojimo atakos.

[581] Atitikties vertinimo metu nustatyti neatitikimai teisės aktuose: FM Informacinių technologijų departamento direktoriaus 2014-10-14 įsakymu patvirtinta Lietuvos Respublikos finansų ministerijos elektroninės informacijos saugos incidentų valdymo procedūra; 2007-10-03 FMĮ Nr. 1K-289 „Dėl Finansų ministerijos informacinių sistemų duomenų saugos nuostatų patvirtinimo“ (redakcija galiojanti nuo 2020-11-26); 2014-07-18 FMĮ Nr. 1K-244 „Dėl Lietuvos Respublikos finansų ministerijos valdomų ir (arba) tvarkomų informacinių sistemų pokyčių valdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“; 2012-02-09 FMĮ Nr. 1K-052 „Dėl Lietuvos Respublikos finansų ministerijos valdomų ir (arba) tvarkomų informacinių sistemų veiklos tęstinumo valdymo plano patvirtinimo“ (redakcija galiojanti nuo 2016-02-02); 2008-08-08 FMĮ Nr. 1K-244 „Dėl Lietuvos Respublikos finansų ministerijos valdomų ir (arba) tvarkomų informacinių sistemų naudotojų administravimo taisyklių patvirtinimo“ (galiojanti nuo 2015-12-21); 2008-08-08 FMĮ Nr. 1K-244 „Dėl Lietuvos Respublikos finansų ministerijos valdomų ir (arba) tvarkomų informacinių sistemų saugaus elektroninės informacijos tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ (redakcija galiojanti nuo 2016-07-21); 2006-07-20 FMĮ Nr. 1K-263 „Dėl Europos Sąjungos struktūrinės paramos kompiuterinės informacinės valdymo ir priežiūros sistemos nuostatų patvirtinimo“ (redakcija galiojanti nuo 2019-05-06).

2020–2021 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2023-01-10	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[571], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti R. 821/2014 7 str. 5 ir 6 d., 11 str. reikalavimai ir R. 1303/2013 125 str. 2 d. e p. reikalavimas VI, be kita ko, užtikrinti, kad duomenys būtų saugomi sistemoje.					
3.	**(V) EX.90 [582] VI neužtikrino EK FK gairių tinkamo taikymo** EK 2019-05-14 sprendimo Nr. C(2019) 3452[583] 1 str., be kita ko, nustatyta, kad šiuo sprendimu nustatomos priede išdėstytos EK FK gairės. 2 str.[584] nustatyta, kad šios gairės taikomos po šio sprendimo priėmimo[585] datos pradėtoms finansinių pataisų procedūroms. Atsakomybės ir funkcijų taisyklių[586] 4.7.2 p. nustatyta, kad VI rengia ir tvirtina PAFT ir priima jų pakeitimus, teikia paaiškinimus dėl jų taikymo. PAFT [587] 7 priedo 6 p., be kita ko, nustatyta, kad nustačius su pirkimu susijusį pažeidimą, vadovaujamasi EK 2013-12-19 sprendimu Nr. C(2013) 9527 patvirtintomis gairėmis dėl Komisijos finansinių korekcijų. SFMIS taisyklių 4 p. nustatyta, kad už dokumentų ir duomenų tikslumą atsako duomenis SFMIS2014 registravusi institucija. Audito metu nustatyta, kad ĮI: 1) atlikdamos pažeidimų tyrimus, vadovavosi netinkama EK FK gairių redakcija[588];	VI rekomenduojame: 1) užtikrinti, kad tinkamos redakcijos EK FK gairės būtų naudojamos po 2019-05-14 pradėtoms (ir baigtoms) finansinių pataisų procedūroms; 2) užtikrinti pastebėjime nurodytų pažeidimų tinkamos informacijos į SFMIS2014 suvedimą Taip pat audito metu buvo teikta rekomendacija VI užtikrinti, kad pastebėjime nurodytuose ĮI sprendimuose dėl pažeidimų būtų vadovaujamasi tinkamos redakcijos EK FK gairėmis nustatant taikytinų FK dydžius. VI užtikrino, kad ĮI sprendimuose dėl pažeidimų vadovautųsi tinkamos redakcijos EK FK gairėmis nustatant taikytinų FK dydžius ir šią rekomendacijos dalį įgyvendino.	Vadovaujančioji institucija nesutinka su pastebėjimu. 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1303/2013 (toliau – reglamentas)143 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „Atsakomybė už pažeidimų tyrimą, reikiamas finansines pataisas ir lėšų susigrąžinimą visų pirma tenka valstybėms narėms <...>“, o 2 dalyje nustatyta, kad „Valstybės narės atlieka reikiamas finansines pataisas, kurias reikia atlikti dėl veiksmuose arba veiksmų programose nustatytų pavienių ar sisteminių pažeidimų. Atliekant finansines pataisas panaikinamas visas veiksmui arba veiksmų programai skirtas viešasis įnašas arba jo dalis. Valstybė narė atsižvelgia į pažeidimų pobūdį, sunkumą ir fondų arba EJRŽF finansinius nuostolius ir taiko proporcingą pataisą <...>“. Atitinkamai, minėtos Reglamento Nr.1303/2013 nuostatos nustato pareigą valstybėms narėms taikant finansines pataisas laikytis proporcingumo principo. Tą patvirtina ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) suformuota praktika byloje Nr. eA-1632-629/2020, kurios sprendime LVAT pasisakė, kad „<...>taikant tokias administracines priemones, kaip minėta finansinė korekcija, privalu paisyti ir proporcingumo reikalavimo. „Administraciniai patikrinimai, priemonės ir nuobaudos	–	Iš dalies įgyvendinta	AI atlieka gautos informacijos vertinimą.

[582] Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai ir PR 6. Patikimos SFMIS2014 ir DMS sistemos.

[583] 2019-05-14, kuriuo nustatomos su Sąjungos finansuotomis išlaidomis susijusių finansinių pataisų, kurias reikia atlikti dėl taikytinų viešųjų pirkimų taisyklių nesilaikymo, nustatymo gairės.

[584] Atitinkamai ir EK sprendimo preambulėje (5).

[585] T. y. po 2019-05-14.

[586] Redakcija, galiojanti nuo 2021-11-01.

[587] Redakcija, galiojanti nuo 2019-05-17 iki 2020-06-16.

[588] ĮI įtarimų dėl pažeidimų procedūroms, pradėtoms po 2019-05-14, taikė EK FK gaires 2013: CPVA pažeidimų unikalus kodas: R1303/ŠMM/09.1.2-CPVA-V-721-02-0004/01, R1303/VRM/07.1.1-CPVA-R-905-81-0009/01, R1303/VRM/07.1.1-CPVA-R-905-81-0007/02; APVA pažeidimų unikalus kodas: R1303/AM/05.2.1-APVA-R-008-61-0001/01, R1303/AM/05.2.1-APVA-R-008-21-0005/01; ESFA pažeidimo unikalus kodas: R1303/VRM/10.1.3-ESFA-R-920-71-0001/01. Atsižvelgiant į tai, kad vadovaujantis EK FK gairėmis dėl pažeidimo taikytinas toks pat FK dydis, koks taikytas ĮI priimtuose sprendimuose dėl pažeidimų, korekcinių veiksmų atlikti nereikalinga.

2020–2021 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2023-01-10	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[571], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	2) atlikdamos pažeidimų tyrimus, vadovavosi netinkama EK FK gairių redakcija, taikydamos netinkamus FK dydžius[589]; 3) SFMIS2014 nurodė netinkamą su VšP pažeidimu susijusį pažeidimo tipą (vietoje „T40“ nurodomas „T41“ arba atvirkščiai)[590]. Taip VI neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintos Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 4.7.2 p., SFMIS taisyklių 4 p. nuostatos bei R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas, be kita ko, tikrinti ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.		pradedamos taikyti tais atvejais, kai tai yra būtina užtikrinant, kad būtų tinkamai taikomi Bendrijos teisės aktai. Jos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasinančios, kad galėtų tinkamai apsaugoti Bendrijų finansinius interesus.“ Paminėtina ir Reglamento Nr. 1303/2013 143 straipsnio 2 dalis, kuria šiuo metu aiškiai reikalaujama, kad „valstybė narė atsižvelgia į pažeidimų pobūdį, sunkumą ir fondų <...> finansinius nuostolius ir taiko proporcingą pataisą“. Europos Komisijos 2019-05-14 sprendimu Nr. (2019) 3452 patvirtintų Gairių dėl Komisijos finansinių korekcijų, taikytinų Sąjungos išlaidoms, valdomoms pagal pasidalijamojo valdymo principą, kai nesilaikyta viešojo pirkimo taisyklių, nustatymo (toliau – 2019 m. gairės) 1.1. dalyje „Gairių tikslas“ nustatyta: „Šiomis gairėmis apskritai siekiama šių dviejų tikslų: ·padidinti valstybių narių teisinį tikrumą. Šiuo tikslu svarbu paaiškinti aplinkybes, kuriomis dėl taikytinos Sąjungos viešųjų pirkimų teisės arba su jos taikymu susijusios nacionalinės teisės pažeidimų Komisija gali atlikti finansines pataisas; · užtikrinti proporcingumą. Šiuo tikslu svarbu, kad spręsdama dėl finansinės pataisos Komisija atsižvelgtų į pažeidimo pobūdį ir sunkumą ir susijusį finansinį poveikį Sąjungos biudžetui. <...> Šiomis gairėmis taip pat siekiama skatinti viešųjų pirkimų klaidų vertinimo nuoseklumą atitinkamose Komisijos tarnybose, Europos Audito Rūmuose ir valstybėse narėse. Už pažeidimų tyrimą ir reikiamų finansinių pataisų įgyvendinimą pirmiausia atsakingos valstybės narės. Šiuo atžvilgiu valstybių narių			

[589] ĮI įtarimų dėl pažeidimų procedūroms, pradėtoms po 2019-05-14, taikė EK FK gaires 2013: CPVA pažeidimo unikalus kodas: R1303/SADM/08.1.1-CPVA-R-407-71-0004/01 (supaprastintas pirkimas, IĮ pritaikė 10 proc. dydžio FK, AI vertinimu, FK dydis turi būti 25 proc., kas sudaro 50 242,36 Eur skirtumą); LVPA pažeidimų unikalūs kodai: (1) R1303/ŪM/05.4.1-LVPA-K-808-02-0029/02 (NPO pirkimas iš vieno tiekėjo; IĮ pritaikė 25 proc. dydžio FK, AI vertinimu, FK dydis turi būti 100 proc., kas sudaro 39 936,71 Eur skirtumą), (2) R1303/EM/04.1.1-LVPA-K-112-02-0009/01 (supaprastintas pirkimas, IĮ pritaikė 5 proc. dydžio FK, AI vertinimu FK dydis turi būti 25 proc., kas sudaro 118 520,00 Eur skirtumą), (3) R1303/ŪM/04.2.1-LVPA-K-836-03-0009/01 (NPO pirkimas konkurso būdu, IĮ pritaikė 5 proc. dydžio FK, AI vertinimu FK dydis turi būti 25 proc., kas sudaro d 33 161,63 Eur skirtumą); ESFA pažeidimo unikalus kodas: R1303/ŠMM/09.4.2-ESFA-V-715-04-0001/01 (supaprastintas pirkimas, IĮ pritaikė 5 proc. dydžio FK, AI vertinimu FK dydis turi būti 25 proc., kas sudaro 11 480,40 Eur skirtumą).

[590] VIPA pažeidimų unikalūs kodai: R1303/AM/05.3.2-VIPA-T-024-01-0007/01, R1303/EM/04.3.1-VIPA-V-101-01-0007/02, R1303/AM/05.3.2-VIPA-T-024-01-0001/01, R1303/AM/05.3.2-VIPA-T-024-02-0002/01, R1303/AM/05.3.2-VIPA-T-024-01-0019/02; ESFA pažeidimų unikalūs kodai: R1303/SAM/08.4.2-ESFA-K-616-01-0010/01, R1303/SADM/07.3.4-ESFA-V-425-01-0001/01; LVPA pažeidimų unikalūs kodai: R1303/ŪM/05.4.1-LVPA-K-808-02-0018/01, R1303/EM/06.3.1-LVPA-V-103-02-0014/01.

2020–2021 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2023-01-10	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[571], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
			kompetentingoms institucijoms taisant jų tarnybų nustatytus pažeidimus rekomenduojama taikyti šiose gairėse nustatytus kriterijus ir finansinių pataisų normas.“ Atsižvelgiant į tai, reglamentas nustato šalims narėms pareigą nustatyti pažeidimus ir taikyti proporcingą finansinę pataisą, tačiau reglamentas nenustato šalims narėms prievolės taikyti 2019 m. gaires. Tą patvirtina ir 2019 m. gairėse esančios nuostatos, kad 2019 m. gairės yra taikomos pačiai Europos Komisijai, o šalims narėms yra tik rekomenduojamos. Atitinkamai, vadovaujančioji institucija nesutinka su audito institucijos pateiktu pastebėjimu, kad Projektų administravimo ir finansavimo taisyklėse vėliau nustačius prievolę įgyvendinančiosioms institucijoms nustačius projektų viešųjų pirkimų pažeidimus apskaičiuojant finansines pataisas vadovautis 2019 m. gairėmis nei Europos Komisijos sprendimu buvo patvirtintos 2019 m. gairės, vadovaujančioji institucija neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas reglamento 125 str. 4 d. a p. reikalavimas, be kita ko, tikrinti ar veiksmas atitinka taikytiną teisę. Taip pat pažymime, kad kaip jau buvo minėta šalis narė (šiuo atveju Lietuva) turi tiesiogiai iš reglamentų kylančią pareigą nustatyti pažeidimus ir pritaikyti proporcingą finansinę korekciją. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2016 m. liepos 14 d. sprendime byloje C-406/14, nurodyta: „Antra, kalbant apie Reglamento Nr. 1083/2006 98 straipsnyje numatytą finansinio koregavimo mechanizmą, reikia pažymėti, kad pagal šio straipsnio 1 ir 2 dalis reikalaujama, kad valstybės narės atliktų finansinį koregavimą, jeigu nustatomas pažeidimas. Tačiau 98 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje taip pat reikalaujama, kad kompetentinga nacionalinė institucija taikytinos korekcijos dydį nustatytų, atsižvelgdama į tris kriterijus, t. y. pažeidimų pobūdį, svarbą ir fondų finansinius nuostolius. <...> Todėl, nors, kaip generalinė advokatė pažymėjo savo išvados 60 punkte, tai netrukdo, kad pirmasis vertinimas būtų atliekamas naudojantis lentele, parengta paisant proporcingumo principo,. nustatant			

2020–2021 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2023-01-10	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[571], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
			galutinį taikytinos korekcijos dydį turi būti atsižvelgiama į visas konstatuoto pažeidimo ypatybes, palyginti su aplinkybėmis, į kurias atsižvelgta sudarant tą lentelę, kurios gali pateisinti didesnės ar, atvirkščiai, mažesnės korekcijos taikymą.“ Įgyvendinančiosios institucijos peržiūrėjo audito institucijos nurodytus atvejus ir atliko papildomas finansines pataisas tais atvejais, kur pritaikyta finansinė korekcija nebuvo proporcinga.			
4.	**(V) EX.91 [591] VI neužtikrino tinkamo kovos su sukčiavimu priemonių taikymo** R. 1303/2013[592] 125 str. 4 d. c p., be kita ko, nurodyta, kad VI atsižvelgdama į nustatytą riziką nustato veiksmingas ir proporcingas kovos su sukčiavimu priemones. VPAT[593] 198 p., be kita ko, nurodyta, kad VI, atlikdama pavestas funkcijas dėl sukčiavimo prevencijos priemonių taikymo, vadovaujasi VI PV. 199 p., be kita ko, nurodyta, kad VI kasmet atlieka sukčiavimo rizikos vertinimą ir, atsižvelgdama į vertinimo metu nustatytas sukčiavimo rizikas, numato sukčiavimo prevencijos priemones ir koordinuoja jų įgyvendinimą. 200 p., be kita ko, nurodyta, kad VI pagal kompetenciją atsako už sukčiavimo prevencijos priemonių planavimą ir įgyvendinimą. Atsakomybės ir funkcijų taisyklių[594] 4.16.6 p., be kita ko, nurodyta, kad VI užtikrina audito seką, saugo gaunamus ir rengiamus dokumentus, kurie susiję su VP administravimu ir kurių reikia audito sekai užtikrinti.	Rekomenduojame VI: 1) įvertinti VI PV nurodytų kovos su sukčiavimu priemonių aktualumą ir, esant poreikiui, jį patikslinti; 2) įgyvendinti VI PV nurodytas kovos su sukčiavimu priemones; 3) VI PV nustatyti papildomas kontrolės priemones, skirtas audito sekai užtikrinti; 4) įvertinti „Transparency International“ Lietuvos skyriaus 2020 m. paskelbtus tyrimus ir imtis atitinkamų veiksmų; 5) įvertinti STT tyrimų išvadose nurodytų rizikų poveikį įgyvendinamiems projektams ir imtis atitinkamų veiksmų.	VI iš dalies sutinka su audito institucijos rekomendacijomis. VI atliks šiuos veiksmus: 1) PV nustatys papildomas kontrolės priemones, skirtas audito sekai užtikrinti. 2) Įvertins „Transparancy International“ Lietuvos skyriaus 2020 m. paskelbtus tyrimus ir imsis atitinkamų veiksmų. 3) Kreipsis į LR teisingumo ministeriją, kaip kompetentingą nacionalinę instituciją, su prašymu rengiant 2022–2025 metų tarpinstitucinį veiklos planą, kuriame nustatomos programos įgyvendinimo priemonės, įtraukti ir VI įgyvendinamą priemonę: vykdyti korupcijos ir sukčiavimo prevencijos priemones ir veiksmus ES fondų lėšų panaudojimo srityje. 4) Raštu informuos atitinkamas institucijas apie VI atliktus veiksmus įgyvendinant jai pavestą funkciją taikyti proporcingas kovos su sukčiavimu priemones ir jų rezultatus. Taip pat juos pristatys pažeidimų kontrolierių darbo grupėje.	2022-02-07	Laukiama įgyvendinimo	AI laukia informacijos dėl rekomendacijos įgyvendinimo.

[591] Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos, PR 5. Tinkama audito seka ir PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas.

[592] Redakcijos, galiojusios nuo 2019-05-11.

[593] Redakcijos, galiojusios nuo 2019-04-20 iki 2021-04-20.

[594] Redakcijos, galiojusios nuo 2019-02-06 iki 2021-02-12.

2020–2021 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2023-01-10	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[571], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	Audito metu nustatyta[595], kad VI: 1) taikė ne visas VI PV [596] nurodytas kovos su sukčiavimu priemones[597] 2) nepakankamai įvertino, kaip STT tyrimų išvadose nurodytos rizikos siejasi su įgyvendinamais projektais[598]; 3) neužtikrino tinkamos audito sekos[599]. Taip VI neužtikrino tinkamo VPAT 198–200 p., Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 4.16.6 p. ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. c p. nurodytų reikalavimų įgyvendinimo.		VI įvertins audito institucijos nustatytus galimus trūkumus analizuojant STT ataskaitas ir esant poreikiui imsis papildomų veiksmų.			
5.	**(V) EX.94[600] VI neįsitikino, ar FP projektų atrankos ir vykdymo metu užtikrinti privalomi reikalavimai, susiję su viešųjų ir privačių interesų konfliktų prevencija, PV nenustatė tam skirtų kontrolės priemonių** R. 2018/1046 61 str. 1 d., be kita ko, nustatyta, kad finansų pareigūnai imasi atitinkamų priemonių, kad būtų užkirstas kelias interesų konfliktui vykdant jų	Rekomenduojama VI: 1) PV nustatyti pakankamas kontrolės priemones, užtikrinančias interesų konflikto rizikos vertinimą; 2) atlikti projektų Nr. 05.4.1-FM-F-307-01-0001 ir Nr. 07.3.3-FM-F-424-01-0001 interesų konflikto rizikos vertinimą,	Finansų ministerija atsižvelgia, į tai, kad NPĮ (Nacionalinės plėtros įstaiga) savo vykdomoje veikloje yra nusimačiusios Korupcijos prevencijos politiką. Finansų tarpininkai, atrenkami pagal viešai skelbiamus atrankos kriterijus, kuriuos turi atitikti visą priemonės vykdymo laikotarpį. Be to, finansų ministerija turi Rizikos valdymo mechanizmą. Atsižvelgiant į VIPA ir Invega taikomas interesų konflikto prevencijos taikomas priemones, FP	–	Laukiama įgyvendinimo	AI laukia informacijos dėl rekomendacijos įgyvendinimo.

[595] Pažymėtina, kad tokio pobūdžio pastebėjimas VI buvo teiktas ir ankstesnių auditų metų (žr. AI 2019-02-14 valstybinio audito ataskaitos Nr. FA-2019-P-80-1-1-1 pastebėjimą Nr. EX.45).

[596] VI PV XVIII skyrius „Kovos su sukčiavimu priemonių taikymo procedūra“, redakcija, galiojanti nuo 2020-03-17.

[597] Pvz., VI neišnagrinėjo „Transparency International“ Lietuvos skyriaus 2020 m. paskelbtus tyrimus ir nesiėmė atitinkamų veiksmų (VI PV 27 p.). VI korupcijos ir sukčiavimo rizikos valdymo analizės rezultatus nepristatė pažeidimų kontrolierių darbo grupėje (VI PV 33 p.). Pažymėtina, kad pažeidimų kontrolierių darbo grupės vaidmuo akcentuotas ir EK veiklos audito ataskaitoje „Kovos su sukčiavimu priemonės, įgyvendintos dėl 2014-2020 m. ES Struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos, CCI: 2014LT16MAOP001, pagal Reglamento (ES) Nr. 1303/2013 125 straipsnio 4 dalies c punktą“ (toliau – EK veiklos audito ataskaita) Nustatytame fakte Nr. 3. VI, apie taikomas ir planuojamas taikyti kovos su sukčiavimu apraiškų tikimybę mažinančias priemones, raštu neinformavo LR nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 m. programos įgyvendinimo tarpinstituciniame veiklos plane nurodytas institucijas (VI PV 35 p.). VI neorganizavo mokymų, skirtų kovos su sukčiavimu kompetencijoms stiprinti (VI PV 49 ir 50 p.). Pažymėtina, kad kompetencijų stiprinimas akcentuotas ir EK veiklos audito ataskaitos Nustatytame fakte Nr. 3.

[598] VI, analizuodama STT tyrimų išvadas, vertino, ar teisės aktuose yra pakankamos kontrolės priemonės, nurodytoms rizikoms valdyti. Tačiau, galimai nenagrinėjo, ar STT nurodytos rizikos gali įtakoti konkrečių projektų įgyvendinimą. Pvz., STT išvadoje „Dėl korupcijos rizikos analizės Kauno miesto poliklinikos veiklos srityse“ nustatytos rizikos, susijusios su tarnybinio transporto įsigijimu. VI analizėje nurodyta, kad tokios išlaidos projektuose nedeklaruojamos ir nefinansuojamos, tačiau audito metu nustatyta, kad VšĮ Kauno miesto poliklinikos įgyvendinamo projekto Nr. 08.1.3-CPVA-R-609-21-0044 lėšomis buvo įsigytos transporto priemonės. STT išvadoje „Dėl korupcijos rizikos analizės Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie LR vidaus reikalų ministerijos viešųjų pirkimų organizavimo, vykdymo ir kontrolės veiklos srityse“ nurodytos rizikos, susijusios su VšP organizavimu. 2021-11-30 SFMIS2014 duomenimis, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas įgyvendina 5 projektus, kurių veiklos susijusios su VšP, tačiau VI galimai nenagrinėjo, kaip minėtos STT nustatytos rizikos įtakoja šių projektų įgyvendinimą.

[599] VI pateiktuose dokumentuose nenurodyti duomenys, leidžiantys identifikuoti dokumento parengimo datą ir parengusius asmenis. Todėl nėra galimybės įvertinti, kada konkretūs veiksmai buvo atlikti ir kas juos atliko.

[600] Turi įtakos pagrindiniams reikalavimams: PR 1. Tinkamas funkcijų atskyrimas ir tinkamos ataskaitų teikimo ir stebėsenos sistemos ir PR 7. Veiksmingas proporcingų kovos su sukčiavimu priemonių įgyvendinimas.

2020–2021 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2023-01-10	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba[571], numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
	atsakomybei tenkančias funkcijas ir būtų reaguojama į situacijas, kurios gali būti objektyviai suprantamos kaip interesų konfliktas. R. 480/2014 6 str. 1 d. a p., be kita ko, nustatyta, kad FP įgyvendinantys subjektai užtikrina, kad FP paramą gaunantys GNG būtų atrinkti tinkamai atsižvelgiant į FP pobūdį ir tikėtiną finansuotinų investicinių projektų ekonominį gyvybingumą. Atranka vykdoma skaidriai, grindžiama objektyviomis priežastimis ir dėl jos nekyla interesų konflikto. Audito metu nustatyta[601], kad VI: 1) PV[602] neturi kontrolės priemonių, užtikrinančių interesų konfliktų rizikos vertinimą; 2) neatliko interesų konflikto rizikos vertinimo FP projektuose. Taip VI neužtikrino R. 2018/1046 61 str. 1 d., R. 480/2014 6 str. 1 d. a p. reikalavimų ir R. 1303/2013 125 str. 3 d. a p. ii papunkčio, kuriame be kita ko, nustatytas reikalavimas tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.	atrankos ir įgyvendinimo etapuose (įskaitant GNG atranką); 3) atlikti visų VI valdomų FP projektų interesų konflikto rizikos vertinimą atrankos ir įgyvendinimo etapuose (įskaitant GNG atranką).	projektų atrankos ir įgyvendinimo etapuose interesų konflikto rizika yra vertinama, kaip maža, todėl rizikos valdymo plane nebuvo numatytos priemonės šiai rizikai valdyti.			

Atstovas ryšiams, atsakingas už Audito institucijos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:
Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Investicijų departamento Valdymo ir kontrolės sistemų priežiūros skyriaus vedėja
Rasa Baltronaitė
Tel. 8 5 239 0257, el. p. Rasa.Baltronaite@finmin.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

[601] Projektuose: Nr. 05.4.1-FM-F-307-01-0001, tikrintas MP Nr. MP003, kurio vertė 1 532 650,25 Eur ir Nr. 07.3.3-FM-F-424-01-0001, tikrintas MP Nr. MP006, kurio vertė 6 702 640,50 Eur.

[602] Finansinių priemonių administravimo procedūrų vadovas, 2020 m., XIX sk., patvirtintas 2020-03-06.

Valstybinio audito ataskaitos projektas
„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2021 m. liepos 1 d.–2022 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
22 priedas

LR aplinkos ministerijai skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama

1 lentelė. Informacija apie 2020–2021 m. audito metu teiktas rekomendacijas, skirtas AM

2017–2018 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2023-01-10	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai						
1.	**(V) EX.39 AM patvirtintas PFSA neatitinka nustatytų reikalavimų** Atsakomybės ir funkcijų taisyklių[603] 6.2.7 p., be kita ko, nustatyta, kad Min rengia ir tvirtina PFSA. VPAT[604] 66 p., be kita ko, nustatyta, kad Min rengia PFSA. 70 p. nustatyta, kad PFSA rengiamas pagal pavyzdinę darbo grupės formą. 71.6 p., be kita ko, nustatyta, kad PFSA turi būti nurodyti reikalavimai dėl projektų grynųjų pajamų skaičiavimo, 71.8 p. – projektų įgyvendinimo reikalavimai. 72 p. be kita ko, nustatyta, kad kartu su PFSA Min turi parengti projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelę. PAFT[605] 117 p., be kita ko, nustatyta, kad projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelę Min rengia pagal darbo grupės formą.	Rekomenduojame AM užtikrinti, kad visi pagal PFSA finansuojami projektai atitinka atnaujintas PFSA nuostatas. Taip pat audito metu AM buvo teikta rekomendacija pakeisti PFSA: nurodyti reikalavimus dėl grynųjų pajamų skaičiavimo, projektų įgyvendinimui taikomus reikalavimus ir nustatyti partneriams taikomų apribojimų gauti finansavimą vertinimą. AM, pakeitusi PFSA, šią rekomendacijos dalį įgyvendino.	Informuojame, kad pritariame Jūsų pateiktiems preliminariems pastebėjimams.	2021-11-15	Iš dalies įgyvendinta	AI laukia informacijos dėl rekomendacijos įgyvendinimo.

[603] Redakcija, galiojusi nuo 2020-05-23 iki 2020-11-10.

[604] Redakcija, galiojusi nuo 2020-06-02 iki 2020-11-10.

[605] Redakcija, galiojusi nuo 2020-06-16 iki 2020-10-07.

Audito metu nustatyta, kad AM patvirtintame PFSA[606] nenustatė: 1) reikalavimų dėl projektų grynųjų pajamų skaičiavimo[607] ir projektų įgyvendinimui taikomų reikalavimų[608]; 2) partneriams [609] taikomų apribojimų gauti finansavimą[610] vertinimo. Taip AM neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti Atsakomybės ir funkcijų taisyklių 6.2.7 p., VPAT 66, 71.6, 71.8, 72 p., PAFT 117 p. ir R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, be kita ko, tikrinti, ar veiksmas atitinka taikytiną teisę.	

Institucijos atstovas, atsakingas už Audito institucijos informavimą dėl pateiktų pastebėjimų/rekomendacijų:
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos ES investicijų ir ekonominių priemonių departamento ES investicijų planavimo skyriaus vedėja
Eglė Valūnė
Tel.: (8 677) 55 885, el. p. egle.valune@am.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

[606] 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.5.1-APVA-V-018 priemonės „Biologinės įvairovės apsauga“ projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr. 1, patvirtintas aplinkos ministro 2016-03-25 įsakymu Nr. D1-218. Redakcija, galiojanti nuo 2020-07-23.

[607] Vertinamame PFSA nėra nuostatos, reglamentuojančios projekto grynųjų pajamų skaičiavimą. PFSA priedo 7.8 p., kuriame nustatytas bendrojo reikalavimo vertinimas dėl projekto planuojamų gauti pajamų teisingo apskaičiavimo, nurodytas kaip netaikomas. Įvertinus PFSA pavyzdinės formos 50 p. ir TF vertinimo lentelės pavyzdinės formos 7.8 p. nurodytus planuojamų gauti pajamų apskaičiavimo netaikymo atvejus, nenustatyta, kad projektams, finansuojamiems pagal vertinamą PFSA, gali būti netaikomi projekto pajamų skaičiavimo reikalavimai.

[608] Vertinamame PFSA nėra nuostatos, reglamentuojančios investicijų tęstinumo užtikrinimą. PFSA priedo 6.3 p., kuriame nustatytas bendrojo reikalavimo vertinimas dėl projekto finansinio projekto (veiklų) rezultatų tęstinumo užtikrinimo, nurodytas kaip netaikomas. Įvertinus PFSA pavyzdinės formos 84 p. ir TF vertinimo lentelės pavyzdinės formos 6.3 p. nurodytus finansinio projekto (veiklų) rezultatų tęstinumo užtikrinimo netaikymo atvejus, nenustatyta, kad projektams, finansuojamiems pagal vertinamą PFSA, gali būti netaikomi reikalavimai dėl projekto veiklų tęstinumo užtikrinimo.

[609] Vertinamo PFSA 11 p. nurodyti galimi partneriai: Ministerija, saugomų teritorijų direkcijos, savivaldybių administracijos, VĮ Valstybinių miškų urėdija, viešosios įstaigos, Aplinkos apsaugos agentūra, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Augalų nacionalinių genetinių išteklių koordinaciniai centrai, Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, asociacijos.

[610] Vertinamo PFSA priedo 5.4 p., kuriame nustatytas bendrojo reikalavimo vertinimas dėl pareiškėjų ir partnerių apribojimų gauti finansavimą, nurodytas kaip netaikomas. Įvertinus TF vertinimo lentelės pavyzdinės formos 5.4 p. nurodytus punkto netaikymo atvejus, nustatyta, kad nuostata netaikoma biudžetinėms įstaigoms, įstaigoms, kurių veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų, viešiesiems juridiniams asmenims. Audito metu nustatyta, kad pagal vertinamo PFSA 11 p. partneriais gali būti viešosios įstaigos ir asociacijos, kurios nėra biudžetinės įstaigos ir/ar viešieji juridiniai asmenys, kurių veikla finansuojama iš Lietuvos Respublikos valstybės ir (arba) savivaldybių biudžetų.

Valstybinio audito ataskaitos projekto
„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2021 m. liepos 1 d.–2022 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
23 priedas

VšĮ Centrinei projektų valdymo agentūrai skirtos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo laukiama

2 lentelė. Informacija apie 2017–2018 m. audito metu teiktas rekomendacijas, skirtas CPVA

2017–2018 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2023-01-10	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai						
2.	**(V) EX.36 PD nustatyti konkurenciją ribojantys kvalifikacijos reikalavimai bei pirkimo objektas neskaidytas į dalis** VPĮ[611] 17 str. 1 d.[612] nustatyta, kad PO užtikrina, kad atliekant pirkimo procedūras būtų laikomasi lygiateisiškumo, nediskriminavimo ir skaidrumo principų. VPĮ 47 str. 1 d.[613] nustatyta, kad PO nustatyti kandidatų ar dalyvių kvalifikacijos reikalavimai negali dirbtinai riboti konkurencijos, turi būti proporcingi ir susiję su pirkimo objektu, tikslūs ir aiškūs. Audito metu nustatėme atvejus[614], kai:	Rekomenduojame CPVA: 1) registruoti įtariamą PS pažeidimą dėl finansavimo projektui Nr. 11.0.1-CPVA-V-201-01-0009 (dėl konkurenciją ribojančių kvalifikacijos reikalavimų ir pirkimo neskaidymo į dalis, preliminari klaida projekte yra 116 967,68 Eur); 2) priimti sprendimą numatytą FMĮ 1K-316 patvirtintų taisyklių 314 p.; 3) patikslinti ĮI rengiamas išlaidų deklaracijas ar metines sąskaitas: sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma; 4) peržiūrėti projekto Nr. 11.0.1-CPVA-V-201-01-0009 visus specialistų (ekspertų) paslaugų pirkimus ir, nustačius neatitikimų, imtis rekomendacijos 1-3 p. nurodytų veiksmų.	Pateiktame pastebėjime minimus faktus įvertinsime atlikdami pažeidimo tyrimą. Finansinės korekcijos dydis ir likusių rekomendacijos punktų įgyvendinimas priklausys nuo pažeidimo tyrimo išvados.	2019-04-30	Iš dalies įgyvendinta	AI laukia informacijos dėl rekomendacijos įgyvendinimo.

[611] 2017-05-02 įstatymo redakcija Nr. XIII-327 (naudojama visame pastebėjime).

[612] 2015-06-23 įstatymo redakcijos Nr. XII-1852 3 str. 1 d., 2016-09-20 įstatymo redakcijos Nr. XII-2624 17 str. 1 d.

[613] 2015-06-23 įstatymo redakcijos Nr. XII-1852 32 str. 2 d., 2016-09-20 įstatymo redakcijos Nr. XII-2624 47 str. 1 d.

[614] Projektas Nr. 11.0.1-CPVA-V-201-01-0009, finansavimo santykis 100 proc., tikrintas MP010, kurio vertė 1 049 236,94 Eur.

1) PO VšP [615] pirkimo sąlygose nustatė perteklinius kvalifikacinius reikalavimus[616]; 2) PO nepagrįstai neišskaidė pirkimo objekto į dalis [617], neužtikrindama konkurencijos ir diskriminuodama kitus paslaugų teikėjus. Taip projekto vykdytojas nesilaikė VPĮ 17 str. 1 d.[618], 47 str. 1 d.[619] reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendintas R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI, tikrinti, ar deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę. Remiantis EK FK gairių 9 ir 10 p., dėl konkurenciją ribojančių kvalifikacinių reikalavimų ir pirkimo objekto neskaidymo į dalis, taikytina 25 proc. pirkimų sutarčių [620] verčių (467 870,70 Eur (su PVM) finansinė korekcija, dėl kurios preliminari klaida projekte yra 116 967,68 Eur[621].	

Institucijos atstovas, atsakingas už Audito institucijos informavimą dėl pateiktų pastebėjimų/rekomendacijų:

Viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros Struktūrinių ir investicinių fondų programos Pažeidimų prevencijos skyriaus vyresnioji teisininkė
Brigita Blikertė
Tel. (8 614) 80 477, el. p. B.Blikerte@cpva.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

[615] Nr. 164290 (paskelbimo data 2015-07-24), Nr. 342662 (paskelbimo data 2017-08-03), Nr. 183908 (paskelbimo data 2017-02-24) (naudojama visame pas tebėjime).

[616] Pirkimo Nr. 164290 sąlygų III sk. „Tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai" 2 lentelėje nurodyta, kad tiekėjo siūlomi specialistai (ekspertai) turi turėti ne mažesnį kaip mokslų daktaro laipsnį, nors perkamas paslaugas galėtų teikti ne tik daktaro laipsnį turintis specialistas. Pirkimo Nr. 183908 sąlygų III sk. „Tiekėjų kvalifikaciniai reikalavimai" 2 lentelėje „Techninio ir profesinio pajėgumo reikalavimai" ir pirkimo Nr. 342662 sąlygų priedo Nr. 4 „Tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai" nurodyta, jog Tiekėjo siūlomi specialistai (ekspertai) turi turėti ne mažesnę nei 5 metų praktinio darbo patirtį toje mokslų srities šakoje, kuriai (-ioms) tiekėjas teikia pasiūlymą <...> arba ne žemesnį nei magistro laipsnį arba jam prilygintą išsilavinimą, nors perkamas paslaugas galėtų teikti ir trumpesnę darbo patirtį turintis specialistas bei žemesnį nei magistro laipsnio išsilavinimą turintis specialistas. Pirkimų Nr. 164290 ir Nr. 183908 sąlygų III sk. „Tiekėjų kvalifikaciniai reikalavimai" 2 lentelėje „Techninio ir profesinio pajėgumo reikalavimai", pirkimo Nr. 342662 sąlygų priedo Nr. 4 „Tiekėjų kvalifikacijos reikalavimai" nurodyta, jog Tiekėjas turi turėti ir pasiūlyti ne mažiau kaip du specialistus (ekspertus) kiekvienai siūlomai atitinkamų mokslų srities šakai <....>, nors toks reikalavimas nėra proporcingas, nes PO turėtų įvardyti tik reikalaujamas kompetencijas, o sprendimą dėl specialistų skaičiaus turi priimti tiekėjai, kurie teikdami pasiūlymus viešuosiuose pirkimuose ir siekdami juos laimėti, parinks reikiamus išteklius ir jų skaičių, kad optimaliomis sąnaudomis galėtų įvykdyti pirkimų sąlygas.

[617] Pirkimu Nr. 342662 perkamos 26 atskirų biomedicinos mokslo srities šakų specialistų (ekspertų) paslaugos ir paslaugų teikėjų prašoma pateikti pasiūlymą minimaliai dėl 50 proc. šakų. Pirkimu Nr. 183908 perkamos keturių mokslo sričių specialistų (ekspertų) paslaugos: 10 technologijos mokslų srities krypčių ir paslaugų teikėjų prašoma pateikti pasiūlymą minimaliai 4 kryptims, 8 biomedicinos mokslų srities kryptys ir paslaugų teikėjų prašoma pateikti pasiūlymą minimaliai 3 kryptims, 4 fizinių mokslų srities kryptys ir tiekėjo prašoma pateikti pasiūlymą minimaliai 2 kryptims bei 6 socialinių mokslų srities kryptys ir paslaugų teikėjų prašoma pateikti pasiūlymą minimaliai 3 kryptims. Pirkimu Nr. 164290 perkama 10 technologinių mokslų krypčių specialistų (ekspertų) paslaugos ir paslaugų teikėjų prašoma pateikti pasiūlymą minimaliai 4 kryptims. Visais išvardintų pirkimų atvejais, PO buvo galimybė atlikti atskirus pirkimus kiekvienos mokslo srities šakos specialistų (ekspertų) paslaugų pirkimui ir taip užtikrinti didesnę konkurenciją.

[618] 2015-06-23 įstatymo redakcijos Nr. XII-1852 3 str. 1 d., 2016-09-20 įstatymo redakcijos Nr. XII-2624 17 str. 1 d.

[619] 2015-06-23 įstatymo redakcijos Nr. XII-1852 25 str. 2 d., 2016-09-20 įstatymo redakcijos Nr. XII-2624 25 str. 2 d.

[620] Sutartis Nr. T1-057(14.5-17-020)/TPS-150000-1697, Nr. T1-038(14.4-15-88), Nr. T1-033(14.5-17-020), Nr. T1-036(14.5-17-020), Nr. T1-030(14.5-17-020), Nr. T1-034(14.5-17-020), Nr. T1-039(14.5-17-020), Nr. T1-035(14.5-17-020), Nr. T1-031(14.5-17-020), Nr. T1-040(14.5-17-020), Nr. T1-032(14.5-17-020).

[621] Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP010 yra 86 550,80 Eur.

3 lentelė. Informacija apie 2018–2019 m. audito metu teiktas rekomendacijas, skirtas CPVA

2018–2019 m. valstybinio audito metu pateiktos rekomendacijos					Audito institucijos vertinimas 2023-01-10	
Eil. Nr.	Pastebėjimas (svarba, numeris, antraštė, turinys)	Rekomendacija	Audituojamojo subjekto veiksmai / priemonės / komentarai	Įgyvendinimo terminas (data)	Rekomendacijos įgyvendinimo būklė	Komentaras
PR 4. Tinkami valdymo patikrinimai						
1.	(V) EX.3 Faktiškai atlikti darbai neatitinka statybos rangos sutartyje numatytų atlikti darbų FMĮ 1K-316(1K-184) patvirtintų taisyklių 405.1 p., be kita ko, nustatyta, kad išlaidos turi būti faktiškai patirtos, t. y., skirtos už patiektas prekes, suteiktas paslaugas, atliktus darbus sumokėti ar priskaičiuotų palūkanų subsidijoms, apskaičiuotam darbo užmokesčiui ir kitoms teisės aktuose nustatytoms išmokoms išmokėti. PS[622] 2.2 p. nustatyta, kad FMĮ 1K-316(1K-184) ir vėlesni jų pakeitimai yra PS sąlygos. Audito metu, atlikdami projekto patikrą vietoje, nustatėme atvejį [623], kai faktiškai atlikti statybos rangos darbai neatitiko [624] statybų rangos sutarties [625] 3.2 p. numatytų atlikti darbų. Statybų rangos sutarties 3.2 p., be kita ko, numatyta, kad Rangovas privalo atlikti visus darbus (laiku ir tinkamai pastatyti baseiną), kurie yra būtini sutartyje numatytam rezultatui pasiekti už sutartyje nurodytą bendrą darbų kainą. Dėl nurodytų aplinkybių, vadovaujantis proporcingumo principu, tikrintame projekte taikytina 10 proc. pirkimo sutarties vertės (15 772 939,59 Eur su PVM), dėl kurios preliminari klaida projekte 1 577 293,95 [626] Eur. Taip projekto vykdytojas nesilaikė PS 2.2 p. ir statybos rangos sutarties 3.2 p. nurodytų reikalavimų, o CPVA neužtikrino, kad būtų tinkamai įgyvendinti FMĮ 1K-316(1K-184) patvirtintų taisyklių 405.1 p reikalavimas bei	Rekomenduojame CPVA: 1) registruoti įtariamą PS pažeidimą dėl finansavimo projektui Nr. 07.1.1-CPVA-V-906-01-0002 (faktiškai atlikti darbai neatitinka statybos rangos sutartyje numatytų atlikti darbų, preliminari klaida 1 577 293,95 Eur); 2) priimti sprendimą, numatytą FMĮ 1K-316 patvirtintų taisyklių 314 p.; 3) patikslinti ĮI rengiamas išlaidų deklaracijas ar metines sąskaitas: sumažinti EK deklaruotas išlaidas netinkamų finansuoti išlaidų suma.	Vertinant, kad audito metu nustatyti netinkamai atlikti darbai negali būti deklaruojami EK, ir, kad laukiame ar garantinio laikotarpio metu rangovas juos visiškai ištaisys ir tokiu atveju nereikės sugrąžinti lėšų susijusių su šiais darbais, pritariame Jūsų rekomendacijai.	2019-11-30	Laukiama įgyvendinimo	AI laukia informacijos dėl rekomendacijos įgyvendinimo.

[622] 2017-03-30 Nr. 07.1.1-CPVA-V-906-01-0002/J9-772.

[623] Projektas Nr. 07.1.1-CPVA-V-906-01-0002, finansavimo santykis 80 proc., projektas baigtas įgyvendinti, tikrintas mokėjimo prašymas Nr. MP008, kurio vertė 1 800 715,37 Eur.

[624] Projekto patikroje vietoje nustatyti neatitikimai, pavyzdžiui, registratūros stalo bei baro stalviršiai pagaminti ne iš akmens masės stalviršio kaip nurodyta TP; visa grindų danga esant jai šlapiai, yra labai slidi, neatitinkanti saugumo reikalavimų; SPA zonoje netinkamai suformuoti grindų nuolydžiai, dėl kurių kaupiasi vanduo; cokolinio aukšto techninėse patalpose ant grindų dėl galimai netinkamos hidroizoliacijos kaupiasi vanduo; baseino patalpoje nuo konstrukcijų virš langų ant palangių kaupiasi vanduo, dalis pastato vidinių sienų pradėjusios pelyti ir kt.

[625] 2016-09-09 statybos rangos sutartis Nr. J9-1544.

[626] Statistinė klaida tikrintame MP Nr. MP008 yra 180 071,54 Eur.

	R. 1303/2013 125 str. 4 d. a p. reikalavimas VI be kita ko, tikrinti, ar deklaruotos išlaidos atitinka taikytiną teisę.

Institucijos atstovas, atsakingas už Audito institucijos informavimą dėl pateiktų pastebėjimų/rekomendacijų:

Viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros Struktūrinių ir investicinių fondų programos Pažeidimų prevencijos skyriaus vyresnioji teisininkė

Brigita Blikertė

Tel. (8 614) 80 477, el. p. B.Blikerte@cpva.lt

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos projekto
„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2021 m. liepos 1 d.–2022 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
24 priedas

Informacija apie laikinas pataisas 2018–2019 m., 2019–2020 m., 2020–2021 m. ir 2021–2022 m. SEK

<...>[627]

[627] Informacija bus pateikta galutinėje Ataskaitoje.

Valstybinio audito ataskaitos projekto
„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2021 m. liepos 1 d.–2022 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
25 priedas

Informacija apie nacionalinių teismų sprendimus dėl finansinių pataisų taikymo

1 lentelė. Informacija apie teisminius atvejus, nurodytus EK 2022-11-25 rašte Nr. Ares(2022)7868517

Eil. Nr.	Projekto kodas	Projekto pavadinimas	Viešojo pirkimo rūšis	AI pastebėjimo Nr., ataskaitinis laikotarpis	Galutinės pataisos atlikimo vieta, ataskaitinis laikotarpis	Galutinės pataisos suma, Eur	Išlaidų re-deklaravimo informacija	EK rašto punktas, dalis	AI komentaras
1	07.1.1-CPVA-R-904-21-0004 (ERPF)	Apžvalgos aikštelės Aleksote rekonstravimas	Supaprastintas	–	SEK, 2019–2020	-53 494,80	–	5 p., 1 d.	Galutinė korekcija atlikta 2022-08-12 ERPF tarpinėje mokėjimo paraiškoje EK. AI vertinimu, veiksmai atlikti tinkamai.
2	11.0.1-CPVA-V-201-01-0009 (SF)	Viešoji įstaiga Lietuvos verslo paramos agentūra – veiksmų programos administravimas	Supaprastintas	EX.36, 2017–2018	SEK, 2017–2018	-8 828,22	–	5 p., 1 d.	Tvirtinančioji institucija išlaidų ne re-deklaravo. AI vertinimu, veiksmai atlikti tinkamai.
					Galutinė pataisa atlikta TMP 2020-04-30 (2019–2020) dėl išlaidų deklaruotų TMP 2016–2017	-3 016,53	–	5 p., 1 d.	
					8 917,00 Eur išlaidos nebuvo deklaruotos EK, galutinė korekcija nebuvo atlikta	0,00	–	5 p., 1 d.	Tvirtinančioji institucija išlaidas deklaravo 2022-08-09 tarpinėje mokėjimo paraiškoje EK. Vadovaujančioji institucija dėl šio atvejo ketina konsultuotis su EK.
3	07.1.1-CPVA-R-305-01-0003 (ERPF)	Ukmergės Vlado Šlaito viešosios bibliotekos modernizavimas	Supaprastintas	EX.4, 2018–2019	SEK, 2018–2019	-102 360,65	–	5 p., 1 d.	Tvirtinančioji institucija išlaidų ne re-deklaravo. AI vertinimu, veiksmai atlikti tinkamai.
					53 843,56 Eur išlaidos nebuvo deklaruotos EK, galutinė korekcija nebuvo atlikta	0,00	–	5 p., 1 d.	Tvirtinančioji institucija išlaidas deklaravo 2022-08-12 tarpinėje mokėjimo paraiškoje EK. Vadovaujančioji institucija dėl šio atvejo ketina konsultuotis su EK.
4	07.1.1-CPVA-V-906-01-0002 (ERPF)	Klaipėdos daugiafunkcio sveikatingumo centro statyba	Tarptautinis	EX.2, 2018–2019	SEK, 2018–2019	-2 416 942,97	–	5 p., 1 d.	Tvirtinančioji institucija išlaidų ne re-deklaravo. AI vertinimu, veiksmai atlikti tinkamai.

Eil. Nr.	Projekto kodas	Projekto pavadinimas	Viešojo pirkimo rūšis	AI pastebėjimo Nr., ataskaitinis laikotarpis	Galutinės pataisos atlikimo vieta, ataskaitinis laikotarpis	Galutinės pataisos suma, Eur	Išlaidų re-deklaravimo informacija	EK rašto punktas, dalis	AI komentaras
5	03.3.1-LVPA-K-803-01-0026 (ERPF)	Nerūdinių medžiagų gamybos linijos diegimas	NPO pirkimas pagal PAFT 40 skirsnį	EX.1, 2018–2019	SEK, 2018–2019	-16 999,50	–	5 p., 2 d.	Tvirtinančioji institucija nėra priėmusi sprendimo.
6	03.3.1-LVPA-K-841-02-0020 (ERPF)	UAB „Printela“ investicijos į didelio poveikio technologijas	NPO pirkimas pagal PAFT 40 skirsnį	EX.5, 2018–2019	SEK, 2018–2019	-174 950,00	–	5 p., 2 d.	Tvirtinančioji institucija nėra priėmusi sprendimo.
7	04.5.1-TID-V-517-01-0002 (SF)	Klaipėdos miesto viešojo transporto atnaujinimas	Tarptautinis	–	488 437,40 Eur išlaidos deklaruotos 2021-04-02 tarpinėje mokėjimo paraiškoje EK, galutinė korekcija nebuvo atlikta	0,00	–	5 p., 3 d.	EK susigrąžintinų sumų gairių 10 skirsnyje nustatyta išimtis neaktuali, nes išlaidoms nebuvo atlikta galutinė pataisa. Pirmosios instancijos teismas nustatė pažeidimus ir sumažino taikytiną finansinės korekcijos dydį (nuo 10 proc. iki 5 proc.) pagal EK FK gairių Apeliacinės instancijos teismas panaikino pirmosios instancijos teismo sprendimą ir nutraukė bylą, po taikos sutarties tarp šalių (CPVA ir Klaipėdos miesto savivaldybės) patvirtinimo, kuria CPVA įsipareigojo panaikinti sprendimą dėl pažeidimo, vadovaudamasi pateiktas papildomais įrodymais (naujomis aplinkybėmis) – projekto vykdytojo pateiktais pasirinktų Lietuvos tiekėjų apklausos dėl pažeidimo įtakos jų dalyvavimui pirkime rezultatais. Pažymėtina, kad pirmosios instancijos teismas, vadovaudamasis tais pačiais įrodymais vertino priešingai, - kad jie pagrindžia, jog pažeidimas turėjo įtakos tiekėjų dalyvavimui pirkime. AI nuomone, pažeidimo įtakos vertinimo remiantis vien Lietuvos tiekėjų apklausa, nepakanka. Pirkimas vykdytas kaip tarptautinis pirkimas, todėl svarbi ir užsienio tiekėjų, kurie galimai nesudalyvavo pirkime dėl nustatyto pažeidimo, pozicija. Atsižvelgiant į tai, kad dėl pažeidimo pobūdžio nėra galimybės nustatyti visų tiekėjų, kurie viešai susipažino su pirminėmis pirkimo sąlygomis ir nusprendė nedalyvauti pirkime, o vėliau negavo informacijos apie šių sąlygų pakeitimą, nėra galimybės tiksliai įvertinti pažeidimo įtakos pirkimo procedūros rezultatui. Vadovaujančioji institucija dėl šio atvejo ketina konsultuotis su EK.

Šaltinis – Valstybės kontrolė

2 lentelė. Informacija apie naujus teisminius atvejus

Eil. Nr.	Projekto kodas	Projekto pavadinimas	Viešojo pirkimo rūšis	AI pastebėjimo Nr., ataskaitinis laikotarpis	Galutinės pataisos atlikimo vieta, ataskaitinis laikotarpis	Galutinės pataisos suma, Eur	Išlaidų re-deklaravimo informacija	AI komentaras
1	05.3.2-APVA-V-013-01-0005 (SF)	Vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtra Kretingos rajone (Jokūbave, Grūšlaukėje ir Salantuose)	Tarptautinis	–	Galutinė pataisa atlikta TMP 2018-09-12 (2018 - 2019) dėl išlaidų, deklaruotų TMP 2016–2017	-16 290,05	16 290,05 Eur išlaidos re-deklaruotos EK 2022-03-17 TMP	Pakartotinis išlaidų deklaravimas atitinka išimtį, nustatytą EK susigrąžintinų sumų gairių 10 skirsnyje. Pirmosios instancijos teismas sprendė, kad sprendimas dėl pažeidimo priimtas pagrįstai. Apeliacinės instancijos teismas panaikino pirmosios instancijos teismo sprendimą ir nusprendė, kad sprendimu dėl pažeidimo išlaidos nepagrįstai pripažintos netinkamomis finansuoti ir šį sprendimą dėl pažeidimo panaikino.
2	J02-CPVA-V-11-0006 (ERPF)	Priemonių, gerinančių ūmių infekcinių ir lėtinių kvėpavimo takų ligų gydymo paslaugų prieinamumą ir saugą, įgyvendinimas Klaipėdos universitetinėje ligoninėje	Tarptautinis	EX.61, 2020–2021	SEK, 2020–2021	-27 928,54	–	Pakartotinis išlaidų deklaravimas atitiktų išimtį, nustatytą EK susigrąžintinų sumų gairių 10 skirsnyje. Pirmosios instancijos teismas priėmė sprendimą, kuriuo ginčijamas finansinės pataisos taikymo turinys (priėmė sprendimą, kad buvo pagrįstai pasirinktas neskelbiamų derybų būdas pirkimo vykdymui ir sprendimas dėl pažeidimo nustatytas nepagrįstai). Teismo sprendimas nebuvo skundžiamas apeliacinės instancijos teismui.
3	J02-CPVA-V-11-0006 (ERPF)	Priemonių, gerinančių ūmių infekcinių ir lėtinių kvėpavimo takų ligų gydymo paslaugų prieinamumą ir saugą, įgyvendinimas Klaipėdos universitetinėje ligoninėje	Tarptautinis	EX.61, 2020–2021	SEK, 2020–2021	-2 307,85	–	Pakartotinis išlaidų deklaravimas atitiktų išimtį, nustatytą EK susigrąžintinų sumų gairių 10 skirsnyje. Pirmosios instancijos teismas priėmė sprendimą, kuriuo ginčijamas finansinės pataisos taikymo turinys (priėmė sprendimą, kad buvo pagrįstai pasirinktas neskelbiamų derybų būdas pirkimo vykdymui ir sprendimas dėl pažeidimo nustatytas nepagrįstai). Teismo sprendimas nebuvo skundžiamas apeliacinės instancijos teismui.
4	J02-CPVA-V-11-0006 (ERPF)	Priemonių, gerinančių ūmių infekcinių ir lėtinių kvėpavimo takų ligų gydymo paslaugų prieinamumą ir saugą, įgyvendinimas Klaipėdos universitetinėje ligoninėje	Tarptautinis	EX.45, 2020–2021	SEK, 2020–2021	-21 004,92	–	Pakartotinis išlaidų deklaravimas atitiktų išimtį, nustatytą EK susigrąžintinų sumų gairių 10 skirsnyje. Pirmosios instancijos teismas priėmė sprendimą, kuriuo ginčijamas finansinės pataisos taikymo turinys (priėmė sprendimą, kad buvo pagrįstai pasirinktas neskelbiamų derybų būdas pirkimo vykdymui, techninė specifikacija neapribojo konkurencijos ir sprendimas dėl pažeidimo nustatytas nepagrįstai). Teismo sprendimas nebuvo skundžiamas apeliacinės instancijos teismui.

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos projekto
„2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos įgyvendinimui sukurtos valdymo ir kontrolės sistemos veikimo, sąskaitose pateiktos informacijos ir 2021 m. liepos 1 d.–2022 m. birželio 30 d. laikotarpiu deklaruotų išlaidų, kurias Europos Komisijos prašoma atlyginti, vertinimas“
26 priedas

Informacija apie VPT išvadas dėl AI teiktų pastebėjimų

Eil. Nr.	Pastebėjimo Nr. (ĮI, fondas)	Viešojo pirkimo rūšis ir būdas	VPT vertinimo išvada, sprendimas[628]	AI paaiškinimai
1	EX.29 (CPVA, ERPF)	Supaprastintas pirkimas Atviras konkursas	2022-12-29, Nr. 4S-1214 **Pirkimo / sutarties vertinimo apimtys / etapas:** dalinis vertinimas CPVA prašyme nurodytais aspektais / Pirkimo vertinimas po sutarties įvykdymo; **Sprendimas**: Tarnyba, dalinio Pirkimo vertinimo metu, Įstatymo nuostatų pažeidimų nenustatė; **Nustatyti pažeidimai**: pažeidimų nenustatyta.	<...>[629]
2	EX.27 (ESFA, ESF)	Tarptautinis pirkimas Atviras konkursas	2022-12-13, Nr. 4S-1118 **Pirkimo / sutarties vertinimo apimtys / etapas**: dalinis vertinimas ESFA prašyme nurodytais aspektais / Pirkimo vertinimas po Pirkimo dalių sutarčių įvykdymo; **Sprendimas**: Tarnyba apsiriboja pažeidimo konstatavimu, kuris neturėjo įtakos Pirkimo rezultatui; **Nustatyti pažeidimai**: 17 str. 3 d.	<...>[630]

[628] VPT tikrinimo ataskaita ir vertinimo išvados pateikiamos VPT tinklalapyje. Prieiga per internetą: https://vpt.lrv.lt/lt/ukio-subjektu-prieziura/isvados-ataskaitos/vertinimo-isvados-4/2022-2.

[629] Informacija bus pateikta galutinėje Ataskaitoje.

[630] Informacija bus pateikta galutinėje Ataskaitoje.

Eil. Nr.	Pastebėjimo Nr. (ĮI, fondas)	Viešojo pirkimo rūšis ir būdas	VPT vertinimo išvada, sprendimas[628]	AI paaiškinimai
3	EX.20 (APVA, SF)	Tarptautinis pirkimas Atviras konkursas	2022-09-22, Nr. 4S-849 **Pirkimo / sutarties vertinimo apimtys / etapas**: dalinis vertinimas dėl Pirkimo sąlygose nustatytų reikalavimų atitikties Įstatymo ir su jo įgyvendinimu susijusių teisės aktų nuostatoms / Pirkimo vertinimas po sutarties sudarymo; **Sprendimas**: Tarnyba <...> konstatuoja pažeidimus, tačiau neteikia rekomendacijos dėl Pirkimo sutarties nutraukimo; **Nustatyti pažeidimai**: 48 str. 4 d., 62 str. 1 d., 29 str. 1 d. 2022-11-16, Nr. 4S-1029 „Dėl Viešųjų pirkimų tarnybos 2022-09-22 vertinimo išvados Nr. 4S-489 tikslinimo“ **Sprendimas**: Tarnyba sprendžia, kad Perkantysis subjektas pažeidė Įstatymo 48 str. 4 d. bei 62 str. 1 d., tačiau <...> pažeidimus laiko formaliais bei <...> neteikia rekomendacijos dėl Pirkimo sutarties nutraukimo; **Nustatyti pažeidimai**: 48 str. 4 d., 62 str. 1 d.	<...>[631]
4	EX.48 (IA, SF)	Tarptautinis pirkimas Ribotas konkursas (taikant dinaminę pirkimų sistemą)	2023-01-05 Nr. 4S-3 **Pirkimo/sutarties vertinimo apimtys/etapas**: dalinis vertinimas dėl Pirkimo sąlygos patikslinimo/po DPS sukūrimo; **Sprendimas**: Tarnyba, dalinio DPS Pirkimo vertinimo metu, Įstatymo nuostatų pažeidimų nenustatė. **Nustatyti pažeidimai**: pažeidimų nenustatyta.	<...>[632]

Šaltinis – Valstybės kontrolė

[631] Informacija bus pateikta galutinėje Ataskaitoje.

[632] Informacija bus pateikta galutinėje Ataskaitoje.